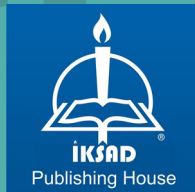

H M B A Ğ Ə
X O E

ALMAZ BƏDƏLOVA

QƏRBİ AZƏRBAYCAN ŞİVƏLƏRİ
LÜĞƏTİ

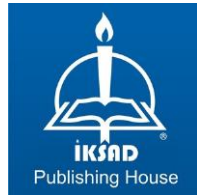
I L G Z J R S
K ö F D C Ü Ş
U Q V T P Y N Ç

ALMAZ BƏDƏLOVA

**QƏRBİ AZƏRBAYCAN ŞİVƏLƏRİ
LÜĞƏTİ**

ANKARA – 2023

Copyright © 2023 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or
transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical
methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses
permitted by copyright law. Institution of Economic Development and Social
Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TURKEY TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2023©

ISBN: 978-625-6404-43-4

Cover Design: İbrahim KAYA

January/ 2023

Ankara / Turkey

Size = 14,8 x 21 cm

- Tərtib edən:** **Almaz Bədəlova,**
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
- Elmi redaktor:** **Əbülfəz Quliyev (Amanoğlu)**
AMEA-nın müxbir üzvü,
filologiya elmləri doktoru, professor
- Rəyçilər:** **Adil Babayev,**
filologiya elmləri doktoru, professor
Aslan Bayramov,
filologiya elmləri doktoru, professor
Könül Həsənova,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Almaz İbrahim qızı Bədəlova. Qərbi Azərbaycan şivələri lüğəti, Ankara 2023, 314 səh.

Luğətdə Qərbi Azərbaycan şivələrində işlənən söz və ifadələr toplanmışdır. Lüğət Azərbaycan dili şivələrinin leksikasını, Azərbaycan dilinin tarixi leksikasının, Qərbi Azərbaycanın etnoqrafiyasının öyrənilməsində, türk dillərinin etimoloji lüğətinin hazırlanmasında xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Bir neçə söz

Tarixən Qərbi Azərbaycan (indiki Ermənistan) ərazisində Azərbaycanın tarixi ərazilərindən biri olan Qərbi Azərbaycan indi Ermənistan Respublikası adlandırılan ərazini əhatə edir. Qərbi Azərbaycan coğrafi məhfum kimi 1988-ci ildən etibarən-azərbaycanlılar indiki Ermənistan Respublikasından tarixi etnik torpaqlarından qovulduqdan sonra işlədilməyə başlamışdır. Artıq inam və əminliklə qeyd edə bilərik ki, indi Qərbi Azərbaycan Ermənistan Respublikası coğrafi məhfumunu tam əvəz edə bilər. Qərbi Azərbaycan adını özündə ehtiva edən Azərbaycan dilində çap olunmuş İ.Bayramovun “Qərbi Azərbaycan toponimlərinin tərkibində işlənən söz və coğrafi terminlər lüğəti” (Bakı, “Elm”, 2000), “Qərbi Azərbaycanın türk mənşəli toponimləri” (Bakı, “Elm”, 2002), “Qərbi Azərbaycan toponimləri sistemi” (Bakı, “Elm”, 2005), “Qərbi Azərbaycan şivələrinin leksikası” (Bakı, “Elm və təhsil”, 2011), “Qərbi Azərbaycan: Tarixi həqiqətlər və ya Ermənistanın etnik təmizləmə siyasəti” (Bakı, “Elm və təhsil”, 2011), Alı Safolunun (Alıyev) “Qərbi Azərbaycanda (indiki Ermənistan) yaşamış azərbaycanlıların tarixi faciələri (1905-1991), Dərələyəz dəhşətləri” (Bakı, “Adiloğlu”, 2001), H.Mirzəyevin “Qərbi Azərbaycanın Dərələyəz mahalı” (Bakı, “Elm”, 2004), Ə.Ələkbərlinin “Qərbi Azərbaycan” I c., Vedibasar mahalı (Vedi və Qarabağlar rayonları), (Bakı, “Ağrıdağ” 2000), “Qərbi Azərbaycan”, II c., (Zəngibasar, Qəmərli və Ellər rayonları), (Bakı, “Ağrıdağ”, 2002), “Qərbi Azərbaycan abidələri” I (Bakı, “Nurlan”, 2006), “Qərbi Azərbaycanın dialektoloji lüğəti, 1-ci kitab, Vedibasar, Zəngibasar, İrəvan Çuxuru,” (Bakı, “Ağrıdağ”, 2009), rus dilində çap olunmuş “Историческая география Западного Азербайджана” (Баку, “Азербайджан”, 1998), ingilis dilində çap olunmuş “Historical Geography of Western Azerbaijan” (Baku, “Nicat-K”? 2006) kitabları nəşr olunmuşdur. Artıq “Qərbi Azərbaycan icması” adlı ictimaiyyət təşkilatı da fəaliyyət göstərir. Qərbi Azərbaycan deyəndə İrəvan və Gümrü şəhərləri, Vedibasar, Zəngibasar, Göyçə, Dərələyəz, Dərəçiçək, Qərbi Zəngəzur, Ağbaba gözlərimizin önündə canlanır.

Tarixən indiki Ermənistan ərazisində sak, kimmer, şirak, quqar, **cinli**, **oğuz**, **sabunçu**, **baharlı**, **bayandur**, **qacar**, **peçeneq**, **qazax**, **əfşar**, **xalac**, **şamlı**, **ustaclı**, **türkmən**, **ayırım**, **qarapapaq**, **muğanlı**, **sofulu**, **qapan** və b. qədim türk tayfaları yaşamışdır. İndiki Ermənistanın köklü sakinləri də məhz azərbaycanlılar olmuşdur. Ermənilər bu ərazilərə 1828-ci ildə

bağlanmış Türkmənçay müqaviləsindən sonra İrandan, Türkiyədən və digər xarici ölkələrdən köçürülüb yerləşdirilmişdir. Bunu Qərbi Azərbaycan ərazisindəki tarixi toponimlər də təsdiq edir. İrəvan xanlığı ərazisində mövcud olmuş toponimlər yalnız Azərbaycan dili əsasında yaranmışdır. Eyni zamanda bir məsələni də qeyd etmək yerinə düşər ki, XIX əsrin əvvəllərindən XX əsrin 30-cu illərinə kimi indiki Ermənistan ərazisində belə erməni mənşəli toponim olmamışdır.

İndi Ermənistan Respublikası adlandırılan Qərbi Azərbaycanda azərbaycanlılar erməni vəhşiliyinin qurbanı olmuş, zaman-zaman öz ata-baba torpaqlarından deportasiya olunmuşlar. Təkcə XX əsrdə dəfə (1905-1906, 1918-1920, 1948-1953, 1988-1991) azərbaycanlılar ermənilərin soyqırımına məruz qalmışlar. Bütün bunlara baxmayaraq Qərbi Azərbaycanda azərbaycanlılar milli varlıqlarını, adət-ənənələrini qoruyub saxlamışlar. Eyni zamanda Qərbi Azərbaycanın azərbaycanlılar yaşayan bütün bölgələrdə hər bölgənin özünəməxsus şivə xüsusiyyəti mühafizə olunmuş, assimilyasiyaya məruz qalmamış, Qərbi Azərbaycanın Azərbaycan dili şivələri özünəməxsus dialekt xüsusiyyətləri ilə Azərbaycan dili şivələrində süsüsi yer tutur.

Qərbi Azərbaycan şivələrinə indiki Ermənistanın Ağbaba, Dağ Borçalısı (Barana, Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Kalinino, Hamamlı), Qərbi Zəngəzur (Qafan, Gorus, Meğri, Qarakilsə), Göyçə (Kəvər, Basarkeçər, Çəmbərək), Karvansaray, Dərələyəz (Paşalı, Keşişkənd), İrəvan, (Vedi, Zəngibasar, Əştərək) şivələri daxildir.

“Qərbi Azərbaycan şivələri lüğəti” adlı lüğət “Azərbaycan dilinin dialektoloji lüğəti” (1964 və 2007-ci il nəşrləri), Z.V. Vəliyevin “Basarkeçər rayonu şivələri” (1954), Q.Bağirovun “Ermənistan SSR Sisyan rayonunun Azərbaycan dili şivələri” (1966), F.Babayevin “Ermənistan SSR Masis rayonu şivələri” (1988) fəlsəfə doktorluğu dissertasiyaları, Ə.Əliyevin “Azərbaycan dilinin Meğri şivələri” (2003), H.Mirzəyevin “Dərələyəz mahalının toponimləri və şivə sözləri” (2003), Ş.Kərimovun “Azərbaycan dilinin Çəmbərək və Karvansaray şivələri” (2004), M.Süleymanlının “Söz içində söz” (2006), A.Qurbanovun “Qərbi Azərbaycanın Cucikənd şivəsi” (2007), Ə.Ələkbərlinin “Qərbi Azərbaycanın dialektoloji lüğəti”, I kitab, İrəvan Çuxuru (Vedibasar, Gərnibasar, Zəngibasar mahalları və İrəvan şəhəri) (2009), İ.Bayramovun “Qərbi Azərbaycan şivələrinin leksikası” (2011), A.Bayramov və A.Bayramovanın “Ağbaba şivəsi sözlüyü” (2014) əsərləri, C. Cəfərovun “Hamamlı kənd şivəsinin lüğətinə dair bəzi qeydləri” (1970) adlı məqaləsi, eyni

z zamanda Qərbi Azərbaycandan olan informatorlardan toplanılmış
materiallar əsasında hazırlanmışdır.

İbrahim Bayramov,
filologiya elmləri doktoru, professor

Lüğətin quruluşu və tərtibi üsulları

- 1.Lüğətdə baş sözlər əlifba sırası ilə verilir.
- 2.Lüğət Qərbi Azərbaycan şivələrində işlənən sözləri əhatə edir.
- 3.Baş sözdən sonra onun işləndiyi rayonun adı mötərizədə verilir.

Məsələn:

Alabaydax (Çəmbərək) - ...

Cəmlələr (Dərələyəz) - ...

Cəvcə (Qarakilsə) -

Enək (Ağbaba) - ...

Xıcır (Zəngibasar) - ...

Girri (Basarkeçər) -...

4.Baş söz bir neçə rayonda işlənirsə, rayonların adı əlifba sırası ilə göstərilir. Məsələn:

Cuvar (Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - mirab, su verən, su paylayan (əkin sahəsinə su verən adam)

Dunux (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - sadələvh, gec başa düşən, qanmaz, xeyrini, sərini başa düşməyən

5.Qərbi Azərbaycan şivələrində işlənən omonimlər ayrılıqda baş söz kimi verilir və sözdən sonra Rum rəqəmləri qoyulur. Məsələn:

Ava I (Hamamlı) - ipdən toxunan gödək geyim- *Nənəm maña ava toxuyur.*

Ava II (Basarkeçər) -qolsuz paltar –*Dədəm çiyinə ava atıf hə:tdə gəzişirdi.*

Ava III (Çəmbərək) – ata- *Həm avamın yolunu gözdüyür.*

Ava IV (Dərələyəz) – ana- *Bacım avamın ətəyindən tutuf çəkirdi.*

Soğulmax I (Basarkeçər) - 1.kəsilmək; 2. qurumaq (axar suya aiddir)

Soğulmax II (Basarkeçər) - qorxutmaq, gözünün odunu almaq

Soğulmax III (Çəmbərək) - qurtarmaq, yekunlaşdırmaq (məhsulun yığımına aiddir)

Bozdamax I (Qarakilsə) - oxşaya-oxşaya aqlamaq

Bozdamax II (Çəmbərək) - danlamaq

Bozdamax III (Çəmbərək) - qarşılamaq

Bozdamax IV (Qarakilsə) - ötüb keçmək

Bozdamax V (Çəmbərək) – qorxutmaq

Ləvərə I (Meğri) - qabığı bərkiməmiş yumurta

Ləvərə II (Çəmbərək) - anormal

Ləvərə III (Dərələyəz) - həddindən artıq böyük

Ləvərə IV (Əştərək) - geri açılmış iri şey

Ləvərə V (Kalinino) - yekəqarın, eybəcər

Ləvərə VI (Qarakilsə) - avara

Ləvərə VII (Qarakilsə) - zəif doğulmuş heyvan balası

6.Sözün fonetik variantı baş söz kimi verilir. Məsələn:

Çxotka (Çəmbərək) - vərəm

Çotka (İrəvan) - bax: çxotka

Qocur (Qarakilsə) - bax: qoçur

Qoçur (Qarakilsə) - vədəxilaf, verdiyi sözü yerinə yetirməyən

Qarımax (Çəmbərək, Kalinino) - qocalmaq

Qəriməx' (Qarakilsə) - bax: qarıməx

7.Frazeoloji birləşmələr, köməkçi feillərlə düzələn birləşmələr baş söz kimi verilir və həmin sözlərdən əvvəl romb ( ) işarəsi qoyulur. Məsələn:

Qalaməx (Çəmbərək) - yandırmaq

Altından qalaməx (Çəmbərək) -qızışdırmaq

Dönərgə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bax: dönərgə

Dönərgəsi dönməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - 1.taleyi pis olmaq, bəxti gətirməmək; 2. işi düz gətirməmək

Cəvəx'lix' (Hamamlı) - uzunçuluq

Cəvəx'lix' eləməx' (Hamamlı) - uzunçuluq etmək

Xəxəniz (Çəmbərək) - şit zarafat, zarafatlaşma (oğlanla qız arasında həddini keçən zarafat)

Xəxəniz təpməx' (Çəmbərək) - şit, xoşa gəlməyən zarafat etmək

8.Müstəqil mənası olmayan söz baş söz kimi verilir, ondan sonra iki nöqtə (:) işarəsi qoyulur və həmin sözlə əmələ gələn tərkib yazılaraq mənası izah edilir. Məsələn:

Xəkə: Xəkə qoyməx (Basarkeçər, Çəmbərək) - son qoymaq, yekun vurmaq

Kəhlix': Kəhliyi azməx (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - mədəsi pozulmaq (normadan artıq yedikdə və həzmin normal getməməsi nəticəsində baş verir)

Hots: Hotsolməx(Qarakilsə) - qurtarmaq

Belə birləşmələrin formalaşmasında iştirak edən sözlərin bəziləri müasir ədəbi dilimizdə işlənsə də, frazeoloji vahidin tərkibində həmin mənada işlənmir. Məsələn:

Qara:Qarıya qarıya tutməx (Çəmbərək) -güzəştə getməmək

9.Söz birləşməsi abzasdan və kvadrat ( ) işarəsindən sonra verilir.

Məsələn:

Böyür II (Çəmbərək) - yan tərəf

Böyür III (Çəmbərək) - bədənin böyrək olan tərəfi

Sol böyür (Çəmbərək) - sol tərəf

Sağ böyür (Çəmbərək) - sağ tərəf Böyür oxu (Çəmbərək) - mane olan

Fonetik transkripsiya

Lüğətdə ədəbi dildə olmayan aşağıdakı işarələrdən istifadə edilmişdir:

ŋ-dilarxası burun səsi (sağır nun). Məsələn:

Oŋatdı (Çəmbərək) - tutarlı

Qaŋırmax (Çəmbərək, Dərələyəz) - əli, qolu burmaq, tərsinə ağırı verici formada əymək, çevirmək

x' - dilörtası sürtünən kar səs: eşix', eydirməx', kəsix' və s.

: hərfin sağ tərəfində qoyulur və səsin uzun tələffüz edildiyini bildirir: bədnö:s, bə:x, cö:z, dəvəö:zü və s.

Azərbaycan əlifbası

A a	B be	C ce	Ç çe	D de	E e	Ə ə	F fe
G ge	Ğ ğe	H he	X xe	I ı	İ i	J je	K ke, ka
Q	L el	M em	N en	O o	Ö ö	P pe	R re
S se	Ş şe	T te	U u	Ü ü	V ve	Y ye	Z ze

Aa

Abal (Çəmbərək) - böyükbacı-*Axşam abam gələcəx'.*

Aba II (Dərələyəz) //- 1. ana; 2. Nənə

Aba//ava III (Ağbaba) - *ata - Abamı dünən yola saldıx, dağa getdi.*

Abadan (Vedi, Zəngibasar, İrəvan) - abad- *Yurdunuz abadan olsun.*

Abadannıx (Ağbaba) - abad - *Vallah bu yerrər elə avadannıx oluf ku, xoşuma gəlir.*

Abay(Çəmbərək) - *bacı - Kənddə Sona xalıya hamı abay de:r*

Abxara (İrəvan) - sarı rəngli alçanın qabığı soyularaq qurudulan alça növü - Abaxora çox daddı olur.

Abqora (Dərələyəz) - yetişməmiş üzümün suyu- Abqora yayda hazırramr.

Acıxamra (Ağbaba, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - xəmir mayası- Bizdəçörəyi *acıxamrayla pişirərdilər (Zəngibasar).*

Acıxəmrə (Ağbaba, Vedi, Zəngibasar) - bax: acıxamra

Acı-qıçı (Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki - *Acı-qıçı ye:ylmir.*

Açıx-saçıx (Çəmbərək, Kalinino) - xoşa gəlməyən geyim, bədən üzvlərinin görsənən formada olan geyim - *Qoyalar açıx-saçıx geynənnərə pis baxardılar (Çəmbərək)*

Acılamax (Çəmbərək) - *xətrinə dəymək - Musa kişinin peşəsidi adamı acılamax .*

Adamxor (Meğri) - 1. adam tanıyan, arif; 2. insan qanma həris olan; 3. adama hücum edən (qurd, it və c.)-*1.Həsən yaxşı adamxordu. 2.Kəntdən yuxarıda adamxor qurddara tez-tez rast gəlinirdi.*

Adamcıl (Çəmbərək) - qohumcanlı, dostcanlı (adam)- *Məsmə xala çox adamcıl arvadıydı.*

Adax (Vedi, Zəngibasar) - uşağın ilk addımı- *Uşağın adax açmağı hamımızı sevirdi (Zəngibasar).*

Adaxlamax (Vedi, Zəngibasar) - yeriməyə başlamaq (uşağa aid) - *İməhliyə-İMƏHLİYƏ adaxlamağa başdadı.*

Adda-budda (Çəmbərək, İrəvan) - ordan-burdan, tək-tək - *Biçənəx'də adda-budda alağ ottara ras gəlirdik (Çəmbərək).*

Addama(Zəngibasar) - bax: addamaş

Addamac I (Ağbaba) - *nərdivan - Addamacı evin damınına sö:kədi.*

Addamac II (Çəmbərək, Zəngibasar) - çaydan keçmək üçün qoyulan daş parçaları, sudan keçmək üçün keçid

Addamaş I (Çəmbərək) - bax: addamac II

Addamaş II (Vedi, Zəngibasar) – sudan, arxdan keçmək üçün düzəldilmiş keçid - *Arxı keçmək üçün addamaşdan istifadə edirdik.*

Addıx-buddux (Əştərək) - uşaq oyunu zamanı iki yerin arası ölçüldükdə deyilən söz - *Oyunda aramızdakı məsafəni ölçərkən addıx-buddux deyərdik.*

Addıx-basdıx (Çəmbərək) - addım, ölçü- *Məmişətolanda piçində Məsim addıx-basdıx deyə-deyə yeri ölçdü.*

Adı(Basarkeçər, Çəmbərək) - əsla- *Adı bu işdən Kalyayı Qurvanın xəvəri olmamalıdı.*

Adılı (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - heç vaxt- *Biz adılı bunu saqa demiyəjəyix'(Çəmbərək).*

Ä:dımax (Qarakilsə) - yada salmaq, xatırlamaq, demək- *Səməd bunu heş vaxt a:dımadı.*

Adna I (Çəmbərək) - cümə (həftənin beşinci günü) - *Fatma arvadın adnasına çoxlu arvad gəlmişdi.*

Adna II (Çəmbərək) - cümə axşamı- *Adna günüsü qoyunnarın sağımı olajax.*

Adoyul (Ağbaba) - qımının toxumu, köklü meyvə - *Əkin yerində çoxluca adoyul yıxmışdıx.*

Advoy (Hamamlı) - kərəntinin ağzını naziltmək (itiləmək) üçün alət- *Dəryazı advoyla itiliyərdilər.*

Afat (Çəmbərək) - qüvvə - *Məcidin oğlu yaman afatdı uşaxdı.*

OAfatı alımax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - gücdən, qüvvədən düşmək, zəifləmək (Çəmbərək); 2. ölüm qorxusu basmaq, düşkünləşmək (Vedi, Zəngibasar)

Affayı I (Çəmbərək) - boş yerə - *Nənəqəz affayı yerə özünü yordu.*

Affayı II (Çəmbərək) - müftə - *Vallah, məşədi, laf affayıdı. Dananı baha almıyıfsa.*

Ağ I (Çəmbərək, Kalinino) - mələfə, döşəkağı - *Gəlin ağı gütürüf o biri otağa keşdi (Kalinino).*

Ağ II (Ağbaba, Çəmbərək) - qadın və kişi tumanının parçasına verilən, artırılanəlavə parça -*Bizim arvad tumanna təzə ağ saldırmışdı (Çəmbərək).*

Ağ III (Kalinino) - 1. şalvarın paça arası; 2. şalvarın və ya tumanın orta hissəsi - *Şalvarın ağı cırılmışdı.*

Ağ arpa (Dərələyəz) - arpa növü

Ağ ərik (İrəvan) - ərik növü

Ağa (Dərələyəz) - *ata, dədə - Hər şeyi ağama deyəmməzdix'.*

Ağabacı (Basarkeçər) - böyük qardaşın arvadına müraciətlə deyilən söz - *Mən ağabajımla malları axtarmağa getmişdix'.*

Ağac-ağac (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - uşaq oyununun adı- *Uşax vaxdı ağac-ağac oynuyurdux (Zəngibasar).*

Ağacaltı (İrəvan) - külək vaxtı ağacların altına tökülən meyvə- *Bərk küləx'dən so:ra ağacaltıları yığardix.*

Ağainnə (Zəngibasar) - *nənə- Əmim ağainnəmin yanında böyümüşdü.*

Ağagörməz (İrəvan) - üzüm növü -*Ağagörməz üzümə şəhər bağlarında rast gəlinirdi.*

Ağamət (Ağababa) - toydan bir neçə gün əvvəl qız evinə aparılan yemək şeyləri (un, qoyun, meyvə və s.)- *Qız evinə ağamət toydan əvvəl göndərilirdi.*

Ağamirzə (Zəngibasar) - böyük qayın - *Ağamirzəmgilə tez-tez gedərdik.*

Ağarışdammax (Çəmbərək) - səhər açılmaq, işıqlanmaq (dan üzünü bildirir) - *Qaçaxla ağarışdammax kəntdən çıxdılar.*

Ağarmax (Çəmbərək) - işıqlanmaq- *Biz obaya çatandahava yavaş-yavaş ağarırdı.*

Ağartı (Çəmbərək) - süd məhsulları - *Ağartı adamı çox yaxşı edir.*

Ağartmax I (Çəmbərək) - *üyütmək - Dəyirməndə pütün taxılları ağardıf qutardix.*

Ağartmax II (Çəmbərək) - demək, bildirmək - *Bavam hər şeyi ağardı.*

Açıb-ağartmax (Çəmbərək) - *söyləmək, gizləndə deyilən sözü söyləmək, bildirmək- Qutu arvat üzünü oğluna tərəf çevirdi və astadan dedi ki, bunnarı açaf-ağarmaq olmaz.*

Ağbağır I (Çəmbərək) - ağciyər - *Qonşumuz Məmməd qoyunun ağbağırını çıxarıf ojağın üstündəki tavanın içinə qoydu.*

Ağbağır II (Çəmbərək) - məc. qorxaq-Ağbağır olma, a bala.

Ağcamaya (Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - ağappaq (kök, gözəl, yaraşlıq qadın haqqında işlədilir) - *Sənəm ağcamaya arvaddı (Vədi).*

Ağcanabat (İrəvan) - ərik növü- *Yayın birinci ayı ağcanabat yetişərdi.*

Ağcəvəzə I (Çəmbərək) - arıq, gücsüz -*Kəndin çovanı çox ağcəvəzəydi.*

Ağcəvəzə II (Basarkeçər) - ağ təhər - *Ağcəvəzə parçanı satıb qutardix.*

Ağı (Çəmbərək) - zəhər-*Xəvərimiz olmasaydı uşağa ağı verəjiydi.*

Ağıl (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - 1. yaylaqda qoyunların saxlanıldığı yer; 2. hər tərəfi hasarlanmış yer -

Qoyunnarı örüşdən endirib ağıla doldurdu (Basarkeçər); Məlik kişi ağıla yaxınlaşanda hənirti eşitdi (Dərələyəz).

Ağılyana (Qarakilsə) - təqribən- *Hər şeyi ağılyana hesafliyırdı.*

Ağılama I (Əştərək) - divar və duzun öz-özünə su verməsi - *Evlərə su tüşmüşdü, tufarların hər yanı ağılamışdı.*

Ağılama II (Çəmbərək) - zəhərləmə

Ağılamax I (Çəmbərək) - zəhərləmək- *Patpatı verif Kalvay Məmmədi ağılamışdılar.*

Ağırramax (Çəmbərək) - əzizləmək, hörmətlə qarşılamaq - *Bizi çox yaxşı ağırradılar.*

Ağırrıx I (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Qarakilsə) -1. yaylağa köçərkən ilk dəfə göndərilmiş ağır şeylər, ev avadanlığı (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Qarakilsə); 2.evdə olan ağır şeylər (Çəmbərək).- *Yayda dağa köçəndə ağırrığı qavaxcadan göndərərix'* (Böyük Qarakilsə); *Dağa köçəndə ağırrığı sizə yığax, özgə harya aparə:əlix'* (Çəmbərək).

Ağırrıx II (Meğri) - göz xəstəliyi - *Biz Eranda ulanda ağırrıx uşaxların omanın kəseydi.*

Ağırrıx III (Çəmbərək,Əştərək)- qada, bəla- *Ağırrığım-uğrruğum odda yansın* (Çəmbərək).

Ağırtaxtalı (Çəmbərək, Kalinino) - 1. özünü ağır aparmaq; 2. vüqarlı, sözünün, hərəkətinin yerini bilən. - *Vəli sözünün yerini bilən ağırtaxtalı kişiydi* (Kalinino).

Ağız (Çəmbərək, Karvansaray) - yenicə doğmuş inək, camış və qoyunun ilk südü - *Qojam ağız pişirdi, doyunca yedix'* (Çəmbərək).

Ağızdamax (Əştərək) - doğulmuş heyvana ilk süd əmizdirmək- *Quzunu çox zətin ağızdandırdıx.*

Ağızdan (Çəmbərək) - *əzbər-Müəllim həmməşə bizdə şeirlər ağızdan soruşurdu.*

Ağızdandırmax (Basarkeçər, Çəmbərək) - yenicə doğulmuş quzuya, buzova anasının ilk südünü əmizdirmək- *Heyvan anadan olanda əvvəlcə ağızdandırırax* (Basrkeçər); *Təzə doğulmuş buzoyu ağızdandırif anasının yanına qoydum* (Çəmbərək).

Ağızdandımax (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax:ağızdandırırmax

AğızdıxI(Çəmbərək) - qıf- *Ağıdixnan nöytü pitonlara dolduruf haravaları nüsdünə yığdıx.*

Ağızdıx II (Basarkeçər) - bir bellik su- *Suyu ağızdıxnan verirdilər.*

Ağızəmməz I (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1. könülsüz, yavaş- yavaş yeyən (Basarkeçər); 2. normal şəkildə yemək yeməyən (Çəmbərək) -

Cabbarın bu uşağı ağızəmməzin biridi, nə verirsən yemir (Basrkeçər); Bu çox ağızəmməzdi, elə bil çörəx' bunu yə:jəx' (Çəmbərək).

Ağızəmməz II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bacarıqsız - Kalvayı üzünü Cəfərə tutuf “ağızəmməzin birisən, əlinnən bir şey də gəlmir” -deyə ucadan qışqırdı (Çəmbərək).

Ağızgələsi I (Zəngibasar) - mübahisə - Atasıyla oğlu ağızgələsi etdilər.
Ağızgələsi II (Çəmbərək) - bax: ağızgəlişi

Ağızgəlişi (Çəmbərək) - sözarası - Hürü arvad hər şeyi ağızgəlişi anlatmışdı.

Ağlama (Çəmbərək, Əştərək) - 1. divarın isti-soyuq çəkməsi nəticəsində nəmlənməsi (Çəmbərək); 2. divar və duzun rütubət nəticəsində öz-özüünə su verməsi(Əştərək)-Bi :1 yağış çox yağmışdı, pə:nin divarları ağlamışdı (Çəmbərək); Suyun yanında olduğundan duz ağlamışdı (Əştərək).

Ağlamax (Çəmbərək) - nəmlənmək, yaş olmaq - Pütün paltarlar ağlamışdı.

Ağlaqiyas (Çəmbərək) - təxmini - Əlindəki torvanı tutuf ağlaqiyas dedi ki, burda üç kilo kartof var.

Ağlar: Ağlar-gülər (Dərələyəz) - qışın axırıncı ayı

Ağmir (Meğri) - zəhər- Uşağa ağmir vermişdilər, doxtur heş zad edə bilmədi.

Ağnağazi (Zəngibasar) - dəyirməndə üyüdülmən az miqdarda buğda, taxıl - Taxılı dəyirməndə aparıb ağnağaz elədilər.

Ağnağaz II (Çəmbərək, Dərələyəz, Karvansaray, Kalinino) - təcili üyüdülmən azacıq taxıl- Ağnağazdan heş nə çıxmaz, taxılıq hamısın ağardax (Çəmbərək).

Ağnağiz I (Basarkeçər) - qısa söhbət -Məsim kişi oğlunun ağnağizindən bir şey annamadı

Ağnağiz II (Basarkeçər) -bax: ağnağazi

Ağnamax I (Çəmbərək, Qarakilsə, Dərələyəz, İrəvan, Zəngibasar) - uçub-tökülmək; nəm çəkmə nəticəsində uçulub tökülmək (divara aid)- Nəmişdix'dən öyün tufarrarı ağnamışdı (Çəmbərək).

Ağnamax II (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino, Qarakilsə) - 1. küllükdə arxası üstə eşələnmək (heyvana aiddir); 2. 18

yerə uzanaraq arxası üstə çevrilmək (heyvana aiddir)-Atın ağnadığını babam danışmışdı (Qarakilsə).

Ağnamax III (Çəmbərək) - eşələnmək, əzib tökmək - Bavam ucadan qışqırdı, dedi ki, ay uşaxlar kartofun üsdündə niyə ağniyıprısqız?

Ağnatmax (Meğri) - diyirlətmək - Quzey yamaşdan uxərtə daş ağnatmışam ki, üç otax tikər.

Ağna:z (Qarakilsə) - dəyirmanda dən üyüdülərkən başqasının dəninin bir hissəsini üyütmək - *Heş vaxt ağna:z etməmişəm.*

Ağsaoğlax (Çəmbərək) - bax: ağsaoğlağı

Ağsaoğlağı (Çəmbərək) - sarımsaq, qatıq və ya ayrandan və yağdan hazırlanmış yemək - *Yaman ajmışdım, anam ağsaoğlağı qayırdı yedim.*

Ağuz I (Dərələyəz, Qarakilsə, Zəngibasar, Vedi) - mal-qara doğandan sonra birinci sağılan süd - *Evə keşdim gördüm ki, sərnişdə ağuz var* (Dərələyəz).

AğuzII (Vedi, Zəngibasar) - doğmuş heyvanın ilk südündən hazırlanmış yemək- *Sənəm qarı ağuzdan yaxşı bişmiş pişirdi* (Zəngibasar).

Ağuzdandırmax (Vedi, Zəngibasar) - bax: ağuzdandırmax

Ağyel (Kalinino) - cənub küləyi, isti külək - *Günortadan əsən ağyel adamları tənənfəs eliyirdi.*

Ağzibir I (Çəmbərək) - tövlə - *Baş çovan qoyunnarı ağzibirə salaif itdərə yal tökməyə baladı.*

Ağzibir II (Qarakilsə) - çıxılması mümkün olmayan yer - *Yaxınlıqda böyük bir ağzibir vardı.*

Ağzibir III (İrəvan) - sirrə möhkəm, ağzibütöv - *Məşədi nökdərdən bir şey öyrənə bilmədi, hamı onu ağzibir adam kimi tanıyırdı.*

Ağzibir IV (Çəmbərək) - eyni fikirli - *Öy sahibi gələnnərin ağzibir olduğunu öyrəndi.*

Ağzısuyux (Çəmbərək, Basarkeçər, Kəvər) - 1. söz (sirr mənasında) saxlamaz; 2. danışığının dalını qabağını fikirləşməyən - *Vallah Məsime inanmıram, çox ağzısuyuxdu* (Basarkeçər).

Ağziisti I (Çəmbərək, Dərələyəz) - 1. çətinlik görməyən (Çəmbərək); 2. qorxmaz, pis nəticə verə biləcəyini fikirləşməyən (Dərələyəz)- *Hələ ağziistidir, soy ra görəjix* (Çəmbərək); *İbrahim kişi çox ağziisti adamıydı* (Dərələyəz).

Ağziisti II (Vedi, Zəngibasar) - qorxmaz - *O, çox ağziisti cavan idi.*

Ağzi isti yerdə (Çəmbərək) - çətinlik çəkməyən, bərkə-boşa düşməyən, müəyyən çətinliyə düşməmək - *Uşağın ağzi isti yerdədr, yaxşını pisi ayra bilmir.*

Ağziyalax (Çəmbərək) - sirr saxlamağı bacarmayan- *Ağziyalax adama sirr verilə bilərmə bə?*

Ah-nif (Çəmbərək) - qarğış - Bu nə ah-nifdi, a bala.

Ah-nif eləməx' (Çəmbərək) - qarğış eləmək

Ah-nif tox'məx' (Çəmbərək) - qarğış eləmək- *Hər axşam ah-nif tökürsən, xeyir tafajaxsanmı?*

Axar-baxar (Meğri) - örüş və örüşdə olan kiçik çaylar -*Keşmiş günnərini yada salıp dağa tərəf axar-baxara bir daha göz gəzdirdi.*

Axarramax I (Vedi, Zəngibasar) - yuyulmuş qab-qasağın üstünə təmiz su tökmək - *Yuyulmuş qazannarı axarıyıb taxçalara yığdı* (Zəngibasar).

Axarramax II (Meğri) - itiləmək -*Şəmşəd axarradığı dəryazı duvara söykədi.*

Axarramax II (Meğri) - yaş ağacı qurutmaq üçün kökün yanından qabığına hərləmə kəsmək - *Hüseyn dayının elə peşəsi ağac axarramağ idi.*

Axca (Kalinino) - qaratikan kolunun tumu - *Uşaxlara axca yeməyə qoymazdılar.*

Axcə (Meğri) - bax: axca

Axça I (Meğri) - bax: axcə

Axça II (Dərələyaz) - pul - *Həmişə ciblərində axça olurdu.*

Axçasiçam (Əştərək) - siçovul - *Taxıl olan yerdə axçasiçanı olurdu.*

Axda I (İrəvan) - çiyidi çıxarılmış quru zoğal

Axda II (Çəmbərək) - döllüyü çıxarılmış erkək heyvan - *Çovan Murtuz axda heyvannarı mal doxduruna göstərdi.*

Axırrıx (Ağbaba) - mal-qaraya ot qoymaq üçün taxtadan qayırlan divara yapışıq qutu - *Naxırçılar axırrığı təmizdədilər.*

Axlo (Vedi, Zəngibasar) - oxlov - *Bir azdan cancanı axlo götürüb təndirxanıya gəldi* (Zəngibasar).

Axmax (Çəmbərək) - daşmaq, dolub-daşmaq - *Çayın suyu axıf dəriyə tökülürdü.*

Axsağulağı (Kalinino) - qurut, sarımsaq və ərinmiş yağla hazırlanmış yemək növü - *Axsağulağın ayrı dadı-tamı olur*

Axtarma (Çəmbərək) - üzül pendir - *Yay vaxdı yaylaxda axtarma qayırdılar.*

Ajalmayallax (Çəmbərək, Basarkeçər) - təsadüfi ölüm - *Heş kimnən görmüyün Məstanın ölümünü, onun ölümü ajalmayallax bi işdi* (Basarkeçər).

Ajar (Çəmbərək) - təzə - *Əynindəki ajardı, dünən alif*

Ajdıx (Çəmbərək, Karvansaray) - yeni məhsuldan təcili üyüdülmüş azacıq taxıl - *Yay vaxtı Arana peşqurta gedirdix', əhl- əyalımıza ajdıx gətirirdix'* (Çəmbərək).

Ajıxamra (Çəmbərək) - xəmir mayası- *Getdim dayımgildən ajıxamra alif gətdim.*

Ajıx: Ajıx verməx' (Çəmbərək)- *Qaçaxları görüf mənə ajıx verirdi.*

Ajılamax (Çəmbərək) - xətrinə dəymək, təhqir etmək - *Kəndin içində ona-buna söz atır, camahatı ajılıyır.*

Ajımax I (Çəmbərək) - tənəffüs olmaq - *Yaylağa ye:n-ye:n getdiyimdən ürəyim yaman ajıyır.*

AjımaxI (Çəmbərək) - əsəbiləşmək - *Heş zadın üsdündə birqadir məni ajıladı.*

Ajıqıjı (Çəmbərək) - yabanı bitki - *Ajıqıjıdı, başına döndüyüm bajıdı.*

Ajıtma (Çəmbərək) - xəmir mayası - *Bajım ajıtma gətimədiyi üçün qojam hələ xamırı yuğurmamışdı.*

Ajıtmax (Çəmbərək) - əsəbiləşdirmək - *Hər şeydən ötrü Vəlini ajıtmax isdiyirdi.*

Ajtərə (Çəmbərək) - vəzəri - *Yengi gələn gəlin ajtərəni gətirif stolun yanna qoymuşdu.*

Akqa I (Ağbaba) - ataya, qardaşa edilən müraciət forması - *Atasını görüf, akqa, biz burdayıx deyif ağladı.*

Akqa II (Ağbaba) - qardaş - *Balaca Sona akkasını görüf üstünə qaşdı.*

Aqa (Çəmbərək) - qardaş - *Dayım aqamı elə sövəliyirdi, mənim paxıllığım tuturdu.*

Al (Basarkeçər) - hiyləgər, yalançı - *Al dillə pristavı adamlarını kəntdən uzaxlaşdırdı.*

Ala I (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - buyur, al- *Ala verim, görüm nə qayrajaxsan?* (Çəmbərək).

Ala II (Çəmbərək) - alaq - *Piçin yeriimizi başdan ayağa ala basmışdı.*

Ala III (İrəvan) - yeməli yabanı bitki- *Yeni yığdığımız alanı kətilin üsdünə qoyub uzaqlaşdım.*

Ala IV (Çəmbərək, Dərələyəz) - dəri xəstəliyi, əllərdə, üzdə əmələ gələn ağ ləkə - *Ələsgərin əllərini təmiz ala basmışdı* (Dərələyəz).

Ala çəx'məx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - dilə tutub sirr almaq- *Ona inanmıram, bizi ala çəkir* (Basarkeçər).

Ala-tala I (Zəngibasar) - ordan-burdan - *Şaxda ala-tala aparıb ənimizi.*

Ala-tala II (Çəmbərək) - ordan-burdan, təkəm seyrək (bitkiyə aid)- *Uzaxdan ala-tala otlar görünürdü.*

Alabloy I (Çəmbərək) - tonqal - *Noyruz bayramında çox yaxşı alabloy düzəltmişdilər.*

Alabloy II (Çəmbərək) - ala-bula (ağ, qara rəngdə olan heyvan bərəsində) - *Sürünün içində alabloy yaxşı bir qoyun vardı.*

Alabaydax (Çəmbərək) - biabır

Alabaydax olmaq (Çəmbərək) - biabır olmaq, pis adla tanınmaq-
Uşaxların uşbatından elin içində alabaydax olmuşam.

Alabəzəx' (Çəmbərək) - rəngbərəng- *Toya gələn qızdar-gəlinlər alabəzəx' geymişdilər.*

Ala-bula (Çəmbərək) - *rəngbərəng-rəzə gəlinin əynindəki ala- bula don heş kimə xoş gəlmədi.*

Alacalamax (Çəmbərək, Qarakilsə) - böyümək, genişlənmək (qorxudan, həyəcandan gözdə baş verən dəyişikliklə bağlı işlədilir)

Alacankeş I (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan) - 1. yarımcan, tam ölməmiş; 2. ölümcül - *Canavarlardan qutarılan quzuların çoxu alacankeş idi* (Çəmbərək).

Alacankeş II (Çəmbərək) - keyfiyyətsiz - *Heş kəs alacankeş işə yiyə durmaz.*

Alacalı (Çəmbərək) - fərqli-İşi *alacalı görməx' yaxşı iş deyil.*

Ala-cula(Basarkeçər) - qat-qarışıq -*Dünən ala-cula yuxu gördüyünü də:n Zübüydə yerini dəyişdi.*

Alacalı tutmaq (Çəmbərək) - fərqli tutmaq, fərqləndirmək (mənfi mənada)-*Sizinkilər həmməşə işi alacalı tutar, soqra da günühi başqasında görər.*

Alaçalpo (Çəmbərək) - küləklə yağan qar - *Axşamnan yağan alaçalpo günortaya yaxın kəsdi.*

Alaçalpoy (Basarkeçər, Çəmbərək) -sulu qar - *Yola tüşəndə alaçalpoy hələ yağırdu.*

Alaçarpo (Basarkeçər) -bax:alaçalpoy

Alaçarpoy (İrəvan) - bax:alaçalpo

Alaf (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - ot, heyvan yemi, quru ot - *Havalar yaxşı keşmədi, alafımız çox qıtdı* (Kalinino).

Aladil (Kalinino) - hiyləgər, aldadıcı (adam) - *Qonşumuz Sənəm çox aladildi.*

Alağzdamax (Çəmbərək) - keyfiyyətsiz işləmək, bir işi yarıtmaz, keyfiyyətsiz və ya yarımçıq görmək - *Çöldəşi Musuya tafşırmişdılar, o da kartofun divini alağzdiyif, gedif*

Alağuz (Ağbaba) - 1.ikiüzlü; 2. aravuran-*Musanın alağuz olduğunu kətdə bilməyən yoxuydu.*

Alaxana-balaxana (Vedi, Zəngibasar, İrəvan) - imarət -*İrəvan bəylərinin hər birinin alaxana-balaxanası olardı* (Zəngibasar).

Ala qarın (Basrkeçər) - yarım ac - *Günorta yediyimdi, ala qarınam.*

Alaqarsax (Vedi, Zəngibasar) - çörəyin üzü bişib içinin çiy qalması -

Təndirin təzəyini çox eliyəndə çörək alaqaqsax olur (Vedi).

Alaqaqsax (Vedi, Zəngibasar) - bax: alaqaqsax

Alaqaşqa (Vedi, Zəngibasar) - alnında ağ ləkə olan heyvan - *Alaqaşqa erkəyi qapıya bağlamışdılar* (Zəngibasar).

Alana (Vedi, Zəngibasar) - içərisi qoz və şəkərlə doldurulmuş şaftalı qurusu- *Bazardan alana alıb evə qayıdım* (Vedi).

Alam (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - içərisi şəkər və qoz ləpəsi doldurularaq qurudulmuş şaftalı və ya armud; çərdəyi çıxmış qoz ləpəsi, doldurulmuş şaftalı qaxı- *Bibim bizə də alam gətirmişdi* (İrəvan).

Alana (Zəngibasar) - şaftalı qurusu (içərisi qoz ləpəsi və şəkər tozu ilə doldurulur) - *Şaftalını yığıb damın üsdündə alana düzədirik*.

Alanğı (Əştərək) - tez alışan çör-çöp, tez yanan şey - *Təndirə tökməx' üçün alanğu yığdım*.

Alanqı (Çəmbərək, İrəvan) - bir şeyi qızdırmaq üçün az miqdarda yandırılan (təndirə, samovara, ocağa az miqdarda təzək, odun ataraq yandırmağı bildirir) təzək- *Öydə yeməyi qızdırmıxdan ötəri ojağa alanqu atdılar* (Çəmbərək)

Alanqu (Çəmbərək) - bax: alanqı

Alaqolay (Çəmbərək) - babat - *Alaqolay dolanıx,-deyə bavam yavaşca dilləndi*.

Alaqoley (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək) - bax: alaqolay

Ala-qula (Basarkeçər) - bir təhər - *Axşama tərəf ala-qula yaylağa çatdım*.

Alamətərz (Böyük Qarakilsə) - yarımçıq hazırlanmış

Alapaça (Kalinino) - bədəni müxtəlif rəngli olan, rəngbərəng - *Qonşunun iki inəyi vardı. Biri alapaçaydı*.

Alapörtəx' (Çəmbərək) - az bişmiş, alaçiy - *Məşəd Abbas əlindəki əti arvadına verib üstəlik dedi ki, cavat qoyunun ətidir. Ojaxda alapörtəx' eliyin, gətirin yə:x'*.

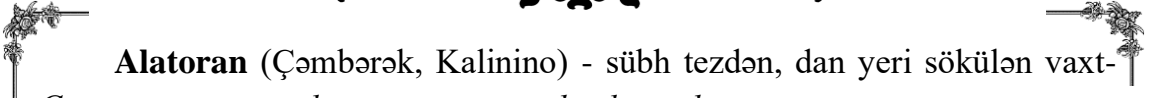
Alasəy (Çəmbərək) - ağılsız, dəli,ağıldan kəm - *Elə alasəylər mənəmi qalif çıxsın getsin buradan*.

Alasütül (İrəvan) - tam yetişməmiş- *Təzə yetişmiş qarğıdalı alasütül idi*.

Alaşa (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - zəif, arıq at - *Qapıya bir alaşa bağlanmışdı* (Çəmbərək).

Alatala (Çəmbərək) - orda-burda, tala-tala (seyrək formada bitən bitki ilə bağlı işlədilir)- *Taxıl sərnəşində ala-tala kartof kolları görəndə mə:tdəl qaldım*.

Alatoran (Çəmbərək, Kalinino) - sübh tezdən, dan yeri sökülən vaxt-
Çovannar sürünü alatorannan örüşə haylamışdı.

Alaviş (Meğri) - istilik, hərarət-*Tafdiğəlinin canında bir alaviş var ki, adamın əlin yandırey.*

Alazdamax I (Çəmbərək, Əştərək) - yandırmaq- *Toyuğun tüx'lərini alazdıyif qaynamağa qoydu* (Çəmbərək).

Alazdamax II (İrəvan) - odda bişirilən ətin və ya tərəvəzin üzünü bişirmək- *Bir qab əti alazdıyib uşağın qarşısına qoydu.*

Alazdamax III (Çəmbərək, Basarkeçər, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ütmək-*Birdən alışan alov onun saçdarını alazdamışdı* (Zəngibasar).

Alazdamax IV (Vedi, Zəngibasar) - acılamaq (adamı) - *Qabağına çıxan hər kəsi alazdıyırdı Məmmədali* (Zəngibasar).

Albuxara (İrəvan) - gavalı növü - *Yığıdığı alabuxaranı qonşuya verib qayıtdı.*

Alacankeş (Basarkeçər, Çəmbərək) - yarımcan, ölümcül – *Qlavanın adamları Məsmalını o xətar döymüşdü, yazıx kişini alacankeş halda öyə gətirmişdilər* (Çəmbərək).

Alcaşmax (Çəmbərək) - gözü qaralmaq- *Ajinnan alcaşdım, yerə yıxıldım.*

Alçax (Çəmbərək) - sadə, təvazökar -*Təzə sədrimiz çox alaçax könüllü adamıydı.*

Alçaşmax (Çəmbərək, Karvansaray) - bax: alcaşmax

Alçı (Çəmbərək, Basarkeçər, Kəvər, İrəvan, Zəngibasar) - aşığın (qoyunun ayağından çıxarılır) bir üzü, toxanın əks tərəfi- *Əlindəki aşığı tutuf atdı, həmən alçı durdu* (Basrkeçər).

Aldəyişix' (Çəmbərək)-dəyişik edilmiş, dəyişdirilmiş- *Vallah, çovan quzuları aldəyişix' salıf.*

Aldəyişix' tüşməx' (Çəmbərək) - səhv düşmək, dəyişik düşmək **Alakar** (Meğri) - kətmən- *Fatmanisə alakarı götürüf sahəyə getdi.*

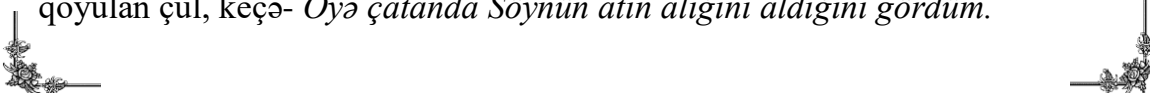
Alfatoyñ (Çəmbərək) - bacarıqlı, çox bacarıqlı, bir işi cəld yerinə yetirən- *Məcidi kişi alfatoyun biridi, pütün işdəri bir göz qırpımında görüf qutarır.*

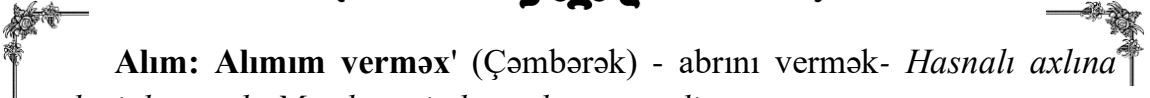
Alğax-culxax (Basarkeçər) - qarmaqarışlıq, dolaşlıq

Alğax-culğax danışmax (Basarkeçər) - qarışıq, ağına gələnə danışmaq- *Sən də bunnarı burax, alğax-culğax danışma.*

Alxıma (Çəmbərək) - maili

Alıx (Çəmbərək) - palan əvəzinə at və başqa heyvanların belinə qoyulan çul, keçə- *Öyə çatanda Söynün atın alığını aldığını gördüm.*

Alım: **Alımın verməx'** (Çəmbərək) - abırını vermək- *Hasnalı axlına gələnini danışdı. Məndə yerindəcə alımını verdim.*

Alımını almax (Çəmbərək) - tənbeh etmək, abırını vermək

Alısın I (Ağbaba, Çəmbərək) - alaqotu (payızlda bitir)- *Bizim əkinnəri alısın basmışdı* (Çəmbərək).

Alısın II (Çəmbərək) - payız vaxtı bitən ot- *Az vaxtda taxılın içinnən alısını təmizdədix'*.

Alısım (Meğri) - heyvan soyularkən dərinin üstündə qalan nazik ət layı -*Sən ət doğramağında ol, mən dərinin alısımın soyerəm.*

Alışx (Qarakilsə) - ocaq və ya təndiri yandırmaq üçün istifadə edilən ot (qırcm), ocağın gözüne qoyulan quru çör-çöp-Təndirə *çoxlu alışx tökmüşdülər.*

Alışma (Çəmbərək, Basarkeçər, Kəvər, Kalinino, Vədi, Zəngibasar) - bir neçə adamın şərikli kəsdiiyi qoyun və ya mal ətinin bölüşdürmə-*Bavam alışma alif gətirmişdi* (Basarkeçər)

Alışmax (Çəmbərək) - öyrəşmək- *Buralara elə alışmışdılar ki, ayrılarda ağlıyrdılar.*

Alışmalamax (Çəmbərək) - 1. şərikli mal (qoyun, mal) alıb kəsmək, bölüşdürmək; 2. bölmək; 3. yırtmaq, dağıtmaq

Alışmalix (Vədi, Zəngibasar) - bax: alışma

Alıvallahatma I (Çəmbərək) - 1. alaq otu; 2. zibil

Alıvallahatma II (Çəmbərək) - aldatma, yalan danışaraq aldatma; yalan danışma

Alız (Meğri) - xəstə-*Əlex'bər bir alız adamdı, nə işo: onnan idişirsən.*

Alızdamax (Meğri) - xəstələnmək

Alqura (BöyükQarakilsə) - hər adi sözdən böyük mənə çıxaran-*Məmməd çox alqura adamdı.*

Allaşmax (Zəngibasar) - 1.təqib etmək;2.çəkişmək; mübahisə nəticəsində arası dəymək - *Qonşular heş zaddan allaşmışdılar.*

Almalau: **Almalan deməx'** (Vədi, Zəngibasar) - işsiz-gücsüz olmaq, veyil-veyil gəzmək

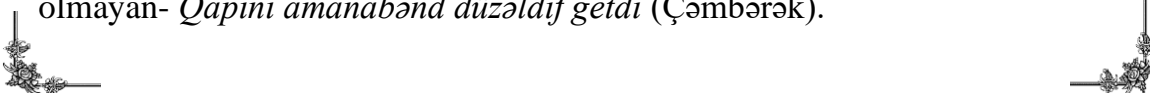
Almanlamax (Vədi, Zəngibasar) – qoltuğa vurub aparmaq

Alsınnamax (Vədi, Zəngibasar) - cana gəlmək, inkişaf etmək

Alın (Qarakilsə) - qarşı

Alna: (Qarakilsə) - qarşına

Amanabənd (Çəmbərək, İrəvan) - 1. müvəqqəti; 2. əl dəyməmiş düşüb sınıan; 3. hər hansı əşyaya toxunan kimi düşən; 4. davamsız, möhkəm olmayan- *Qapını amanabənd düzəldif getdi* (Çəmbərək).

Ambarı (İrəvan) - qalın qabıqlı, iri tumlu üzüm növü - *Həyatimizdə ambarı üzümlər vardı.*

Amanabət (Çəmbərək) - bax: amanabənd

Ambıl (Çəmbərək) - xışa qoşulmuş öküzlərin birinci cütü - *Hasanalı kişiambılı haylıyif yeri şumluyurdu.*

Ambılmax (Çəmbərək) - səndələmək

Ambırça (Meğri) - kiçik dağarcıq-*Xıcca dağarcığına ambırça diyellər bizdə.*

Anahaddıx (Zəngibasər) - xüsusiyyətçilk

Anaxdar (Ağbaba, Kalinino) - açar, qıfıl

Anarı (Ağbaba) - o tərəf

Anarı (Çəmbərək) - o tərəf, o yan- *Bizdən anarı böyük bir təpə görünürdü.*

Anarı -bəri (Çəmbərək) - o tərəf-bu tərəf, ora-bura

Anırı (Çəmbərək)- bax: anarı

Anaş (Çəmbərək, Kalinino) - yaşlı toyuq, ana toyuq

Andır (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasər) - 1. sahibsiz paltar; 2. ölü paltarı.

Andıra qalınax (Çəmbərək) - 1. sahibsiz qalmaq, yiyəsiz qalmaq; 2. məc. hədəf getmək

Andırmax (Çəmbərək, Kalinino) - yadasalmaq, xatırlatmaq- *Ma: hər şeyi andırannan soy ra rahatdaşdı* (Çəmbərək).

Aneyin (Meğri) - qəribə, əcaib; gülməli-*Harda aneyin işlər var, Ruhulladan çıxey.*

Angal (Meğri) - deşik- *Qoyun dərisində agal gördüm.*

Anıx (Ağbaba) - aş dadı

Anqırı (Çəmbərək) - bax: aqarı

Anqırı-bəri (Çəmbərək) -bax: anarı -bəri

Anqırmax (Çəmbərək) - 1. hündürdən səs çıxarmaq (eşşəyə aiddir); 2. məc. bağırmaq, qışqırmaq

Anqırtmax (Çəmbərək) - öldürmək, kəsmək (mənfi mənada)

Anırkı (Çəmbərək) - o tərəfki, o yankı

Anqut (Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - arıq, uzunboğaz

Anqutu çıxmax(Çəmbərək,Qarakilsə)-həddindən artıq arıqlamaq-*İşdəməx'dən laf anqutu çıxıf* (Çəmbərək).

Annax(Dərələyəz, Zəngibasər) - qanacaq, mərifət- *Oğlun yaxşı oxuyub, annaxı xoşumuza gəlir* (Dərələyəz).

Ansırmaq (Çəmbərək)- asqırmaq

Anşirtmaq I (Çəmbərək, İrəvan) - oxşatmaq, tanımaq

Anşirtmaq II (Çəmbərək) - xatırlatmaq, baş vermiş bir sözü üstü örtülü formada demək

Anşirtmaq III (Vedi, Zəngibasar) aydınlaşdırmaq, müəyyənləşdirmək

Anux I (Meğri) - kənar

Anux II (Meğri) - girəvə, fürsət

Ara (Zəngibasar) - gah - *Sona arvad ara mənə, ara qardaşıma baxırdı.*

Ağarışdammaq (Çəmbərək) - işıqlanmaq - *Hava ağarımdannan qarannıx tüşənə kimi çöldə işdiyirdix'.*

Araxaş (Dərələyəz) - erkən, vaxtından qabaq

Aralıx I (Çəmbərək) - kəndin ortası, kənddə adamların yığılıb söhbət etdikləri yer- *Aralıxda çoxlu adamlar toplaşmışdı.*

Aralıx II (Çəmbərək, Əştərək, Zəngibasar) - t.mərz; 2.iki zəminin ortası; 3. iki evin ortası; 4. əkin sahəsinin ortasında qalan boş sahə

Aram-qərəm (Vedi, Zəngibasar) - fasilə

Aram-qərəm olmaq (Vedi, Zəngibasar) - dincəlmək, fasilə etmək

Aranbasar (Meğri) - yaylaqla aran yerləri arasındakı ərazi-*İndi aranbasarda heyvan saxlamazdar bu issiynən.*

Arançı I (Çəmbərək, Əştərək, Kalinino) - aranda yaşayan-*Bi:l kəndə arançılar gej gəlmişdi* (Çəmbərək); *Kəndə arançılar gəlmişdi* (Kalinino).

Arançı II (Çəmbərək, Dərələyəz) - yay vaxtı yaylağa gələn aran adamı

Arrammaq (Çəmbərək) - utanmaq, xəcalətçəkmək - *Yaşına başına baxıf heç arrammır bu qoja kişi.*

Ardanış (Çəmbərək) - ağac adı

Ardış (BöyükQarakilsə) - ağac növü (şam ağacı fəsiləsindəndir, qayalarda bitir), tikanlı yarpaqlı ağac

Ardoy (Çəmbərək) - cin

Arğac (Çəmbərək) - xalçanın, gəbənin eninə gedən ip- *Gəvənin arxacını qonşudan gətirmişdilər.*

Arğac keçməx' (Çəmbərək) - təsiri keçmək

Arğalı (Dərələyəz) - dağ qoçu- *Bizim dağlarda arğalını görəndə dayandix.*

Arğıc (Vedi, Zəngibasar) - ağrı

Arxa: Yeddi arxadan dönən (Çəmbərək) - nəsil

Arxaç I (Vedi, Zəngibasar) - beli ağrıtmamaq üçün sənəyə taxılan yumşaq altlıq- *Sənəm qarı sənəyinin altından belinə arxaç qoymuşdu.*

Arxaç II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yay vaxtında sürünün, naxırın

gündüz və ya gecə açıq havada yatdığı yer-*Qoyunnarı arxaça dolduruf öyə qayıtdıx* (Çəmbərək).

Arxadan (Zəngibasar) - dəvə karvanında arxadakı dəvəyə verilən ad

Arxaj (Çəmbərək) - bax: arxac

Arxalix (Kalinino) - qolsuz geyim (paltar)-*Arxalığı ge:nif yan otağa addadı.*

Arxaş (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) -1.bax:arxac; 2. mal- qara otarıldıqdan sonra çöldə saxlandığı yer; 3. qoyun saxlamaq üçün ayrılmış yer (ilin yay fəslində düzəldilir)

Arı (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - təmiz, saf, pak- *Məsmə ağzını açif ucadan çığırdı: nə üsdümə düşüfsünüz, aydan arıyam, sudan duru* (Dərələyəz).

Arılıx (Qarakilsə) - arı saxlanılan yer- *Arılıxın qarını təmizdədik .*

Arıtdamax (Ağbaba, Çəmbərək, Qarakilsə) - təmizləmək-*Düyünü arıtdıyif siniyə töx'dü* (Çəmbərək).

Artım (Vedi, Zəngibasar) - gəlir-*Bizim pomidor-xiyardan çoxlu artımız oldu* (Zəngibasar).

Arqaç (Dərələyəz) - xalça, cecim, kilim toxumaq üçün istifadə edilən ip- *Arqaç gətiməx'dən ötrü Naxçıvana getmişdilər.*

Armax (Çəmbərək) - həvəskar, hər şeyə maraq göstərən, diqqət verən- *Yaman armaxsan meşiyə getmiyə.*

Aroy (Çəmbərək, Zəngibasar) - paltar yuyulduqdan sonra qalan çirkli, sabunlu su -*Noyruz bayramında sulaşmada bir vedrə araoylu suyu Səlminazın baş endirmişdiilər* (Çəmbərək); *Paltarın araoyunu tut ağacının dibinə tökmüşdiilər, ağaş qurumuşdu* (Zəngibasar).

Arrammax (Çəmbərək) – utanmaq- *Vallah, arrammasan oynamağa nə var.*

Arsala (Çəmbərək) - əti yeyilən heyvanın budu- *Bir parça arsalanı götürüf yanındakı itə tulladı.*

Artıx (Çəmbərək) - qabda qalan yemək, yeyilib qabın dibində qalan yemək- *Gülsənəm arvad yeməyin artığını itin yalına töx'dü.*

Artırma (Çəmbərək) - eyvan, balkon - *Meşəbəyi artırmada dayanıf taliya baxırdı.*

Arva (Əştərək) - qabın, çuvalın boş çəkisi- *Də:rmançı çuvalın arvasını ölçüf içinə un doldurmağa başdadı.*

Arvatdammax (Çəmbərək) - kişilənmək (mənfi mənada),

lovğalanmaq- *Nə arvaddanırsañ, ay Musa, səni yaxşı tanyırıx,-deyə Məsmalı yerinnən dilləndi.*

Äsala (Çəmbərək) - bax: arsala

Asdal (Meğri) - palıd ağacının gövdəsində əmələ gələn ot-*Çıxeyəm palıda ki asdal yığım, gözüm qərəley.*

Asırğal (Çəmbərək) - yabanı bitki adı, dağlarda bitən qarğıdalı şaxına oxşayan, yarpaqları enli, acı ot- *Çe:ldə asırğal çox olmazdı.*

Asma I (İrəvan, Vedi) - çubuq, meyvə (üzümün, avmudun qış üçün asılıb saxlandığı çubuq)

Asma II (Çəmbərək, Karvansaray) - bir-birinə bağlanmış iki qarğıdalı- *Balkonda çoxlu asma vardı* (Karvansaray).

Asükün I (Zəngibasar) – naşükür- *Əbdül əmi asükün adamı xoşdamırdı.*

Asükün II (Çəmbərək) - dini varlıqlara qarğış tökən, asılan- *Son vaxtlar yaman asükün olmuşdu Oysar.*

Asva (Çəmbərək) - ərzaq- *Yağannıx olduğundan asvamız yaxşı olmadı.*

Aş I (Basarkeçər) - ərıştə- *Aşnan pişirilən yeməxlər daddı olur.*

Aş II (Çəmbərək, Kalinino, Zəngibasar) – plov- *Aşı təzəcə çəx'mişdi ki, Tanırvərdi içəri girdi* (Çəmbərək).

Aşdan-başdan (Meğri) - Novruz bayramı günü evdən kənarında bişirilən plov

Aşdamax (Çəmbərək) - gönü duzlamaq- *Təzəcə kəsilməmiş dananın dərsini aşdıyf ot ta:sının üsdünə atdı.*

Aşıxlı (Kalinino) - mal, qoyun ətinin sümüyünü doğramadan hazırlanan xörək növü –*Bir qav aşıxlını qavağıma qoyuf doyunca yedim.*

Aşıpisi (Basarkeçər) - qonaq-qonaq (uşaq oyunu)-*Ana, aşıpisi oynuyurdux.*

Aşılamax (Vedi, Zəngibasar) - gözaltı etmək - *Çiçəm qonşudakı qızı mə: aşılamişdi* (Zəngibasar).

Aşırım (Çəmbərək) - dağın beli - *Qoruxçular aşırımı addıyf keçənnən sonra oturf rahatca çörəymizi yiməyə başladıx.*

Aşkar (Çəmbərək) - aydın, belli- *Aşkara mirsən xəlvətə get qojaña de da.*

Aşqal (Çəmbərək) - arıq qoyun- *Sürüdən bir aşqal qoynu tutuf müdürə görsətdi.*

Asqal-usqal (Kalinino) - axsaq, xəstə, şikəst

Aşqallamax (Çəmbərək) - sürünün içindən arıq qoyunları seçmək- *Çovan sürüyü aşqalladı.*

Aşqara (Vedi, Zəngibasar) - plovun qarası –*Qabın içində azca aşqara*

qalmışdı.

Atağızdı (Çəmbərək) - sözü keçən, sözü əsas kimi qəbul edilən –*İdris kişi yaman atağızdı bir adamıydı.*

Atdammax I (Çəmbərək, Zəngibasar) - yola düşmək, getmək – *İndi harya atdanıf gedirsən* (Çəmbərək).

Atdammax II (Çəmbərək, İrəvan) - sevincdən ürəyi döyünmək – *Bu sözü eşidəndə ürəyi atdandı* (Çəmbərək).

Atdandımax (Çəmbərək) - tikilən tövlənin üstünə ağac hissələrini quraşdırmaq- *Şəmsəddin damı atdandırdı, köməx'ləşəx' qurtarajax.*

Atdandırma (Çəmbərək) - toylarda gəlin evdən çıxanda atlılar ata minən zamanı çalman hava, musiqi, “Vağzalı”ya oxşar oyun havası – *Toyçular atdandırmanı çalannan az sonra gəlini öydən çıxartdılar.*

Atdandırmax (Çəmbərək) - gəlini köçürmək

Atdandüşməx' (İrəvan) - vəzifədən çıxarılmaq, hörmətsizləşmək

Atdammax (Vedi, Zəngibasar) - rədd cavabı almaq

Atgötü (Çəmbərək, Basarkeçər) - yabanı bitki- Ə, *sıyırquyruğu əvəzinə atgötü yığmısan*

Atıcı (Dərələyəz) - keçəçi (yundan alaçıq keçəsi, evdə döşəməyə salman keçə hazırlayan adam) –*Axşamnan savaha kimi atıcı yunnarı düzəltdi.*

Atılama (Çəmbərək, Kalinino, Karvansaray) - qatıqla suyunun qatışıqı, ıryanın növü –*Yayda atılama içginən kin, tasalanmıyasañ, sərinniyəsəññ* (Çəmbərək).

Atılamax (Çəmbərək, Qarakilsə) - nehrə çalxamaq –*Yığılmış qaymağı nehrəyə töküf anamla atılamağa başladıx* (Çəmbərək).

Atqulağı (Qarakilsə) - yaşdaş, həmyaş, yaşid- *Onun atı elə bizim atla atqulağıdı.*

Atma (Basarkeçər, Dərələyəz, Zəngibasar) - evin (damın, tövlənin) üstünü örtmək üçün divarların üstündən atılan ağac –*Meşədən gətdiyimiz palıdı tufarın üsdünə qoydux* (Basarkeçər).

Atmaca (Çəmbərək) - söz atma – *Həmməşə atmacanı atıf çəkilf qıraxda durursan.*

Atmacalamax I (Çəmbərək) – dağıtmaq- *Bu coravı bir ay döy geydiyİN, nə tez atmacaladıñ?*

Atmacalamax II (Çəmbərək) - xoşa gəlməyən söz demək, aranı qarışdırmaq məqsədilə ortalığa söz atmaq- *Məsmə arvad heş vax atmacalamağından əl çəkmədi da.*

Av (Dərələyəz) - argalı, dağ qoçu, dağ keçisi, dağ qoyunu

Ava I (Hamamlı) - ipdən toxunan gödək geyim- *Nənəm maña ava toxuyur.*

Ava II (Basarkeçər) -qolsuz paltar –*Dədəm çiyinə ava atıf hə:tdə gəzişirdi.*

Ava III (Çəmbərək) – ata- *Hamı avamın yolunu gözdüyür.*

Ava IV (Dərələyəz) – ana- *Bacım avamın ətəyindən tutuf çəkirdi.*

Avadannıx (Çəmbərək) - ev əşyaları – *Tədirrix'dəki avadannıxları axırın üsdünə tofladılar.*

Avant (Çəmbərək) - yaxşı, uğurlu – *İşin avant olsun, ay bala.*

Avar (Ağbaba, Əştərək) - evin üstünə qoyulan taxta və ya evin üstünü örtərkən döşənən ot, qırcın- *Qolxoz sədrinnən 300 kiloy avar aldım, əvin üsdə töx'məyə* (Ağbaba).

Avazımax I (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Qarakilsə) - rəngi qaçmaq, rəngi ağarmaq (qorxudan və ya istəkdən) – *Qorxudan uşağın irəngi elə avazımışdı ki* (İrəvan).

Avazımax II (Çəmbərək) - taxılın biçin vaxtını keçirmək- *Havallar yağıntılı keşdiyində taxılın vaxtı avazımışdı.*

Avazımax III (Ağbaba, Kalinino) - sakitləşmək, yavaşmaq- *Dünənnən əsən boran azca avazıyif* (Ağbaba).

Avc: **Avc eləməx'** (Meğri) - inkişaf etmək

Avdıx (Ağbaba) - qatıq suyunun qarışığından hazırlanan sərinləşdirici içki – *Piçin vaxdı avdıxsız işdəməx' olmur ha.*

Avecə: **avecə olmax** (Meğri) - qoşqu heyvanları növbə ilə işlətmək

Avic (Hamamlı, Əştərək, Quqark) - ölçü qabı (400 qram tutur)

Avırtıdax (Qarakilsə, Meğri) - kök, dolu (adam)

Avırtıdaxlamax (Qarakilsə) - kökəlmək.

Avlamax (Qarakilsə) - məhsulu başdansovdu ordan-burdan yığmaq, təkəm-seyrək bitmiş məhsulu yığmaq- *Bırdan-ordan avlıyın,çıxsın getsin*

Avşar I (Qarakilsə) - balaca xəncər- *O, həmişə özüynən avşar gəzdirərdi.*

Avşar II (Dərələyəz) - iri bıçaq (xəncərə oxşayır)

Avşar III (Dərələyəz) - dəvənin başına salman ip, noxta - *Dəvənin başınan avşarı çıxardı axurun içinə atdı.*

Avşarramax I (Qarakilsə) - qoyunu ikiəlli sağmaq –*Qoyunun yelinini avşarrad.*

Avşarramax II (Dərələyəz) - dəvəni noxtalamaq

Avyərdən (Çəmbərək) - çömçə, su qabı –*Sənəhdən avyərdənə su töx'dü.*

Aya (Çəmbərək) - ovucun içi

Ayaxyolu (Çəmbərək) – tualet – *Kərim kişi ayaxyoluna tərəf getdi.*

Ayama (Dərələyəz) - ləqəb- *Burda ayaması olmuyan adam tapmazsan.*

Ayama-qaxı (Çəmbərək, İrəvan) - kobud söz, söyüş, şər, böhtan-
Ona-buna ayama-qaxı deməx'dən bir şey çıxmaz.

Ayanda-sayanda (Meğri) - hərdənbir, ayda-ildə- *Haspulat ayanda-sayanda gələr Əldəriyə, Bakıda oler.*

Ayanda-şayanda (Vedi, Zəngibasar) - bax: ayanda-sayanda

Ayarbaz (Əştərək, Qarakilsə) - zarafatçı, oyunbaz (adam)

Ayaz: Ayaz yeli (Dərələyəz) - səhər ertə əsən yel

Ayazımax I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - sakitləşmək, normallaşmaq, xəstəlikdən ayılmaq, özünə gəlmək –*Bir neçə gününən sonra xəsdənin halı ayazıdı, rahadandıx.*

Ayazımax II (Çəmbərək, Zəngibasar) - aydınlaşmaq, açılmaq (hava haqqında)- *Dünənnən qar-boran ayazıdı.*

Ayboğan (Çəmbərək) - ağcaqanada oxşar xırda cücü- *Şər çaldımı, Qamışdıda ayboğan adamı dara dartajax.*

Ayğır (Basarkeçər) - qüvvətli, güclü at – *İlxıdan seşdiyi ayğırın ayağını çidarrıyif örüşə buraxmışdı.*

Ayı: Ayı döşəyi (Çəmbərək, Dərələyəz) - yabanı bitki

Ayın-şayın I (Meğri) – arxayın-*Ayın-şayın oturmuşdux, çörex' yeyirdix, Əmir Ərşət atdı töküldü kəndə.*

Ayın-şayın II (Çəmbərək) - sevinə-sevinə, deyə-gülə -*Kirvəlix' yaxşı keşdi, ayın-şayın öymüzə qayıtdıx.*

Ayın-tayın (Çəmbərək) – qırıq- *Heş çölə ayın-tayın haravaynan gedərlərmi?*

Ayın-oyun (Çəmbərək) - müəyyən bir şey, şey-şüy – *Azdan-çoxdan tükəndən ayın – oyun alıf xəsdiyə dəymiyyə getdilər.*

Ayqır (Dərələyəz) - axtalanmamış at

Aylıxçı (Basarkeçər) - maaş alan adam – *Qalxozda aylıxçı çox olmurdu.*

Aymaq (Əştərək) - oyanmaq, yata bilməmək

Aymalamax (Çəmbərək) - qamarlamax, tutmaq – *İki illix' buğanı aymalıyif yerə yıxdı, çatını boğazına keçirtdi.*

Ayna I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - pəncərə - *Kalvayı çiyinə kürkü salıf aynadan qapıdakı atdara baxırdı* (Çəmbərək).

Ayna II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – güzgü- *Aynanı əlinə alıb yan otağa keşdi* (Zəngibasar).

Aynaçı-aynaçı (Əştərək) - pis-pis danışan

Aynım ax I (Çəmbərək) - artmaq, böyümək – *Uşaxlar yaxşıca aynımışdı.*

Aynım ax II (Basarkeçər) - xəstəlikdən sağalmaq – *Təzəcə xəstəlix'dən aynımışdı.*

Aynıyif artm ax (Çəmbərək) - artmaq, böyümək, çoxalmaq – *Külfəti bir neçə ildə aynıyif artmışdı.*

Aynıd (Çəmbərək) - eybəcər, çirkin - *Bu dəfəki arvadı çox aynıddı.*

Ayranaşı (Ağbaba, Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) – dovğa-*Qojam bir qazan ayranaşı pışırif* (Çəmbərək).

Ayrtdam ax (Çəmbərək) - təmizləmək- *Xırmanda bir meşoy arpanı ayrtdadıx.*

Ayşm ax (Çəmbərək)- acışmaq (insan bədəninə aid) – *Kərəntinin kəsdiyi yer yaman ayşırdı.*

Aza yeri (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə) - hüsr yeri – Aza yerində çoxlu adam vardı (Çəmbərək).

Azaylam ax I (Çəmbərək, Karvansaray) - sayıqlamaq (yuxuda)- *Gejə savağatana azaylanıf, bilmirəm özün soğamı verdi* (Çəmbərək).

Azaylam ax II (Meğri) - tənbelləşmək, tənbellik etmək -*Ta:rının ver günü azaylanerəm Mırğıya gedim.*

Azğın: **Azğın doğm ax** (Əştərək) – yumurtalamaq; yerini itirmək
Azğıntı (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - əsli-nəsli bəlli olmayan, avara - *Vəli kişinin nəvəsi azğıntının biridi, onnan xeyir gəlməz* (Çəmbərək).

Azıx (Kalinino) - ərzaq, yemək

Azix'ləməx' I (Meğri) - yumuşalmaq, boşalmaq-*Ruqiya, xamır azix'liyir, təndirdə durmecex', tezi gə.*

Azix'ləməx' II (Meğri) - acıyıb ötmək (xəmir haqqında)

Azılam ax I (Çəmbərək) - meyvəni əbəs yerə yığıb yerə tökmək- *Almıyı niyə azılıyırırsınız, təmiccə yesəniyə.*

Azılam ax II (Çəmbərək) - meyvənin bir hissəsini yeyib atmaq

Azıtmax (Çəmbərək) – azdırmaq – *Uşaxları Mırte:ldə azıtmişdılar.*

Azişm ax (Çəmbərək) – ağrımaq

Azman (Qarakilsə) - altıllik qoyun

Azm ax (Çəmbərək) - yolu səhv salmaq – *Heyvannarı axtaranda azmışdı, geyə yarsı gəlif öyə çıxdı.*

Azm ax : mədəsi azm ax (Qarakilsə) - xəstələnmək

Bb

Ba: (Çəmbərək) - doğrusu, həqiqətən

Bab (Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - tay, bərabər (insana aiddir) – *Olar bizə baba dam döyllər* (Dərələyəz).

Bab gəlməx' (Qarakilsə) - cavab vermək, öhdəsindən gəlmək-*Ona bir bab gəldi ki, nə tə:r.*

Babal (Zəngibasar) – günah

Babal yumax (Zəngibasar) - günaha batmaq -*Mən heş vax babal yumamışam, indi də heş kəsin babalını yumağ isdəmirəm.*

Babay (İrəvan) - dişi olmayan qoca

Baca-baca (Vedi, Zəngibasar) - Novruz bayramının ilk günü **Bacax** (Əştərək) – qılça; boy-buxun

Bad I (Meğri) - əkin yerində və bağda arxların arasındakı yer

Bad II (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) – təndirin hissələri; təndirin kənarı, təndirin ağzı – *Baddarı hazırta təndir qoyax* (Basarkeçər); *Ərşini təndirin badına qoydum* (Çəmbərək).

Bad III (Meğri) - su arxının kənarı- *Uxarı su gedip ki, baddar da islanup.*

Badadik (Zəngibasar) - ot adı

Badax I (Ağbaba, Çəmbərək) - badalaq, güləş fəndi- *Məsməalını yıxa bilmirdim, axırda badax elədim* (Çəmbərək).

Badax II (Hamamlı) - dayaq

Badax vurmax I (Çəmbərək) - badalaq vurmaq, badalaq gəlmək, fənd işlətmək

Badax vurmax II (Hamamlı) - dayaq vurmaq

Badalax (Çəmbərək, Qarakilsə, Kalinino) - kələk

Badamağ (Qarakilsə) - uzağa qaçmamaq üçün heyvanın iki ayağını bir-birinə bağlamaq

Badamça (Vedi) - cır badam

Badamı: Badamı ərik (İrəvan) - ərik növü

Badar (Qarakilsə) - kiçik əkin sahəsi

Badarbucax (Qarakilsə) - yanaşı, bir-birinə yaxın

Badırğa (Çəmbərək) - ot biçmək üçün ayrılan sahə - *Sədir, bizə badırğanı nə vaxt verəcəx'ñiz?*

Badırğalamax (Çəmbərək) - soyumaq, həvəsdən düşmək- *Nərman işdən badırğalandı, da: işdiyəmmir həməşəki kimi.*

Badış I (Hamamlı) - təndirə çörək yaparkən qola keçirilən qolçaq –

Badışı qollarına taxıp çörəyi yapdı.

Badış II (Hamamlı) - başqaları ilə dəyişik düşməmək üçün toyuğun ayağına tikilən əski parçası, nişan

Badış III (Vedi, Zəngibasər) - ayaq baldırlarının görünməməsi üçün, yayın istisində pəncəsi kəçilmiş, dizdən topuğa qədər olan corab- *Ana-nənələrimiz yayda həmişə badış geyərdilər* (Vedi).

Badkeş (Çəmbərək) - divarda daşların arasına vurulan suvaq- *Usda badkeşi axşamacan qutardı.*

Badırğayı (Ağbaba) - vəhşi – *Elə bir badırğayı böyüf?*

Badya (Çəmbərək, Zəngibasər) - mis qab (içinə süd, su doldurulur) – *İnəyin südünü badyaya töx'dü* (Çəmbərək).

Bafa I (Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - bir neçə çəngədən ibarət biçilmiş taxıl və ya ot bağlaması (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər); bir əl doluncaya qədər biçilən taxıl (Dərələyəz)– *Piçinçilər bafaları bir yerə tofladı* (Qarakilsə).

Bafa II (Əştərək) - biçilmiş bir qoltuq küləş

Bafda I (İrəvan) - pambıq sapdan hörülmüş nazik bel bağı

Bafda II (Hamamlı) - rəngli parça adı- *Bafda dingiyə həm gözəllix' verirdi, həm də onu saxlırdı.*

Bağ I (Əştərək, İrəvan) - bir qucaq ot bağlaması, dərz - *Heyvannara bir bağ ot qoydum* (Əştərək).

Bağ II (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) - 3-4 bafanın birləşdirilərək bağlanan taxıl topası- *Biçinçilər taxıl bağlarını arabalara yığıb, kəndə yola saldılar* (Vedi).

Bağa (Basarkeçər) - atın topuğunda əmələ gələn xəstəlik adı- *Bağa atın dırnaı:nnan bir az yuxarı, büküx'də olur.*

Bağa olmaq (Basarkeçər) - atın ayağında xəstəlik olmaq

Bağaburcu (Çəmbərək) - ağacda (palıdda) əmələ gələn mamır – *Palıdın göydəsini bağabürücü bürümüşdü.*

Bağanax I (İrəvan) - çay suyunun dibdə maneəyə rast gələrək burulub çıxması

Bağanax II (Çəmbərək) - bacağıların hövsələ sümüyünə bitişən yeri

Bağanax III (Çəmbərək) - qılçaların bədənə birləşdiyi yer

Bağanağı ayırmaq (Çəmbərək) - döymək, parçalamaq – *Başınnan yekə danışma, bağanağıni ayraram, onda başa düşərsən.*

Bağanağı yarımaq (Çəmbərək) – qorxmaq - *Qorxudan az qala uşağın bağanağı yarılmışdı.*

Bağa tikanı (Ağbaba) - yabanı bitki adı

Bağdatı I (Hamamlı) - şərf

Bağdatı II (Zəngibasər) - kəlağayı növünün adı- *Cancanımın başında gözəl bir bağdatı vardı.*

Bağdamac (Vedi, Zəngibasər) - şirin çörək növü -*Keşmişdə hər adam bağdamac pişirmirdi.*

Bağır I (Çəmbərək, Əştərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasər) - ciyər (qaraciyər, ağciyər) – *Ajam, ajam, elə bağır, öfkə ajıyam?* (Çəmbərək)

Bağır II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - 1. qucaq, sinə; 2. ürək – *Əsgərrix'dən gələn oğlunu bağırına basıf duz kimi yaladı, yerə, göyə min şükür elədi* (Çəmbərək).

Bağırdələn (Basarkeçər, Çəmbərək) - yabanı bitki adı- *Örüşdə taxılların arasında çoxlu bağırdələn vardı* (Çəmbərək).

Bağlama (Hamamlı) - içərisində yarıya qədər taxıl olan bağlı çuval- *Bir bağlama taxılı dalına aldı.*

Bağlamax (Çəmbərək, Qarakilsə) - qayıрмаq, düzəltmək – *Həzrətqulu yaxşı çalğı bağlıyırdı* (Çəmbərək).

Bağlaşma (Dərələyəz) - deyişmə (aşıqlar arasında olan şeirləşmə)

Bağrıbadaş (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Məgri) - canbir, dilbir dost, eynifikirli, sirdaş –*Elə bil Səlminaznan bağrıbadaşıydı, hara gedirdi dalına tüşürdü* (Çəmbərək).

Baxya (Əştərək) - tikiş növü

Baja (Çəmbərək) - pəncərəsi olmayan tikintinin (təndirin, yaşayış yerinin) damında qoyulan pəncərə əvəzi deşik- *Zaman kişi dəstəri bajadan elə atdı ki, elə bil yüngül bir şüy tulladı.*

Bajıya getməx' (Çəmbərək) - qonaqlığa getmək

Baja-baja (Çəmbərək) - Novruz bayramında kirvələrin bir- birinə pay aparması-*Bax, baja-bajadan xoşum gəlmir.*

Bajaquşu (Hamamlı) - qaranquş

Bajılıx I (Çəmbərək) - gəlinin sağdışı və ya soldışı- *Qız bajılığının əlinnən tutub toyçuların yanna apardı.*

Bajılıx II (Çəmbərək) - rəfiqə

Balax I (Ağbaba, Çəmbərək, Qarakilsə) - tumanın, şalvarın ayaq tərəfi, aşağı hissəsi -*Tumanın balağınnan tutan uşax bərkdən ağlıyırdı* (Çəmbərək).

Balax II (Dərələyəz, Zəngibasər) - camış balası (6-7 aylıq olur)

Balaxana (İrəvan) - evin üstündə əlavə tikilən balkonlu otaq

Balaman (Basarkeçər, Çəmbərək) –tütək növü – *Aşıxlar həmməşə yannarında balaman çalan saxlıyırdı* (Basarkeçər).

Balamanda qandırmax (Basarkeçər, Çəmbərək) - işarə ilə başa

salmaq, him-cimlə anlatmaq

Balata (Basarkeçər, Çəmbərək) - xəmir mayası- *Təzə gəlin xəmirə balata qatıf yoğurmağa başladı* (Basarkeçər).

Balboranı (Hamamlı) - balqabaq

Baldırбайı (Çəmbərək) – övlad- *Əzvərin baldırбайсы çoxdu, ona köməx' eliyəx' dolansın.*

Baldırğan (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - yeməli, yabanı bitki (bulaq başında bitir və enli, böyük yarpaqları olur)- *Baldırğan çay kənarında, sulu yerdə pitir* (Dərələyəz).

Baldırqayış (Basarkeçər, Çəmbərək) -arıq - *Kərimin oğlu uzunhoqqarın, baldırqayışın biridi, heş yorulmur kəndin arasını gəzməx'dən* (Çəmbərək).

Balxı (Dərələyəz) - maymaq, bacarıqsız (adam)

Balvas (Çəmbərək) - iri gövdəli qoyun cinsi -*Mirzənin sürüsündə balvas qoyun görmədim.*

Bambalamax (Çəmbərək) - iri tikələrlə yemək, çox götürüb yemək, loğmalamaq

Bambılı (Kalinino) - yüngül xasiyyətli, ictimai yerdə yüngül hərəkət edən, özünü öyən

Bamya (Zəngibasar) - bitki adı (paxlalılar fəsiləsinə aiddir)

Bamiya (Vedi, Zəngibasar) - bax: bamiya

Bar (Çəmbərək, Meğri) - xəstənin dilində, dodaqlarında əmələ gələn ağ ərp-*Xəstəlix'dən uşağın dilinin üsdündə bar yaranmışdı* (Çəmbərək).

Baraher (Qarakilsə) - böyük düz yer, böyük sahə

Barata I (Qarakilsə) - canavar yemiş heyvanın tapılmış hissələri, cəsədi- *Üş günnən so:ra inəyin baratasını çay qırağında tapdıx.*

Barata II (Çəmbərək, Qarakilsə) - iz, nişanə- *Ay çovan, qoynu canavar ye:f, bə niyə baratasını çıxartmırsañ* (Çəmbərək).

Barata III (Əştərək) - xəmiri acıtmaq üçün əvvəlcədən saxlanmış bir az xəmir

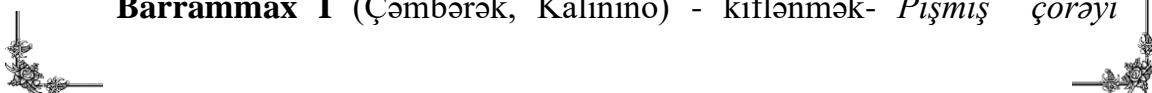
Baratası qalmax (Vedi, Zəngibasar) - tamam dağıdılıb tör- töküntüsü qalmaq

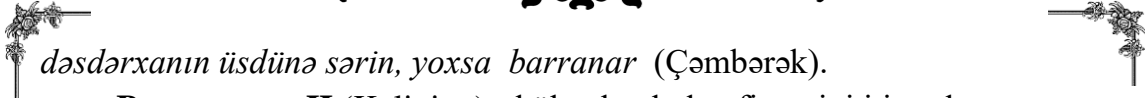
Barbadıx (Meğri) - tam yetişməmiş buğda sünbülünün odda ütölmüşü- *Dava vaxdı zəmi qıraxlarında barbadıxnan baş madarrarın sovurdula.*

Bardax (Kalinino) - su qabı

Bardan (Vedi, Zəngibasar) - iri kisə- *Bir bardan xiyar xarab olmuşdu* (Zəngibasar).

Barramax I (Çəmbərək, Kalinino) - kiflənmək- *Pişmiş çörəyi*

dəsdərxiyənin üsdünə sərin, yoxsa barranar (Çəmbərək).

Barramax II (Kalinino) - köhnəlmək, keyfiyyətini itirmək

Barramax III (Çəmbərək) - xəstəlik nəticəsində ağızda ərp əmələ gəlmək- *Sö:x də:f xəstələnənnən sonra uşağın dili barramışdı.*

Bardaş (Çəmbərək) - ayaqları qatlayıb oturma, ayaqları bir- birinə keçirərək oturma- *Kalvay Əli bardaş quruf oturmuşdu.*

Barxana I (Çəmbərək) - ev əşyaları, avadanlıq, palaz-paltar-*Təzə gəlin evdəki barxanayı bir küncə qoyuf üsdünü örtüdü.*

Barxana II (Qarakilsə) - boğça, bağlama

Barxana III (Meğri) - oğlan evindən nişanlı qız evinə aparılan meyvə sovqatı- *Kəlbəliyənnən Məşə Cəbrayıl əvinə bir yux' üzüm, bir yux' də incir barxana göndərdim.*

Barxanə (Meğri) - bax: barxana III

Barmax (İrəvan) - üzüm budanarkən başqa yerdə əkilmək üçün seçilən çubuqlar

Barmaxçalıx (Basarkeçər) – üzük -*Oğlunun nişanna qızıldan yaxşı bir barmaxçalıx almışdı.*

Barmaxlıx (Dərələyəz) - iş zamanı ələ geyilən xüsusi əlcək

Basalax (Çəmbərək) - bölgə - *Təzə müdürümüz Şınıx basalağında ndı.*

Basarax (Çəmbərək) - tələsik – *Qlavanın adamı basarax özünü çatdırdı.*

Basarat (Qarakilsə) - qabiliyyət, bacarıq, fərasət

Basaratı bağlammax I (Qarakilsə) - 1. özünü itirmək; 2. nitqi tutulmaq, dili-ağzı bağlanmaq; 3. iş görə bilməmək, düşünmək imkanı olmamaq - *Anamın basaratı bağlansa, heş nə də:mməz.*

Basaratı bağlammax II (Vedi, Zəngibasar) - key kimi olmaq, özünü itirmək- *Elə bir birdən birə basaratım bağlandı (Vedi).*

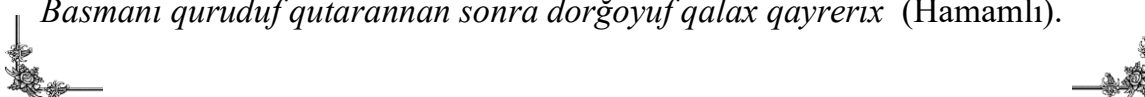
Basdalamax (Çəmbərək) - basmaq

Basdıx (İrəvan, Qarakilsə, Gorus) - un, doşab və qozdan hazırlanan çərəz (sapa düzülür və isti yerdə qurudulur).

Basıx (Basrkeçər) - çökək

Basma I (Çəmbərək, İrəvan) - mal təzəyi- *Həsənalı beli gətirif basmanı kəsməyə başladı.*

Basma II (Ağbaba, Çəmbərək, Hamamlı, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - mal peyinini bir yerə tökülərək 10-15 sm hündürlüyündə yastılanmış yanacaq, təzəklik; malın zibili tökülmüş, tapdalanmış xırman boyda yer- *Basmanı quruduf qutarannan sonra dorğoyuf qalax qayrerix (Hamamlı).*

Basmax (Çəmbərək) - üstələmək, qalib gəlmək- *İyid basdığıni kəsməz.*

Basmarlamax (Çəmbərək) – tutmaq- *Zaman iti basmarlayıf altına aldı.*

Basmartdamax (Çəmbərək) - kobud şəkildə tutmaq

Basməmmədi (Qarakilsə, Zəngibasar) - başdansovdu, tələsik görülən iş-

Başax (Basarkeçər, Qəmərli, Zəngibasar) - biçindən sonra yerə tökülən buğda- *Axşam tərəfi sahələri gəzif başax yığıdıf* (Basarkeçər).

Başanax (Kalinino) - yumşaq

Başarat (Əştərək, Vədi, Zəngibasar) - bacarıq

Başayax (Çəmbərək, Kalinino, Vədi, Zəngibasar) – xaş - *Bir yekə qazan başayax pişirmişdilər* (Çəmbərək).

Başdix (Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - toydan əvvəl oğlan evindən alınan pul, süd pulu; oğlan evi tərəfindən qız evinə toydan qabaq verilən pul, qoyun, yun və s.-*Qəhrəman qızına beş yüz manat başdix aldı* (Hamamlı).

Başə:x (Çəmbərək) - bax: başayax

Başəyax I (Dərələyəz) - bax: başayax

Başəyax II (Dərələyəz) - biçin zamanı yerə tökülən sünbül

Başıtışuna (Qarakilsə) – özbaşına- *Başıtışuna birdan çıxıp gedip Bakiyə.*

Başqo:x (Çəmbərək) - doğan heyvanda baladan (doğuşdan) əvvəl gələn pərdə

Başına qaxmax (Çəmbərək) - edilən yaxşılığı üzünə vurmaq- *Ayda ildə bir dəfə yaxşılıx eliyifsən, hər yerdə başıma qaxırsan.*

Başını təlləməx' (Çəmbərək) - aldatmaq, başına kələk gəlmək

Başyeyici (Meğri) - kiçik yaşında ata-anasını itirmiş uşaq

Başyoldaşı (Çəmbərək) - həyat yoldaşı; ər və ya arvad

Batdax I (Çəmbərək, Kalinino) - palçıq

Batdax II (Çəmbərək) - palçıqlıq

Batıx (Çəmbərək) - çökək (üzdə, bədəndə)

Batırma (Vədi, Zəngibasar) - yemək növü (pomidor, badımcən, kartof, bibər və s.-nin qarışığından hazırlanır)- *Qışa çoxlu batırma hazırlamışx* (Zəngibasar).

Batman (Dərələyəz) - çəki ölçüsü

Bav (Çəmbərək, Kalinino) - tay, bərabər – *Adam özünə bav adamla qohum olar* (Çəmbərək).

Bavar: Bavar eləməx' (Dərələyəz, Qarakilsə, Vədi) - dözmək, davam

gətirmək; əmələ gəlmək

Bavard: Bavard eləməx' (Zəngibasar) - inkişaf eləmək, əmələ gəlmək, davam gətirmək, dözmək

Bavat I (Çəmbərək) - yaxşı

Bavat II (Çəmbərək) - topa, dəstə

Bavat III (Çəmbərək) - növ

Bava öyü (Basarkeçər, Çəmbərək) - toy məclisində oğlanın sağdışı; evlənmək üçün qaçırılan qızın aparıldığı ev, ailə - *Haj Abbasdarın Söynü bizim bava öymüzdü* (Çəmbərək).

Bay: Bay olmax I (Vedi, Zəngibasar) - xoşbəxt olmaq, yarımaq

Bay olmax II (Ağbaba) - yarıtmamaq- *Bu oğlum yaxşıca bay etdi.*

Bayax (Çəmbərək) - indi, bir qədər bundan əvvəl -*Quzuların bayax yalda otdadığını öz gözdərimnən.*

Bayanğı (Əştərək) - sərsəri

Bayanqu: Bayanqu olmax (Vedi, Zəngibasar) - yuxudan vaxtsız oyanmaq

Bayat (Qarakilsə) - köhnə (çörək, xörək barədə)

Baybirdi (Meğri) - mal-dövlət qədri bilməyən, mal-dövləti dağıdan- *Xanəhmət uşağı çox baybirdi adamdı, olara əmlax' tafşımaz olmaz.*

Bayda (Çəmbərək) - süd, qatıq qoyulan qab -*Qoyunnardan bir bayda süd sağmışdım.*

Baydax (Çəmbərək) - bayraq

Baydırımax (Basarkeçər) - 1. gizlətmək; 2. oğurlamaq- *Paltarrarı başqa yerdə baydır, tapmasınnar.*

Bayılmax (Karvansaray) - ürəyi getmək – *Yayda bərk istidən çöldə elə kərəntinin dalında bayılıf qalmışdı.*

Bayındırmax I (Meğri) - varlandırmaq, mənfəətləndirmək -*İşləyib bizi bayındıracaxsan.*

Bayındırmax II (Meğri) - firlandırmaq

Bayımmax (Meğri) - 1. varlanmaq; 2. yarımaq, xoşbəxt olmaq -*Bir Nozlıdan boyummuşam, bir də Xovardan.*

Bayır (Çəmbərək) - çöl, həyət, eşik – *Bayırda bərk şaxda vardı.*

Bayıs (Çəmbərək, Qarakilsə) - səbəbkar (pis, bədbəxt hadisəyə səbəb olan adam barəsində)

Bayramçalıx (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi) - Novruz bayramında aparılan pay, bayram payı, bayram hədiyyəsi

Baysağ (Basarkeçər) - 1. səliqəsiz; 2. bacarıqsız- *Baysağ işi başa yetirməz.*

Bayta (Çəmbərək) - bekar, işsiz

Baytax (Meğri) – açıq – *Divarı da yoxdu, çəpəri də, baytax bağıdı.*

Baytal (Çəmbərək) – 1.təkbaşına, yalqız; 2. sərbəst – *Xanım baytal yetif, baytal gəzif.*

Bazburt (Ağbaba, Vedi) - boy-buxun

Bazburtdu (Çəmbərək, İrəvan) - boy-buxunlu, gözəgəlimli

Bazdaşmax (Çəmbərək, Karvansaray) - bəhsə girmək, bəhsləşmək-*Sən mənimlə bazdaşa bilməzsən, a Musa.*

Bazı (Dərələyəz) - cütün, kotanın bir hissəsi, cütün, kotanın ən uzun hissəsi

Becird: Becird eləmək (Zəngibasar) - becərmək, yetişdirmək- *Bu il yaxşı xiyar becird eləmişdilər.*

Beççə (Zəngibasar) - balaca, xırda

Beçərə (Kalinino) – yazıq – *Beçərə arvad uşaxlarını bir yannıx eləmişdi*

Bed (Çəmbərək) - çətin, yola getməyən (adam) – *Sa:lı yaman bed arvadıydı.*

Beddah (Qarakilsə) – bax: beddam

Beddam (Çəmbərək, Dərələyəz) - biabır, rüsvay

Beddam olmaq (Çəmbərək) - biabır olmaq- *Uşaxların yanında lap beddam olmuşam, ay Hasanalı.*

Bedafana (Çəmbərək) - heç nədən, boş yerdən- *Bedafana Əyricəyə gedif gəldim.*

Bedana (Dərələyəz) - toxumsuz meyvəanalı

Bedələşməx' (Çəmbərək) -mübahisə etmək, savaşımaq – *A Fatma xala, boş yerə beləşirsiniz deyif öy damına keçdi Kalvay Məmməd.*

Behbazar (Çəmbərək) - etibar, dəyanəart- *İrzəyə çox behbazar yoxdu, nə desən eliyir.*

Bekər (Kalinino) - işsiz

Bekara (Çəmbərək) - boş, lazımsız şey- *Xəlil kişinin barmağını pısqı aparmışdı. Soruşanda deyirdi ki, bekaradı, heş nə yoxdu.*

Bekərə (Kalinino) - yaramaz, baş tutmaz

Belçə (Zəngibasar) - xəkəndaz- *O, belçəni gətirib zibili yığdı*

Belbağı (Çəmbərək) - gəlin aparılan vaxtı beli bağlayana verilən hədiyyə

Beləti (Vedi) - bir bel ağzının götürə biləcəyi torpaq parçası

Betər (Çəmbərək) - pis, yaxşı olmayan

Betsə (Zəngibasar) - kimi – *Görən betsə uzaqlaşdı.*

Beydah (Əştərək) - peyda

Beyqafil (Çəmbərək, Kalinino) - gözlənilmədən, birdən, qəflətən – *Qaçaxlar beyqafil yalın başında peydah oldu* (Çəmbərək).

Beyinsiz (Çəmbərək) - ağılsız, başsız, savadsız

Beyin: Beyni qızmax (Çəmbərək, Kalinino) - hirsələnmək, əsəbiləşmək- *Sədirin beyni qızıf, indı ağzına ^ələni deyəjəx’* (Çəmbərək).

Beyrəxvat (Çəmbərək) - pis, çirkin, yaraşıqsız – *Mürəsdə berəxvatın birisidi.*

Beytin (Çəmbərək) - boş, işsiz

Beysoy (Çəmbərək) - əsli-nəslə bəlli olmayan – *Beysoy qızdan yaxşı gəlin olmaz.*

Beytaşa (Qarakilsə) - həyasız (qadın)

Bezar: Bezar olmax (Dərələyəz) - tənqə gəlmək- *Bu işdən canım bezar oldu.*

Beykey (Kalinino) - iş görməyən, boş-boş gəzən

Bə I (Çəmbərək) - bəs -*Bə küləşi bir yerə toplamalıydıx?*

Bə II (Çəmbərək) - hə, bəli

Bəbə (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino) - qundaqda olan uşaq, təzəcə anadan olmuş uşaq- *Kalvay Məcid uşaxlara hersləniş çığırdı ki, yazıx kişini lap bəbə yernə qoyuvsunuz* (Çəmbərək).

Bəci (Əştərək) - pis, murdar (əsas uşaq nitqində işlənilir)

Bəcid: Bəcid olmax (Qarakilsə) - təkəid etmək

Bəcix' I (Qarakilsə) - taxılın içindən çıxan zibil

Bəcix' II (Əştərək) - qabıqlı buğda dənələri

Bəd I (İrəvan) - tənədirin içəri divarı

Bəd II (Çəmbərək) - pis

Bəd olmax (Çəmbərək) - yaxşı fikirdə olmamaq - *Mənim axlımcan ferma müdürü maşa bəd olmaz.*

Bəddam (Çəmbərək) - rüsvay, biabır - *Cahamatın içində bəddam oldux.*

Bədəl (Qarakilsə) - əvəz, tay, bərabər

Bədələ-bədəl I (Çəmbərək) - tay, bərabər

Bədələ-bədəl II (Çəmbərək) - əvəz-əvəzə

Bədən (Ağbaba) - qadın geyimi (pencəyə bənzəyir)

Bədərqə (Qarakilsə) – cavabdeh

Bədəş (Meğri) - yaxın

Bədəheybət (Çəmbərək) - çox çirkin

Bədnö:s I (Çəmbərək, Kalinino) - pis niyyətli, nəfsi pis olan – *Mehti*

bədnö:s adamdı (Çəmbərək).

Bədnö: s II (Çəmbərək) - hər şeyə tamah salan

Bədrəx' (İrəvan) - pis rəng, xoşa gəlməyən rəng

Bədüy I (Çəmbərək) - qaçağan at

Bədüy II (Basarkeçər) - güclü

Bə:x I (Çəmbərək) - boyaq, mürəkkəb

Bə:x II (Çəmbərək) - indi, bayaq, bir qədər bundan əvvəl – *Hasan bə:x fermadaydı.*

Bəsdəşməx' (Çəmbərək) - bəhsə girmək

Bəx'ləmməx' (Zəngibasar) - tutmaq, sahib olmaq

Bəl (Əştərək) - nişanə

Bələban (Dərələyəz) - kiçik uşaqları qorxutmaq üçün işlədilən xəyali ad

Bəldirməx' I (Çəmbərək) - kökəlmək – *Bidirrəri arığıdı, ini gör həcəri bəldiriyifdi.*

Bəldirməx' II (Çəmbərək) - rəngi qızarmaq

Bələn (Çəmbərək, Qarakilsə) - dağ aşırımı, dağın döşündən başlanan kiçik aşırım- *Qaçaxlar bələni aşif yalın qaşına çıxanda artıx gün batmışdı* (Çəmbərək).

Bəlgə I (Dərələyəz, Əştərək) - adaxlanmış (nişanlanmış) oğlan evindən qız evinə göndərilən şeylər (üzük, yaylıq və s.)

Bəlgə II (Dərələyəz) - qola dolanan çuxa, pencək (ağacla vurulan zaman işlənilir)

Bəlgə taxmax (Əştərək) - qızın barmağına üzük taxmaq, başına yaylıq bağlamaq, “hə”sini almaq

Bəlim I (Çəmbərək, Dərələyəz, Meğri, Kalinino, Qarakilsə) - 1. döyülməmiş arpa və ya darı samanı; 2. döyülmüş taxıl, buğdanın küləşi- *Bir harava bəlimi öy damına doldurmuşdular* (Çəmbərək).

Bəlim II (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - çəltik küləşi

Bəllə (Dərələyəz) - qulağı xırda qoyun, quzu

Bəlləməx' (Əştərək) - nişanlamaq (qoyuna qoyulan xüsusi işarə, nişan)

Bəlləmək (Hamamlı) - boş-boş danışmaq

Bəlli (Çəmbərək) - tanınmış, məlum

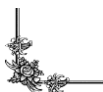
Bəlyə (Kalinino) - qız evinə nişanla bağlı aparılan hədiyyə

Bənd I (Dərələyəz) - bağlama

Bənd II (Dərələyəz) - dəhnə

Bənd III (Dərələyəz) - düyün

Bəndəm I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - küləş və ya ot dəstəsi

Bəndəm II (Çəmbərək) - tütün topası

Bəh (Kalinino) - xal

Bəndərgahlamax (Çəmbərək) - bağlamaq, bənd etmək

Bənəniyar (Qarakilsə) - köməklik

Bərə I (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə) - qoyunları sağmaq üçün düzəldilən yer; qoyunların sağıldığı yer

Bərə II (Dərələyəz, Qarakilsə) - keçid

Bərə III (Dərələyəz) - ov vurmaq üçün seçilən yer

Bərbəs (Qarakilsə) - erkək kəklik

Bərdex' (Meğri) - yüz dərdən ibarət taxıl tayası; təxminən boyu 4-5 metr, eni isə 2-2,5 metr olan buğda dərdi, tayası

Bərəmum (Dərələyəz) - arı pətəyində qalan mum

Bərəş (Meğri) - şələnin sürüşüb düşməməsi üçün şələ götürən adamın qollarının altından keçirilən ip-Ə:z, *Xeyrənsə, bərəşdərin boşalmıyıp ki?*

Bərgah (Hamamlı) - şah sarayı

Bərk I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xəsis, qıymaz- *Musa yaman bərk adamdı, heş nəyi bizə qıymazdı* (Çəmbərək).

Bərk II (Çəmbərək) - möhkəm

Bərkitməx' (Çəmbərək) – möhkəm bağlamaq- *Atın yəhərini bərkidif axşamayaxın yola tüşdüx'*.

Bərkətdəməx' (Çəmbərək) - qurtarmaq

Bərkitmək (Çəmbərək) - möhkəmlətmək, bağlamaq

Bərraday (Kərvansaray) - tənbel

Bərradayı (Çəmbərək) - avara, işsiz-gücsüz

Bərradayilix' (Çəmbərək) - avaraçılıq

Bərt (Vedi, Zəngibasar) - bərk

Bərtix' I (Çəmbərək) – yara- *Çiyininə olan bərtix' uşağı incidirdi.*

Bərtix' II (Çəmbərək, Əştərək, Zəngibasar) - yaranın xarab olması, pisləşməsi, hovlama-

Bəs (Çəmbərək) - kifayət

Bəsdeyincə (Çəmbərək) - kifayət olunca

Bəsdəşməx' (Çəmbərək)-bəhsləşmək, bəhsə girmək

Bəsdı (Meğri) - kiçik küp, bardaq

Bəşir: Bəşir eləməx' (Meğri) - istehsal etmək, emal etmək, becərmək- *Qulxuzın südin bu kəndə bicə Piriş qızı sapi yaxşı bəşir elər, o səliqəlidi.*

Bət-bəniz (Çəmbərək) - üz, sifət – *Qorxudan hammuzın bət-bənizi ağarmışdı.*

Bətdəməx' I (Çəmbərək) - yüngül formada tikmək, bağlamaq

Bətdəməx' II (Çəmbərək) - məc. birləşdirmək, qovuşdurmaq (insana aiddir)

Bəti-burut (Meğri) - qamət, görkəm, boy-buxun

Bətulla (Vedi, Zəngibasar) - yallı rəqsinin növünün adı

Bəyəm I (Çəmbərək) - məgər

Bəyəm II (Kalinino) - bəs

Bəynişan (Çəmbərək) - boylu-buxunlu (oğlan)

Bəz (Çəmbərək) - vəzi

Bəzdəmməx' (Çəmbərək) - şişmək, vəziləri şişmək

Bəzmət (Çəmbərək) - əl tərəzisi

Bidex (İrəvan, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - üzümün və ya hər hansı bir meyvənin dərilib qurtarıqdan sonra ağac budaqlarında qalan meyvə (axtarış nəticəsində tapılaraq dərilir); yığımdan sonra adda-budda qalmış meyvə

Bıdıxlamax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ağacın əlçatmaz yerlərində qalan son meyvələri yığmaq

Bıdıq (Vedi) - uralama (üzüm bağına aiddir)

Bığıldatma (Çəmbərək)-qaynatmaq, bişirmək

Bıldır-bıldır (Çəmbərək, Kalinino) - gilə-gilə, damcı-damcı (göz yaşma aiddir), gur damcılarla axan göz yaşı

Bılıx I (Ağbaba, Çəmbərək, Hamamlı, Qarakilsə) - buzov, inək balası, inəyin yeni doğulmuş balası- *Bir azdan bılığı anasının altına qoydux* (Çəmbərək).

Bılıx II (Əştərək) - kök

Buruntax (Çəmbərək, Qarakilsə) - heyvanların burnuna keçirilən ip

Bıtrax (Vedi, Zəngibasar) - tikan növü

Bibər (Çəmbərək) – istiot

Bicə (Basarkeçər) - pis

Bicələ (Zəngibasar) - çoxbilmiş, hər şeydən baş çıxaran

Bicənnə (Vedi, Zəngibasar) - çoxbilmiş (uşaqlar barəsində) **Bicərtədx'** (Ağbaba) - atası bəlli olmayan uşaq, bic

Bicəyi (Qarakilsə) - vaxtından əvvəl

Bicəyinə doğmax (Əştərək, Qarakilsə) - vaxtından əvvəl doğmaq (heyvana aiddir)

Bicoy I (Hamamlı) - gödəkboylu, qısaboy

Bicoy II (Hamamlı) - aravuran, sözgəzdiren, fitnəkar

Bigir (Meğri) - birlikdə, bir yerdə

Bij I (Çəmbərək) - atası bəlli olmayan

Bij II (Çəmbərək) – çoxbilmiş

Bijərtdəx' (Çəmbərək)- bic, çoxbilmiş, hiyləgər

Bijəyinə (Çəmbərək) -vaxtı çatmamış doğulan, doğum yaşına çatmamış (heyvana aid) – *Salxozun düyəsi bijəyinə buğuya gəlifmiş.*

Biji (Kalinino) - bacı

Bijiuə (Çəmbərək) - heyvanın məlum olmayan vaxt buğaya gəlməsi, boğaz olma, vaxtından qabaq bala doğma

Bikir (Meğri) - birlikdə- *Yaviğa gə, bikir oturax.*

Bildirçin: Bildirçin budu (İrəvan) - armud növü

Bilə I (Meğri) - ovuc

Bilə II (Meğri) - öz

Bilə III (Meğri) - birgə, birlikdə

Biləndər (Çəmbərək) - çoxbilmiş, hər şeydən xəbərdar- *Təzə ferma müdürü özünü biləndər hesab edirdi.*

Binə I (İrəvan) - əsli

Binə II (Çəmbərək) - kənddən kənarda qoyunların saxlanıldığı yer.

Binədən (Çəmbərək, Əştərək) - həmişədən, başdan, əvvəldən

Binədi (Çəmbərək) – bax:binəli I

Binəli I (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - həmişə, daima, həmişəlik, bir qayda olaraq- *Bunnarı binəli bavam görürdü* (Çəmbək).

Binəli II (Əştərək) - yerli-dibli

Binil I (Meğri) - toyuqların su içməsi üçün düzəldilmiş çala, çuxur yer

Binil II (Meğri) - sınıq küpənin aşağı hissəsi

Binnət: Binnət olannan (Əştərək) - əsası qoyulandan

Birədi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bir yerdə, birlikdə

Birələşməx' (Qarakilsə) - möhkəmlənib qalmaq, məskən salmaq

Bisarım I (Meğri) - birdən, qəfildən

Bisarım II (Zəngibasar) - bu dəfə

Bistini:Bistini vermax (Meğri) - kefi kök olmaq

Bişmə:Bişmə qurban (İrəvan) - qurbanlıq növü

Bişməcə (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - istidən səpmiş dəri, istidən bədəndə əmələ gələn yara (Dərələyəz); istidən büküklərdə və barmağın arasında əmələ gələn yara (Çəmbərək)- *Yayda işdəməx'dən qoltuğumun altı bişməcə olardı* (Zəngibasar) .

Bişmiş (Qəmərli, Zəngibasar) - xörək

Biş-düş (Çəmbərək, Kalinino) - 1. xörək, yemək; 2. yemək hazırlama, bişirmə

Bir: Bir burum (Çəmbərək) - bir az, bir qədər qaynadılma (xörəyə aid)

Bir çimdix' (Çəmbərək) - bir az

Bir bölüx' (Çəmbərək) - çoxlu

Bir qırnıx (Çəmbərək) - bir az

Bir səhnət (Ağbaba) - bir dəfə

Bir boyun (Çəmbərək) - arabaya və ya kotana qoşulan bir cüt öküz-
Çe:ylə bir boyun öküz apardıx.

Bir dilimə (Əştərək, İrəvan) - fasiləsiz, birbaşa, bir nəfəsə, durmadan

Birədi (Çəmbərək, Kalinino) - birlikdə, bir yerdə

Birədili (Çəmbərək) - bir dəfəyə, bir dəfəlik – *Bu işi birədili qurtarmax lazımdı.*

Birər-birər (Kalinino) - bir-bir, birbəbir- *Qoyunnarı birər-birər sayıf çovannara tə:fil verdilər.*

Birəti I (Meğri, Vədi) - birlikdə

Birəti II (Çəmbərək) - cəmi

Bir qınnıx (Çəmbərək) - bir az

Bir solux (Çəmbərək) - bir dəfə

Bitdə-bitdə (Çəmbərək) - dəqiq, olduğu kimi

Bitili (İrəvan) - sərhəd

Bitməx' I (Çəmbərək) - bitişmək, sağalmaq (sınıq qolun, qıçın sağalmasına aiddir)

Bitməx' II (Çəmbərək) - yorulmaq

Bivi (Çəmbərək) - atanın bacısı- *Bivimgil kəndə təzəcə gəlmişdilər.*

Biz (İrəvan) - uşaq oyunu adı

Bizdəməx' (Çəmbərək) - tələsdirmək

Bocca (Əştərək) - üzdə əmələ gələn ləkələr

Bodur (Çəmbərək) - kor-kobud (adam)

Boğanax I (Qarakilsə) - savaşı, dava-dalaşı

Boğanax II (Çəmbərək, Kalinino) - burula-burula əsən külək fırtınası

Boğanax III (Qarakilsə) - qalın tüstü

Boğaz (Çəmbərək) - hamilə

Boğaz olmax (Çəmbərək) - asılı olmaq

Boğazcıl (Basarkeçər) - qarınqulu

Boğazdı (Vədi, Zəngibasar) - iştahalı (adam)

Boğma (Hamamlı) - evin üstündən eninə düzülən ağaclar

Boğma stəkan (Dərələyöz, Vədi) - armudu stəkan

Boğmalamməx (Vədi, Zəngibasar) - yemək

Boğuşmax (Çəmbərək) - dalaşmaq, döyüşmək

Bombala: bombalaboş (Çəmbərək) - bomboş, tam boş

Bordax (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - kök heyvan, kökəldilmiş, bəslənmiş heyvan

Bordaxlamax (Çəmbərək) - kökəltmək, bəsləmək

Bordamax (Basarkeçər, Çəmbərək) - kökəltmək, bəsləmək

Boşböyür (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - qarın nahiyəsinin sol tərəfi, qarın boşluğunun sol tərəfi

Boşurunqu (Çəmbərək) - yumşaq, boş təhər, bir azca boş

Boyat (Kalinino) - köhnə yemək

Boybaboy (Çəmbərək) - bərabər

Boygörmə (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1. toydan sonra təzə gəlini görmək mərasimi; 2. təzə gəlinə toydan sonra verilən hədiyyə

Boygörməsi (Çəmbərək) - bax: boygörmə

Boyummax (Meğri) - 1. varlanmaq; 2. yarımaq, xoşbəxt olmaq

Boyl (Çəmbərək) - sonra

Boylu (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - hamilə

Boylum I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - beləliklə

Boylum II (Ağbaba, Çəmbərək, Qarakilsə) – bax:boyl

Boylom (Kalinino) - 1. deməli; 2. sonra

Boyun (Ağbaba) - iki cüt

Bir böyün öküz (Çəmbərək) - bir cüt öküz

Boyundurux (Çəmbərək) - arabaya və ya kotana qoşulan iki öküzün boyuna keçirilən taxta

Boz I (Qarakilsə) - qoyunların əmcəyində və adamların üzündə olan xəstəlik; dəri xəstəliyi

Boz I (Çəmbərək) - ciddi, kobud

Bozalğan (Ağbaba) - yabanı bitki adı

Bozdamax I (Qarakilsə) - oxşaya-oxşaya ağlamaq

Bozdamax II (Çəmbərək) - danlamaq

Bozdamax III (Çəmbərək) - qarşılamaq

Bozdamax IV (Qarakilsə) - ötüb keçmək

Bozdamax V (Çəmbərək) - qorxutmaq

Bozarmax I (Çəmbərək, Karvansaray) - böyümək

Bozarmax II (Çəmbərək) - kobud cavab vermək, acıqlanmaq, əsəbiləşmək

Bozarmax III (Çəmbərək) - sərtləşmək, dəyişmək (hava haqqında)

Boz ay I (Dərələyəz) - mart ayı

Bozay II (Çəmbərək, Dərələyəz) - qışın son ayı

Bozoğlan (Vedi, Zəngibasar) - yabanı bitki

Böcüxdürməx' (Çəmbərək) - qısnamaq

Böcüx'məx' (Çəmbərək) - qısılib bir tərəfdə qalmaq

Böcüləməx' (Əştərək) - kəsilmiş toyuğu qaynar suya salmaq, pörtlətmək

Bö:ələx' (Çəmbərək) - mozalan, ikiqanadlı zəhərli cücü (yay vaxtı inəkləri, danaları sancır)

Bö:ələx'ləmməx' I (Çəmbərək) - mozalanın sancması nəticəsində o tərəfə, bu tərəfə qaçmaq, şillaqlamaq (heyvanlara, əsasən danalara aiddir)

Bö:ələx'ləmməx' I (Çəmbərək) - məc. əsəbiləşmək

Bögən (Ağbaba) - təndirə yapılan qalın çörək

Bökən (Qəmərli, Zəngibasər) - kömbə

Bölmə (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - nəlbəki

Böltələməx'(Çəmbərək) - parçalamaq, hissələrə ayırmaq, bölmək

Böyən (Meğri, Vədi, Zəngibasər) - qoyunun ifraz etdiyi duru, sıyıq nəcis

Böyən töx'məx'(Meğri) - duru, sıyıq nəcis ifraz etmək

Böyux'cəlix'(Çəmbərək, Qarakilsə) - böyüklük, ağsaqqallıq

Böyux'cəlix' eləməx'(Qarakilsə) - böyüklük etmək, ağsaqqallıq etmək

Böyük: Böyük çillə (Çəmbərək, Dərələyəz, Vədi, Zəngibasər) - qışın ilk 40 günü

Böyür I (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasər) - 1. kənar, yan; 2.yaxın

Böyür II (Çəmbərək) - yan tərəf

Böyür III (Çəmbərək) - bədənin böyrək olan tərəfi

Sol böyür (Çəmbərək) - sol tərəf

Sağ böyür (Çəmbərək) - sağ tərəf

Böyür oxu (Çəmbərək) - mane olan

Böyütkən (Vədi, Zəngibasər) - sünbüldə taxılın yetişən vaxtı

Bucax (Çəmbərək)- künc – *Öyün bucaxlarını tərtemiz silif qutardıx.*

Bu heyndə (Vədi, Zəngibasər) - bu anda, bu vaxt – *Bu heyndə cancanı həyətə girdi* (Zəngibasər).

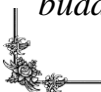
Bu qərtən (Vədi, Zəngibasər) - bu qədər

Bu xərtən (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - bax: bu qərtən

Buanqılamaş (Çəmbərək, Karvansaray) -1. yenidən xəstələnmək, xəstəlikdən əhvalı dəyişmək; 2. soyuqlamaq- *Yorğan-döşəx'dən təzə duruqsan, buanqılıyarsan, hava soyuxdu* (Çəmbərək).

Bud (Meğri) - bölgüdə xoşa gələn

Budala (Ağbaba) – açıq-aydın- *Əyə, dəllək İsmeyl də sözünü laf budala deer.*

Budamax (Hamamlı, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - döymək, əzişdirmək

Budraua (Çəmbərək) - budur, budur da

Budma (Çəmbərək) - bax: budrana

Buələx' (Ağbaba) - milçək, ağcaqanad

Buğ (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - buxar (çay qaynayarkən və ya xörək bişirilərkən çıxır)

Buğal (Vedi, Zəngibasar) - bu tərəf

Buğala (Ağbaba, Zəngibasar) - bu tərəf, buy an; bu tərəfə, bu yana

Buğanax (Çəmbərək) – bax: boğanax II

Buğarsax I (Qarakilsə) - buğa

Buğarsax II (Qarakilsə) - buğaya gələn inəyin dalınca düzülmüş buğa dəstəsi

Buğarsax III (Ağbaba, Çəmbərək) - it kürsəyi, dişi it dalınca düzülmüş erkək it dəstəsi

Buğdaəliyən (Hamamlı) - xırda gözlü xəlbir

Buğlama I (Basarkeçər) - soyutma kartof

Buğlama II (Çəmbərək) – kortof püresi

Buğlama III (Vedi, Zəngibasar) - öz buğunda bişirilən ət xörəyi, bozartma- *Toyda yaxşı buğlama verdilər* (Zəngibasar).

Buğyaduran (Çəmbərək) - üçyaşar düyə, buğaya gəlmək vaxtı çatmış düyə

Buxurmax (Əştərək) - suyu ağzına doldurub püskürmək

Bulama I (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - təzə doğan qaramalın, qoyunun südündən bişirilən yemək- *Qojam bulamanı qavlara töküf eşiyə çıxdı* (Çəmbərək).

Bulama II (Çəmbərək, Kalinino) - yeni doğulmuş inəyin və ya qoyunun ilk südü

Bulamac I (İrəvan) - doşab, un və müxtəlif ədviyyatla bişirilən və üzərinə qoz ləpəsi üyüdüldü səpilən yemək növü

Bulamac II (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - bişirilmiş un horrası

Bulançılamax (Çəmbərək) – 1.vurnuxmaq; 2.doğum anında ağrı çəkmək (heyvanlara aiddir)- *Yaman bulançılıyırsan, ay oğul, nolufsağa.*

Bulançımax I (Çəmbərək, Karvansaray) - bax: bulançılamax

Bulançımax II (Çəmbərək) - xəstəlikdən uzun müddət əziyyət çəkmək

Bulandırır (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - bulanıq, çirkli (suya aiddir)

Bulaşır (Çəmbərək) - çirkli (qab-qacağa aiddir)

Bulğumax (Çəmbərək) - cummaq, hücum çəkmək

Bulğur I (Ağbaba, Çəmbərək, Qarakilsə) - yarma

Bulğur II (Əştərək) - qaynadılıb qurudulmuş buğda

Bulqamax (Meğri) - yoxlamaq

Bulud I (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - iri çini qab- *Bir bulud xəngəli ye:if durdular ayağa* (Çəmbərək).

Bulud II (Qəmərli, Zəngibasar) - sini

Bulul I (Ağbaba, Kalinino) - 80-100 kq həcmində ot və ya küləş tayası (Ağbaba); kiçik ot tayası (Kalinino)

Bulut (Çəmbərək) - bax: bulud I

Buraxma (Çəmbərək) - yiyəsi, sahibi olmayan

Burc (Meğri) - tumurcuq

Burcutmax I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - rəqs edən zaman xüsusi bədən hərəkəti ilə oynamaq

Burcutmax II (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - fikrindən daşınmağa cəhd etmək

Burqi (Meğri) - biçilmiş otu bağlamaq üçün işlədilən ağac alət-*Durum burqini gətirim, yavaş-yavaş issi düşməmiş utdan burax.*

Burğuçi (Meğri) - biçilmiş otu toplayıb bağlayan adamın köməkçisi

Burxaç (Çəmbərək) - çayda suyun iti axarı və burulan yeri

Burxaş I (Çəmbərək) - yolun döngəsi

Burxaş II (Çəmbərək) – bax: burxaç

Burxulmax (Çəmbərək) - əyilmək, çevrilmək (əldə və ayaqda baş verir)

Burxutdamax (Çəmbərək) - yunu buruq eləmək

Burqu (Dərələyəz) - ağac şivindən hazırlanan alət

Burquçu (Meğri) - bax: burğuçi

Burma I (Meğri) - burulub yığılmış ot topası

Burma II (Çəmbərək) - çimdik

Burmac (Vedi, Zəngibasar) - buraraq götürülən çimdik

Burmaclamax (Çəmbərək) - buraraq çimdikləmək

Burmax I (Çəmbərək) – axtalamaq-*Axşam erkəx'ləri burdurmax lazımdı.*

Burmax II (Çəmbərək) - sancılanmaq, sancı çəkmək – *Nə yemişəmsə, qarnım burur.*

Burmax III (Çəmbərək) - məs.: düzələn iyi əymək

Burmaş I (Qarakilsə) - axtalanmış (qoyun)

Burmaş II (Qarakilsə) - bax: burma

Burnuyelli (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - lovğa

Burş (Meğri) - tumurcuq

Burtalmax (Çəmbərək) - dal-qabaq eləmək

Burux (Çəmbərək)- əyri -*İki günüydü burux yeri yirdi bizim bu uşax.*

Buruxçu (Çəmbərək) - heyvan axtalayan- *Buruxçunu çağırıdım heyvannarı burdu.*

Burum: Bir burum (Çəmbərək, Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasar) - dəfə, kərə (xörəyə aiddir)

Burun: Bir burun (Çəmbərək) - bax: bir burum

Burunçarix (Çəmbərək) - corabın altına tikilən yamaq; yırtılmış corabın altına əlavə olaraq hörülüb tikilən hissə

Burunnamax (Çəmbərək, Qarakilsə) - 1.istəmmək, yola aparmamaq, incitmək, yola verməmək; 2. mallar ot yeyərkən otu burunları ilə yerə tökmək

Buruntax (Ağbaba, Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - mal-qaranın burnuna kəndirlə salınan ilgək; heyvanların (inəyin, öküzün, buğanın) burnuna vurulan ip, kəndir

Buruntulux (Çəmbərək) - yulaf

Buruz (Qarakilsə) - kinli, əyri (baxmağa aiddir)

Buruz-buruz (Qarakilsə) - acıqlı-acıqlı, kinli-kinli, ədavət, kin

Buruz-buruz baxmaq (Qarakilsə) - əyri-əyri baxmaq, kinli- kinli baxmaq

Busəm (İrəvan) - bu dəfə

Busərim (Vədi, Zəngibasar) - bax: busəm

Buşqax (Vədi, Zəngibasar) - evin küncü, bucağı

Butalammax (Çəmbərək) - daldalanmaq, sığınmaq

Butuxa (Çəmbərək) - budur

Buyuxmax I (Çəmbərək) - boylanmaq, boylanaraq ətrafa baxmaq, vahimələnmək

Buyuxmax II (Çəmbərək) - qorxaraq qalmaq, təntimək- *Sədiri görəndə buyuxdu.*

Buzoylux I (Çəmbərək) - inəyin rəhni

Buzoylux II (Çəmbərək) - buzov salınan yer

Bübüx (Çəmbərək) - qozun yaşıl qabığından təmzlənməsi

Bübüxdənçixma (İrəvan) - payızın son aylarında ağacda qalan qozların yaşıl qabıqdan təmiz çıxıb yerə düşməsi

Büx'dərməx' (Çəmbərək) - yemək

Bülətdəməx' (Hamamlı) - itələmək

Bülil (Meğri) – bax:bülül

Bülül (Meğri) - buğda zəmisindən küləşlə qarışıq biçilib gələn yabanı otun yumru, kiçik və qara rəngdə olan toxumları taxılın arasında bitən yabanı ot toxumu- *Büyüinkü eşənin buğdasınnan üş qalbir bülül çıxdı.*

Bülöv (Dərələyəz) - kəsici alətləri itiləyən xüsusi daş

Bülöy (Çəmbərək) - bax: bülöv

Bülürçük (İrəvan) - göy lobyə

Bürç (Əştərək) - qışda tumurcuqlanmış ağac ucları

Bürələməx' (Çəmbərək) - bükmək

Bürələmməx' (Çəmbərək) - bürünmək, bükülmək

Büröylü I (Hamamlı) - ağ çiçəkləri olan yabanı bitki (dərman üçün istifadə edilir)

Büröylü II (Çəmbərək)- yaxın, mehriban münasibət quran

Bürüncəx' I (Çəmbərək) - soyuqdan qorunmaq üçün geyilən paltar

Bürüncəx' II (Vedi, Zəngibasar) - üz-gözü örtmək üçün yaylıq

Bürüttənməx' (Vedi, Zəngibasar) - üst-başını qalın paltarla bükmək, soyuqdan qorunmaq üçün qalın geyinmək

Büvü I (Çəmbərək) - atanın bacısı – *Büvümün hər gəlişi söz-söbət olurdu.*

Büvü II (Kalinino) - əmi və ya dayı arvadı

Büyələx' (Çəmbərək) - yay aylarında buzovları, danaları sancan milçək, ağcaqanad

Büzmə (Çəmbərək, Karvansaray) - bağısız çarıq növü

Cc

- Cacıx I** (Basarkeçər) - oynaq
Cacıx II (Dərələyəz) - yeməli yabanı bitki
Cad (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi) - darı çörəyi, darı unundan bişirilən çörək
Cağ I (Çəmbərək) - arabanın yanları
Cağ II (Çəmbərək) - barmaqların ayaq pəncəsi ilə birləşdiyi oynaq
Cağala (Çəmbərək) - yetişməmiş meyvə, kal meyvə
Cağıllatmax (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - tökmək, əndərmək (maye barədə işlədilir)
Cahal (Çəmbərək) - gənc, cavan
Cajıx (Çəmbərək) - bax: cacıx II
Cala (Çəmbərək)-sulu, otlu yer, çay sahilində sulu göy çəmənli yer
Calamax I (Çəmbərək, Əştərək) - tökmək, dağıtmaq
Calamax II (Çəmbərək) - birləşdirmək, qovuşdurmaq
Calayvətən (Çəmbərək) - təkbaşına
Cam (Çəmbərək, Dərələyəz) - boşqab, mis kasa
Camax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - suyun üstünə toplanmış yaşıl rəngli çirk
Camal (Çəmbərək) - üz, sifət, görünüş- *Ağıl camaldan azar deyiblər.*
Can (Çəmbərək) - bədən- *Canında istilik vardı.*
Can köynəyi (Vedi) - alt köynəyi
Can həkimi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - terapevt
Canbəsər (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – ölümcül- *Naxoşdux uşağı canbəsər eləmişdi* (Zəngibasar).
Canavargəzdirən (Hamamlı) - kol adı
Cancanı (Zəngibasar) - böyük əmi arvadı
Cancul (Hamamlı) - gavalı növünün adı
Cancur (Çəmbərək, Kalinino) - bax: cancel
Candərdi (Çəmbərək) - zorla, istəmədən, könülsüz
Candiş (Meğri) - zəhmətkeş, əməksevər
Canəzər (Vedi, Zəngibasar) - tez xəstələnən
Canxırid: Canxırid eləməx' (Qarakilsə) - yaxa qurtarmaq
Canqa (Qafan, Qarakilsə, Gorus) - kök (adam barədə)
Canni (Çəmbərək) - güclü, qüvvətli
Cantrax (Çəmbərək, Qarakilsə) - yekə bədənli, qüvvətli
Car (İrəvan) - haçalı ağac (meyvələri ağacın əlçatmaz budaqlarından yığmaq üçün nazik, enli, ucu bir qarış həcmində dörd yerə ayrılmış haçalı

ağac)

Car çəx'məx' (Çəmbərək) - demək, bildirmək, hamıya məlum etmək

Carcar (Əştərək) - taxılı döymək üçün altına bıçaqlar vurulmuş hərlənən kötük

Carcı I (Çəmbərək, Qarakilsə) - evin pərdisinin üstündən düşənən çırpı və ya xırda ağac

Carçı II (Çəmbərək) - təzə tikilmiş pəyənin üstünə tökülən ot, saman-
Pə:şin üsdünə carcı töx'səydiriz, içinə torpax tökülməzdi.

Carçı III (Əştərək, Qarakilsə) - 1. başdan-başa kəsilmiş ağac kolları (Əştərək); 2. qollu-budaqlı kol (Qarakilsə) - *Carcını dama tökürüx'* (Qarakilsə).

Carcılamax (Çəmbərək, Qarakilsə) - carcı ilə, ağac kolları ilə örtmək

Carramax (Çəmbərək) - paltar yuyulandan sonra çayda, arxada, bulaqda pak etmək, suya çəkmək, təmizləmək

Cavam: cavam yeməx'(Meğri) - öyrəşmək, vərmiş etmək

Caydax (Çəmbərək, Əştərək, Meğri, Vədi) - uzun, arıq, ucaboy

Caydırmaq (Vədi, Zəngibasar) - yayındırmaq, bir bəhanə ilə fikri yayındırmaq

Caynax (Qəmərli, Zəngibasar) - dırnaq

Cecə (İrəvan) - əzilmiş üzümün qabığı

Cecim (Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasar) - zolaqlı parça (yundan 1ə ya ipəkdən toxunur)

Ceviz (Vədi) - qoz

Ceydax (Çəmbərək, Qarakilsə) - bax: caydax

Ceyə (İrəvan) - doğandan sonra inəyin birinci, ikinci, üçüncü südü

Ceyix' (Meğri) - ağızın yanları, cəhəng

Cezvəli (Vədi, Zəngibasar) - tez əsəbiləşən, hirsli

Cəbə I (Meğri) - qayalarda olan çat- *Daşdarın cəbələri doludu bezəgəzirinən.*

Cəbə II (Vədi) - məişət aləti (rəfətənin içinə söyüd şivləri qoyularaq hazırlanır)

Cəbə III (Qarakilsə) - qayanın qar, yağış tutmayan tərəfi

Cəbərə (Vədi, Zəngibasar) - toxunma zənbil

Cəcə (Vədi, Zəngibasar) - üzümün və ya meyvənin yeyilməyən hissəsi, qabığı

Cədəl I (Ağbaba) - çətin adam, araqarışdıran

Cədəl II (Basarkeçər) - qabığı qalın qoz

- Cədəz** (Ağbaba) - bax: cədəl
- Cəftə** (Çəmbərək, Qarakilsə) - qapının bağlanması üçün istifadə olunan alət
- Cəhək** (Əştərək) - paltarın ayağına qoyulan lent
- Cəhənk** (Vedi, Zəngibasar) - ağızın yan tərəfi
- Cəhr: Cəhr eləməx'** (Meğri) - zəhərli ot yeməklə zəhərlənmək
- Cəx'** (Meğri) - pas
- Cəx'lənmək** (Əştərək) - kifsimək
- Cələ I** (Dərələyəz, Əştərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - tələ (at quyruğunun qılından hazırlanır)
- Cələ II** (Hamamlı) - çayın kənarında göy otlulu sulu yer
- Cələb** (Basarkeçər) - arıq, zəif
- Cələcoş** (Hamamlı, Vedi, Zəngibasar) - qurut, yağ və kartofdan hazırlanmış xörək
- Cələkəsən** (Meğri) - hiyləgər
- Cələkəsənnix'** (Vedi, Zəngibasar) - 1. fırıldaqçı; 2. oğurluq
- Cəm I** (Çəmbərək, Kalinino) - boşqab, kasa
- Cəm II** (Meğri) - dəfə
- Cəm açmaq** (Əştərək) - gen açmaq (yumurta döyüşdükdə işlədilir)
- Cəmbərək** (Ağbaba) - kotanla xarazasmı bir-birinə birləşdirən zəncir
- Cəmdəx' I** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - insan bədəni
- Cəmdəx' II** (Vedi, Zəngibasar) - heyvan leşi, heyvan ölüsü
- Cəmdəx' III** (Çəmbərək) - doğranmamış, kəsilmiş heyvan əti – *Təzə gəlmiş direktora bir heyvan cəmdəyi gətirmişdi.* **Cəmicümlətan** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – hamısı
- Cəmicümlətani** (Çəmbərək) - cəmi, hamısı
- Cəmlə I** (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - qış fəslinin axırıncı ayı
- Cəmlə II** (Əştərək) - istilik
- Cəmlələr** (Dərələyəz) - fevralın 21-dən martın 21-nə kimi olan dövr
- Cəncəl** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çətin adam
- Cəncil** (Çəmbərək) - yeməli ot kökü
- Cəneyə** (Meğri) - ətindən istifadə olunmayan mal-heyvan cəmdəyi
- Cənə** (Çəmbərək) - cəmdək (heyvana aiddir)
- Cənnət: Cənnət alması** (Çəmbərək, İrəvan) - alma növü-*Cənnət almasının yaxşı mürəbbəsi olur* (İrəvan).
- Cənnənməx'**(Çəmbərək) - kifsəmək, kiflənmək
- Cəng: cəngində saxlamaq** (Çəmbərək) - öz itaətində saxlamaq

Cərcənəx'(Çəmbərək) - əng

Cərcənəx' olmax (Vedi, Zəngibasar) - əl-ayağa bir tərəfə düşmək, paçası aralı qalmaq

Cərşov (Dərələyəz) – çadra- *Başına bağladığı cərşov sürüşüf yerə tüşdü.*

Cəvcə (Qarakilsə) - cəhəng, ağızın yanları

Cəvəx'(Hamamlı) - çoxdanışan

Cəvəx'lix'(Hamamlı) - uzunçuluq

Cəvəx'lix' eləməx' (Hamamlı) - uzunçuluq etmək

Cəvərə (Dərələyəz, Meğri) - xırda səbət, toxunma səbət-*Əlimdə cəvərə gedədəm cəviz silməğə* (Meğri).

Cəviz (Dərələyəz, Vedi) - qoz

Cəzirə (Qarakilsə) - ada

Cıbitmax I (Böyük Qarakilsə, Hamamlı) - qaçmaq

Cıbitmax II (Çəmbərək) - oğurlamaq

Cıbil (Kalinino) - araba təkərinin oxdan çıxması üçün uc hissəsinə keçirilən nazik mismara oxşar dəmir parçası

Cıdırramax (Hamamlı) - qaçmaq

Cığal (Çəmbərək, Kalinino) - ara qarışdıran, heç vaxt hər hansı doğru, düzgün bir şeylə barışmayan -*Aşığ-aşığ oynunda cığallıx elədiyi üçün adına Cığal Hasan deyirdilər* (Çəmbərək).

Cığatay (Vedi, Zəngibasar) - bişirilən qovurmanın suyu

Cığatayı (Vedi, Zəngibasar) - bax: cığatay

Cığır (Çəmbərək) - iz, ləpir

Cıqqılı I (Çəmbərək, Kalinino) - balaca

Cıqqılı II (Kalinino) - azacıq, bir az

Cıqqırax (Çəmbərək) - səs -*Uşağın qorxudan cıqqıraxı çıxmırdı.*

Cılasın (Çəmbərək) - igid, qoçaq

Cılafın (Əştərək) - qoçaq, vurub-tutan

Cıleyin (Çəmbərək) - gözəl, yaxşı

Bu cıleyində (Çəmbərək) - bu gözəllikdə

Cılfır (Dərələyəz) - göyərtidən bişirilən xörək

Cılgı (Böyük Qarakilsə, Basarkeçər) - içərisinə ağartı yığmaq üçün tükü təmizlənmiş qoyun dərisi; tüklü üzü görünən motal

Cılgın (Çəmbərək) - yarı hissə

Cılxa I (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, İrəvan, Kalinino) - 1. təmiz; 2. çox, lap çox

Cılxa II (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - xalis

- Cılxa III** (Hamamlı) - tamam, tamamilə, lap
Cılxıd (Əştərək) - nazik ağacdan hörülmüş qapı
Cılıqqa (İrəvan, Qarakilsə) - qolsuz geyim (pamazı və ya yun parçadan tikilir və qışda geyilir)
Cılız I (Çəmbərək, Kalinino) - daha çox, lap
Cılız II (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Vədi) - arıq
Cılız III (Çəmbərək) - yalnız, xüsusilə, daha da **Ciloy: Bir ciloy** (Çəmbərək) - bir qədər, bir az, xeyli **Cılvır I** (Ağbaba) - təmizkar, təmiz
Cılvır II (Ağbaba, Basarkeçər) - göyərtilə (unnuca, qüşəppəyi və əməköməci) yarmanın və ya düyünün qatışığından bişirilən xörək
Cımbılı (Ağbaba) - balaca
Cımxır (Basarkeçər) - xalis, tamam, lap
Cında (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - əski, cırılmış, xarab olmuş, heç nəyə yaramayan paltar cırığı
Cındır I (Çəmbərək, Zəngibasar) - əski
Cındır II (Vədi, Zəngibasar) - köhnə, cırıq-sökük
Cıncı (İrəvan) - ən nadinc uşaq
Cıncılı I (Çəmbərək, Qarakilsə, Vədi) - balaca, lap balaca
Cıncılı II (Çəmbərək) - az, bir qədər
Cıncır I (Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasar) -1. səs; 2. nəfəs
Cıncır II (Ağbaba, Basarkeçər, Kalinino) - vedrə
Cıncır III (Ağbaba, Hamamlı) - qazança
Cıncırçı çıxmaq (Çəmbərək, Zəngibasar) - səsi çıxmaq
Cıncışma (Qarakilsə) - acıq, qəzəb
Cıncırax (Çəmbərək) - quru
Cır I (Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - yabanı, peyvənd edilməmiş
Cır II (Qarakilsə) - çürümüş süd
Cır III (Qarakilsə) - südün yağlı və ya yağsız olduğunu bildirmək üçün işlədilən söz
Cır IV (Çəmbərək) - zəif uşaq
Cırbağma (Vədi, Zəngibasar) - xırda, cansız, çəlimsiz uşaq
Cırbit I (İrəvan) - tam yetişən qozun yaşıl qabığı ilə qoz qabığının arasında olan nazik pərdə
Cırbit II (Əştərək) - kirpiklərdə əmələ gələn zığ (göz ağrısında əmələ gəlir)
Cırbit III (İrəvan) - qoyun yununun içərisində olan tikanlar
Cırbit IV (Vədi, Zəngibasar) - üst-başa yapışıb qalan ot növü

- Cırcırma** (Kalinino) - çox isti
- Cırğın** (Çəmbərək, Karvansaray) - arıq
- Cırhacır** (Vedi, Zəngibasar) - çox isti
- Cırı** (Çəmbərək) - qoçaq, bacarıqlı
- Cırım** (Dərələyəz) - yerin, torpağın bir hissəsi
- Cırımlamax I** (Çəmbərək, Kalinino) - kəsmək, parçalamaq
- Cırımlamax II** (Çəmbərək) - döymək, vurmaq
- Cırnamax** (Çəmbərək) - əsəbiləşmək
- Cırnatmax** (Çəmbərək, Kalinino) - əsəbiləşdirmək, hirsləndirmək
- Cırıqqoz** (Meğri) - yüngül (adam)
- Cırrı** (Qarakilsə) - yağlı (süd)
- Cırsız** (Qarakilsə) - yağsız (süd)
- Cırtqoz** (Kalinino, Vedi, Zəngibasar) – tez özündən çıxan
- Cırvağa** (Çəmbərək) - uşaq
- Cırvağalı** (Çəmbərək) - uşaq
- Cıttıcca** (Basarkeçər) - ardıc
- Cıvıx I** (Çəmbərək) - yumşaq, qatılaşmamış, duru (yeməyə aiddir)
- Cıvıx II** (Qarakilsə) - tez yetişən kartof
- Cıvımax** (Əştərək) - boşalmaq
- Cıvrax** (Çəmbərək) - qıvrax, cəld, qoçaq
- Cıvrıx I** (Dərələyəz) - yeməli yabanı bitki
- Cıvrıx II** (Dərələyəz, Meğri) - qabıqdan çıxmış meyvə (qoza, findığa, şabalıda aiddir)
- Cıvrıx III** (Çəmbərək) - bax: cıvrax
- Cıvrıx IV** (Dərələyəz) - lüt, çılpaq
- Cıvrıxlamax** (Əştərək) - paltarını çıxarmaq, heyvanın dərisini çıxarmaq (soymaq mənasında)
- Cıynax I** (Vedi, Zəngibasar) - çiyinin arxa tərəfdən qol ilə bitişən yeri
- Cıynax II** (Çəmbərək) - dırnaq
- Cıynağı tutmax** (Çəmbərək) - sözü düz çıxmaq
- Cıynaxlı** (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - 1. caynağı (dırnağı) olan; 2. qoçaq, işbacaran
- Cız** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xətt
- Cızadolmax** (Çəmbərək) - uşaq oyunu adı
- Cızaxurd: Cızaxurt olmax** (Meğri) - iyrənmək
- Cızagirmə** (Vedi, Zəngibasar) - uşaq oyun növü
- Cızaqurma** (Hamamlı) - uşaq oyunu adı
- Cızbiz** (Dərələyəz, Zəngibasar) - bax: cızdax

Cızdax (Çəmbərək, Kalinino) - qoyun quyruğu xırda-xırda doğranaraq əriddildikdən sonra yerdə qalan hissə

Cızdolma (Çəmbərək) - bax: cızadolma

Cızdix (Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - bax: cızdax

Cızdağı çıxmaq (Çəmbərək) – 1, yorulmaq; 2. gündə yanmaq

Cızdığım çıxarmaq (Vədi, Zəngibasar) - acıq vermək

Cızırax: Cızırığı çıxmaq (Çəmbərək) - təsir etmək, yandırmaq, dediyi sözü özünə qaytarmaq

Cızix (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - bax: cız

Cici-bacı (Çəmbərək, Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - sirdaş, rəfiqə

Cifdə (Meğri) - boy-buxun, görkəm

Cifləməx' (Çəmbərək) - daxil olmaq, girmək

Cihaz (Qarakilsə) - dəvə palanı

Cix'nə (Meğri) - qorxunc

Ciji (Karvansaray) - ana

Ciji-bajı (Çəmbərək) - bax: cici-bacı

Cil I (Vədi, Zəngibasar) - rişə

Cil II (Çəmbərək, Kalinino, Vədi, Zəngibasar) - bataqlıq yerdə, çay kənarında bitən otun adı

Cil atmaq (Vədi, Zəngibasar) - 1. rişələnmək; 2. hər yanda adam olmaq

Cilav (Meğri) - bir az, bir qədər

Cileyin (Çəmbərək) - yaxşı, əla

Cifləmməx' (Çəmbərək) - gizlənmək

Cilxor (Basarkeçər) - bir yaşar at

Cilitqa (Vədi, Zəngibasar) - qolsuz jaket

Cillix' (Vədi, Zəngibasar) - cil bitən sulu yer

Cillitməx' (Ağbaba) - gizlətmək

Ciloy (Çəmbərək) - bir qədər (miqdar mənasında işlənir)

Cilməx' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - oğurlamaq

Cimbildətməx' (Çəmbərək) - bax: cilməx'

Cimciməli (Çəmbərək, Hamamlı) - xırda naxışlı parça, xırda güllü parça, bəzəkli (paltara aiddir)

Cimmat: Cimмата çəkilməx' (Çəmbərək) - görünməmək, gözdən itmək

Cimmat olmaq (Çəmbərək) - gözdən itmək, görünməmək

Cincilim (Çəmbərək) - yabanı yeməli bitki

Cinə I (Qarakilsə) - əsəbi

Cinə II (Qarakilsə) - balaca

Cingoy (Hamamlı, Kalinino) - əsəbi, hövsələsiz, tez özündən çıxan

Cingöz (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - 1. xırda gözlü (adam); 1. hiyləgər gözlü

Cinnənməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əsəbiləşmək, hirslənmək

Cinnətməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əsəbiləşdirmək, hirsləndirmək

Cirə I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qənaət, müəyyən miqdar

Cirə ilə verməx' (Çəmbərək) - müəyyən miqdarda vermək, nəzarətlə vermək (mənfi mənada)

Cirə II (Əştərək) - naxırçının və ya çobanın hər ay yığdığı puldan əlavə aldığı buğda (əmək haqqı kimi)

Cirə III (Çəmbərək) - çobana və ya naxırçıya əvvəlcədən verilən haqq

Civə (Meğri) - meyvə bağlarını suvarmaq üçün cərgələrin dibindən gedən arx

Civir I (Dərələyəz) - öz-özünə bitən söyüd, söyüdüün balaca budaqları

Civir II (Basarkeçər) - nəsib

Cizə:irmə (Basarkeçər) - uşaq oyununun adı

Cod (Çəmbərək) - tərs, kobud, zəhmli (adam)- *Qəhrமானوğল্লী çox cod adamdı, üzünən zəhrimar yağır.*

Cormalaşmax (Çəmbərək) - bir yerə yığışmaq, toplaşmaq – *Hər axşam uşaxlar bir yerə cormalaşır.*

Cortdan (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - xörəyin yağsız hissəsi, suyu

Coza (Hamamlı) - yumru daş (uşaq oyununda istifadə edilir)

Cöhərri (Çəmbərək) - qüvvətli, canı sulu (gücü olmaq mənasında)- *Kişi yaxşı qalmışdı, canı cöhərriydi.*

Cönənbər (Meğri) - xortdan

Cömüşüx':Cömüşüx' oturmax(Hamamlı) - çömbəlmək, çömbəlib oturmaq

Cönənbər (Meğri) - bax: cönənbər

Cöngə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qaramalın yeniyetmə erkəyi

Cöyüz (Çəmbərək, Kalinino) – qoz

Cö:yz (Çəmbərək) - bax: cöyüz

Cö:z (Çəmbərək) - bax: cöyüz

Cucar (Qarakilsə) - zəmini biçərkən sıraya düzülmüş adamların axırıncısı- *Hunaz töhdüyün cucar yağır.*

Cudam (Ağbaba, Kalinino) – ağılsız

Cuhut (Çəmbərək, Kalinino) - yəhudi (xalq)

Cu:x (İrəvan) - duru yemək (undan bişirilən yeməklərə aiddir)

Ciloy (Çəmbərək, Kalinino) - 1. at yüyəninin qolları; 2. yüyən

Cumbur (Qafan, Qarakilsə, Gorus) - çim

Cumcuma: Cumcuma olmaq (Vedi) - başdan-ayağa islanmaq

Cummax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - irəli atılmaq, hücum etmək-

Birqadir atdan tüşüf dalında ot şələsi tutmuş uşağın üsdünə cumdu (Çəmbərək).

Cuna (Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino) - tənzip

Cunquş (Dərələyəz) - xırda, balaca

Cuvar (Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - mirab, su verən, su paylayan (əkin sahəsinə su verən adam)

Cuyux (Vedi, Zəngibasar) - bax: cıvıx I

Cuyulmaq (Vedi, Zəngibasar) - yumşalmaq (adama aiddir)

Cübbərə (Çəmbərək) - balaca, qısa boylu

Cücüx' I (İrəvan) - xırda, körpə xiyar

Cücüx' II (Çəmbərək) - xırda, balaca kartof-*Kartofun cücüx'lərini meşoya yığıf bir kənara qoydum.*

Cülbələmməx' (Meğri) - özündən çıxmaq

Cülkə (Əştərək) - balaca qobu

Cülümbür (Çəmbərək, Qarakilsə) - lut, paltarsız

Cülyə (Çəmbərək) - gölməçə

Cümbülü (Qarakilsə) - 1. balaca; 2. azca

Cümcürüx' (Meğri) - tamamilə

Cümrü (Çəmbərək) - təkcə, tək

Cür I (İrəvan) - bağçılıqda istifadə olunan qab hazırlamaq üçün nazik şüv ağaclar

Cür II (Çəmbərək) - növ

Cür: Bu cür (Çəmbərək) - belə

Cürə (Basarkeçər) - kiçik saz

Cürəfə (Vedi, Zəngibasar) - bədən, can, cüssə

Cürəfəsiz: Cansız-cürəfəsiz (Çəmbərək) - arıq, zəif

Cürə-cürə (Çəmbərək, Kalinino) - növbənöv

Cürbəcür (Çəmbərək) - bax: cürə-cürə

Cürəpə (Karvansaray) - arıq

Cürdəx' (Meğri) - kürə, kiçik saxsı su qabı

Cürüm (Çəmbərək) - dilim, bir parça (ətə aiddir)

Cüssə (Çəmbərək, Əştərək) - gövdə, bədən- *Uşax 12 yaşındaydı, əmma çox cüssəliydi* (Çəmbərək).

Cüsülə (Meğri) - məc. mədə, ciyər

Cüt (Dərələyəz, Çəmbərək) - xış

Cütrəx' (İrəvan) - eyni rəngli paltar

Cüvə (Meğri) - meyvə bağlarını suvarmaq üçün cərgələrin dibindən gedən arx

Cüvəllağı (Vedi, Zəngibasar) - bic, dəcəl, fırlıdaq

Cüvəş (İrəvan) – cansız

Cüyə (Meğri) - bax: cüvə

Ç

Çafçalamax (Çəmbərək) - çalışmaq, əlləşmək- *Boş yerə yaman çafçılıyırın, a qıvlasız.*

Çafçım (Çəmbərək) - çalışmaq

Çağa (Basarkeçər, Çəmbərək) - yeni doğulmuş körpə, uşaq- *Təzə gəlin çağasını da qucağına alıf təndirin qırağında oturmuşdu, əri gəldi* (Çəmbərək).

Çağala (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Vədi, Zəngibasar) - kal, yetişməmiş meyvə (gavalı, alça, ərik)

Çağdaş (Əştərək) - dəyirman daşının üzərinə qoyulub dənliklə birləşən ağaclar

Çaxçax I (İrəvan) - açıb örtəndə səslənən tövlə qapısı

Çaxçax II (Vədi, Zəngibasar) - dəyirman daşının üstündə tərənən taxta, taxılı daşın boğazına tökən alət- *Çaxçax başını ağrıdar, də:rman öz bildiyini eliyər* (Atalar sözü; Zəngibasar).

Çaxçillə (Çəmbərək) - yerli-yerində, səliqəli, nizamlı (evdə olan əşyalara aiddir)- *Öyün hər yannı çaxçillə eləmişdi qızddar.*

Çaxçilləməx' (Çəmbərək) - sahmana salmaq, hazırlamaq, nizamlamaq

Çaxmır I (Meğri, Vədi, Zəngibasar) - çox göy (gözə aiddir)

Çaxmır II (Meğri) - iri qaratikan

Çaxrax (Kalinino) -məhsuldar olmayan, xırda daşlı torpaq

Çaqqala I (Dərələyəz, Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasar) - bax: çağala

Çaqqala II (Qəmərli, Zəngibasar) - cansız, həddindən artıq arıq

Çaqqı I (Meğri) - ucu əyri bıçaq, cib bıçağı- *Hirsdi halda çaqqını götürüf bayıra çıxdı.*

Çaqqı II (Zəngibasar) - gödək ağac-*Axşamlar həyatə çıxanda həmmişə alinə çaqqı alardı.*

Çaqqıldax I (Əştərək) - qoyunun quyruğuna yapışmış bərkimiş qoyun nəcisi

Çaqqıldax II (Əştərək) - ağacda bir-birinin yanında sıx halda olan meyvə

Çaqqıllax I (Çəmbərək) - bax: çaqqıldax I

Çaqqıllax II (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Çal (Çəmbərək) - otsuz dağ, yamac- *Qoyunnarı çala ötürüf yanpörtü uzanmışdı*

Çala I (Basarkeçər) - biçənək

Çala II (Zəngibasar) - doğuşdan əvvəl heyvanın ifraz etdiyi qatı selik

Çala III (Zəngibasar) - dərə - *Gözü görmədiyində ayağı çalaya düşdü* (Zəngibasar).

Çala IV (Çəmbərək) - 1. çökək yer, sulu çökək yer (Çəmbərək); 2. kiçik çuxur, çökək (Vedi, Zəngibasar)- *Xəvərimiz olmamışdı, qoyun çalıya tüşüf ölmüşdü* (Çəmbərək).

Çalası I (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - qatıq mayası- *Qojamgildən çalası alıf öymüzə gəldim* (Çəmbərək).

Çalası II (Çəmbərək, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - ara vuran, ara qarışdırən- *Bu uşax çalasının biridi* (Zəngibasar).

Çalçö:r (Çəmbərək) - çək-çevir, ölçmə-biçmə

Çalçö:r eləməx' (Çəmbərək) - ölçüb-biçmək

Çaldımax (Çəmbərək) - üyütmək

Çalkeçir: çalkeçir eləməx' (Çəmbərək) – ipin birinin digərinə keçirmək (xlaça toxumada istifadə olunur)

Çalgeçir (Meğri) - xəbərçi, sözgəzdirən

Çalğı (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - itburnu kollarından düzəldilən böyük süpürgə (tövləni və ya həyəti süpürmək üçün istifadə olunur)

Çalğıçı I (İrəvan) - oğru

Çalğıçı II (Çəmbərək) - ot çalan adam

Çalğıçı III (Çəmbərək) - musiqiçi

Çalğılamax (Çəmbərək) - həyət-bacanı, tövləni süpürmək (çalğı vasitəsilə süpürmək)

Çalxana (Böyük Qarakilsə) - ovduq

Çalxar (Meğri) - tuluq

Çalxeyçi (Vedi, Zəngibasar) - xəbərçi, ara qarışdırən, sözgəzdirən

Çalxoy (Çəmbərək) - böyük, gen

Çalınmax (Çəmbərək) - dəymək, görünmək

Çalı (Vedi, Zəngibasar) - mıxça kimi kol-kos kötüyü

Çalkeçir I (Çəmbərək) - dolaşdırma, toxuma (hörmədə, xalça toxumada)

Çalkeçir II (Dərələyəz) - qarmaq

Çalqı (Vedi, Zəngibasar) - nar, heyva və s. çubuqlarından düzəldilən böyük süpürgə

Çalqu I (Qarakilsə) - bax: çalqı

Çalqu II (Qarakilsə) - böyük süpürgə düzəltmək üçün istifadə edilən nar, heyva və s. çubuqlar

Çalma (Kalinino) - yaylıq, baş örtüyü

Çalmax I (Basarkeçər) - süpürmək

Çalmax II (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - mayalamaq (südü)

Çalmax III (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - döymək, incitmək

Çalmax IV (Vedi, Zəngibasar) - oğurlamaq

Çalpara (Meğri) - kiçik güllə

Çalpərə (Meğri) - qırma (silaha aiddir)

Çalpoş (Çəmbərək) - qarlı, küləkli hava

Çamır I (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) – palçıq – *Üsdü- başı çamırın içindəydi* (Çəmbərək).

Çamır II (Dərələyəz) - bataqlıq

Çanax I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - böyük kasa, saxsı kasa

Çanax II (Kalinino) - qab (pendir düzəltmək üçün istifadə olunan əşya)

Çanax III (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - ölçü qabı (16 kq-a bərabər)

Çanax IV (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - sazın dairəvi hissəsi

Çapacax (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - xırda balta (ət doğramaq üçün istifadə edilir)

Çapalamax (Çəmbərək) - əlləşmək, çalışmaq, əziyyət çəkmək, canını qurtarmağa çalışmaq

Çapıx (İrəvan) - tez, cəld

Çapılmax (Çəmbərək) - talanmaq

Çapıt (Ağbaba, Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - cında, əski, köhnə əski parçası

Çappa: Çappa istəkan (Çəmbərək, Vedi) - qalın, iri stəkan- *Stolun üsdünə çappa istəkanda çay qoyulmuşdu* (Çəmbərək).

Çara (Çəmbərək, Qarakilsə) - heyvanların doğuşdan qabaq ifraz etdiyi selikli maddə- *İnəyin çarası gəlmişdi* (Çəmbərək).

Çardax (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) – talvar- *Toyçular çardağın altında oturmuşdu* (Çəmbərək).

Çarix I (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - mal, camış gönündən hazırlanmış ayaqqabı - *Gözü aşığın ayağındakı çariğa sataşdı* (Basarkeçər).

Çarix II (Dərələyəz) - arabanın təkərindəki şini təkər ağacına bərkidən dəmir halqa

Çarx: Çarxı dönməx' (Çəmbərək) - işi düz gətirməmək

Çarxeyçil (Vedi, Zəngibasar) - bax: çalxeyçi

Çarqat (Vedi, Zəngibasar) - iri kalağayı

Çarpalamax (Çəmbərək) - çalxalamaq

Çarpana I (Çəmbərək, Karvansaray) - tikan, ağacın tikanlı hissəsi

Çarpana II (Çəmbərək) - daş qırıntısı- *Elə çarpanaları tofluyuf tufara doldururdu.*

Çarpanax (Qarakilsə) - bax: çarpana

Çarramax (Çəmbərək) – bax: carramax

Çaş (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çəpgöz

Çaşır (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki adı- *Kərəmpicənnən çoxlu çaşır yığımışdix* (Çəmbərək).

Çaşmax (Çəmbərək) - yolu azmaq

Çatax I (Çəmbərək) - bir-birinə bitişik

Çatax II (Çəmbərək) - iki dərənin birləşdiyi yer- *Qoyunnarı çataxa yığıf təzəcə oturmuşdu, canavarrarı gördü.*

Çataxlamax (Çəmbərək) - bir-birinə bağlamaq

Çatal (Dərələyəz) - bir neçə qola ayrılmış sahələrin birləşdiyi, qovuşduğu yer

Çatdax (Çəmbərək) - yarıq, para-para (torpaqda, əlin üstündə)- *Günün isdisinnən torpax çatdax-çatdax olmuşdu*

Çatı I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - uzun, yoğun kəndir – *Çatını inəyin boğazına bağlıyif qavağına qatdı* (Çəmbərək).

Çatı II (Dərələyəz) - bağ, ip qırığı

Çatıq: çatığı çatmax (Basarkeçər) - odunu, təzəyi baş-başa, uc- uca qoymaq

Çatılamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çatı ilə bağlamaq (heyvana aid)

Çatqı I (Çəmbərək) - ocaqda, təndirdə odunun və ya təzəyin baş-başa qoyulması

Çatqı II (Çəmbərək) - evin üstü örtüləndə baş-başa qoyulan ağac - *Təzə tikilmiş pə:nin üsdünə çatqıları düzüf yerə tüşdü.*

Çatqı çalmaq (Vedi, Zəngibasar) - təndirdə yandırmaq üçün kərməni baş-başa qoymaq

Çatma I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - nehrə çalxamaq üçün istifadə edilən ağac (üç haça ağac baş-başa qoyulur)

Çatma II (Çəmbərək) - baş-başa bağlanmış üç ağacdən ibarət qurğu

Çatmax I (Çəmbərək) - təzəyi baş-başa, uc-uca qoymaq

Çatmax II (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yandırmaq, qalamaq

- Çatmax III (Çəmbərək, Zəngibasar) -1. yükləmək (Zəngibasar); 2. bağlamaq (Çəmbərək)
- Çavımax (Meğri) - çalışmaq, əlləşmək
- Çavıstan I (Qarakilsə) - yanları açıq ev
- Çavıstan II (Qarakilsə) – paltar-*Mınnan əvəli həbədə çavıstan gə:rdilər.*
- Çayan (Böyük Qarakilsə) - əqrəb
- Çəçiməx' (Kalinino) - qıdanın nəfəs borusuna düşməsi nəticəsində öskürmək, boğulmaq
- Çəçil (Ağbaba, Kalinino) - üzsüz süddən hazırlanan kələf şəkilli pendir
- Çed (Qarakilsə) - dincə qoyulmuş yer
- Çeltə (Meğri) - bir qədar, azacıq
- Çero (Zəngibasar) - çəp, əyri (insan gözü barədə)
- Çeşd (Meğri) - sürünün səhər tezdən yediyi ot Çeşdəx' (Basarkeçər) - səhər sağını
- Çeşmex' I (Meğri) - heyvanın burun deşiyi ilə gözünün arasındakı yer, burunun üstü
- Çeşmex' II (Meğri) - kahanın üstünə döşənən ağacların arasındakı məsafə
- Çeşni (Çəmbərək) - naxış (xalçada)- *Gəviyə yeni çeşnilər salmuşdix.*
- Çeşo (Meğri) - sürünün səhər tezdən iki saat müddətində otladığı vaxt, dövr
- Çeşt (Böyük Qarakilsə, Qarakilsə) - səhər vaxtı (saat 8-dən 10-a kimi olan vaxt)
- Çeyil I (Çəmbərək) - bataqlıqda bitən ot
- Çeyil II (Dərələyəz) - sucaq yer, sulu otlaq yer
- Çeyillix' I (Çəmbərək) - otlı və sulu yer
- Çeyillix' II (Çəmbərək) - çoxlu çeyil bitən yer
- Çəçi (Əştərək) - uşağın əli
- Çəçix' I (İrəvan, Zəngibasar) - 1. qızıl boyunbağı; 2. qadınların topuqlarına bağladıkları muncuq
- Çəçix' II (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1. toyuğun dırnağı; 2. atın qabaq ayağı
- Çəçiyə qalxmax (Çəmbərək) - şahə qalxmaq (ata aiddir)
- Çəçil (Ağbaba, İrəvan) - dələmə (pendirin bir növü)
- Çəçiməx' (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək) – bax: çəçimex'
- Çədənə (İrəvan, Zəngibasar) - xırda, balaca
- Çəhləx' (Çəmbərək) - köhnə ayaqqabı

•••—•••
Çəhlim I (Çəmbərək, Qarakilsə) - iz, cıgır (göy otun üstündə açılan yol mənasında)

Çəhlim II (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Meğri) - heyvanların örüşdə açdığı iz, yol

Çəx'mə (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Karvansaray, Kalinino) - yarma ilə ətdən və ya südlə düyüdən bişirilən yemək, südlü aş – *Axşama çəx'mə pişirmişdilər* (Çəmbərək).

Çəx'məcə (Zəngibasar) - şkaflın gözü, süyürməsi

Çəkəcəx' I (Qarakilsə) - gəvən bitkisini yığmaq üçün işlədilən alət

Çəkəcəx' II (Basarkeçər) - dəstək (qarıda)

Çəkəcəx' III (Vedi, Zəngibasar) - bax: çəx'məcə

Çəkəcəx' IV (Qarakilsə) - toyuğun döşündə olan haça sümük

Çəkəcəx' V (Qarakilsə) - hananın hissəsi

Çəkələx' (Çəmbərək, Kalinino, Calaloğlu, Zəngibasar) - yüngül ev ayaqqabısı, şapşarı

Çəkənəcəx' (Çəmbərək) - qorxduğu hadisə, qısqançlıq

Çəki (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan) - atın qarnının altından keçirilən qayış, kəmər, tapqır

Çəkil (Çəmbərək, Karvansaray) – kötük

Çəkmə (İrəvan)- xörək adı (südlə düyüdən bişirilən aş)

Çəkişməx' I (Çəmbərək) - mərcələşmək

Çəkişməx' II (Çəmbərək) - döyüşmək, mübahisə etmək

Çəkməcə (Ağbaba) - xörək adı

Çəkmək (Çəmbərək) – oxşamaq- *Öz bavaña çəkifsən.*

Çəkuzantı (Qəmərli, Zəngibasar) - əzələnin sümüyə bağlanan hissəsi (damara oxşayır)

Çəlbər (Əştərək) - əyriquyruq heyvan

Çəlçö:r (Basarkeçər) - bax: çəlçö:r

Çəlçö:r eləməx' (Basarkeçər) - ölçüb-biçmək, götür-qoy etmək

Çəlçö:rə salmax (Basarkeçər) - süründürmək, get-gələ salmaq **Çəlifsiz** (Kalinino) - bax: çəlimsiz

Çəlix' I (Meğri) - yeni bağ salmaq üçün təxminən 40 sm uzunluğunda olan yaş tənək budaqlarının kəsiyi

Çəlix' II (Çəmbərək) - əsa

Çəliqə (Meğri) - bax: çəlimsiz

Çəlimsiz (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - cansız, arıq, zəif (adam)- *Uşax çox çəlimsizdi, dağa aparmax olmaz* (Çəmbərək).

Çəlkə (Çəmbərək) - keyfiyyətsiz

- Çəlləşməx'** (Çəmbərək) - çalışmaq, işləmək
Çəngə (Çəmbərək) - dəstə (ota, yuna aid)
Çəlpəşix' (Çəmbərək, İrəvan) - dolaşmaq (ipə və ya hər hansı bir işlə bağlı işlədilir)
Çəltix' (Çəmbərək) - bərk- *Cö:yz çəltix' olduğunnan qırammıram.*
Çəlvər (Çəmbərək) - ocaq daşı
Çəm (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yol, üsul, fürsət- *Qavaxcadan işin çəmini öyrənməx' lazımdı* (Zəngibasar).
Çəmini tapmax (Çəmbərək) - yolunu, üsulunu tapmaq, müəyyənləşdirmək
Çəmbərə I (Basarkeçər) - arabanın və ya xışın qolunu boyunduruğa birləşdirən qayıq və ya zəncir
Çəmbərə II (Qarakilsə) - quyruğu belinə doğru əyilmiş heyvan
Çəm-xəm (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - naz-qəmzə
Çən (Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino) – duman- *Hər yanı çən bürümüşdü* (Çəmbərək).
Çənaltı (Çəmbərək, Karvansaray) - boyunduruğun alt hissəsi
Çənbərə I (Çəmbərək, Karvansaray) - içərisinə qatıq yığılan tuluğun ağzına tikilən dairəvi çubuq
Çənbərə II (Hamamlı) - motalın ağzına dairəvi şəkildə tikilən çubuq
Çənçənə (Çəmbərək, Karvansaray) - duman
Çənçənəlik (Qarakilsə) - çəndən, dumandan görünməyən yol
Çənət I (Çəmbərək) - qapının ağzı, astana- *Ana-bala çənətdə çoxlu söhpət etdilər.*
Çənət II (Əştərək) - tin
Çəng: **Çəng olmax** (Qafan) - qıç olmaq
Çəngə (Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - ovuc içinin tutduğa qədər ot, yun topası; bir xışma, bir dəstə
Çəngəl I (İrəvan) - paltarasan
Çəngəl II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qarmaq
Çənnən (Qarakilsə) - bəzən, arabir
Çəpər (Çəmbərək) - hasar – *Çəpərə sö:kəniş fikrə getmişdi.*
Çəpərə I (Qarakilsə) - toyuğun qabırğa hissəsi
Çəpərə II (Çəmbərək) - çubuqdan hörülmüş qapı
Çəpərə III (Qarakilsə) - çubuqdan hörülmüş ev əşyası
Çəpiş I (Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino) - keçi balası
Çəpiş II (Çəmbərək) - keçi
Çəpişdix' (Böyük Qarakilsə) - 10-15 qoyundan ibarət sürü

Çəpkən (Qarakilsə) - qolsuz qadın paltarı

Çər (Kalinino) - at xəstəliyi, atın soyuqlaması- *Kəhər ata çər dəymişdi, heç suda işmir.*

Çərçi (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - xırda alverçi

Çərrəməx' (Çəmbərək) – xəstələnmək

Çərtdə (Qarakilsə) - dikbaş, söz götürməyən

Çərdəx' (İrəvan) - meyvənin çiyidi

Çərənçi I (Çəmbərək) - çox danışan

Çərənçi II (Dərələyəz) - təsbəh

Çərəkə (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Dərələyəz) - təsbəh

Çərənnəməx' (Ağbaba, Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasər) - uzunçuluq etmək, boş-boş danışmaq, yersiz danışmaq- *Savaxdan elə hey çərənniyir, bir şey başa tüşmürəm* (Çəmbərək).

Çərəz (Meğri) - üzüm emal etmək üçün bağlarda tikilən daxma, üzüm emal olunan yer

Çərhəya (Çəmbərək) - həyasız

Çərrax (İrəvan) - nanəli çiçəklərdən çəkilməmiş cövhər

Çərrətməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - boğaza yığmaq, bezdirmək, təngə gətirmək

Çərtdə (Qarakilsə) - dikbaş

Çərtmə (Çəmbərək) - dayaq, dirək.

Çərtmə vurmax (Çəmbərək) - dayaq vurmaq- *Pə:nin orta dirəyinə çərtmə vurmuşdular kı, uşmasın.*

Çərtməx' (Çəmbərək) - deşmək

Çərvənd (Basarkeçər) - damın bacasının ağzına qoyulan çərçivə

Çəşd (Meğri) - bax: çesd

Çət (Zəngibasər) - taxılın içərisində olan sünbül

Çətən I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - xeyli çox (ailəyə aid olur). Ailə üzvünün çox olduğunu bildirir. Məsələn: *bir çətən külfət*

Çətən II (Dərələyəz) - alaçığın yanlarını tutmaq üçün qarğıdan, çubuqdan toxunan əşya (qarğıdan toxunmuş həsir üçün işlədilir).

Çətənə I (Qarakilsə) - toxumu darıya oxşar bitki

Çətənə II (Qarakilsə) - üstündə pendir süzmək üçün istifadə edilən ev əşyası

Çətənnəmək (İrəvan) - arabanın yanlarını palazla örtmək, tutmaq

Çətir (İrəvan) - pəncərə və ya qapının qabağına salınan örtük

Çəyən (Qarakilsə) - zəhərli soxulcan

Çəyil (Ağbaba) - çəpər, hasar

Çəyirdəx' (Meğri) - meyvə tumu, çiyidi

Çxotka (Çəmbərək) - vərəm

Çıbitmax (İrəvan) - xəlvətcə götürmək, oğurlamaq

Çığnamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - döymək, əzişdirmək, tapdalamaq, ayaqlamaq

Çıxacax I (Zəngibasar) - evin kandarında ayaqqabı çıxarılan yer

Çıxacax II (Çəmbərək) - hadisə

Çıxacax III (Basarkeçər) - pilləkən

Çıx çöyür (Çəmbərək) - sınıq-salxaq

Çıxdaş (Çəmbərək, Kalinino) - keyfiyyətsiz

Çıxmaz (Hamamlı) - yersiz, düşünülməmiş

Çıxnamax (Əştərək) - bax: çığnamaq

Çıqqılı (Çəmbərək, Kalinino, Vedi) - 1. balaca; 2. azacıq, az; 3. kiçik, alçaq

Çılar (Hamamlı) - yemək şeyləri saxlamaq üçün sərin yer

Çıldır: çıldır atmax (Qarakilsə) - söhbətə qarışmaq

Çılpaş (Çəmbərək) - lüt

Çılpaşlıx (Çəmbərək, Zəngibasar) - paltar

Çılpaşlıx eləməx' (Vedi, Zəngibasar) - pal-paltar almaq, əyin- baş almaq

Çımxır (Kalinino) - tamamən, büsbütün

Çımxırmax (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - 1. qışqırmaq, kobud cavab vermək; 2. söz qaytarmaq (Çəmbərək); acıqlanmaq (Kalinino)

Çınqı (Çəmbərək, Zəngibasar) - qığılıcım

Çınqıl I (Çəmbərək, Qarakilsə) - balaca daş qırıntısı- *Tüfarın hörgüsü üçün çınqıl topladıx* (Çəmbərək).

Çınqıl II (Vedi, Zəngibasar) - od qəlpəsi

Çınqıl III (Vedi, Zəngibasar) - qoçaq, cəld (adam)

Çınqıllıx (Çəmbərək) - balaca daş qırıntıları olan yer- *Atı çınqılığa sürüf dayandı* (Çəmbərək).

Çınqılı (Çəmbərək, Əştərək) - az, azca, xırdaca, balaca

Çınqır (Ağbaba) – bax: cınqır II

Çıntır (Çəmbərək, Qarkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yağsız, yavan ət

Çıntırax (Qarkilsə) - cırıq-cındır

Çıpar (Qarkilsə) - xal-xal

Çıpba (Vedi, Zəngibasar) - çörək növü (təndirdə bişirilən lavaşdan qalın çörək)

Çıpıtmax (Qarkilsə) - oğurlamaq

Çırpba (Vedi, Zəngibasar) - bax: çıpba

Çıpırtmax (Ağbaba) - bax: çıpıtmax

Çıppa (Qəmərli, Zəngibasar) - çörək növünün adı (təndirdə bişirilir)

Çıra I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - misdən düzəldilmiş şüşəsiz lampa, çıraç

Çıra I (Çəmbərək) - neftlə yanan çıraç

Çırçır (Ağbaba) - şələlə

Çır-çırpı (Çəmbərək, Əştərək) - qırılmış kol-kos

Çırno:ux (Çəmbərək, Hamamlı) - şırnaq

Çırpanax (Meğri) - meyvə çırpmaq üçün uzun ağac

Çırpı I (Çəmbərək) - evin üstünü örtmək üçün istifadə edilən nazik ağac

Çırpı II (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - ağacın, kolun qurumuş qol-budağı; ağac qırıntıları

Çırpma (Ağbaba) - çörək növü (təndirdə bişirilən nazik çörək)

Çırppa (Ağbaba) - bax: çırpma

Çırtdama (Vedi) - tum

Çırtım I (Çəmbərək) - nəslin, tayfanın nümayəndəsi

Çırtım II (Çəmbərək) - simsar

Çırtmax (Zəngibasar) - yonmaq

Çırtdatmax (Vedi, Zəngibasar) - özündən söz düzəltmək

Çırtmıq (Vedi) - çırtma

Çıtıx (Barana) - xırda döğranmış odun

Çıtılı (Qarakilsə) - söz-söhbət

Çıtırax (Çəmbərək) - sıx

Çıtrax (Basarkeçər) - bol, çox

Çıtızdırmax (Çəmbərək) - eşitdirmək, anlatmaq, gizlicə bildirmək-*Heş bilmirəm kimlər çıtızdırıf camahata.*

Çibərdək (Ağbaba) - zəif, gücsüz

Çiçə I (Qəmərli, Zəngibasar) - nənə

Çiçə II (Zəngibasar) - əmiarvadı, dayıarvadı

Çiçəx' (Hamamlı) - qoyun xəstəliyi

Çiçiləməx' (İrəvan, Əştərək) - əzizləmək

Çidar (Çəmbərək) - çox uzaqlara getməmək üçün atın və ya eşşəyin qabaq ayaqlarının bağlanması üçün istifadə edilən ip, kəndir

Çidarramax (Çəmbərək) - bağlamaq, atın və ya eşşəyin qabaq ayaqlarını bir-birinə bağlamaq- *Atı çidarrıyif öyə qayıtdm.*

Çix'nə (Meğri) - çığırta

Çix'siməx' (Çəmbərək) - iyrənmək-*Uşağın əlindəki yarasınan çix'simişdi.*

Çikəşməx' (Çəmbərək) - döyüşmək, mübahisə etmək

Çil I (Dərələyəz) - quş

Çil I (Çəmbərək) - ləkə, xal- *Cavn vaxdınnan üzünə çil tüşmüşdü.*

Çinədan (Qarakilsə) - toyuğun mədəsi

Çiləkən (Çəmbərək) - axar suyun (çayın, arxın) qabağına yığılan çör-çöp

Çiləmək (Vedi, Zəngibasar) - döymək

Çiləməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - su səpmək

Çilix' I (İrəvan) - 20 sm uzunluğunda hər iki başı qələm kimi yonulmuş ağac

Çilix' II (Çəmbərək) - evin, tövlənin tavamndakı tirlərin üstünə düzülən gödək ağaclar

Çilix'-ağaç (Çəmbərək) - uşaq oyunun adı

Çilix'dəstə (Çəmbərək) - uşaq oyununun adı

Çilis (Meğri) - xəsis

Çilləkan (Qarakilsə) - balıq yığnağı

Çilməçilix' (Çəmbərək) - qırıq-qırıq olmuş, tam qırılmış

Çilo (İrəvan, Zəngibasar) - plov növü

Çilosüzən (Qəmərli, Zəngibasar) - aşsüzən- *Çilosüzəni aynabəndə qoymuşdular* (Zəngibasar).

Çim (Ağbaba, Çəmbərək) - çoxlu

Çim yağ (Çəmbərək) – çox yağlı (heyvana, yağlı xörəyə aid)

Çimbiz I (Çəmbərək) - bellə dördkünc formada kəsilmiş otlu torpaq

Çimbiz II (Ağbaba) - çayırliq yerdən dördkünc (kvadrat) formada kəsilən torf

Çimçiləməx' I (Çəmbərək) - az-az, könülsüz formada yemək, iştahası olmamaq

Çimçiləməx' II (Ağbaba) - ürpəşmək, sıxılmaq

Çimçəmməx' (Ağbaba, Çəmbərək) - iyrənmək

Çimçənə-çimçənə (Çəmbərək) - iyrənə-iyrenə-*Qavağına qoylan yeməyi çimçənə-çimçənə ye:rdi.*

Çimçəşməx' I (Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - ürpəşmək

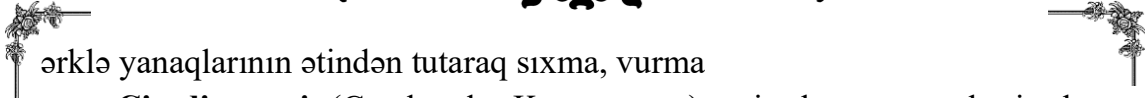
Çimçəşməx' II (Çəmbərək) - bax: çimçiləməx' I

Çimçəşməx' III (Çəmbərək) – bax: çimçəmməx'

Çimdix' I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bir damcı (numerativ söz)

Çimdix' II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əl barmaqları ilə başqasının

ərklə yanaqlarının ətindən tutaraq sıxma, vurma

Çimdimməx' (Çəmbərək, Karvansaray) - iştahasız yemək, iştahası olmamaq

Çimən (Vedi, Zəngibasar) - çəmən, çəmənlik

Çimənlix' (Vedi, Zəngibasar) - çəmənlik, otluq yer

Çimilləşməx' I (Çəmbərək) - ağrımaq

Çimilləşməx' II (Çəmbərək) - qaynamağa az qalmaq, qaynamaq dərəcəsinə çatmaq

Çimir (Çəmbərək, Dərələyəz, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - yuxu, mürgü
Təzəcə gözünə çimir getmişdi, bayırdan çağırdılar (Çəmbərək).

Çimir eləməx' (Çəmbərək) - mürgüləmək, yuxulamaq

Çimkə I (Çəmbərək, Karvansaray) - bir parça

Çimkə II (Vedi, Zəngibasar) - sümüksüz yağlı ət

Çimmiz (Çəmbərək) - çim (göy ot)

Çin I (Çəmbərək) - doğru, düz

Çin II (Çəmbərək) - sıra, cərgə (xalçada)

Yuxusu çin olmaq (Çəmbərək) - yuxusu düz çıxmaq, yuxusu doğru olmaq

Çin-çin (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qat-qat

Çini I (Çəmbərək) - boşqab

Çini II (Dərələyəz) - büzmə

Çinçavat (Qarakilsə) - şübhə

Çinçavat olmax (Qarakilsə) - şübhələnmək

Çinədan (Çəmbərək, Əştərək) - toyuğun mədəsi

Çinəməx' (Ağbaba) - düzəltmək

Çinnəməx' (Vedi, Zəngibasar) - qat-qat yığmaq

Çinrix' (Çəmbərək) - quru

Çintərməx' (Çəmbərək, Karvansaray, Kalinino, Vedi) - dəqiq soruşmaq

Çiriş (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - yeyilən yabanı bitki

Çirkoy (Çəmbərək)- çirkli- *Əyninə geydiyi paltarlar çirkoyuydu* .

Çirnö:yx (Çəmbərək) - kiçik şələlə

Çisəx' (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - narın yağış

Çirsiməx' (Vedi, Zəngibasar) - iyrənmək

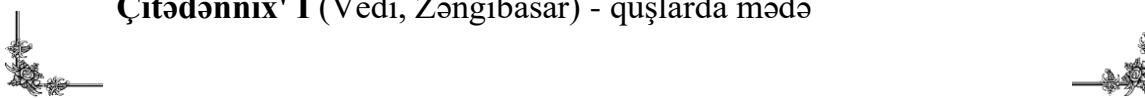
Çisəx'ləməx' (Çəmbərək) - narın yağış yağmaq

Çisir (Ağbaba) - otun zoğlanması

Çiskin (Çəmbərək, Dərələyəz) - çəndə, dumanda yağan narın yağış

Çis (Dərələyəz) - balı çıxarılmış şan

Çitədənrix' I (Vedi, Zəngibasar) - quşlarda mədə

- Çitədənnix' II** (Vedi, Zəngibasar) - hövsələ, dözümlü
Çitədənniyi boş olmaq (Vedi, Zəngibasar) - ac olmaq
Çitədənniyi dar olmaq (Vedi, Zəngibasar) -hövsələsi dar olmaq
Çitəməx' I (Çəmbərək) - 1. bağlamaq, tikmək; 2. naxış vurmaq
Çitəməx' II (Basarkeçər, Vedi, Zəngibasar) - başdansovma tikmək, tikişi bir-birinə yaxın vurmaq
Çiv (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - xırda paz
Çivi I (Əştərək) - corab iynəsi
Çivi II (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək) - balaca paz (taxtadan hazırlanır)-
Motalın ağzını bağlamaq üçün çivi düzəltdilər çubuxdan (Ağbaba).
Çivin (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - milçək
Çivzə (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - sızanaq
Çiy I (İrəvan) - bişməmiş südün üzü, qaymağı
Çiy II (Çəmbərək, Dərələyəz) - bişməmiş
Çiy III (Dərələyəz) - nəm, yaş
Çiy IV (Ağbaba) - az-az yığılan və nehrədə saxlanılan süd, qışda iri qaba yığılan süd yığıntısı- *Çiyi küpüyə yığır, so:ram nəhriyəyə çalxıyır yağ alırlar, ayranınnan da lor qaynadıllar.*
Çiy V (Çəmbərək) - məc. aydın olmayan, kobud
Çiy söhbət (Çəmbərək) - aydın olmayan söhbət
Çiy iş tutmaq (Çəmbərək) - aydın olmayan işi görmək
Çiyə (Qarakilsə) - doğmuş inəkdən ilk dəfə sağılan süd
Çiyəçə (Dərələyəz) - ölçü
Çiyid (Çəmbərək, Hamamlı, Kalinino) - meyvə çəyirdəyi
Çiyinnəmə (Qarakilsə) - günəşli hava zamanı çiyin-çiyinə yapışma
Çiyişməx' (Çəmbərək) - kiflənmək, xarab olmaq
Çiyləmə (Çəmbərək) - üzülür pendir
Çiyisiməx' (Çəmbərək) - iyrənmək-*Ətin qoxusunu məni çiyisidi.*
Çoal (Kalinino) - taxıl, kartof və s. qoymaq üçün yundan toxunmuş iri və ya kiçik həcmli qab, torba
Çobançörəyi (İrəvan) - zəhmət haqqı olaraq çobanlara verilən çörək
Çobandüyüsü (Dərələyəz) - yazda yağan yağış
Çobankirkidi (Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki
Çod içi (Dərələyəz) - ölçü
Çoğan (Vedi, Zəngibasar) - yabanı ot növü
Çolpumax (Çəmbərək) - 1. ora-bura qaçmaq, tələsik-tələsik iş görmək;
 2. yalvararaq xahiş etmək
Çomax: çomax haqqı (Qarakilsə) - çobana verilən haqq

Çopur (Çəmbərək) - müəyyən bir xəstəlikdən üzde qalan yara yeri

Çor I (İrəvan) - təzə bar verən ağacın və ya tərəvəzin yarpaqlarının xəstəlik nəticəsində quruyub çürüməsi

Çor düşməx' (Zəngibasar) - ağacda və ya tərəvəzdə ziyanverici həşəratın olması nəticəsində xarab olmaq

Çort (Kalinino) - at yerışı

Çorta getməx' (Çəmbərək) - fikrə getmək

Çortan (İrəvan) - qatıq qatışdırılmış şor-*Bu qaba bir az çortan qoy.*

Çota I (Çəmbərək) - içərisində hündür daşlar olan xırda kolluq – *Uşaxlar çotada gizləndi, meşəbəyi görəmmədi.*

Çota II (Çəmbərək) - *təpə-Do:şanı qoyladım, çotada gizləndi.*

Çotal (Əştərək) - əsas dişin yanından çıxan artıq, əlavə diş

Çotka (İrəvan) - bax: çxotka

Çovmax (Vedi, Zəngibasar) - ora-bura qaçmaq

Çovumax (Çəmbərək) - atılan güllənin müəyyən bir maneəyə dəyməsi nəticəsində yandan keçmək-*Qaçaxların gülləsi qaşqamnan çovuyub yan keşdi.*

Çovutma (Vedi, Zəngibasar) - yan keçən (gülləyə aid)

Çöçün (Meğri) - bacarıqsız, yarıtmaz-*Xacca çöçün arvatdı.*

Çöfləmə (Basarkeçər) - toyuq xəstəliyi adı

Çöl (Çəmbərək) - 1. həyəət; 2. tarla

Çölməx' I (Vedi, Zəngibasar) - 1. xörək bişirilən saxsı qab; 2. kiçik küp

Çölməx' II (Zəngibasar) - pitii Çömələn (Çəmbərək) - bax: çöfləmə

Çömməlməx' (Çəmbərək) - oturmaq, dizi üstə oturmaq

Çöndərməx' I (Çəmbərək)-çevirmək

Çöndərməx' II (Çəmbərək)-döndərmək

Çöngütməx' (Vedi, Zəngibasar) - çöküb oturmaq

Çöpüx' I (Basarkeçər, Çəmbərək) - yorğan-döşəyin içərisində işlənilib xarab olmuş yun

Çöpüx' II (Ağbaba, Calaloğlu, Kalinino) - qısa və zəif yun

Çöpüx' III (Çəmbərək) - yundan ayrılan, seçilib götürülən çör- Çöp

Çöpüx' IV (Çəmbərək) - yunun darana bilinməyən keyfiyyətsiz hissəsi

Çöpüx'ləməx' (Çəmbərək) - arıqlamaq **Çöskü** (Qarakilsə) - müvəqqəti düşərgə **Çöykür** (Çəmbərək) - tikan

Çöysü I (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - dirək, alaçığın orta dirəyi

Çöysü II (Çəmbərək) - dəyə

Çöysüməx' I (Çəmbərək) - sökmək

Çöysüməx' II (Çəmbərək) - daraşmaq

- Çöz** (Çəmbərək, Karvansaray) - bağırsağ
- Çözdəməx'** (Çəmbərək, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - açmaq, uzatmaq (yumağa, heyvan bağırsağına, ipə aiddir)
- Çözələməx' I** (Dərələyəz) - çəkib çıxarmaq, uzatmaq
- Çözələməx' II** (Dərələyəz) - söz-söhbəti uzatmaq
- Çözələməx' III** (Çəmbərək, Əştərək, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - açmaq (ipə aiddir)
- Çözənəx'** (Çəmbərək) - tör-töküntü
- Çözüməx'** (Çəmbərək) - ərimək
- Çubuxaltı** (İrəvan) - külqabı
- Çubux** (Çəmbərək) - yun çırpmaq üçün nazik söyüd budağı
- Çuğul I** (Çəmbərək, Basarkeçər, Böyük Qarakilsə) - xəbərçi
- Çuğul II** (Basarkeçər, Çəmbərək) - hörülən divarın düzlüyünü yoxlamaq üçün işlədilən bəna aləti
- Çuğulçu** (Çəmbərək) - xəbərçi
- Çuğulçulux** (Çəmbərək) - xəbərçilik
- Çuğullamax I** (Çəmbərək) - xəbərçilik etmək
- Çuğullamax II** (Basarkeçər) - çuğulla divarın əyriliyini ölçmək, müəyyənləşdirmək
- Çul** (Çəmbərək, Qarakilsə) - atın, eşşəyin palanının üstünə salman palaz
- Çulazdamax** (Vedi, Zəngibasar) - üst-başını örtmək
- Çulazdanmax** (Vedi, Zəngibasar) - qalın geyinmək
- Çullamax I** (Çəmbərək) - atı, eşşəyi palanlamaq
- Çullamax II** (Çəmbərək) - sıx səpmək
- Çullamax III** (Vedi, Zəngibasar) - üstünə paltar-palaz tökmək
- Çullanmax** (Kalinino) - məc. qonşuda və ya başqa bir yerdə çox oturmaq
- Çummuuz** (Kalinino) - bax: çimmiz
- Çur** (Zəngibasar) - borc
- Çürüx'ləməx'** (Vedi, Zəngibasar) - suyun təsiri nəticəsində bəndi yıxmaq
- Çuyux** (Basarkeçər) - sıyıq
- Çuvaldız** (Çəmbərək, Meğri, Vedi) - uzun, yoğun iynə
- Çuvullamax** (İrəvan) - bax: çuğullamax
- Çümürüx'** (Çəmbərək, Karvansaray) - qaynadılmış ayran
- Çüy** (Çəmbərək, Kalinino) - bax: çiv

Dd

Daban I (Qarakilsə, Qafan) - dəyirman daşının işini nizamlayan hissə

Daban II (Vedi, Zəngibasər) - bax: dabana II

Dabanına tüpürməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - qaçmaq, aradan çıxmaq, yola düşmək, cəld tərənib aradan çıxmaq

Dabana I (Qarakilsə) - həncəmə əvəzində qapını çərçivəyə birləşdirən oxcuqlar

Dabana II (Əştərək) - qapının astanaya bitişdiyi yer

Dabanqırma (Çəmbərək, Qarakilsə) – tez, cəld, tələsik- *Partkom dabanqırma sədrin arxasınca içəri girdi* (Çəmbərək).

Dabannamax (Zəngibasər) - çatmaq

Dabax (Qarakilsə) - inək və qoyunların ağızında, dırnaqlarında olan xəstəlik

Daçqa (Kalinino) - kiçik əl arabası

Dadamal I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər, Hamamlı) - öyrəşmiş, dadanmış, alışmış

Dadamal II (Kalinino) - ələ öyrənmiş (qoyun)

Dadardoymaz (Çəmbərək) - yarımçıq, doymayan

Dadandırmax (Çəmbərək) - öyrətmək, bir şeyə, bir evə, həyəətə öyrəşdirmək, alışdırmaq (mənfi mənada)

Dadammax (Çəmbərək) - öyrənmək, öyrəşmək, alışmaq (mənfi mənada bir şeyə maraq dairəsində həvəs göstərən adam haqqında)

Dadaş I (Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - qardaş, böyük qardaş

Dadaş II (Zəngibasər) - hörmətli yaxın qohum

Dadaş III (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) – ata- *Dadşımın qabağınan dilləmməzdim* (Zəngibasər).

Daddıg (Qafan) - yağda qızardılmış soğan, yağ-soğan qovurması

Daddıx (Vedi, Zəngibasər) - qənaət

Dadıxmax (Çəmbərək, Dərələyəz, Meğri, Qəmərli, Zəngibasər) - xarab olmaq, pis, xoşa gəlməyən dad vermək- *Qaymağı küpdə o qədər saxlamışdılar ki, artıx dadıxırdı* (Çəmbərək).

Dadışmax (Çəmbərək, Vedi) - Novruz bayramında döyüşdürülən yumurtaların dişə vurulmaqla bərkliyini yoxlamaq

Dadmax I (Çəmbərək, Qarakilsə, Vedi) – bax: dadışmax

Dadmax II (Qarakilsə) - yeməli şeylərin dadına baxmaq

Da:ət (Meğri) - iri, böyük, hündür

Dağ I (Çəmbərək, Kalinino) - yaylaq, dağlıq ərazi, sərin olan dağ yeri

Dağ II (Çəmbərək, Qarakilsə) - yağ əridilərkən normal vəziyyətdə

qaynamaq

Dağ olmaq (Çəmbərək, Qarakilsə) - ərimək (yağın normal əriməsinə aid)

Dağa getmə (Vedi) - aşıqla oynanılan oyun növü

Dağar (Dərələyəz, Vedi) - qoyun və ya keçi dərisindən hazırlanmış torba (yun, qəzil təmizlənərək hazırlanır)

Dağarcıx I (Dərələyəz, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - kisə, dəri torba (yunu təmizlənmiş qoyun dərisindən hazırlanır)

Dağarcıx II (Çəmbərək) - məc. nadinc, ara qarışdırın

Dağarcıxlammaq (Çəmbərək) - lovğalanmaq

Dağavar (Çəmbərək) - 1. dağ ətəyi; 2. sərin olan yer, dağlıq əraziyə bərabər havası olan yer

Dağçı (Zəngibasar) - dağlıq ərazidəki kənddə yaşayan adam, dağlıq ərazidən gəlib məskunlaşan adam- *Dağçılar məhləsi kəndin qutaracağındaydı.*

Dağdağan I (Çəmbərək, Meğri, Zəngibasar) - gözə, nəzərə gəlməmək üçün əsasən uşağın (bəzi hallarda heyvanların da) boynundan asılan balaca ağac

Dağdağan II (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - ağac növü

Dağvadil (Çəmbərək) - narazı, incik- *Uşaxlarınınan dağvadildi.*

Daxal (Çəmbərək, Qafan) - divarları qamışdan hörülüb suvanmış daxma, qarğı və ya qamışdan düzəldilmiş daxma

Daxıl (Çəmbərək) - piştaxta

Daxlaşmaq (Çəmbərək) - kəllələşmək, kəllə-kəlləyə gəlmək (heyvanlara aid)- *Qoşlar yaman daxlaşdı, ikisi də ləms oldu, yerinnən qalxammır.*

Darıdamax (Meğri) - yoxlamaq, kəşfiyyat aparmaq

Daqqqa I (Dərələyəz) - ağacdan, taxtadan hazırlanan və təxminən 50 put maye tutan qab

Daqqqa II (Çəmbərək, Hamamlı) - lovğa, ədabaz

Daqqqalx (Hamamlı) - lovğalıq

Daqqqalx eləməx' (Hamamlı) - lovğalıq etmək, lovğalanmaq

Dala (Əştərək) - bir qədər qaynama, xörəyin, suyun bir qədər qaynadılması

Dalab (Qarakilsə) - cütləşmə həvəsi, cütləşməyə cəhd (heyvanlara, əsasən atlara aid)

Dalaba gəlməx' (Qarakilsə) - cütləşmək

Dalaf (Çəmbərək) - bax: dalab

Dalafa gəlməx' (Çəmbərək) - bax: dalaba gəlmək

Dalax I (Çəmbərək, Qarakilsə) - yazda arıların düzəltdiyi təzə şan - *Arılar yaz girəndə dalax qoyur* (Çəmbərək).

Dalax II (Meğri) - yelləncək

Dalax III (Qarakilsə) - soyuqdəymə nəticəsində mallarda əmələ gələn xəstəlik

Dalağı sançmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - şübhələnmək - *Uşağın hərəkətindən dalağım sancmışdı* (Çəmbərək).

Dalamırtdamax I (Çəmbərək) - yığmaq, toplamaq (məhsula aiddir)

Dalamırtdamax II (Çəmbərək) - azca yemək, yüngül yemək

Dalamırtdanax (Çəmbərək) - bax: dalağı sançmax

Dalan I (Meğri) - koma, daxma, yağışdan qorunmaq üçün tikili

Dalan II (Çəmbərək) - əsas otağın yanında olan əlavə balaca otaq- *Gejə keşməsinə baxmıyaraq dalanda oturuf söhbət eliyirdix'*.

Dalan III (Çəmbərək) - iki otağın arasında olan balaca otaq

Dalan IV (Vedi, Zəngibasar) - giriş otağı

Dalança (Meğri) - koma, kiçik ev

Dalanqımax (Əştərək) - bir az boy atmaq

Dalazdamax (Meğri) - bir işi səviyyəsiz, başdansıvdu yerinə yetirmək

Dalbımmax (Qarakilsə) - könülsüz yemək, az-az yemək

Dalda I (Çəmbərək) - 1. gizli yer; 2. külək, yağış tutmayan yer

Dalda II (Çəmbərək) – arxada – *İclasda müdür dalda oturmuşdu.*

Daldalamax (Çəmbərək) - gizlənmək-*Birqadirin gəldiyini görüf ot ta:sında daldalandıx.*

Dalday (Çəmbərək) - yağış, külək, gün tutmayan yer

Dalday I (Barana, Çəmbərək, Kalinino) - gizli, məxfi yer, kənar yer

Dalday II (Çəmbərək) - bax: dalday

Dalmınmax (Çəmbərək) - 1. əziyyət çəkmək; 2. yorulmaq

Dam I (Karvansaray, Kalinino) - tövlə

Dam II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - ev, hər cür tikili bina

Əl damı (Çəmbərək) - ev əşyalarının bir hissəsinin qoyulduğu əlavə tikili

Damax: Damax olmax (Vedi, Zəngibasar) - aldanmaq, istəyi gözündə qalmaq

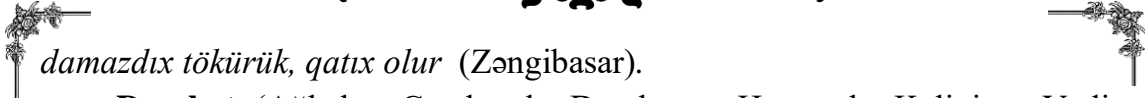
Damaxlı (Qarakilsə) - kefi kök, kefli

Damazdix I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - heyvanların sayını artırmaq üçün xüsusi saxlanılan heyvan

Damazdix II (Vedi, Zəngibasar) - qatıq mayası-*Südü bişirib içinə*

damazdix töküruk, qatix olur (Zəngibasar).

Dambat (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - ədabaz, lovğa, dikbaş, özünü çəkən

Dambat-dambat damşmax (Vedi, Zəngibasar) - lovğalanmaq

Dambatdammax (Çəmbərək, Hamamlı) - lovğalanmaq, ədabazlıq etmək

Dambatdix (Hamamlı) - lovğalıq, ədabazlıq

Dambıl (Ağbaba, Hamamlı) - gavalı növünün adı

Dambul (Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - bax: dambıl

Damdıra (Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə) - nağara, dəf

Damnançixma (Ağbaba, Çəmbərək) - birillik qaramal, birillik inək balası (inəyin dişi balası)- *Pə:dəki damnançixmanı yaxşı bordamışdılar* (Çəmbərək).

Dammat (Ağbaba, Dərələyəz) - bax: dambat

Dan (Çəmbərək) - sabah

Dan üzü (Çəmbərək) - səhər tezdən, sabah

Dan gəlməx' (Çəmbərək) - təəccüblü görünmək, təəccüblənmək

Dana (Çəmbərək, Karvansaray) - da, də (ədat)

Danabaşı (Çəmbərək) - dağlıq yerdə bitən yabanı bitki

Danaburnu (Vedi) - bax: danadişi

Danaça (Qafan) - camışm birillik dişi balası

Danadızix: Danadızix olmax (Vedi) - böyüyüb başa çatmaq

Danadişi (Zəngibasar) - əkində olan ziyanverici həşərat-*Əkin-tikimizə danaşi daraşmışdı.*

Danadoluxlar (Vedi, Zəngibasar) – 1.həddi-buluğa çatmayan; 2.qanmaz, mədəniyyətsiz yeniyetmə

Danagözü (İrəvan) - üzüm növü-*Danagözü üzümü çox daddı olur.*

Danaqıran (Çəmbərək, Basarkeçər) - yabanı bitki adı, novruzgülü (mart ayında çıxır)

Dandır (Qarakilsə) - qaş-qabaq, kef

Dandıra dəyməx' (Qarakilsə) - xətirə dəymək, qəlbə toxunmaq

Danqa I (İrəvan) - xətirə dəyən zaman cavabı verməyi bacarmayan adam

Danqa II (Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - dikbaş, sözə baxmayan, heç kimi eşitməyən

Danqa III (Vedi, Zəngibasar) - yekə, böyük, iri-*Ətin içinə danqa sümükləri qatıb uşağın əlinə vermişdi başıbatmış qəssab* (Zəngibasar).

Danqa IV (Hamamlı) - mal aşığı

Danqar (Çəmbərək) - böyük vanna- *Danqarı götürüf bayıra çıxdı.*

Danqartağ (Çəmbərək) - arıq

Danqır (Ağbaba, Vedi, Zəngibasər) - daz, keçəl

Danqış (Qafan) - bax: danqır

Danmadil (Çəmbərək) - narazı, incik

Danna (Meğri) – sabah-*Büyin qızı döymeyan danna dizin döyəcəx.*

Dansıtmax (Çəmbərək) - sözünü geri götürmək, fikrindən döndərmək-
Məsmə arvadı dansıtmax çox çətin işdi.

Dant (Meğri) - iri, böyük-*Nəcəfəlinin bir dant çinarı varıydı.*

Daraba I (Qafan) - kənd yerlərində çöldən qapının ağzına kimi qoyulmuş taxta, ayaqaltı

Daraba II (Əştərək, Qafan) - 1. məhəccər; 2. taxta hasar

Dara-bara (İrəvan) - çığır-bağır

Dara-bara salmax (İrəvan) - çığır-bağır salmaq

Daraxlammax (Çəmbərək) - sıra ilə bitmək

Daramax I (Kərvansaray) - çıxarmaq, yaymaq (heyvanlar haqqında), qoyunları otlağa çıxarmaq

Daramax II (Kərvansaray) - bir yerə yığmaq

Daramax III (Dərələyəz) - ağacların budağını kəsmək, budamaq

Daramax IV (Çəmbərək) - dalınca danışmaq

Daramax V (Çəmbərək)-təmizləmək (tütünün lazım olmayan yarpaqlarını oportmaq, yığmaq)

Daramat: Daramat etməx' (Çəmbərək) - özünə gün ağlamaq

Daramatdix (Çəmbərək) - gün-güzəran, özünə yığma

Daramattix (Çəmbərək) - bax: daramatdix

Darammax (Çəmbərək, Kərvansaray) - dağılmaq, səpələnmək

Daramıtdamax (Kalinino) - çəkib yığmaq

Daraşmax I (Çəmbərək) - bürümək

Daraşmax II (Çəmbərək) - 1. bir yerə yığışmaq, toplaşmaq; 2. adamın üstünə yığılmaq; 3. hücum etmək (arıların insanların üstünə toplanması ilə bağlı işlədilir)

Darbinmax (Əştərək) - cəhd etmək

Dardüdux' (Çəmbərək, Qarakilsə) - çox dar olan paltar, xoşa gəlməyən geyim

Dareybadat (Meğri) - ucqar, əlçatmaz yer

Darılmax (Çəmbərək, Qəmərli, Vedi, Zəngibasər) - qısqanmaq

Darınmax I (Çəmbərək) - bax: darılmax

Darınmax II (Çəmbərək) - dözməmək

Darqursax (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - hövsələsiz, kəmhövsələ

Darqursaxlıx (Çəmbərək) - hövsələsizlik, kəmhövsələlilik

Darmajal (Basrkeçər, Çəmbərək) - tələsik - *Bu darmajalda yənə yaxamdan əl çəkmirsən* (Basrkeçər).

Darməcəl (Əştərək) - bax: darmajal

Darta (Vedi, Zəngibasar) - dartılmış, gərilməmiş (ip, kəndir)

Daşagetmə (İrəvan) - aşıqla oynanılan oyun adı - *Daşagetmə yaxşı oyundu.*

Daşaxor (Meğri) - daşlı-çınqıllı yer - *Yəğli dərə daşaxor yerdi.*

Daşalı (İrəvan) - qoz növü (qabığı bərk olur)

Daşdamax I (Qarakilsə) - xırmanda taxılı bir yerə yığmaq, toplamaq - *Xərməndə taxılı daşdıyırdım, o gəldi, ma: xəvər verdi.*

Daşdamax II (Hamanlı) - taxılı xırda daşlardan təmizləmək

Daşdammax I (Çəmbərək) - getmək, ara vermədən dalbadal getmək - *Hamı daşdanıfuruya getmişdi.*

Daşdammax II (Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - köçmək, daşınmaq

Daşxınası (Vedi, Zəngibasar) - qaya mamırı

Daşgir (Basarkeçər, Dərələyəz, Qarakilsə) - buğdanın, arpanın daşını təmizləmək üçün istifadə edilən alət, iri gözlü xəlbir - *Daşgir şadaradan kiçix'di, xəlvirdən böyüx'dü* (Basarkeçər).

Daşxıçı (Dərələyəz) - taxılı, otu at, öküz vasitəsilə daşıyan

Daşqa (İrəvan) - bir atlı iki təkərli araba

Daşqəfədan (İrəvan, Vedi) - xəsis

Daşqır I (Çəmbərək) - taxıldan təmizlənən zibil, daş qırıntıları

Daşqır II (Əştərək) - bax: daşgir

Dava (Qarakilsə) - dərman

Davan I (Ağbaba, Çəmbərək) - qapının aşağı hissəsi, qapının çərçivəyə birləşən hissəsi, qapının oturacağı

Davan II (Basarkeçər) - dəyirman daşının işini nizamlayan dəmir hissə

Davan III (Çəmbərək) - tikiş maşınında iynənin tikiş formasını müəyyənləşdirən forma

Davanını qaldırmax I (Çəmbərək) - tikişin formasını dəyişmək

Davanını qaldırmax II (Çəmbərək) - hirsələnmək, əsəbiləşmək

Davan yarpağı (Çəmbərək) - tütün bitkisinin ilk yarpağı

Davanhaqqı (Çəmbərək) - çobana verilən əmək haqqı

Davax (Çəmbərək) - bax: dabax

Davaxor (Meğri) - dalaşqan, döyüşməyi, dalaşmağı sevən adam

Davalax I (Çəmbərək) - davakar, dalaşqan

Davalax II (Çəmbərək) - diribaş, cəld

Davan-davana (Çəmbərək) - arxasınca

Davana (Basarkeçər) - həncəmə əvəzində qapını çərçivəyə birləşdirən oxcuqlar

Davandönməz (Çəmbərək) - müntəzəm, fasiləsiz

Davandörməzdən (Çəmbərək) - bax: davandönməz

Davanqırma (Çəmbərək) - dərhal

Davar (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qoyun-quzu

Davarçın (Ağbaba) - dəridən hazırlanmış çanta, dağarcıq, torba

Davla (Meğri) - kəkliyi, turacı aldadıb ovlamaq üçün ovçuların istifadə etdikləri əlvan rəngli parçalardan qurama çətir

Davgəlmə (Dərələyəz) - qalib gəlmə, zor gəlmə

Day:Day durmaq (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - ayaq üstündə durmaq (təzə yeriməyə başlayan uşağa aid)

Dayanacax I (Dərələyəz) - əl ağacı, əsa

Dayanacax II (Dərələyəz) - adamların çox yığıldığı yer

Dayıcanı (Vedi) - dayı arvadı

Daydostu (Vedi) - bax: dayıcanı

Daydolux (Çəmbərək) - yüngül xasiyyətli adam

Daylax I (Çəmbərək, İrəvan) - saç oğlansayağı kəsilmiş qız

Daylax II (Çəmbərək, Kalinino) - at balası

Daylaxlamax I (Çəmbərək) - qaçmaq

Daylaxlamax II (Çəmbərək) - tamam yığmaq (məhsulun toplanması ilə bağlı işlədilir)

Dazalax (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - keçəl

Dazımax (Çəmbərək) - qaçmaq, gözdən itmək

Dej (Vedi) - əl dəyməmiş

Dijdəməx (Vedi, Zəngibasar) - nişanlamaq, nişan qoymaq (taxılla bağlı işlədilir)

Demi (Dərələyəz, Qarakilsə) - susuz yer, su çıxmayan yer, dəmyə (əkin sahəsinə aiddir)

Dermə (Çəmbərək) - naxış

Derməli (Çəmbərək) - naxışlı

Devəcər: Devəcər olmaq (Meğri) - tənqə gəlmək, narahat olmaq

Devix'məx' (Meğri, Qarakilsə) – 1.təəccüb etmək; 2.çıxılmaz vəziyyətdə qalmaq, donub qalmaq

Deycilix' (Çəmbərək) - söz-söhbət, narazılıq

Deyikli (Çəmbərək, Dərələyəz, Kəvər, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - göbəkəsmə, adaxlı, ad eləmə (uşaq vaxtı bir-birinə ad edilən gənclər barədə)

Deyin I (Vedi, Zəngibasar) - deyə

Deyin II (Çəmbərək) - arzu, dilək

Deyin III (Basarkeçər) - borc

Deyinti (Çəmbərək) - narazılıq, inciklik

Deyişməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - höcətləşmək, mübahisə etmək

Dəbələmməx' (Əştərək) - eşlənmək, işləmək

Dəbəllənməx' (Vedi, Zəngibasar) - müvazinətini itirmək, başı gicəllənmək

Dəbərməx' (Əştərək) - tərpənmək, hərəkət etmək

Dəbərtməx' (Vedi, Zəngibasar) - tərpətmək

Dəbbə (Kalinino) - lovğa

Dəbbələməx' I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Kəvər, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - verdiyi sözdən qaçmaq, fikrindən dönmək, verdiyi sözü danmaq, razılaşdığı bir məsələdə sözündən qaçmaq

Dəbbələməx' II (İrəvan) - bir sözün yerinə yetirilməsinə mane olmaq

Dədə I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Kəvər, Vedi) - ata

Dədə II (Çəmbərək, Kalinino) - baba

Dəf (Çəmbərək) - nağara

Dəfdarax (Çəmbərək) - alətlər

Dəfin (Çəmbərək) - o saat, o dəqiqə

Dəğişməx' (Meğri) - otu seyrək olan yerdə otlamaq (heyvanlara aiddir)

Dəh (Çəmbərək) - növbə (suvarmada)

Dəhdəyi (İrəvan) - kiçik kasa

Dəhdülü (Çəmbərək) - ağıldanyüngül, ağı az

Dəhdülül (Çəmbərək) - bax: dəhdülü

Dəhləməx' (Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - 1. yerimək üçün atı ayaqları ilə vurmaq, atı yerindən tərpətmək; 2. qovmaq (Vedi, Zəngibasar)

Dəhliz I (Çəmbərək) - 1. xanada ox keçirilən dəlik; 2. dirəyin haçası

Dəhliz II (Karvansaray) - dirəyin keçəni tutan yeri

Dəhmərrəməx' I (Ağbaba, Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - qovmaq, yerişini sürətləndirmək (heyvanlara aiddir)

Dəhmərrəməx' II (Ağbaba) - birisini tələsdirmək

Dəhnə (Dərələyəz) - çayın, arxın suyunun başqa yerə ayrılan hissəsi

Dəhrə (İrəvan) - bağçılıqda ağacı və ya maldarlıqda əti doğramaq üçün istifadə edilən kəsici alət

Dəxil (Zəngibasar) - piştaxta

Dəx'mərrəməx' (Meğri) - ocağa odun atmaqla xörəyin bişməsinə tezləşdirmək

Dəj (Qarakilsə) - nişan (xırmanda toplanmış taxılın, buğdanın üzərinə vurulur)

Dən (Çəmbərək) - arpa, buğda

Dəncəx' (Çəmbərək) - ev quşlarının mədəsi.

Dənə düşməx' (Çəmbərək) - arpanı çox yeməklə qatqatı tutulmaq, zəhərlənmək (heyvanlara aiddir) - *Danamız dənə düşmüşdü.*

Dəndənə (Hamamlı) - səhəngin oturacağı

Dəndir (Meğri) - məc. kef

Dəndirinə dəyməx' (Meğri) - xətinə dəymək, kefinə soğan doğramaq

Dəngah (Meğri) - heyvan sağılan yer

Dəngilduval I (Qarakilsə) - seyrək, tək-tək

Dəngilduval II (Çəmbərək) - əlavə iş

Dəngilduval açmax' (Çəmbərək) - əlavə iş açmaq

Dəngüldüvan: Dəngüldüvan eləməx' (Zəngibasar) - dağıtmaq, tar- mar etmək

Dələmə (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - yenicə maya tutan pendir

Dəlibanda (Ağbaba) - yabanı bitki adı (tərkibində nəşələndirici maddə olur)

Dəlix' (Çəmbərək) - deşik

Dəlix'lix' (Çəmbərək) - heyvanın çanaqlığı

Dəliqanı (Çəmbərək, Kalinino) - igid, qoçaq

Dəliqələmlix' (Çəmbərək) – qanmaz- *İşini keçirməx' üçün həmməşə özünü dəliqələmliyə vurur.*

Özünü dəliqələmliyə qoymax (Çəmbərək) - qanmazlıq etmək, heç nəyi nəzərə almadan hərəkət etmək

Dəlləx' (Vedi, Zəngibasar) - hər şeyə qarışan (adam)

Dəlmə (Çəmbərək) - su keçən yer

Dəman (İrəvan) - ətək

Dəmbərçə (Qarakilsə) - 1. hündür; 2.yumru

Dəmbərçəx'lix' (Çəmbərək) - ədabazlıq

Dəmbərçəx'ləmməx' I (Çəmbərək) - ədabazlıq etmək, lovğalanmaq, özündən demək, boş-boşuna öyünmək

Dəmbərçəx'ləmməx' II (Çəmbərək) - qışqırmaq

Dəmbəsər (Əştərək) - qorxmaq (yuxudan qalxarkən baş verir)

Dəmbəzıməx' (Çəmbərək) - büdrəmək

Dəmbıldəməx' (Çəmbərək) - yanmaq, alovlanmaq

Dəmdəməki (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - ağılsız, sözünü tez-tez dəyişən, hərdəmxəyal

Dəmgil I (Çəmbərək, İrəvan) - xal, ala, çil

Dəmgil II (Qarakilsə) - samovarın hissəsi

Dəmgil III (Çəmbərək, Karvansaray) - seyrək, tək-tək, orda-burda

Dəmgül-dümgül I (Əştərək, Vədi, Zəngibasar) - ordan-burdan

Dəmgül-dəmgül II (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - xal-xal -*Əllərində dəmgül-dəmgül yaralar vardı* (Çəmbərək).

Dəmirdirnax (Çəmbərək) - 1. birbaşa; 2. sağlam, möhkəm

Dəmirdüən (Çəmbərək)- möhkəm (əşyaya aid)

Dəmirdüən (Karvansaray) - bitki adı -*Taxılı içində çox pitir dəmirdüən.*

Dəmirtikən (Vədi, Zəngibasar) - tikan növü

Dəmyə (Basarkeçər, Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - suvarılmayan yer

Dən (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - toyuq-cücə dənə, taxıl -*Tö:xlara dən töküf öy damına keşdi* (Çəmbərək).

Dəncəx' (Ağbaba, Çəmbərək) - çinədan (ev quşlarında olur) -*Tö:ğun dəncəyi təmizləmişdi* (Çəmbərək).

Dənd (Meğri) - iri gövdəli adam

Dəndənə I (Dərələyəz, Qarakilsə) - daş hörgüsündə işlənən daş qırıntıları

Dəndənə II (Dərələyəz) - araba təkərinin hissəsi

Dəndənə III (Əştərək) - çarxın dişləri

Dənə (Vədi) - tum, toxum

Dənəbir (Çəmbərək) - seyrək, arabir- *Örüşdə dənəbir yarpızdar gözə dəyirdi.*

Dənəxor (Vədi, Zəngibasar) - müftəxor, tüfeyli

Dəngil: Dəngildivan açmax (Zəngibasar) - gözlənilmədən iş yaratmaq, səliqəsizlik yaratmaq-*Təndirəsərdə bu qızlar dəngildivan açmışdı.*

Dəngildüval (Vədi, Zəngibasar) - cəncəl, qalmaqal

Dəngil-düngül (Qarakilsə) - 1. seyrək; 2. az bişmiş taxıl; 3. az gətirmiş meyvə-*Ağaşdarda meyvə biyil dəngil-düngüldü, görmürsən?*

Dəngüş (Çəmbərək) - ağılsız, yersiz danışan

Dənətdəməx' I (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - gözünü zilləmək, diqqətlə qulaq asmaq

Dənətdəməx' II (Çəmbərək) - diqqətlə qulaq asmaq, dinləmək

Dənnəməx' +(Çəmbərək) - 1. bir-bir yığmaq; 2. məc. öldürmək (güllə ilə)

Dənnix' (Əştərək) - dəyirməyə üyüdülmək üçün buğda tökülən qıfı bənzər alət

Dəno (İrəvan, Vədi) - dən suyu, taxıl dən tutarkən verilən su

Dərçərməx' (Çəmbərək) - tərlemək

Dənsiz (Meğri) - ağıldankəm, yüngülxasiyyət

Dərbəçə (İrəvan) - həyəət qapılarının ən kiçiyi, əldəqayıma həyəət qapısı

Dərəçay (Çəmbərək) - duru

Dərbənd: Dərbənd olmaq (Vədi, Zəngibasar) - fikir vermək, narahat olmaq

Dərdəcər (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - xəstə, dərd çəkən

Dərdəcər olmaq (Çəmbərək, Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - fikirdən çərləmək, xəstə olmaq

Dərnək (Qafan) - ev

Dərs: Dərs-gors (Çəmbərək) - məsləhət- *Əşi, heş vax dərs-gorsunuz qutarmır.*

Dərs: Dərs-gors eləməx' (Çəmbərək) - məsləhət eləmək

Dərs-gorsdamax (Çəmbərək) - məsləhət eləmək, məsləhətləşmək

Dərya (Qafan) - qıraqları qırçınlı qadın tumanı

Dəsdər (Çəmbərək, Karvansaray, Vədi, Zəngibasar) - əldəyirmanı, kirkirə-Zaman (*kənddə ona Ayı Zaman deyirdilər*) *dəsdəri torpaxla baravar damın üsdünə atmışdı* (Çəmbərək).

Dəstərxañ I (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - çörək bükülən dəsmal

Dəstərxañ II (İrəvan) - yerdə çörək yeyilərkən yeməyin altına salınan süfrə

Dəsdir (Çəmbərək) - məsləhət

Dəsdiri: Bu dəsdiri (Çəmbərək) - bu qayda ilə

Dəsfaha (Çəmbərək) - dərhal

Dəsgah (Qarakilsə) - oyun, hadisə

Dəsgillamax I (Meğri) - qorxmaq

Dəsgillamax II (Meğri) - alayarımcıq təmizləmək

Dəsgilləməx' (Meğri)-bax: dəsgillamax I

Dəsmalatdı (Vədi, Zəngibasar) - uşaq oyununun adı

Dəsmalaldıqaç (Vədi, Zəngibasar) - bax: dəsmalatdı

Dəstana (Dərələyəz) - çörək növü (təndirdə bişirilir)

Dəstəna (Dərələyəz) - bax: dəstana

Dəsvaha (Çəmbərək, Kalinino) - bax: dəsfaha

Dəsvəsa:t (Çəmbərək) - bax: dəsfaha

Dəşnəx (İrəvan) - tumların gün tutan yeri

Dəv (Çəmbərək, Karvansaray) - əyri

Dəvdəmməx' (Çəmbərək) - bax: dəvdimməx'

Dəvdimməx' (Çəmbərək) - kor kimi yerimək

Dəvədabanı (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasarı) - yabanı bitki **Dəvədəlləyi I** (Vedi, Zəngibasarı) - böyük, nəhəng

Dəvədəlləyi II (Vedi, Zəngibasarı) - hər işə qarışan (adam) **Dəvəgözü** (Qarakilsə) - qara şüşəyə bənzər daş

Dəvəqulağı (Basarkeçər) - bitki adı

Dəvəllağı (Qarakilsə) - oğru

Dəvələməx' (Vedi, Zəngibasarı) - etiraz etmək, fikri dəyişmək

Dəvəö:zü (Basarkeçər) - bax: dəvəgözü

Dəvərməx' (Çəmbərək) - üzə çıxmaq, üstü açılmaq

Dəvix'məx' (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasarı) - donub qalmaq, özünü itirmək, döyükmək

Dəvşimməx' (Meğri) - otu seyrək olan yerdə otlamaq (heyvanlara aiddir)

Dəyə (Çəmbərək) - yaylaqda yaşamaq üçün çadırdan düzəldilən yaşayış yeri- *Çovanlar dəyədə oturuf yağışın kəsməsini gözlüyürdü.*

Dəyinməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasarı) - incimək- *Birqadirin sözündə piçinçilər yaman dəyinmişdi* (Çəmbərək).

Dəyişək (Çəmbərək) - alt paltarı- *Dəyşəx'ləri tofluyuf sandığın içinə yığdı.*

Dəyinti (Çəmbərək) - narazılıq, inciklik

Dəyməx' I (Çəmbərək, Karvansaray) - baş çəkmək, yoxlamaq- *Neçə vaxtıydı bavama dəyə bilmirdim.*

Dəyməx' II (Çəmbərək) - yetişmək (meyvəyə aiddir)

Dəymədüşər (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino) – bax: dəymətüşər

Dəymətüşər (Çəmbərək, Kalinino) - hər şeydən inciyən, ərköyün- *Son vaxtlar lap dəymətüşər olmuşdu bizim baş çovan* (Çəmbərək).

Dəyşəx' (Çəmbərək) - bax: dəyişək

Dıbir (Basarkeçər) - axtalanmış keçi

Dığır I (Hamamlı) - sap

Dığır II (Basarkeçər) - gödəkboy (adam)

Dığırramax (Çəmbərək) - yuvarlatmaq, diyirlətmək- *Noyruz baramında yumurta dığırradırdıx.*

Dıqı (Çəmbərək, Meğri) - keçi balası

Dılbız (Əştərək) - ən uca yer

Dıldən pərgar olmaq (Çəmbərək) - hazır cavab olmaq, sözləri yerli-yerində işlətmək

Dılqır (Kalinino, Qarakilsə) - səfeh, gic, axmaq

Dılımbır (Ağbaba) - çılpaq, lüt- *Yaz oldumu, bu İsmeyilin uşaxları elə dılımbır gəzellər.*

Dımışmax (Meğri) - soyuqdan büzüşmək

Dımercıxlammaq (Ağbaba) - lovğalanmaq, təkəbbürlük, dikbaşlıq etmək

Dımsı: Dımsı batmaq (Əştərək) - bir az qızdırılmaq

Dınçılı (Hamamlı) - az

Dındıl: Dındılına dəyməx' (Çəmbərək) - xətrinə dəymək

Dınğa (Meğri) – bax.dınqa

Dındalamax (Meğri) - torpağı üzdən qazmaq

Dınqa (Meğri) - ucu şiş, hündür (qaya haqqında)-*Bəhrəm bəy çıxey dınqa daşə, qayıdey əmisi qızın tütteynən çağırey.*

Dınqılı (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi) - balaca, xırdaca, azca

Dıqqılı (Çəmbərək, Kalinino) – 1.balaca, lap kiçik; 2.az -*Mən bu qızı görəndə dıqqılı uşaxıydı* (Çəmbərək); *Dıqqılı su götürüf üzünə səfdilər* (Kalinino).

Dınnax (Basarkeçər) -bir tikə, bir az

Dınnajıx (Çəmbərək) - azca, lap az

Dınt (Meğri) - kəsər alətlərin ağzı (dəryaz, oraq və dəhrənin ağzını bildirir)

Dıratıxa (Zəngibasar) - doyunca, doyana qədər- *Əmidostu dıratıxa yeyib kətlin üsdündə oturdu.*

Dırb (Zəngibasar) - güc, qüvvə

Dırda (Hamamlı) - dağın döşü

Dırdalı (Böyük Qarakilsə) - qozbel

Dırdır (Ağbaba) - çox danışan

Dırdex' (Meğri) - nisbətən böyük (uşaq barədə)

Dırdışdamax' (Çəmbərək) - sıxışdırmaq, sıxışdırıb çıxarmaq

Dırğan (Basarkeçər, Hamamlı) - üç dişli yaba

Dırgel (Hamamlı) - vaxtından tez doğan qoyun

Dırıppa (Meğri) - təhlükəli yer-*Geçi indicə dırıppadan düşecex', qol-qıçası əzilecex'.*

Dırmadıriş (Çəmbərək) - ev-eşik; daldalanacaq, dolanacaq vasitəsi

Dış (Çəmbərək) - kənar

Dışarı (Çəmbərək, Kalinino) - bayır, çöl

Dışdamax (Çəmbərək) - uzaqlaşdırmaq, kənarlaşdırmaq- *Heyvannarı dışdıyif çeyilliyə çıxartılar.*

Dışqar: eldən dışğarı (Çəmbərək) - evdən uzaq, kənar

Dışğarı: eldən dışğarı (Çəmbərək) - bax: dışqar: eldən dışqarı

Dışqarı (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax: dışqarı

Dı:t (Meğri) – bax.dınt

Dı:ttamax (Qarakilsə) - diqqətlə baxmaq, diqqət yetirmək, nəzər salmaq

Dıtmıxlamax (Qarakilsə) - az-az qazmaq

Dıttamax (Qarakilsə) - bax: dı:ttamax

Dıvır I (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax: dıvır

Dıvır II (Kalinino) - keçi balası

Dıvırız: dıvırız yeriməx' (Hamamlı) - xırda addımlarla tez-tez yerimək

Dıvır-zıvır (İrəvan) - lazımsız, gərəksiz

Dıydıx I (Ağbaba, Çəmbərək) – yüngül, düşüncəsiz sadələvh, hər deyilənə inanan-*Uşaxlıxdan dıydıx oldumu, yekələndə də dıydıx olacax* (Ağbaba).

Dıydıx II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - yüngül xasiyyətli, ağılsız

Dızdanmax (Basarkeçər) - qaçmaq

Dızımax (Əştərək) - yüyürmək

Dızılamax I (Çəmbərək) - oynatmaq

Dızılamax II (Çəmbərək) - otu ordan-burdan çalmaq, biçmək

Dızqax (Vedi, Zəngibasər) - qorxaq, ağciyər (adam)

Dızqo (Vedi) - bax: dızqax

Dızlamax (Meğri) - atmaq, tullamaq

Dızman I (Ağbaba) - yekə, böyük, iri

Dızman II (Basarkeçər, Çəmbərək) - 5-7 yaşında erkək qoyun, qoç - *Pə:də bir dızman qoçu varıydı ferma müdürünün* (Çəmbərək).

Dızmırılı (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər)-1.bəzək-düzək; 2. təmtəraqlı

Dızmırılımmax (Çəmbərək)- uzaqlaşmaq, aralanmaq; inciyərək getmək

Dibçövürən (İrəvan, Vedi) - tənəkə qablarının qırağını qatlamaq üçün istifadə edilən alət, polad alət

Dibəçəx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - bir işin əsl mahiyyəti, kökü

Dibəçəyinə çatmaq (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - hər hansı bir məsələnin əsl mahiyyətini öyrənmək, həqiqəti üzə çıxarmaq

Dibəx' (Ağbaba, Basarkeçər, Vedi, Zəngibasər) - 1. duz, yarma, çəltik

və s. döymək üçün içi oyulmuş daş və ya kötük; 2. həvəngdəstə

Dibəndi (İrəvan) - xırda dabanlı zərli ev ayaqqabısı

Dibir (Dərələyəz) - erkək keçi

Didavan (Qafan) - yumurtadan birinci çıxan cücə

Didəgöz: Didəgöz etmək (Vedi, Zəngibasar) - gözümçixdiya salmaq

Didəgöz: Didəgöz etməx' (Çəmbərək) – bax. didəgöz etmək

Didəşməx' (Çəmbərək) – bax. didişməx'

Didişməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - mübahisə etmək-

Qonum-

qonşuyla didişməyin bir mənası yoxdur (Basarkeçər).

Didməx' (Çəmbərək) – yolmaq- *Bir xaşa yunu didifxurcuna yığdı.*

Didməlməx' (Vedi, Zəngibasar) - didişdirmək, o yan-bu yana çevirib dağıtmaq

Difdix' (Çəmbərək) – saç (daranmamış, səliqəsiz saç)

Difdiringi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - ağıldan yüngül, yüngülxasiyyət, yüngül xasiyyətli

Dığdığ: Dığdığ eləməx' (Çəmbərək) - ağlamaq (uşağa aid)

Dix'daban (Vedi, Zəngibasar) - hündür dabanlı qadın ayaqqabısı

Dix'davan (Çəmbərək) - alt dabanı ucu hündür olan qadın ayaqqabısı (kabloklu qadın ayaqqabısı)

Dix'xirətdəx' (Çəmbərək) - pıxasiyyət adam

Dix'xirtdəx'lix' (Çəmbərək) - pıxasiyyətlik

Dix'simməx' (Basarkeçər, Calaloğlu, Çəmbərək, Kalilino, Kəvər, Vedi, Zəngibasar) - 1. qorxmaq, ürəşmək, səksənmək; 2. iyənmək

Dijmir (Meğri) - nadinc, şuluq

Dikələ (Qarakilsə) - 1. böyüyən; 2 canlı varlıq (heyvana aid)

Diqqi (İrəvan) - vərəm xəstəliyi

Dilbaş (Əştərək) - malın dilində olan xəstəlik

Dilbaz (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - dilli, qılıqlı (adam)

Dildalayan (Basarkeçər) - sarmaşığa oxşar bitki

Diliçiqqax (Çəmbərək) - pəltək, dilişirin

Diliğaraca (Çəmbərək) - malın ağızında olan xəstəlik

Dilix' (Çəmbərək) - bir şeyin qırağında olan girinti və çıxıntı

Dilix'ləməx' (Çəmbərək) – 1. doğramaq; 2. didik-didik etmək

Dilim I (Vedi, Zəngibasar) - bir tikə

Dilim II (Çəmbərək) - nazik kartof kəsiyi

Dilməzlum (Çəmbərək) – oyun adı (uşaqlar oynayır)

Dilimləməx' (Çəmbərək) - doğramaq

Dilit (Meğri) - 1. dəfə; 2. hissə, parça

Dinaz (Çəmbərək) - tənə, qınaq, töhmət etmə

Dincəx'siz (Ağbaba) - hövsələsiz

Dingənə (Qarakilsə) - çəltik döymək üçün istifadə olunan alət

Dingətdəməx' (Çəmbərək) - bax: dəpətdəməx'

Dingi (İrəvan) - ting

Dingildəməx' (Çəmbərək) - 1. tərpnəmək; 2. yerindən oynamaq, hərəkət etmək

Dingə I (Çəmbərək) - kötük, kəsilmiş ağacın kötüyü

Dingə II (Hamamlı) - çələng, başa qoyulan bəzəkli geyim

Dingə III (Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - qadınların başlarına qoyduqları bəzək, qadının baş geyimi.

Dingənə (Qarakilsə) - çəltik döyən alət

Dingiriş (Çəmbərək) - yüngülxasiyyətli, yüngülxasiyyət

Dingiş (Qarakilsə) - öz yaşına uyğun olmayan hərəkət edən (adam)

Dingirişdix' (Çəmbərək) - yüngülxasiyyətlilik

Dinşəməx' (Çəmbərək) - qulaq asmaq

Dinşiməx' (Çəmbərək) - bax: dinşəməx

Dimməver (Dərələyəz) - vergi növü

Dimrix'ləməx' I (Çəmbərək) - 1. böyütmək; 2. kökəlmək

Dimirix'ləməx' II (Çəmbərək) - qışqırmaq

Dinaz (Çəmbərək, Əştərək) - qınaq, tənə, həqarət, töhmət

Dinaz eləməx' (Çəmbərək) - həqarət etmək, danlamaq

Dincəx'siz (Ağbaba) - hövsələsiz

Dincimalı (Çəmbərək) - yağış

Dinbirmalı (Çəmbərək) - yağış

Dilgişdix' (Çəmbərək) - yüngülxasiyyətlilik

Dinqişiməx' (Çəmbərək) - qulaq asmaq

Dinşəməx' (Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino, Karvansaray, Qəmərli) - diqqətlə qulaq asmaq, gizli qulaq asmaq-*Qulağımı qapıya sökəyib içərdəki danışığı danışmaya başladım* (Çəmbərək).

Dirədüymə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xalq oyun növü, uşaq oyunu adı (kəmərle oynanılır)

Dirəmə (İrəvan) - doldurulmuş torba

Dirəşməx' I (Çəmbərək, Qafan, Vedi, Zəngibasar) - 1. dayanmaq; 2. təkidlə öz fikrini qəbul etdirmək (Çəmbərək); 3. üzə durmaq (Çəmbərək, Qafan, Vedi, Zəngibasar)

Dirəşməx' II (Çəmbərək) - çətinliklə ayağa qalxmaq, ayaq üstə durmaq

Diret-diret (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - növbə-növbə, hissə-hissə

Dirəx'ləməx' (Çəmbərək) - müdafiə etmək

Dirgan (Çəmbərək) - yaba ilə qaldırılan ot topası

Dirgançı (Basarkeçər, Hamamlı) - tayaya yaba ilə ot vertən adam

Dirit (Çəmbərək) - növbə

Diryan (Basarkeçər) - üçdilli yaba

Dişdəmə: Dişdəmə çay (Çəmbərək) - adi çay, qəndlə içilən çay (bəzən acı çay da deyilir)

Dişə (Megri) - təzə göyərən ot, cücərti (yeni bitən, göyərən ota aiddir)

Dişəməx' I (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - diş çıxartmaq, dişini dəyişmək (uşağın süd dişlərinin daimi dişlərlə əvəz olunması ilə bağlı işlədilir)

Dişəməx' II (Dərələyəz, Əştərək) - dəyirman daşının və ya mişarın dişlərini itiləmək

Dişərənmağ (Qafan) - bax: dişərməx'

Dişərməx' (Qafan) - cücərən, yenicə göyərən

Dişərt (Qafan) - cücərti, təzə çıxmış, göyərmiş ot

Dişğarı (Çəmbərək) - 1. kənar; 2. bayır çöl

Ditdili I (Basarkeçər) - yüngülxasiyyət

Ditdili II (Çəmbərək) - ağcaqanad

Diyi (Megri) - keçi balası, oğlaq

Diynəvic (Qafan) - ölçü vahidi; buğda, taxıl və ya düyü ölçmək üçün givrənke yarımliq mis qab

Dizaltı (Hamamlı) - evlənərkən qızın ata-anasına oğlan evindən verilən pul və ya mal, hədiyyə

Dizdayağı (Vedi, Zəngibasar) - təzə gəlinə oturmaq üçün verilən nəmər

Dizdix' I (Hamamlı, Kalinino) - kişi alt tumanı

Dizdix' II (Vedi, Zəngibasar) - qadın alt və üst tumanı

Dizdix' III (Əştərək) - şalıvarın diz hissəsinə tikilmiş əlavə parça

Dizlik (Dərələyəz) - bax: dizdix' I

Dizmarı (İrəvan) - üzüm növü

Dodax'badodax' (Çəmbərək, İrəvan) - dolu, ağzına kimi dolu, ağızbaağız

Dodax'birrəməx' (Çəmbərək) - ağzına kimi doldurmaq

Dodarğayı (Çəmbərək) - başdansovma, yüngülhərəkət, uyğun olmayan

Dodu (Zəngibasar) - xala

Dodurğayı (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Quqark) - bax: dodarğayı

Doğanax' I (İrəvan) - toxumun cücərməsi

Doğanax' II (Çəmbərək, Əştərək, Kalinino) - çatının ucunda ağacdən

hazırlanmış halqa-Örkən nə qədər uzun olsa, axırda gəlif doğanaxdan keçəjəx' (Çəmbərək).

Doğrama (Çəmbərək, Kalinino) - yemək (qatığa və ya südə çörəyin doğranmasından hazırlanır)

Diqqaz (Qafan) - çəpər

Dol (Qarakilsə) - ağac, taxta və ya mal gönündən hazırlanmış qab (su qabı, tuluq)

Dolab (Vedi, Zəngibasar) - hiylə, fırıldaq

Dolab çevirməx' (Vedi, Zəngibasar) - fırıldaq gəlmək

Dolama I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yara adı (əsasən əl barmağında əmələ gəlir)

Dolama II (Çəmbərək) - döngə

Dolambac (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əyri-üyrü (yol)

Dolaşdırmax' (Çəmbərək) - hörmək, toxumaq

Dolça (Barana, Hamamlı, Kalinino) - ağac və ya misdən hazırlanmış bir qulplu su qabı

Domara (Ağbaba) - gödək (adam)

Domba (Çəmbərək, Dərələyəz, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - 1. çıxıq; 2. qabarıq, dik yer

Dombalax: Dombalax aşmax (Çəmbərək, Kəmərli, Zəngibasar) dığırılmaq

Domuşmax I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kəvər) - bürüşmək, soyuqdan üşümək; qıvrılaraq oturmaq

Domuşmax II (Hamamlı) - incimək

Domuşmax III (Dərələyəz) - çömbəlmək

Domuşux (Kalinino) - gödəkboy adam

Don (Çəmbərək, Əştərək) – soyuqqanlı-*Təzə qudamız çox don adamıydı* (Çəmbərək).

Dondey: Dondey adam (Vedi, Zəngibasar) – soyuq xasiyyətli adam

Donqar (Çəmbərək, Hamamlı, Kalinino) - əyri, qozbel

Donqarbel (Çəmbərək) - bax: donqar

Donqarrammax' (Hamamlı) - beli əyilmək, qozbel olmaq

Donqumax (Meğri) - oturmaq (işə aid)

Donquzdux (Basarkeçər) - su dəyirmanında pərlərin yerləşdiyi yer

Donux (Çəmbərək) - etinasız

Donnux (İrəvan, Kalinino)- maaş, əmək haqqı- *Aylığı yox, donnuxu yox, buna nə deyim?* (İrəvan).

Donuxmax (Dərələyəz) - donub qalmaq

Doppa (Ağbaba) - çuqun qab

Doşab (Çəmbərək, İrəvan) - üzümün və ya tutun suyundan bişirilmiş şirə, bəkməz

Dov: Dov gəlməx' (Qəmərli, Zəngibasar) - güc gəlmək, üstələmək

Dovaxor (Meğri) - dalaşqan

Doydax I (Çəmbərək) - 1. arıq; 2. uzun

Doydax II (Çəmbərək) - ağılsız, ağıldan yüngül

Doyran: Doyran yığmax (Basarkeçər) - toyda pul yığmaq

Dozaxbirməx' (Çəmbərək) - ağzına qədər doldurmaq

Dozanqurdu (Çəmbərək, Dərələyəz) - milçək növü, böcək növü

Dö:məx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - 1. təcüblənmək, mat qalmaq; 2. təcüblü formada ora-bura baxmaq

Dölbaş (Zəngibasar) - baş tərəf, ön- *Hər dəfə bizə gələndə düz keçir dölbaş.*

Dölbaşı (Ağbaba, Çəmbərək) - 1. döl vaxtı doğulan ilk quzu, (Ağbaba, Çəmbərək); 2. fərəş doğulmuş quzu (Çəmbərək)

Dölləx' I (Çəmbərək, Vədi) - döl götürülən, quzular doğulan yer; qoyunların bala verdiyi arxac-*Qoyun sürüsünü dölləyə ötürüf yanı üsdə uzanmışdı* (Çəmbərək).

Dölləx' II (Qarakilsə) - qoyun doğuzduran adam- *Bıdı, görürsən dölləx'lər gəldi.*

Döndərmə (Çəmbərək) - sağılardan sonra inəyin döşündə (əmcəyində) qalan süd

Dönə (Qafan) - dəfə

Dönəlgə (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - bəxt, tale

Dönərgə (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - bax: dönəlgə

Dönərgəsi dönəmx' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - 1. taleyi pis olmaq, bəxti gətirməmək; 2. işi düz gətirməmək

Dönəyə (Qafan) - bostanda su dönən yer

Dö:əşdəməx' (Çəmbərək, Kalinino) - çubuqla çırpmaq

Döndərməx' I (Çəmbərək)-çevirmək

Döndərməx' II (Çəmbərək)-oxşatmaq, bənzətmək. Məs.: Niyə bazara döndərirsen?

Dönüm (Kalinino, Qafan, Vədi, Zəngibasar) - dəfə

Dönümlük (Qafan) - dəfəlik, bir dəfəlik

Dönüş: bu dönüş (Çəmbərək) - bu dəfə

Dördayax (Vədi, Zəngibasar) - dərhal, qaçaraq

Dördnala (Vədi, Zəngibasar) - bax: dördayax

- Dördələmə** (Çəmbərək) - dörd ayaqla çapma, sürətlə qaçma (ata aiddir)
- Dördəm** (Meğri) - bax: dördələmə
- Dördəmə** (Əştərək) - cüt ayaqla qaçma, dabanbasaraq
- Dörtgül** (Qarakilsə) - dördbucaq
- Dö:rrü** (Zəngibasar) - çoxlu
- Döş** (Çəmbərək) - tərə-*Piçinçilər döşdə ot piçirdi.*
- Döşdəşməx'** (Çəmbərək) - 1. savaşmaq; 2. üzbəüz mübahisə etmək
- Döşəkağı** (Çəmbərək) - mələfə
- Döşəmə çəhmə** (Zəngibasar) - ətli düyü xörəyi
- Döşəməplov** (Vedi, Zəngibasar) - plov növü
- Döş xəngəli** (Kalinino) - qoyunun döş hissəsindən bişirilən xəngəl
- Döşürməx' I** (Basarkeçər, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - 1. əldə etmək, qazanmaq; 2. toplamaq, yığmaq
- Döşürməx' II** (Basarkeçər) - yemək
- Döydümölməz I** (İrəvan) - atasız uşaq
- Döydümölməz II** (Çəmbərək, İrəvan) - möhkəm, dözümlü (geyim haqqında)
- Döydünməx'** (Çəmbərək) - kor kimi yerimək- *Tez gəl, nə döydünürsən?*
- Döyənəx' I** (Əştərək) - malın otladığı, getdiyi yer
- Döyənəx' II** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - ayaqda əmələ gələn yara (ayaqqabının sıxması nəticəsində yaranır)
- Döyəşdəməx'** (Çəmbərək) - döymək
- Döyməc** (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək, Kalinino, Qarakilsə, Vedi) - yemək növü (ərinmiş yağa doğranmış isti çörəklə hazırlanır)
- Döymənç** (Çəmbərək) - bax: döyməc
- Döyməş** (Basarkeçər) - bax: döyməc
- Döyrüx'məx'** (Çəmbərək) - bax: döyüx'məx'
- Döyüx'məx'** (Çəmbərək) - boylanmaq, heyərlə, qorxa-qorxa ətrafa baxmaq, nəzər salmaq; özünü itirmək
- Döyşürməx'** (Çəmbərək) - bax: döşürməx'
- Duax** (Çəmbərək) - xəmir yaymaq üçün xüsusi dairəvi taxta
- Duaxqapba** (Basarkesər) - qız ərə gedəndən bir neçə gün sonra düzəldilən gəlingörmə mərasimi
- Dudurğayı** (Megri) - qudurğan, azğın
- Dula I** (Ağbaba, Hamamlı) - taxça
- Dula II** (Kalinino) - tövlənin divarında olan oyuc
- Dulqu** (Çəmbərək) - təkərin topunda ox keçən dəyirmi dəmir

- Dumbuz** (Basarkeçər, Çəmbərək, Kəvər) - yumruq
- Dumbuzdamax** (Basarkesər, Çəmbərək) - yumruqlamaq **Dummuz** (Çəmbərək, Kalinino) - bax: dumbuz
- Dumru** (Çəmbərək) - yumru, girdə
- Dunux** (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasər) - sadələvh, gec başa düşən, qanmaz, xeyrini, sərini başa düşməyən
- Dumulmax** (Vedi, Zəngibasər) - susub oturmaq
- Duru** (Çəmbərək) – təmiz, şəffaf (suya aid)
- Durmax I** (Çəmbərək) - dayanmaq
- Durmax II** (Çəmbərək) - 1. ayağa qalxmaq; 2. yuxudan oyanmaq
- Duruxmax** (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kəvər) - 1. dayanmaq; 2. quruyub qalmaq, özünü itirmək, təəccüblənmək
- Durulamax I** (Çəmbərək, Karvansaray) - təmizləmək (su ilə yumaq, çirki aparmaq mənasında)
- Durulamax II** (Çəmbərək) - taxılı sovuraraq təmizləmək
- Duruş: Duruş gətirməx'** (Çəmbərək) - dözmək
- Dut: Dut verməx'** (Qarakilsə) - iti haylamaq
- Duvax I** (Dərələyəz) - gəlinin üzünə çəkilən pərdə
- Duvax II** (Çəmbərək, Dərələyəz) - çörək bişirilərkən gündəni yaymaq üçün istifadə olunan taxta parçası
- Duvax III** (Dərələyəz) - çölməyin ağzına qoyulan qapaq
- Duvalıx** (Çəmbərək) - qorxmuş (adam)
- Duvalıxlı** (Ağbaba) - dəli
- Duzdax I** (Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - mal- heyvana duz verilən yer
- Duzdax' II** (Əştərək, Zəngibasər) - tələ (quş tutmaq üçün at quyruğunun qılından hazırlanır)
- Dübbü** (Megri) - tərs, inadkar, qanmaz-*Əhməd bir dübbü adamdı, zəhləm unnan gedey.*
- Dübələx'** (Zəngibasər) - kal qovun
- Dübəndi** (İrəvan) - ayaqqabı növü
- Dübür** (Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - ikiillik erkək keçi
- Düdəmə I** (Çəmbərək, Dərələyəz, Zəngibasər) - gic, səfeh; özünə hörmət etməyən
- Düdəmə II** (Qafan) - xoruz növü
- Düdüx' I** (Qafan) - peyin, sıyıq nəcis
- Düdüx' II** (Qarakilsə) - məc. pis, axmaq adam
- Düdüx' III** (Çəmbərək) - tütək

- Düdüx'ləməx'** (Qafan) - nəcis salmaq (heyvanlarda)
- Düdüg** (Qarakilsə) - yalan, hiylə
- Düdüləməx'** (Zəngibasər) - öyrətmək, alışdırmaq
- Dücələməx'** (Basarkeçər) - öyrətmək, dadandırmaq
- Düx'çəx'ləməx' I** (Çəmbərək) – yığmaq
- Düx'çəx'ləməx' II** (Çəmbərək) - hamilə olmaq
- Düx'çə** (Basarkesər, Çəmbərək) - ip yumağı
- Dülüngə** (Əştərək) - mal-qaraya qışda ot vermək üçün qarı təmizlənmiş sahə
- Dümbəh** (Megri) - məc. mədə, qarın
- Dümbəx' I** (Dərələyəz, Hamamlı, İrəvan) - nağara
- Dümbəx' II** (Dərələyəz) - köpmüş qarın
- Dümbək** (Vedi, Zəngibasər) - mədə, qarın
- Dümbələx'** (Vedi, Zəngibasər) - hər iki tərəfi yonulmuş ağac
- Dümbələmdüz** (Çəmbərək, Dərələyəz) - dümdüz
- Dümbələndüz** (Çəmbərək) - bax: dümbələmdüz
- Dümbül** (Megri) - bax: dümbəh
- Dümbüz** (Zəngibasər) - bax: dumbuz
- Dümələməx' I** (Qafan) - otlamaq, arabir otu qoparmaq
- Dümələməx' II** (Megri) - bir nəfəsə içmək
- Dümələmməx'** (Qafan) - asta-asta iş görmək
- Dümsüx'** (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) - dürtmə, çimdik
- Dümsüx'ləməx' I** (Megri) - əmmək üçün başla yelini göyəcləmək (heyvana aiddi **dümsüx'ləməx' II** (Çəmbərək, Kalinino, Zəngibasər) - vurmaq, xəbərdar etmək, yumruqlamaq
- Düngüz** (Zəngibasər) - ağıldankəm
- Dürməx'** (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Karvansaray, Qəmərli, Vedi, Zəngibasər) - yemək növünün adı (içərisinə şor, pendir və s. qoyulan yuxanın və ya lavaşın konusvari bükülməsi ilə hazırlanır)
- Dürməx'ləməx'** (Dərələyəz) - dürmək düzəltmək
- Dürrəx' I** (Qarakilsə) - axmaq, tənbel (at və it haqqında)
- Dürrəx' II** (Əştərək) - 1. ağı az olan adam; 2. tənbel
- Düsər** (Qarakilsə) - külüng
- Düşərgə** (Qarakilsə) - qonaqçı
- Düşərri** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - xeyirli, uğurlu
- Düşüx' I** (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) - ağılsız, səfeh, özünə hörmətlə yanaşmayan (adam)
- Düşüx' II** (Qəmərli, Vedi, Zəngibasər) - vaxtından əvvəl doğulmuş

uşaq

Düyçə (Çəmbərək) - yumru şəkilli ip yumağı, yumaq (cəhrə iyindən çıxarılmış konusşəkilli ip)

Düydü (Çəmbərək)- çalma, yaylıq

Düyə (Çəmbərək) - üçillik dişli iribuynuzlu heyvan

Düyədavanı (Çəmbərək, Kalinino) - xörəklə yeyilən yabanı bitki

Düyələk I (Dərələyəz) - eybəcər, formasını dəyişmiş

Düyələk II (Dərələyəz) - paltar, gödəkçə

Düymə (İrəvan) - rəzə, cəftə keçirilən halqa

Düyməç (Çəmbərək)-yağla isti çörəyin qarışığından hazırlanan yemək

Düymənc (Basarkeçər) - bax: düyməç

Düyməx' (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - bağlamaq, ipə, kəndirə düyün vurmaq

Düza (Qafan) - sapa düzülmüş qoz ləpəsi-*Mənim iki düzam var.*

Düzavadan (Vedi) - doğru, düzgün

Düzbirimə (Megri) - birbaşa, düz

Düzdəməx' (Çəmbərək) - hamarlamaq

Düzələməx' (Çəmbərək) - düzəltmək, hazırlamaq

Düzəməlli (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - düzgün, doğru- *Bizim Seyfəli düzəməlli adama oxşamır* (Çəmbərək).

Ee

Ecəsməx' (Qarakilsə) - mübahisə etmək

Edilməx' I (Çəmbərək) - ağlamaq, ölən adamı dillə, oxşaya- oxşaya ağlamaq,

Edilməx' II (Basarkeçər) - deyinmək

Ehmal (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - sakit, yavaş, asta

Ehmalca (Çəmbərək) - sakitcə, ehtiyatla

Ehmalıca (Çəmbərək) – bax. ehmalca

Ejlitməx' (Çəmbərək) - kiritmək, sakitləşdirmək, başını qatmaq – *Ay nənə, balacanı ejlit, indi gəlirəm.*

Ekiz (Çəmbərək, Qarakilsə) - cüt

Ekiztayı (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - cüt doğulmuş (ekiz doğulan uşaq və ya quzu haqqında)- *Gördüyüm bu uşax keçən il doğulmuş ekiztaylardan biridi* (Çəmbərək).

Eləcə I (Çəmbərək) - yalnız, təkə

Eləcə II (Çəmbərək) - olduğu kimi

Ellik (Vedi, Zəngibasar) - hamı, hamılıqla

Elliklə (Vedi, Zəngibasar) - bax: ellik

Elti I (Çəmbərək, Kalinino, Qəmərli, Zəngibasar) - qardaş arvadı

Elti II (Çəmbərək) - qayın arvadı

Endirməx' (Çəmbərək, Kalinino) - hörmət etmək, saymaq, hörmət göstərmək.

Enək (Ağbaba) - nişan vurmaq

Ennik (Vedi, Zəngibasar) -pal-paltar, əşya

Epey (Zəngibasarı) -çox, xeyli

Epeycə (Əştərək) - bax:epey

Er (Çəmbərək) -tez, tezdən (vaxt mənasında)

Erəvanəppəyi (Basarkeçər) - vəzəriyə bənzər bitki adı

Erkəç (Dərələyəz, Qarakilsə) - 1.sürünün qabağını çəkən yaşlı erkək keçi (Qarakilsə); 2.buynuzlu keçi (Dərələyəz)

Ertə (Çəmbərək, Kalinino) - tezdən

Eryatı (Çəmbərək, Karvansaray) - nizamsız; xarab, yararsız

Eşələmməx' I (Çəmbərək) - məc. narahat olmaq

Eşələmməx' II (Çəmbərək) - torpağı qazmaq

Eşələmməx' III (Çəmbərək, Zəngibasar) - çabalamaq

Eşix' (Ağbaba, Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino, Kəvər, Vedi, Zəngibasar) - həyət, bayır, qapı-baca, həyət-baca.

Eşix' qapı (Vedi) - darvaza

Eşməx' (Çəmbərək) - qazmaq

Eşşəx' I (Basarkeçər) - kotanın bir hissəsi

Eşşəx' II (Çəmbərək) - əlçatmaz yerdə işləmək üçün bənnaların, rəngsazların istifadə etdiyi taxtadan hazırlanmış qurğu.

Eşşək belisindirdi (Vedi, Zəngibasarı) -uşaq oyunu adı

Evdirməx' I (Qarakilsə) _ 1.dənləmək; 2.seçib yığmaq.

Evdirməx' II (Qarakilsə) - sağım növü

Evnə (Vedi) - dəfə, kərə

Evtökməx' (Vedi, Zəngibasarı) - Novruz bayramı ərəfəsində evdəki paltar-palazı səliqəyə salmaq

Ey (İrəvan) - yaxşı, gözəl

Eydirmə I (Çəmbərək, Karvansaray, Kalinino) - 1. ikinci dəfə sağılan süd (Çəmbərək, Karvansaray); 2.qaramaldan sağılan axırıncı süd (Kalinino)

Eydirmə II (Çəmbərək) - malın, qoyunun əmcəklərini süd vermək üçün sığallama

Eydirməx' I (Çəmbərək) - sağılardan qabaq inəyin əmcəyini sığallamaq və ya buzova azca əmizdirmək

Eydirməx' II (Əştərək) - heyvan sağılıb qurtardıqdan sonra malın əmcəyinə süd gəlmək

Eydilix' (Meğri) - azadlıq, asudəlik, sakitlik

Eyham (Çəmbərək) - gizli işarə

Eyhana (Meğri) - demək olmaz, bəlkə; birdən

Eyin-şayın (Zəngibasarı) - açıq-aşkar

Eylik (Əştərək, Zəngibasarı) - yaxşılıq

Eymə I (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - tuluq (içində qatıq saxlamaq üçün balaca xırda qoyun, keçi dərisindən hazırlanır).

Eymə II(Əştərək)-qatıq süzmək üçün parçadan hazırlanmış balaca torba

Eyməmməx' (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasarı) - qorxmaq, ehtiyat etmək, diksinmək.

Eyn (Qarakilsə) - qaş-qabaq, sifət

Eyni açılmaq (Çəmbərək, Qarakilsə) - qaş-qabağı açılmaq, şad olmaq

Eyninə almaq (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasarı) - vecinə almaq, əhəmiyyət vermək

Eynən (Çəmbərək) - əslinə oxşar, olduğu kimi

Eynəşməx' (Əştərək) - bir az qorxmaq

Eyniməx' (Çəmbərək, Meğri) - böyümək, boy atmaq, inkişaf etmək

Eyzan (Çəmbərək, Dərələyəz)-eyni,olduğu kimi (Çəmbərək), tamamilə (Dərələyəz)

Əə

Əbə I (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Quqark) - nənə.

Əbə II (Böyük Qarakilsə, Dərələyəz) - ana

Əbə III (Əştərək, Meğri) - çilingağac oyununda yerdə qazılan çuxur, oyunun başladığı mərkəz

Əbədiməx' (Zəngibasər) - arxası üstə yığılıb o tərəfə, bu tərəfə dönmək

Əbəjdad (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - ulu keçmiş, dədə-baba

Əbrəş (Qarakilsə) - başında ağ xalı olan qoyun

Əccənə (Vedi, Zəngibasər) - təzə doğulmuş uşaq

Əcəbsandal (Zəngibasər) - xörək növü

Əcələ-cücələ (Meğri) - birdən, qəflətən

Əcələ-gicələ (Meğri) - bax:əcələ-cücələ

Əcəmi (Basarkeçər) - çarıq növü- *Aşığın əyində əcəmi çarix varıydı.*

Əcər (İrəvan) - təzə

Əcərri (Qarakilsə) - təzə paltar, geyilməmiş paltar

Əcix' (Basarkeçər) - zəif

Əcix'-cücüx' (Çəmbərək) -xırda, balaca

Əcr: Əcr verməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - əziyyət vermək, incitmək

Əçəçə (Ağbaba) -ağıldankəm, ağılsız

Əçəbala (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - tüksüz, çılpaq

Əçəçi (Ağbaba) - bax: əçəçə

Ədəli-düdəli (Əştərək) - hər şeyi öz yerində

Əfçi (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı, Kalinino) - hər işə qarışan kişi, qadın işinə qarışan kişi, qadın xasiyyətli kişi

Əfçi-əfçi:Əfçi-əfçi danışmax (Çəmbərək) -boş-boş danışmaq, mənasız fikirlər söyləmək

Əfəndi (İrəvan) - yoldaş

Əfərdə (Ağbaba, Basarkeçər) - güc, qüvvə, taqət.

Əfir-təfirrix' (Meğri) -əmin-amanlıq, dinclik.

Əfriməx' I (Çəmbərək) - qocalmaq, yaşlanmaq

Əfriməx' II (Çəmbərək) – islanmaq

Əfriməx' III (Çəmbərək) - köhnəlib cırılmaq həddinə çatmaq

Əfsiməx' (Çəmbərək) - taxılı, buğdanı zir-zibildən təmizləmək

Əfsimax I (Meğri) - bax: əfsiməx'

Əfsimax II (Meğri) - qorxmaq

Əfsitmax (Meğri) - qorxutmaq, bərk qorxutmaq.

Əfrimiş (Çəmbərək) - qocalıb əldən düşmüş

Əfsəməx' (Əştərək, Qafan, Qarakilsə) – bax. əfsiməx'

Əgər-ciyər (Çəmbərək) - canlı məxluq, ins-cins.

Əği (Meğri) - mağara, kaha yeri

Əhəd: Əhədi kəsilməx' (Çəmbərək, Əştərək) - yorulmaq, tamam haldan düşmək.

Əhədini kəsməx' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) – 1.döymək, döyüb haldan salmaq; 2.imkan verməmək.

Əhləmməx' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - qocalmaq, yaşlanmaq

Əhliyət (Meğri) - 1.himayə; 2.yardım

Əhliyətdix' (Meğri) - kömək, yardım

Əhliyətdix' eləməx'(Meğri) - himayə etmək, yardım etmək, kömək etmək

Ə:xli (Basarkeçər) – yuxayayan

Əx'si (Çəmbərək, Qarakilsə) - əski, köhnə parça.

Əjdim (Qarakilsə) - çox duzlu, şor

Əjnə (Qarakilsə) - var-dövlət

Əkə I (Meğri) - işdə sınınmış, işə alışımsız (at, qatır, öküz və s. barədə)

Əkə II (Ağbaba, Çəmbərək, Karvansaray, Qarakilsə) - böyük, qoca, yaşlı.

Əkə-bükə (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) – 1.böyük, qoca; 2.dünyagörmüş, bacarıqlı, təcrübəli (adam)

Əkəc (Vədi, Zəngibasər) - yaşlı, dünyagörmüş (adam)

Əkənəcəx' (Çəmbərək) - əkin sahəsi

Əkənəx' (Çəmbərək, Kalinino, Vədi, Zəngibasər) - bax: əkənəcəx'.

Əkərri (Qarakilsə) - rahat əkilən yumşaq torpaqlı əkin sahəsi.

Əkişdirməx' (Çəmbərək) - oğurlamaq

Əklək (Ağbaba) - kiçik hissələrə bölünmüş əkin sahəsi

Əkləmə (Ağbaba) - qırılmış araba qolunu tarım bir-birinə ağaclarla bağlama, bərkitmə

Əlallahı I (Meğri) - məclis və yığıncaqlarda eyni vaxtda ucadan danışan, səs-küy edən, bir-birini eşitməyən.

Əlallahı II (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - araqarışdıran, hər şeyə əl atan

Əlbəhəm (Əştərək, Vədi, Zəngibasər) - dərhal, həmin an

Əlbiləsən (Çəmbərək) - görəsən (ara sözü)

Əlcəx' I (Basarkeçər, Çəmbərək) - ot biçmək üçün istifadə olunan alətin (kərəntinin) ortasına bağlanan haça şəkilli ağac, kərəntidə əl tutacağı

Əlcəx' II (Çəmbərək) - əl boyda daranmış yun

Əlcəx' III (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - qapının dəstəyi

Əlcəx'ləməx' (Çəmbərək, Karvansaray) - lop-lopa qar yağmaq

Əlçim(Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar)-bax:əlcəx' II

Əldəmən I (Meğri) - anası ölmüş körpə quzu

Əldəmən II (Meğri) - başqa heyvana əllə əmizdirilən quzu, oğlaq

Ə:x: Ə:x verməx' (Kalinino) - kömək etmək

Ələf (Çəmbərək) - ot, quru ot

Ələlix': Ələlix'ələməx' (Meğri) - çaşmaq, çaşıb qalmaq, karıxmaq, tələsmək

Ələm (Dərələyəz) - dini yayarkən istifadə olunan bayraq

Ələm - ələm (Vədi, Zəngibasar) - diqqətlə

Ələm - Ələm etməx' (Çəmbərək) - diqqətlə yoxlamaq, axtarmaq

Ələmyesir (Qarakilsə) - yoxsul, kasıb; lüt, çılpaq

Ələngə (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu) - arıq

Ələyəz (Dərələyəz, Qarakilsə, Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki (kəvərə oxşayır)

Ələyəzdi çəx'mə (Vədi) - xörək növü

Ələ:z (Çəmbərək, Qarakilsə) - bax: ələyəz

Ələziməx' (İrəvan) - sakitləşmək, haldan düşmək (qızdırması olan adamın istiliyinin düşməsi ilə bağlı işlədilir)

Əlimqaldı (Vədi, Zəngibasar) - uşaq oyun adı

Əlküt (İrəvan) - bacarıqsız

Əlqaf (Çəmbərək) - əlavə gəlir

Əlqoymax (İrəvan) - bir işə mane olmaq

Əlləcəmə (Əstərək) - bax: əlləmayax

Əlləmayax (Çəmbərək) - nadinc

Əlləmə I (Çəmbərək, Dərələyəz, Karvansaray, Qarakilsə, Meğri) - iri daş parçası (əl ilə atılır)

Əlləmə II (Çəmbərək, Zəngibasar) - bax: əlləmayax

Əlləm-əlləm (Zəngibasar) -diqqətlə

Əlləm-qallam (Kalinino) - sözünə düz olmayan, yalançı, fırıldaqçı

Əlləm-qəlləm (Çəmbərək) - 1.araqarışdıran; 2.yalançı, fırıldaqçı

Əlləmix' (Qarakilsə) - külü çıxardıb atmaq üçün alət, külçixaran

Əllənix' (Qarakilsə) - bax:əlləmix'

Ələpmə (Zəngibasar) - toydan sonra oğlanın (bəyin) qız evinə qonaq gəlməsi

Əvallah (Barana) - hay-küy, qalmaqal

- Əvallah qoparmax** (Barana) - hay-küy salmaq, qalmaq salmaq.
Əlvən (İrəvan) -üzüm növü
Ə: m (Kalinino) - əgər
Əmcəx' I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - döş, məmə
Əmcəx' II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yelin (heyvanlara aid)
Əmdərməx' (Qarakilsə) - bax: endərməx'
Əmə (Böyük Qarakilsə, Calalğlu, Çəmbərək, Kalinino, Kəvər) -amma
Əməlləmməx' (Çəmbərək) - yaxşılaşmaq, kökəlmək, cana gəlmək
Əməlsallah (Qarakilsə) - iş görmək üçün istifadə edilən alət
Əməlisəleh (Çəmbərək) - tərbiyəli, normal adam
Əmənkömənci (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yeyilən yabanı bitki
Əməssah (Qarakilsə) - bax:əməlsallah
Əmi (Çəmbərək) - ata
Əncix':Əncix'-cüncüx' (Əştərək, Zəngibasar) - kiçikli-böyükli
Əncümə (Çəmbərək) - qapını, pəncərəni çərçivəyə birləşdirən dəmir əşya
Əndam (Dərələyəz) - bədən, vücut
Əndəlis (Vedi, Zəngibasar) - üzüm tənəyinin budağını kəsmədən əkilmiş və cil atandan sonra kəsmək yolu ilə əldə edilən ting
Əndərməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - tökmək, aşırıb tökmək (suya aid)
Əndəsiz (Meğri) - yüngülxasiyyət
Əndix'məx' (Çəmbərək, Karvansaray) - qorxmaq (suda), təntimək, təngnəfəs olmaq
Əneybət (Vedi, Zəngibasar) - çox çirkin
Ənəf (Böyük Qarakilsə) - nəfəs
Əng (Vedi, Zəngibasar) - 1.çənə; 2.çox danışan (adam)
Əngənəx' (Əştərək, Vedi) - iri saxsı qab
Əngəzdəməx' (Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Zəngibasar, Kalinino) - döymək, möhkəm döymək, əzişdirmək – *Atası uşağı yaxşıca əncəzdəmişdi* (Zəngibasar).
Ənkə (Qarakilsə) - böyük, yaşlı
Ənix' (Çəmbərək, Kalinino, Karvansaray, Qarakilsə, Meğri) - kiçük, it balası (6 ayı tamam olmuş it balası)
Ənni-cinni (Kalinino) - heç kəs, heç kim
Əneyin (Meğri) - qəribə
Ənkə (Meğri) - valideyn, ata-ana
Əngə (Meğri) - bax: ənkə

xörək)

Ərkan (Meğri) - məzhəb, dünyagörüş, dini əqidə**Ərkan kəsməx'** (Meğri) - ac qoymaq, incitmək, döymək**Ərkəsö:n** (Çəmbərək) - ərköyün**Ərman:** **Ərman çəx'məx'** (Meğri) - 1.korluq çəkmək; 2.inkışaf etmək, böyümək**Ərov** (Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasar) - bax: aroy**Əroy** (Qarakilsə) - bax: aroy**Ərsəx':** **Ərsəyə çatmax** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - böyümək, həddi-buluğa çatmaq**Ərsəyə gəlməx'** (Vedi, Zəngibasar) - yetişmək, böyümək, hasil olmaq**Ərşin** (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - ərsin**Ərsinnəməx'** (Qarakilsə) - boş-boş gəzmək, avaralanmaq**Ərsix':** **Ərşiyə gəlməx'** (Meğri, Qarakilsə) - böyümək, inkışaf etmək**Əryən** (Çəmbərək) - bax:ərgən **Əsənəx'** (Meğri) - qəribə, əcayib **Əsfəl** (Çəmbərək) - əsas**Əsix'məx'** (Çəmbərək) - cana gəlmək, böyümək**Əsilağac** (Çəmbərək) - uşaq oyunu adı**Əssah I** (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - doğru, düz, dəqiq**Əssah II** (Əştərək) - mütləq**Əsnəx' I** (Meğri) - axmaq, ağılsız**Əsnəx' II** (Çəmbərək) – yorğunluqdan və ya yuxusuzluqda tez-tez ağzı açmaqla nəfəsin alınması- *Əsnəx' əsnəx' gətirər.***Əşənəx'** (Meğri) - 1. sakit dayanmayan, bir yerdə qərar tutmayan; 2. gəzəyən**Əşqər** (Meğri) - qarnı dolu olan mal-heyvan**Ətalağ** (Böyük Qarakilsə) - tənbel**Ətbala** (Çəmbərək, Karvansaray) - tüksüz quş**Ətcəbala** (Çəmbərək) - bax: ətbala**Ətdix'** (Zəngibasar) - ağır tərpenən, iş bacarmayan**Ətənə I** (Ağbaba, Dərələyəz, Əştərək) - inək və ya qoyun doğandan sonra gələn ət parçası, heyvanın doğuşundan sonra ifraz olunan ət parçası**Ətənə II** (Vedi, Zəngibasar) - əlinin tutumu olmayan, bacarıqsız**Ətərət** (Meğri) - nümunə, nişanə**Ətacı** (İrəvan) - qaraqabaq, əsəbi**Ətməx' I** (Çəmbərək) - görünmək-*Dadaşın niyə ətmirdi bir həfdədi?***Ətməx' II** (Çəmbərək) - atmaq, qalxıb düşmək-*Çovani qoruxçu oxartana vuruf kin, indi boşu atir.*

Ətxərçi (İrəvan) - üzüm növü

Əvdiməx' I (Qarakilsə, Meğri) - 1.dənləmək, seçib yığışdırmaq; 2.götürmək, qaba yığmaq (taxıl); 3.dəni yastı bir qaba tökərək zir- zibilini əllə təmizləmək; 4.tökülmüş dənli bitkiləri yığmaq

Əvdiməx' II (Çəmbərək) - yemək

Əvçi (Hamamlı) - bax: əfçi

Əvədəx' (Əştərək) - arxası üçtə yıxılıb dura bilməyən, arxası üstə yerdə çabalayan, eşələnən

Əvədəyə düşməx' (Qarakilsə) - ipə dolaşıb yıxılmaq

Əvədəməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - arxası üstə yıxılıb o tərəfə, bu tərəfə çevrilmək, arxası üstə sağa, sola dayanmadan çevrilmək

Əvədiməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yerdə eşələnmək

Əvənkövəkci (Kalinino) - bitki adı

Əvəzəbədəl (Əştərək) - əvəz-əvəzə

Əvgəndə (Qarakilsə) - avara

Əvgəndə dolanmax (Qafan, Qarakilsə) - avara, işsiz olmaq, boş-boş gəzmək

Əviddəməx' (Əştərək) - bostanı təmiz yığmaq

Əvlat (Dərələyəz) - qohum

Əy: **Əy qoymax** (Çəmbərək, Əştərək) - Novruz bayramında yumurta döyüşdülərkən bərk yumurtanın yanma nişan qoymaq

Əydəx' (Çəmbərək, Hamamlı) - yumurta şəkilli yağda qovrulmuş çörək növü; südlə yoğrulmuş xəmindən bişirilən şirin çörək

Əydi (Çəmbərək, Hamamlı, Karvansaray) - taxta qaşığı, çömçə və s. hazırlamaq üçün taxtanın içini çıxaran kəsici alət

Əyirdəx' (Kalinino) - bax: əydəx'

Əyirtməx' (Qarakilsə) - vurmaq

Əyiş (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək, Kəvər) - bir ucu əyri, iti, o biri ucu yastı olan təndir şişi, ərsin (təndirdən çörək çıxarmaq üçün alət)

Əyiş-üyüş (Çəmbərək) - əyri-üyrü

Əylişməx' I (Qarakilsə) - ədalətli olmaq

Əylişməx' II (Qarakilsə) - arası dəymək

Əymə (Dərələyəz, İrəvan) - ağacdən hazırlanan alət, əlçatmaz budaqları əymək üçün 2-3 metrlik uzun, bir rəqəminə oxşar ağac

Əyrənçə (Əştərək) - arıq, zəif uşaq

Əyrimçə (Çəmbərək) - arıq

Əysi (Çəmbərək) - əski

Əysix' (Çəmbərək) - öz hörmətini saxlamağı bacarmayan

Əysix'-əysix' damşmax (Çəmbərək) - xoşa gəlməyən, yüngül xarakterli formada danışmaq

Əysix'lix' I (Çəmbərək) – kasıblıq- *Uşağın paltarının cırıxlığı əysix'lix'mizdəndir.*

Əysix'lix' II (Çəmbərək) - alçaqlıq

Əzab (Vedi, Zəngibasar) - subay

Əyyar (Basarkeçər) - bilikli

Əzgirtmək (Vedi, Zəngibasar) - ərköyünləşdirmək

Əzişdirməx' (Çəmbərək, Kalinino) - bax: əngəzdəməx'

Əzlaf (Meğri) - zirək, cəld

Əzmə (Basarkeçər) - bülöv daşı, xart daşı

Əzvay I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - aciz, bacarıqsız

Əzvay II (Dərələyəz) - yumru meyvə

Əzvay III (Dərələyəz) – acı

Əzvayış (Meğri) - vəziyyət

Ff

Fal (Çəmbərək) - toyuğun altına qoyulan yumurta

Fala (Qəmərli, Zəngibasar) - bax: fal

Faqqı (Çəmbərək, Karvansaray) - hiyləgər, fırıldaqçı, kələkbaz

Farağat (Çəmbərək) - sakit

Faraş (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - erkən, tez, vaxtından əvvəl

Farx (Meğri) - qadının saçının sağa və sola ayrıldığı yer, tağ

Farmaş (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - məfrəş, pal-paltar yığılan qab, torba

Farş (Qafan) - su qabı, güyüm

Fasıx (Çəmbərək, Karvansaray) - hiyləgər, bic

Fatma: Fatma nənənin hanası (Vedi, Zəngibasar) - qövsü-güzeh

Feysəl: Feysəl verməx' (Meğri) - yardım etmək

Fəhəm (Meğri) - yaddaş, hafizə, ağıl

Fəhimsiz (Çəmbərək) - düşüncəsiz, bacarıqsız

Fəhmləmməx' (Çəmbərək) - qorxmaq

Fəhmələnmək (Vedi, Zəngibasar) - bax: fəhmləmməx'

Fəlfəlləmməx' (Meğri, Vedi, Zəngibasar) - qocalmaq, qocalıb əldən düşmək

Fələzdəmməx' (Çəmbərək) - atmaq, tullamaq

Fəllax I (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - diribaş

Fəllax II (Qarakilsə) - zarafatçı

Fəltəğən (Meğri) - yaltaq

Fənix'məx' I (Çəmbərək, Qarakilsə) - karıxmaq, özünü itirmək, təntimək

Fənix'məx' II (Çəmbərək, Karvansaray) - yorulmaq

Fərəğat (Çəmbərək, Qarakilsə) - bax: farağat

Fərəzən (Meğri) - tutaq ki

Fərx (Meğri) - bax: farx

Fərzi (Çəmbərək, Meğri) - qabiliyyətli, bacarıqlı

Fərzi-başdı (Çəmbərək) - əməlli-başlı

Fəsəli (Kalinino) - yağlı çörək

Fətir I (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Meğri) - təndir və ya sacda bişirilən qalın çörək

Fətir II (Əştərək) - kətə

Fır (İrəvan) - oynaqlarda əmələ gələn dəri şişi

Fıral (Çəmbərək) - dərhal

Fırax I (Qarakilsə) - pis

Fırx II (Vedi, Zəngibasar) - tamam, bütöv

Fırillatmax (Çəmbərək) - atmaq, tullamaq

Fırıtdamax (Çəmbərək) - qızışdırmaq, öyrətmək, tovlamaq- *Qoja arvadı fıritdiyif çovannarın üsdünə salmışdılar.*

Fısix (İrəvan) - çox bildiyindən sakit oturan adam

Fısqırmax (Çəmbərək) - böyümək, uzanmaq (bitkiyə aid-dir)

Fısqırif qalxmax (Çəmbərək) - böyümək, həddindən artıq uzanmaq (bitkinin uzanması, tez böyüməsi)- *Alax otdarı fısqırif qalxmışdı.*

Fısıldan (Meğri) - balaca, kiçik

Fıldar (Ağbaba) - çoxbilmiş

Filfili (Çəmbərək, Kalinino) - 1.ağılsız, yüngül (Çəmbərək); 2.nazik parça (Kalinino)

Filman (Çəmbərək) - hiyləgər, çoxbilmiş (qadına aid)

Firəngi (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - qatlanmayan iri bıçaq

Firəng açarı (İrəvan) - əlindən hər cür pislilik gələn adam

Firitdəməx' (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - bax: fıritdamax

Firni (İrəvan) - süd və düyüdən hazırlanan südlü xörək

Fitatdamax (Çəmbərək, Karvansaray) - qurtarmaq

Fittəməx' (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - qızışdırmaq, təhrik etmək

Fuqan (Çəmbərək) - iri rəndə

Gg

Gab (Əştərək) - heyvanların boğazına salınan ağac

Gafıl (Kalinino) - söhbətçil

Gağ (Basarkeçər) - kiçik otlaq

Gahgir (Dərələyəz) - tərs

Galğı (İrəvan) - ağacın qurumuş budaqları

Gallah (Çəmbərək) - camış naxırı

Gam (Meğri) - cilovun atın ağzına keçirilən dəmir hissəsi

Gap (Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino, Kəvər, Quqark)-söhbət

Gap eləməx' (Çəmbərək) - söhbət etmək

Gargubit (Meğri) - kobud Garraf (Çəmbərək) - ağac mala

Gav I (Basarkeçər)- qaramalı boynundan bağlamaq üçün yarım dairəvi ağac

Gav II (Çəmbərək) - böyük dərə

Gav III (Ağbaba) - daşlı keçid

Gavalı (Basarkeçər) - iri alça

Gaveki (Meğri) - güclü və yavaş yerləşli (qatıra aid)

Gay (Dərələyəz) - key, qanmaz, maymaq

Gazal I (Qarakilsə) - qozun və ya fındığın yaşıl qabığı

Gazal II (Qarakilsə) - boyaq otu

Gecəgeş (Meğri) - sudan keçmək üçün kiçik keçid

Ged (Ağbaba, Calaloğlu, Kalinino) - uzun, nazik iki ağac

Gədələşməx' (Çəmbərək, Meğri) - mübahisə etmək, sözləşmək, ağızlaşmaq

Gedərgi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qalmayan, getmək fikrində olan (adam)

Gədələşməx' (Çəmbərək) - bax:gədələşməx'

Gedişməx' (Çəmbərək) - mübahisə etmək

Gehrə I (Meğri) - xırmanda küləşi əzmək üçün vələ qoşulmuş öküzlər

Gehrə II (Meğri) - vəlin bir növü

Gejdən (Ağbaba, Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino) - səhər tezdən, lap tezdən

Gejdənnən (Çəmbərək) - bax: gejdən

Gejəlix' (Hamamlı) - gecə geyilən qalın tüklü papaq

Gen I (Çəmbərək) - uzaq, kənar- *Bizdən gen dur, gen dolan. Sənnən işimiz yoxdu.*

Gen II (Çəmbərək) - geniş, enli

Genə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yenə-*Yağış yağanda genə*

oymüzdən damajax (Çəmbərək).

Genəşix'li (Çəmbərək) - məsləhətli

Gengəşməx' (Çəmbərək) - məsləhətləşmək

Gengiməx' (Çəmbərək) - getmək, uzaqlaşmaq, rədd olmaq

Gengitməx' I (Çəmbərək) - genişləndirmək

Gengitməx' II (Çəmbərək, Kalinino) – uzaqlaşdırmaq

Geyəcəx' (Kalinino) – paltar

Geyiy: Geyiy olmax (Meğri) – yorulmaq

Geymə (Əştərək, Vedi) - pencək, çuxa növü

Geyvir (Çəmbərək) - sərin

Gəc (Əştərək) - ot tayasının yanından yenidən yığılıb qaldırılan hissə

Gədəyni (Kalinino) - görməmiş

Gədə I (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi) - uşaq, oğlan

Gədə II (Çəmbərək) - alaçıq (dəyə) tikmək üçün istifadə olunan çubuq

Gədə III (Vedi, Zəngibasar) - kişiyə yaraşmayan hərəkət

Gədəlik (Vedi, Zəngibasar) – nakişilik, nanəciblik

Gədix' (Çəmbərək) - dağarası yol

Gəj (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əhəng daşı

Gəjəllix' (Qafan) – yamaclıq

Gəvkən (Çəmbərək)- daranmamış saç

Gəkgiz (Hamamlı) - tərs

Gəkgirrix' (Hamamlı) - tərslik

Gəldigədər I (Meğri) - torpaq ələmək üçün dəmir top

Gəldigədər II (Meğri) - şadara, ələk növü

Gəlinbarmağı (Vedi, Zəngibasar) - yabanı bitki

Gəllah (Meğri) - maldar, çox mal-qoyun saxlayan

Gəm I (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə, Vedi, Zəngi - basar) -

vəl

Gəm II (Əştərək, Meğri) - oğlağın, quzunun əmməməsi üçün ağzına

keçirilən balaca nazik ağac

Gəm III (Çəmbərək, Qarakilsə) - yüyən

Gə:şməx' (Qarakilsə) - bax: gengəşməx'

Gəmirçəx' (Çəmbərək) - qığırdaq

Gəmirmə (İrəvan) - şaftalı növü

Gəndigəlmə (Çəmbərək) - özbaşına bitən bitki

Gəndov (Vedi, Zəngibasar) - kanalizasiyaya axan çirkli su

Gənə (Çəmbərək, Kalinino) – bax:genə

Gənəşməx' (Çəmbərək) - bax: gengəşməx'

Gəngəşməx' (Çəmbərək, Kalinino) - bax: gəngəşməx'

Gəngizix' (Kalinino) - bax: gənzix'

Gənzix' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar)- nəfəs borusu, udlaq

Gər (Meğri) - hündür və budaqları ətrafa yayılan ağac

Gərdəx' (Çəmbərək) - toyun ilk günü və sonrakı günlər bəy və gəlinin yatdığı çarpayının qabağına salman örtük

Gərđi (Çəmbərək) - iri umac qırıntıları

Gərəniməx' (Çəmbərək, Karvansaray) - dağılmaq, yayılmaq (hava barəsində)

Gərgi I (Hamamlı) - arakəsmə (tövlədə olur)

Gərgi II (Çəmbərək) - eyvanda və ya balkonda paltar qurutmaq üçün yer

Gərgi III (Əştərək) - maşına, arabaya odun və ya ot yığarkən yanlarına dik qoyulmuş ağac

Gərgubit (Meğri) - yöndəmsiz

Gərix' (Basarkeçər) - qolsuz sıyrıqlı paltar (qadın üçün)

Gərman (Meğri) - boğazda və ya qoltuqda əmələ gələn şiş

Gərmə (Dərələyəz, Vədi) – 1.qurumuş mal peyini; 2.basmanın bellə kəsilməmiş hissəsi

Gərmələməx' (Çəmbərək) - yandırmaq üçün tapdanıb qurudulmuş mal nəcisini bellə kəsmək

Gərməşoy (Çəmbərək) - qəhvəyi rəngli, yumşaq qabıqlı ağac növü (istənilən formada əyilir, ancaq sınırmır)

Gərməşov (Vədi, Zəngibasar) - bax: gərməşoy

Gərnəbut (Dərələyəz) - martın 2-dən 30-na qədər olan dövr

Gərnəşməx' (Çəmbərək) – yorğunluqluq əlaqədar bədəni hərəkət etdirmək

Gərrat (Ağbaba, Çəmbərək) - samanı xırmandan aparmaq üçün istifadə edilən qalın taxta

Gəvə (Çəmbərək) - xalça

Gəvələməx' I (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə) - çeynəmək (çörəyə aid); çörəyi yavan yemək

Gəvələməx' II (Vədi, Zəngibasar) - iştahasız yemək

Gəvən (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Gəvər (İrəvan) - ümumi arxdan əkin sahəsinə ayrılan yolun başlanğıcı

Gəvərz (Vədi, Zəngibasar) - bir neçə kiçik arxın eyni yerdən qarşısının bağlanması

Gəvəzə (Basarkeçər, Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək,

Dərələyəz, Kalinino, Kəvər, Quqark, Vedi, Zəngibasar) - 1.boş- boşuna, əhəmiyyətsiz halda danışan, çoxdanışan; 2.söyüşcül; 3.avara

Gəvəzələməx' (Basarkeçər, Çəmbərək)- mənasız danışmaq, ağızına gələni danışmaq

Gəvəzə-gəvəzə danışmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - söyüş söymək, ədəbsiz danışmaq

Gəvix' (Qarakilsə) - dağın aşırımını

Gəvrix' (Meğri) - bax: kəvrəx'

Gəvrəx' (Meğri, Qarakilsə) - kövrək

Gəyannamax (Meğri) - gecə buludlu və qaranlıq havada işıqlanma əmələ gətirmək

Gəyəniməx' (Çəmbərək) - açılmaq, aylı gecədə səmanı aydın görmək

Gəyinnəx' (Ağbaba) - açılmaq (hava haqqında)

Gəvən (Çəmbərək) -yabanı bitki

Gəvkən (Əştərək) - qarışıq saç

Gəz (Dərələyəz) -aşırım, gəzdək, dağ çökəyi

Gəzdəx' (Çəmbərək) - iki təpənin arası, aşırım, dağ keçidi

Gəzə (Çəmbərək) - dəyə tikərkən istifadə olunan nazik çubuq

Gəzənnər (Çəmbərək)-havaların dəyişməsi nəticəsində yayılan xəstəlik, mövsümi xəstəlik

Gəzərgi (Çəmbərək) - gəzən (adam)-*Qonağın gəzərgi yeri çox olar, qalarqı yeri bir.*

Gəzəyən (Vedi, Zəngibasar) - pis yola düşən (qadın)

Gəzginti (Vedi, Zəngibasar) - bax: gəzəyən

Gəzyazma (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kəvər, Meğri) - ilk buğaya gəlmə vaxtını ötürən düyə, birinci ili doğmayan, doğmaq vaxtı keçən düyə (birillik dişi dana)

Gildir (Qarakilsə) - kök, dolu (adam)

Gılıx (Çəmbərək) - kömbə

Gılıf (Çəmbərək, Meğri) - 1.hasar altından keçən arx; 2.baca, deşik

Gırcın (Çəmbərək) – bax.qırcın

Gırdamax (Çəmbərək) - mələmək

Gırdın (Çəmbərək) - mişarla bir boyda kəsilməmiş yoğun odun

Gırmış (Meğri) - iri üyüdülmüş (un)

Gırnəş (Meğri) - isti gündə sərinləmək üçün başlarını bir - birinin altında gizləyən qoyun topası

Gırdamax (Çəmbərək, Kalinino) - 1. böyük ağacları ortasından balta ilə kəsmək (Çəmbərək); 2.ağacı yerdə üfüqi formada kəsmək (Kalinino)

Girri (Basarkeçər) -varlı

Gevla (Meğri) - külbə

Gic (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - dəli, sarsaq, özünü idarə edə bilməyən

Gicişməx' (Çəmbərək) - qaşınmaq

Gic-gic danışmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - pis-pis danışmaq, mənasız fikir söyləmək

Gicbəsər (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - sarsaq, başdan xarab

Gidi (Basarkeçər) -etibarsız

Gidi dünya (Çəmbərək) - etibarsız dünya

Gilar (Hamamlı) - ərzaq anbarı

Gildir-gildir (Vedi, Zəngibasar) -gilə-gilə, damcı-damcı

Gilif (İrəvan, Əştərək, Vedi) - bax: gılıf

Gillan (Qarakilsə) - boyca balaca, dolu, kök <adam>

Gilzix' (Çəmbərək) - qırıq parça

Gillətməx' (Çəmbərək) - tökmək, atmaq

Gip (Meğri) - balta, qazma, külüng və çəkicdən sap salınan deşik

Gir I (Vedi, Zəngibasar) - fürsət

Gir II (Vedi, Zəngibasar) - güc

Girdən düşməx' (Vedi, Zəngibasar) - gücdən düşmək, zəifləmək

Girdamax (Karvansaray) - doğramaq

Girdəburun (Meğri) - böyük mişar

Girdəşirin (İrəvan) - alma növü

Girdin (Əştərəf) - boy-buxun

Girələməx' (Çəmbərək) -fürsət axtarmaq

Girələmməx' (Çəmbərək) - boş-boşuna gəzmək, dolanmaq

Girənc (Hamamlı) - əhəng

Girəvə (Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - fürsət

Girgal (Hamamlı) - qaramalı boğazından bağlamaq üçün istifadə edilən yarım dairəvi ağac

Girgənə (Qarakilsə) - arı beçəsi tutmaq üçün balaca səbət

Girinc:Girinc olmax (Vedi, Zəngibasar) - yorulmaq

Girindəx' (Qarakilsə) - bax: girgal

Girnəş (Meğri) - istidən bir yerdə toplaşan, sıxlaşan (qoyun sürüsü)

Girməx' I (Çəmbərək) -qısalmaq, gödəlmək (paltar yuyulanda qısala bilir. Onunla bağlı işlənir)

Girməx' II (Çəmbərək) - daxil olmaq

Girməx'III (Çəmbərək) - yaltaqlanmaq

Girrəməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - fürsət gözləmək, pusmaq

Girrəmməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - dolanmaq, başını saxlamaq, boş boşuna gün keçirmək

Girt (Çəmbərək) – yarı- *Əlindəki baltayla ağacın girt ortasından vurdu.*

Girtyarı (Çəmbərək) - tam yarı- *Torvadakı çörəyi çıxardıf girtyarı böldü.*

Girtman (Basarkeçər) - kərki

Girvə (Çəmbərək) - kiçik dərə

Giryal (Çəmbərək) - qaramalı boğazından bağlamaq üçün istifadə edilən yarım dairəvi ağac

Givix' (Qarakilsə) - kif

Givlə (Meğri) - külbə

Giyəv (Qarakilsə) - kürəkən

Gizildəməx' (Çəmbərək) - sızıldamaq

God I (Ağbaba, Basarkeçər, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - 1.iri çəllək; 2.ağacın içini ovaraq düzəldilmiş böyük taxıl qabı (taxıla aid ölçü vahidi).

God II (Əştərək) - dəyirməndə alınan taxıl (ölçü vahidi)

Goda (Basarkeçər) - boyunduruğu arabanın qollarına bağlayan, bərkidən ağac, qayış və ya zəncir.

Gond (Basarkeçər) - evin damına eninə qoyulan ağac

Gop I (Ağbaba, Hamamlı) - arabanın qollarını birləşdirən enli taxta, arabanın yük yerinin qabaq və dal hissələrinə vurulan qalın taxta

Gop II (Çəmbərək, Kalinino) –boş söz, mənasız söz

Gopa basmax (Çəmbərək) - bir hadisəni şişirdilmiş formada danışmaq

Gopbuş (Vedi, Zəngibasar) - kök (adam)

Gopçu (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yalançı, özündən deyən, özünü öyən

Goplamax (Çəmbərək, Kalinino) - yalan danışmaq, hər hansı bir işi, hadisəni şişirdərək danışmaq

Gorda (Qarakilsə) - xəncər növü

Gordahat (Çəmbərək) - həddindən artıq ağır

Gors (Ağbaba, Çəmbərək) - 1.şumlanmış sahələrin arasında qalan xam yer; 2.əkin sahələrini kotanla qıraqlarında ortaya tərəf əkilmə, əkin sahəsini ortadan şumlama

Gortdaşmax (Çəmbərək) - xıslın-xıslın danışmaq, gizlicə danışmaq

Gorvut (Çəmbərək) - kobud

Gosallahmındilli (Çəmbərək) - uşaq oyunu adı-*Dağın döşündə*

gosallahmındilli oynuyurdular.

Govux (Çəmbərək) - qanqal kökü

Gozar (Hamamlı) - döyüldükdən sonra taxılın arasında qalan əzilməmiş sünbül

Göbrəx' (Əştərək) - böyrək

Gödəx'çə (Basarkeçər) - qolsuz sıyrıqlı (qadın üçün)

Gödəmbəl (Zəngibasar) - bax: gödənni

Gödəmməl (Zəngibasar) - bax: gödənni

Gödən I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) – mədə, qarın

Gödən II (Çəmbərək, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - iştaha, tamah

Gödən bağırsax (Dərələyəz) - düz bağırsağ

Gödəncil (Qəmərli, Zəngibasar) -iştahalı, tamahını saxlayan bilməyən (yeməyə aid)

Gödənni (Çəmbərək) - hər şeyə tamah salan *-Hələ bu uşax kimi gödənni uşax görməmişəm.*

Gödəniyəkə (Vedi, Zəngibasar) - bax: gödənni

Gödənbəl (Vedi, Zəngibasar) - bax: gödəncil

Gölləx' (Vedi) - sulu yer

Gömbələmgöy (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - gömgöy

Görbəx' (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Quqark) - böyrək

Gördüsüz (Əştərək) - görməmiş

Görənəx' I (Çəmbərək, Əstərək, Vedi, Zəngibasar) - heç yerdə görünməmiş bir şey, hadisə; qeyri-adi

Görənəx' II (İrəvan) - sonradan varlanan, görməmiş

Görk (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - nümunə, məlum; günahkar

Görk olmax (Çəmbərək) - ibrət olmaq

Görümçəlix' (Çəmbərək, İrəvan) - təzə gətirilmiş gəlinə verilən hədiyyə (pul)

Gösməx'ləmməx' (Çəmbərək) - kökəlmək

Götürgə I (Basarkeçər) - xəncər keçirmək üçün kəmərə bağlanan ilmək

Götürgə II (Vedi, Zəngibasar) - evin qabağında istirahət üçün düzəldilmiş yer

Götürüm I (Vedi) - anlaqlı, başa düşən, görüb-götürmək qabiliyyəti

Götürüm II (Vedi) - səliqə, qabiliyyət

Götürümsüz (Vedi, Zəngibasar) - anlaqsız, mənimsəmək qabiliyyəti olmayan

Gövşəməx' (Vedi, Zəngibasar) - yemək, çeynəmək

Götürümlü (Çəmbərək) - hövsələli

- Göy I** (Çəmbərək, Kalinino) - kürəkən
- Göy II** (Çəmbərək) - xəsis
- Göyalı** (İrəvan) - gavalı növü
- Göyçəqarın** (Qarakilsə) - körpə quzularda əmələ gələn xəstəlik adı
(çox süd içmək nəticəsində yaranır)
- Göyçənabat** (İrəvan) - ərik növü
- Göydəntüşmə** (Çəmbərək, İrəvan) - istəniləni əziyyətsiz əldə etmə
- Göyə bax:an** (Vedi) - lovğa
- Göyərtnəx': Sözüünü göyərtnəx'** (Çəmbərək) – sözüünü təsdiqləmək
- Göylüx'** (Çəmbərək) - xəsislik
- Göyösgürəx'** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xəstəlik adı
- Göz I** (Çəmbərək) - bataqlıq
- Göz II** (Çəmbərək) - otaq
- Gözbağlıca** (Vedi, Zəngibasar) -uşaq oyunu adı
- Gözə** (Çəmbərək, Dərələyəz, Meğri) - çeşmə, sucaq, bulaq yeri, təbii su mənbəyi
- Gözə qan sağılmax** (Çəmbərək) - gözə qan düşmək
- Gözəx'** (Əştərək) - qəzildən hazırlanmış çuval ağzı tikmək üçün hazırlanan ip
- Gözək** (Kalinino) - çuval ilgəyi
- Gözəməx'** (Çəmbərək, Əştərək) - çuval, torba və başqa şeylərin ağzını tikmək, hörmək
- Gözəndir** (Meğri) - gözümuncuğu
- Gözgörəki** (Kalinino) - göz qarşısında
- Gözgörəti** (Ağbaba, Çəmbərək) -bilə-bilə
- Gözü qıpıx I** (Əştərək) - gözü qorxmış adam, günahkar
- Gözü qıpıx II** (Çəmbərək) - qorxaq
- Gubban** (Vedi) - yumruq
- Gubı** (Meğri) - divara vurulan birinci suvaq
- Gubil** (Meğri) - çökük, nisbətən içəriyə olan (ağız)
- Gudul** (Qarakilsə) - yağda bişirilən xəmir xörəyi
- Gumacar** (Çəmbərək) - ehtimal
- Gumacarnan** (Çəmbərək) - təxmini
- Gumbuldamax** (Çəmbərək)-yıxılmaq, gözlənilmədən yıxılmaq
- Gup** (Meğri) - balta, külüng və çəkicdən sap salınan deşik
- Gurımlıx** (Meğri) - sıx və keçilməz meşə
- Gurpuşdamax** (Çəmbərək) - çalxamaq
- Gurşad** (Çəmbərək) - sürətlə, ara vəmədən yağan yağış

Gurumlux (Meğri) - bax: gurımlıx

Guyum (Çəmbərək) - dərin

Guvar: Guvar olmax (Əştərək) - canına sinmək

Guzyam (Çəmbərək) - buğda

Gücürəməx' (Qarakilsə) - hücum etmək

Güdarə (Vedi, Zəngibasər) - peyvənd növü

Güdməx' (Çəmbərək) - gizlincə izləmək, pusmaq

Güdüx' (Çəmbərək) - quyruğu yolunmuş toyuq

Güdüx'çü (Çəmbərək) - gizli qulaq asan (adam)

Güdü I (Çəmbərək) - quyruqsuz toyuq, quyruğu yolunmuş toyuq

Güdü II (Əştərək) - alçaq, yoğun küpə

Güdü III (Meğri) - gövdə

Güdü IV (İrəvan, Qarakilsə) - liliput, boyu balaca, gödək adam

Güdü V (Vedi, Zəngibasər) – şikəst

Güdüllamax (Qarakilsə) - bir şeyi kəsib gödəltmək

Güdyan (Çəmbərək) - çovdar

Güəniməx' (Çəmbərək) - işıqlanmaq

Güərmə (Çəmbərək) - yeni doğmuş qoyunun quzuluğunda əmələ gələn xəstəlik

Güəzə I (Çəmbərək) - boş-boş danışan (adam)

Güəzə II (Karvansaray) - acgöz

Güfləməx' (Çəmbərək) - çox yemək

Gülab (Dərələyəz) - əkinə verilən ikinci su

Gülabi (İrəvan) - üzüm növü

Gülabi armud (İrəvan) - armud növü

Gülbəsər (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - xiyar, körpə xiyar (gülü ucunda olur)

Gülburnu (Vedi, Zəngibasər) - bax: gülbəsər

Gülçüləməx' I (İrəvan) - yanlarından çıxan xırda çibanlar

Gülçüləməx' II (İrəvan) - yabanı ağac kollarının yan-yörə- sindən göyərən, cücərən budaqları

Güəfsə (Meğri) - 1 .kəmşirin; 2.turş təhər

Gülgəvəz (Meğri) - gülünc

Gülgavaz (Meğri) - bax: gülgəvəz

Güllahlamax (Çəmbərək) - bir nəfəsə içmək

Gülyan (Böyük Qarakilsə) - hiyləgər (insan haqqında)

Gülü (İrəvan) - şaftalı növü

Gülül (Kalinino) - yabanı bitki adı

- Gülüsor** (Dərələyəz) - buğda növü
- Gümanaşəh** (Çəmbərək) - bax: gümanaşəx'
- Gümanaşəx'** (Çəmbərək) - təxmini
- Güməşməx' I** (Çəmbərək) - soyuqdan donmaq
- Gümüşməx'** (Çəmbərək) - tutulmaq
- Gündirrix' I** (Vedi, Zəngibasar) - yaşayış, dolanacaq
- Gündirrix' II** (Çəmbərək) - hal, vəziyyət
- Günəvər** (Qəmərli, Zəngibasar) - gün düşən yer
- Güng** (Meğri) - su üçün qısa saxsı truba
- Güqsüməx'** (Kalinino) - gün vurmuş ərzaq
- Günsüməx'** (Çəmbərək) - boş, bekar gəzmək
- Günsüx'** (Çəmbərək) - gün vurmuş (adam)
- Günüx'məx'** (Meğri) - iyrənib uzaqlaşmaq
- Günüx'** (İrəvan) - çətir
- Gü:x'** (Meğri) - içərisi ilə su aparmaq üçün qısa saxsı truba
- Gü:m** (Meğri) - bax: gü:x'
- Günü** (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - kişinin əsas arvadının üstünə gələn sonrakı arvad, ikinci arvad
- Gürgənə** (Meğri) - qorxaq
- Gürgəvaz** (Ağbaba) - biabır, rüsvay
- Gürnəşdəməx'** (Hamamlı) - istidən bir yerə sıxlaşaraq toplaşmaq (qoyun haqqında)
- Gürşat** (Meğri) - güclü və qısa fasiləli yağış
- Güvəmməx'** (Çəmbərək) - inanmaq, etibar etmək
- Güvənc** (Çəmbərək) - etibar
- Güvənc yeri** (Çəmbərək) - etibar edilən yer
- Güvəngəz** (Ağbaba) - bitki adı
- Güyüm I** (Çəmbərək) - sərnici, mis qab
- Güyüm II** (Çəmbərək) - dərin
- Güyüm III** (Meğri) - içərisi ilə su aparmaq üçün qısa saxsı truba
- Güz** (Çəmbərək, Dərələyəz) - qoyun salman yer
- Güzdəx' I** (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə) - 1. payız səpini, payızda göyərən taxıl (Çəmbərək, Dərələyəz); 2. payızda yetişən xiyar (Qarakilsə)
- Güzdəx' II** (Qarakilsə) - qoca kişidən törəyən uşaq
- Güzəm** (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Qarakilsə, Zəngibasar) - 1. payız yunu, payızda qırılan yun; 2. quzu yunu
- Güzdüx'** (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - payızlıq taxıl, buğda

Hh

Haçabaş (İrəvan) - üzüm növü

Hadır: Hadır olmaq (Çəmbərək) - baxmaq, muğayət olmaq

Hado (Kalinino) - yabanı bitki adı

Hağal (Vedi, Zəngibasar) - hara, hansı tərəf-*Hağala gedirdim elə qarşıma çıxırdı* (Zəngibasar).

Haxışda (Zəngibasar) - toyda oxunan mahnı, toyda qız-gəlinin əl çalib oynadığı rəqs

Hajat (Çəmbərək) - bir işi görmək üçün istifadə edilən alət -*İş həyatla görəllər, həjətlə yox.*

Haqqadağar (Qarakilsə) – haqq verməz

Haqqibömüz (Qarakilsə) - əli boşda qalan, zəhmət çəksə də əvəzində heç bir şey ala bilməyən

Haqqibömüz olmaq (Qarakilsə) - əli boşda qalmaq, zəhmətinin əvəzi ödənilməmək

Haqqına I (Çəmbərək, Kalinino) - düzünə, doğrusuna hərəkət

Haqqına II (Çəmbərək) - buğayagəlmə vaxtı çatmış dişi dana

Haqqənnəz (Çəmbərək) - düzü, doğrusu, həqiqətən-*Bu işdə haqqənnəz məni görürüdürlər.*

Haqoş (Ağbaba) - kotanın açdığı iz, şırım

Haqušta (Qarakilsə) - bax: haxışda

Halaviş (Meğri) - istilik, hərarət

Halbahal (Vedi, Zəngibasar) - çətinliklə, hələm-hələm

Halğa (Çəmbərək) - dairə şəkilli dəmir

Halğalama (Çəmbərək) - dəyirmi-*Piçinçilər günortaüsdü halğalama bulağın başında oturmuşdular.*

Halğalamax (Çəmbərək) - mühasirəyə almaq **Halğarizə** (Əştərək) - cəftə

Halqadan (Meğri) - qapını arxadan bağlamaq üçüq taxta cəftə

Halqərəz (Çəmbərək, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - xülasə, bir sözlə

Halla-qulla (Meğri) - köməklə

Hallaşmax I (Meğri) - məsləhətləşmək

Hallaşmax II (Çəmbərək) - hal-əhval tutmaq, görüşmək

Halaleyli:Halaleyli olmaq (Çəmbərək)-əziyyət çəkmək

Halaylama (Dərələyəz) - dövrəyə alma

Halay gəlməx' (Əştərək) - dövrəyə almaq (uşaqlar oynayarkən iki nəfər başda durur, qalanları halay gəlir)

Halbahal (Vedi) - çətinliklə, hələm-hələm

Hal: **Hal aparmax** (Çəmbərək) - özündən getmək

Hamar (Çəmbərək) - düz

Hambal I (Dərələyəz) - evin üstünə qoyulmuş ağac

Hambal II (Çəmbərək) - kotana və ya cütə qoşulan heyvanların birinci cütü

Hanjarı (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax: hancarı

Hancarı (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi) - necə? nə cür?

Handağala (Çəmbərək, Karvansaray) - heç olmasa (modal söz)

Handaqala (Çəmbərək) - bax: handağala

Handasa (Çəmbərək) – hardasa

Haqa (Kalinino) - razılıq

Har (Ağbaba) - tayanın kəsiyi

Harac (Meğri) - borc

Haramı I (Qarakilsə) - 1. oğru; 2. talançı, quldur

Haramı II (İrəvan, Vedi) - dərə-təpəli yer

Haramı III (İrəvan) - arxdan gizli yol tapıb başqa yerdən çıxan su

Harami tüşməx' (Çəmbərək) - bir arı ailəsinə başqa bir arı ailəsinin hücum edib yemini aparmaq-*Bi:l arıma haramı tüşdü, hamısı qırıldı.*

Haramzada (Çəmbərək) - nəslə bəlli olmayan

Haray (Çəmbərək) - kömək, arxa

Haray durmax (Çəmbərək, Vedi) - arxa durmaq

Harfa (Çəmbərək) - ədəbsiz, çoxdanışan

Haros (Ağbaba) - 1. əkilməyən yerdə bitən ot; 2. dincə qoyulmuş əkin

Harım-cırım (Basarkeçər) - qənaətsiz

Harınamax (Çəmbərək, Kalinino) - varlanmaq nəticəsində heç kimi saymamaq

Harma I (Çəmbərək, Karvansaray) - evdə dirəklərin üstünə qoyulan ağac

Harma II (Çəmbərək) - taxça

Hasant (Çəmbərək)-asan

Hasil (Meğri) - məhsul

Hasov (Meğri) - səs-küyçü, yalançı, gopçu

Haşa (Çəmbərək, Kalinino) - uzaq, iraq

Hava (Qarakilsə) - dəlilik

Başına hava gəlməx' (Çəmbərək) - dəli olmaq

Havala (Meğri) - dəyirman növü

Havalammax (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar)-dəli olmaq, psixi cəhətdən xəstələnmək

- Havar** (Vedi, Zəngibasar) - haray
Havar təpməx' (Vedi, Zəngibasar) - haray çəkmək, köməyə çağırmaq
Havara gəlməx' (Dərələyəz) - köməyə gəlmək
Havasar (Zəngibasar) - bərabər
Havasər (Əştərək) - bax: havasar
Havxırmax (Meğri) - mələmək
Hovur (Əştərək) - az vaxt
Bir hovur (Zəngibasar, Əştərək) - bir az
Havırmax (Meğri) - səs çıxarmaq (cüyürə aid)
Havır: Bir havır (Qarakilsə) - bir az
Havıstan (Qarakilsə) - çardaq
Havlamax (Ağbaba)- soyuqlamaq
Havlı (Ağbaba) - dəhliz, koridor
Havalammax I (Çəmbərək) - acıqlanmaq, özündən çıxmaq
Havalammax II (Çəmbərək) - dəli olmaq
Haydarax (Basarkeçər, Çəmbərək, Kəvər) - biabır
Haydarax eləməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - biabır etmək
Haydarax olmax (Çəmbərək) - biabır olmaq
Hayxırax (Çəmbərək) - bəlgəm (tüpürcək)
Hayxırmax (Çəmbərək) - bəlgəmi (tüpürcəyi) boğazdan təmizləmək
Hayxırtı (Çəmbərək) - səs
Hayıxmax I (Qarakilsə) - 1.hücum etmək; 2.irəli cummaq, şığımaq
Hayıxmax II (Çəmbərək, Əştərək) - özündən çıxmaq
Hayıxmax III (Çəmbərək) - gözü ayağının altını görməmək, başqasını saymamaq
Hayıxmax IV (Meğri) - döl ərəfəsində qızmaq (heyvana aid)
Hayıl: Hayıl-mayıl (Çəmbərək) - heyran, aludə
Hayıl-mayıl olmax (Çəmbərək) - heyran olmaq
Hayıs (Basarkeçər) - kotanın açdığı şırım
Hayız (Vedi, Zəngibasar) - hara, hansı tərəf
Haylamax (Çəmbərək) - sürmək, qabağına qatıb aparmaq (mal- qaranı)
Hayloy (Basarkeçər) - hürkən (adam)
Hayta I (Çəmbərək) - hirs, acıq
Hayta II (Çəmbərək) - abır-həya bilməyən, tərbiyəsiz (qadın)
Hazarxəlvir (Basarkeçər) – çox yeyən
Hazarpeşə (Basarkeçər, Çəmbərək) - qab-qacaq üçün xüsusi qutu, qab
Heçdəməz (Əştərək) - heç nə olmaz
Hel I (Çəmbərək) - böyük, yekə

Hel II (Çəmbərək) - 1. uşaqların dağdan üzü aşağı dığırlandıqları daş; 2. Novruz bayramında dığırlandıran yumurta

Hel-hel qoymax (Çəmbərək) - yumurtaları sıra ilə dığırlatmaq

Helləməx' I (Vedi) - itələmək

Helləməx' II (Kalinino) - tökmək

Helləməx' III (Çəmbərək, Vedi) - diyirlətmək, yuvarlatmaq

Hellətməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bax: helləməx' III

Hellən I (Vedi, Zəngibasar) - təkərli oyuncaq (məftildən düzəldilir)

Hellən II (Çəmbərək) - hündür yerdən diyirlənən daş

Herağaş (Qarakilsə, Meğri) - tez yetişən

Herə (Meğri) - bax: herix' II

Heri-per (Meğri) - hövsələ

Herix' I (Ağbaba, Kalinino) - dincə qoyulan şum

Herix' II (Çəmbərək) - əkilmiş sahənin arasında qalan şumlanmamış yer

Herix' III (Çəmbərək) - quyruqlu (qoyun haqqında)

Herik (Vadi, Zəngibasar) - quyruqsuz (qoyun)

Her-per (Meğri) - bax: heri-per

Herti-perti (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - nəhəng, gövdəli, kobud, yekəpər, qormaq

Heşan (Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasar) - 1. taxıl səpilən yer, bir xırmanlıq taxıl dərzi (Dərələyəz); 2. sərilməmiş taxıl (Qəmərli, Zəngibasar)

Heşən (Kalinino) - küləş növü

Hey I (İrəvan) - səs, cavab

Hey II (Çəmbərək, Meğri) - güc, qüvvə

Heyi qalmamax (Çəmbərək) - gücü, qüvvəsi qalmamaq

Heybətdəməx' (Əştərək) - sözlə abırını almaq

Heyri (Meğri) - kiçik tut ağacı

Heyvərə (Kalinino, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1 .iri, yekə, çox danışan (Kalinino, Vedi, Zəngibasar); 2. gic, ağılı çatışmayan (Qarakilsə)

Heyvət (Çəmbərək) - ağrı

Heyzə: Heyzə eləməx' (Meğri) - 1. varlandırmaq; 2. doydurmaq, tox eləmək

Həbə I (Əştərək, Qarakilsə) - uşaqların oyun üçün qazdıqları çala

Həbə II (Qarakilsə) - çaydan arxa su ayırılan yer

Həbərsür (Qarakilsə) - itburnu

Həcəmət (İrəvan) - yaz fəslində insanların kürəyindən müalicə məqsədilə murdar (xarab) qanların çəkilməsində istifadə edilən keçi buynuzu

Həcə: Həcə küçəsini bilmək (Əştərək) - bir şeyin incəliklərini

öyrənmək, bilmək

Hədd (Kalinino) - hünər

Hədəğə (Çəmbərək) - həddən artıq

Hədəğədən çıxmaq (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - 1.cızığından çıxmaq, yolunu azmaq; 2.qorxudan əsəbdən gözləri böyümək

Hədix' (Çəmbərək, Kalinino) - xörək növü (qarğıdalı, lobyə və buğdanın qarışığından hazırlanır)

Həfci (Çəmbərək) - arvad xasiyyətli, arvad işinə qarışan

Həfgələməx' (Çəmbərək) - tam çeynəmədən yemək

Həgə (Meğri) - əkin sahəsinin ətrafı

Həx'ləməx' (Ağbaba, Çəmbərək) - bərkdən vurmaq

Həjəmət (Çəmbərək) - məlhəm

Həjəmi (Çəmbərək) - çarıq növü

Həkət (Meğri) - hadisə, əhvalat, iş

Həkət (Çəmbərək, Qarakilsə) - bax: həkət

Həkkədə (Əştərək) - anda

Həkkək (Vədi, Zəngibasər) - inad

Həkkək dağarcığı (Vədi, Zəngibasər) - inadkar, hirsli **Həkkəkli** (Vədi, Zəngibasər) - bax: həkkək dağarcığı

Həlbət (Vədi, Zəngibasər) - yəqin

Həl-məl: Həl-məlpişməx' (Vədi, Zəngibasər) - tam bişmək (xörəyə aid)

Həlim I (Çəmbərək, Qarakilsə, Vədi, Zəngibasər) - mülayim (insan xasiyyəti haqqında)

Həlim II (Çəmbərək, Qarakilsə) - 1.-xəngəlin suyu (Çəmbərək); 2.aş suyu (Qarakilsə)

Həlim III (Dərələyəz) - yumşaq, duru

Həlim IV (Vədi, Zəngibasər) - ilıq

Həlisə (Ağbaba) - xörək

Həlləcoş (Qəmərli, Zəngibasər) - xörək növünün adı

Həlləm-qəlləm (Çəmbərək, Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasər) - fırıldaqçı, yalançı, araqarışdıran

Həmərsin (Basarkeçər, Vədi) - itburnu

Həmətdəməx' (Çəmbərək) - kömək etmək

Həmgələ (Meğri) - yaxın, yanaşı

Həmiyyət: Həmiyyət olmaq (Qarakilsə) - müğayət olmaq, diqqət göstərmək

Həmxana (Meğri) - müvəqqəti yaşanılan ev

- Həmkələ** (Çəmbərək) - bax: həmgələ
Həmküf (Çəmbərək) - qohum
Hən (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - güc, qüvvə, taqət
Hən verməx' (Çəmbərək) - güc vermək (doğuş anında qadının güc verməsi nəzərdə tutulur)
Həndən düşməx' (Vedi, Zəngibasar) - gücdən düşmək
Həncəmə (Vedi, Zəngibasar) - qapı rəzəsi
Həncəri (Karvansaray, Kalinino) - bax: hancarı
Hənd (Çəmbərək) - əkin sahəsi
Həndəvər (Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə, Vedi) - ətraf
Həkək (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - hadisə, zarafat
Hənək (Çəmbərək) – zarafat
Hənir I (Çəmbərək) - isti
Hənir II (Çəmbərək) - zəif gələn və ya zəif çıxan səs
Hənirti I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - səs, nəfəs
Hənirti II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - istilik
Hənis (Ağbaba) - həmin
Həngamə (Çəmbərək, Kalinino) - hadisə
Həngamatalaf (Meğri) - hövsələsiz
Hərbə I (Meğri) - bərk ağaclardan hazırlanan xüsusi ağac, ling
Hərbə II (Qarakilsə) - qorxu
Hərbələməx' (Qarakilsə) - hədə-qorxu gəlmək
Hərə (Dərələyəz, Qarakilsə) - taxça, rəf
Hərəm (Hamamlı) - qəbrin, qəbiristanlığın ətrafına çəkilən hasar
Hərəməx' (Qarakilsə) - güdmək, arxasına güşmək
Hərifanə: Hərifanə eləməx' (Meğri) - şərqli malı bərabər bölmək (ətə, meyvəyə aiddir)
Hərkəşdə (Çəmbərək) - hər kəs
Hərkişdə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bax: hərəkəşdə
Hərqazda (Çəmbərək) - bax: hərəkəşdə
Hərnət (Hamamlı) - əkilmiş yerlərin arasında qalan əkilməmiş torpaq
Hərrə-hürrə (Çəmbərək) - çək-çevir
Hərrəmə (Çəmbərək) - dairəvi, dörd tərəf
Hərrəməx' I (Çəmbərək)-dolanmaq, gün-güzəran keçirmək
Hərrəməx' II (Çəmbərək, Qarakilsə) - girələmək, fürsət axtarmaq
Hərrəməx' III (Vedi, Zəngibasar) - fırlatmaq
Hərrəməx' IV (Vedi, Zəngibasar) - saymaq, hörmət etmək
Hərtdəməx' (Qarakilsə) - pis cavab vermək

Hərtdənməx' (Vedi, Zəngibasar) - üzünə qabarmaq

Hərtdəməx' (Qarakilsə) - hürmək

Hərsin (Vedi) - təndirdən çörək çıxarmaq üçün istifadə edilən dəmir alət

Həs (Qarakilsə) - kətinin içinə qoyulan ədviyyat

Həsbəxuda (Əştərək, Zəngibasar) - allah xatirinə-*Həsbixuda*, mə: *heşzad demiyin* (Zəngibasar).

Həsdəmex' (Vedi, Zəngibasar) - fikrindən dönmək, geri çəkilmək

Həsi (Çəmbərək) - süd və undan bişirilən duru xörək

Həsirxana (Qarakilsə) - zəyərek (dərman bitkisi) hazırlanan yer

Həsləmex' (Dərələyəz) - bax. həsdəmex'

Həşəbəkalla (İrəvan) - tövbə, qətiyyət

Həşən (Əştərək) - tökülən taxıl dərzləri

Həşir I (Meğri) - müsibət

Həşir II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - səs-küy, qışqırmaq

Həşir salmax (Çəmbərək) - səs-küy eləmək, qışqırmaq salmaq

Həşir qoparmax (Vedi, Zəngibasar) - səs salmaq, haray çəkmək

Həşləməx' (Meğri) - aşıb daşmaq

Həvə (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar)- xalça toxumaq üçün ağacdan hazırlanan alət

Həvəçi (Çəmbərək) - mamaça

Həvədə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - nə vaxt

Həvədiş (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - iri dişli (adam)

Həvçiməx' (Çəmbərək) - qaba yığılmış dənli bitkini zir- zibildən təmizləmək

Həvir (Qarakilsə, Meğri) - bir-birinə öyrəşən və eyni şəraitdə böyüyən (itlər)

Həvirrəşməx' (Qarakilsə) - dostlaşmaq, yaxınlaşmaq, birləşmək (heyvanlara aiddir)

Həvsələ (Qarakilsə) - səbr, mətanət, dözümlü

Həvsənməx' (Əştərək) - başqasının qucağına can atmaq

Həvsiməx' (Çəmbərək, Qafan, Qarakilsə) - sovurmaq

Həyan (Çəmbərək) - kömək, arxa

Həyan olmax (Çəmbərək) - kömək olmaq, arxa durmaq

Qulaq həyanı (Çəmbərək) - darıxmamaq üçün yoldaşlıq edən

Heybə (Dərələyəz, Qarakilsə) - çiyindən aşırılan iki gözlü çanta, xurcun

Həsi (Çəmbərək) - süd və undan bişirilən duru xörək

- Həyə I** (Vedi) - elçi gedən qıza verilən razılıq
Həyə II (Vedi, Zəngibasar) - bəli (təsdiq ədatı)
Həyis (Əştərək) - kotanın açdığı cığır, şırım
Həyxırtı (Meğri) - bəlgəm
Hılıxlı (Ağbaba) - xəstə
Hıntıl: Hıntıl eləməx' (Meğri)- bəxtəvər etmək, qane etmək
Hır I (Çəmbərək) – axmaq
Hır II (Vedi, Zəngibasar) - əsəb
Hikgə (Çəmbərək, Meğri) - hirs, inad
Hijmlə (Çəmbərək) - zərblə, var gücü ilə
Hijmnən (Çəmbərək) - bax: hijmlə
Hikkə (Çəmbərək, Dərələyəz) - bax: hikgə
Him I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - özül, bünövrə
Him II (Çəmbərək, Qarakilsə) - gizli işarə
Him eləməx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - işarə eləmək
Hin: Bu hini (Zəngibasar) - bu vaxt
Hingilimləsməx' (Basarkeçər) – zarafatlaşmaq (mənfi mənada)
Hingilləməx' I (Ağbaba, Əştərək) - boş-boş gülmək
Hingilləməx' II (Çəmbərək) - zarafat etmək
Hinzan (İrəvan) - 1.koma (üzüm asıb saxlamaq üçün yer); 2. müvəqqəti qalmaq üçün bağ yerlərində olan ev.
Hivə (Çəmbərək) - halal
Hivə olmax (Çəmbərək) - halal olmaq
Hodax I (Basarkeçər) - kotana qoşulan üç cüt öküzün birinci cütü
Hodax II (Ağbaba, Basarkeçər, Dərələyəz, Vedi, Qarakilsə)- kotana, cütə qoşulan öküzləri idarə edən, sürən adam
Hodax III (Əştərək)-boyunduruğa minib öküzləri sürən uşaq
Ho:qat (Kalinino) - güc, qüvvət
Hoqqa I (Dərələyəz) - bir kiloqram
Hoqqa II (Dərələyəz) - qanun-qayda
Hoqqar (Çəmbərək, Kalinino) - uzun (adam)
Hol (Əştərək) - fırfıra
Honaz (Qarakilsə) - zəminin biçilməmiş hissəsinə tərəf dayanan birinci adam
Hor (Meğri) - kisə, içərisinə qab-qacaq yığılan iri xurcun
Haravel (Əştərək) - yıxıb sürünülən
Horavel çəx'məx' (Zəngibasar) - yıxıb sürümək

Horavel etməx' (Vedi, Zəngibasar) - saçından tutub yerdə sürümək

Hornoyuş (Çəmbərək)- dərman bitkisinin qaynadılmasmdan alman su

Hor-hoyuş (Kalinino) - bax: hornoyuş Horno:yuş (Çəmbərək) - bax: hornoyuş

Hoş (Çəmbərək, Karvansaray, Qarakilsə) - yeri əkən zaman kotanın ilişdiyi daş.

Hot: Hot olmax (Qarakilsə) - yeyilib qurtarmaq

Hots: Hots olmax (Qarakilsə) - qurtarmaq

Hov (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) – iltihab

Hov eləməx' (Çəmbərək) - iltihablanmaq, iltihab eləmək (yaraya aid)

Hovala (Meğri) - dəyirman növü

Hovlamax (Çəmbərək) - iltihab etmək, irinləmək (yara soyuqdan irinləyir, xarab olur)

Hovotu (Basarkeçər) - yabanı dərman bitkisinin adı (yara hovlayanda istifadə edilir)

Hovur (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - müddət, vaxt, zaman

Hoy (Kalinino) - kömək

Hoya çatmax (Çəmbərək) - kömək etmək

Hoydu: Hoydu-hoyduya götürməx' (Çəmbərək, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) -ələ salmaq, qovmaq, biabır etmək

Hoyğat (Çəmbərək) - keyfiyyət

Hoyxurmax (Çəmbərək) - şaxtalı hava zamanı üşüyərkən əlləri ağızdan çıxan nəfəslə isitmək

Hoylamax I (Çəmbərək) - kömək eləmək

Hoylamax II (Ağbaba) - soyuqlamaq

Hoylu I (Ağbaba, Basarkeçər) - dalan, səki, dəhliz

Hoylu II (Çəmbərək) - həyət

Hoyşar (Karvansaray) - bıçaq

Hoyuxmax I (Meğri) - 1.təəccüblənmək; 2.qorxmaq

Hoyuxmax II (Meğri) - xəbərdar olmaq, duyuy düşmək

Hoziki (Qarakilsə) - qanmaz, yekəpər

Hozu (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi) - qanmaz, xeyirini- sərini anlamayan, kobud

Hozulux etməx' (Vedi) - kobudluq etmək

Höccələməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - hecalaya- hecalaya oxumaq, üzündən pis oxumaq

Höccələməx' (Vedi, Zəngibasar) - sadalamaq

Hö:ə (Hamamlı) - hananın iplərini vurub bərkitmək üçün dişli alət

Högə (Meğri) - əkin sahəsinin yan tərəfləri

Högəpuzan (Meğri) - intizamsız

Höl I (Qarakilsə) - 1.qorxu; 2.vuruş

Höl II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bacarıqsız, əlindən bir iş gəlməyən

Höl III (Vedi, Zəngibasar) - boş, yumşaq (adam)

Höläki (Basarkeçər, Kalinino) - səbirsiz, tələsik

Hör (Qarakilsə) - isti münasibət, istiqanlılıq

Hö:r (Qarakilsə) - buğaya gəlmə

Hö:r salmax (Qarakilsə) - buğaya gəlmək, yaxınlaşmaq (mallara aiddir)

Hö:rə gəlməx' (Qarakilsə) - buğaya gəlmək, cütləşmək

Hörrə (Çəmbərək, Kalinino) - südlə undan hazırlanan duru yemək, kaşa

Hörüx' I (Çəmbərək, Qarakilsə) - heyvanı otlaqda bağlamaq üçün istifadə edilən kəndir

Hörüx' II (Çəmbərək) - kotana və ya cütə qoşulan heyvanların üçüncü cütü

Hörüx' III (Çəmbərək, Dərələyəz) - hörgü

Hörüxləməx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - heyvanı otlaqda uzun kəndirle bağlamaq

Hörük I (Ağbaba) - kotanda sonuncu cərgə

Hörük II (Əştərək) - boyunduruğa qoşulmuş əlavə bir cüt öküz

Hörüx'əyği (Basarkeçər) - bir il dincə qoyulan yer

Hörüy: Hörüyə gəlməx' (Dərələyəz) - buğaya gəlmək

Höyə I (Qarakilsə) - əkin və ya biçin üçün hər kəsə düşən yer

Höyə II (Qarakilsə) - yerin uzunluğu

Hö:ş (Calaloğlu, Kalinino, Quqark) - yaş, nəm

Hövsəmə (Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasar) - sovrma (buğdanı və ya taxılı təmizləməyi bildirir)

Hövsələ (Vedi, Zəngibasar) - səbr

Hövsəmək (Vedi, Zəngibasar) - dənli bitkiləri sovrmaq, təmizləmək

Hövür: Hövürə gəlməx' (Vedi, Zəngibasar) - buğaya gəlmək (iribuynuzlu heyvanlara aiddir)

Höysələ (Çəmbərək) - bax: hövsələ

Höysər (Çəmbərək) - taxıl təmizləyən alət

Hul I (Çəmbərək) - qanmaz

Hul II (Basarkeçər, Çəmbərək,) - dik, yuxarı

Hul baxmaq (Çəmbərək) - baxmaq, gözü ayağının altını görməmək-

Yazıx Musa kişi elə hey hul baxırdı.

Hur (Meğri) - içərisinə qab-qacaq yığılan iri xurcun

Huy (Kalinino) - xasiyyət

Huydum (Dərələyəz) - yelbeyin

Huyxmax (Çəmbərək) - şübhələnmək

Huyuxmax I (Çəmbərək) - bax: huyxmax

Huyuxmax II (Çəmbərək) - qorxmaq

Huyuxmax III (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasarı) - hürkmək

Huylamax (Çəmbərək) - biabır etmək

Huylanmax (Vedi, Zəngibasarı) - şübhələnmək, xoflanmaq

Hüdüləməx' (Çəmbərək, Kalinino) - çox tez-tez və məntiqsiz danışmaq

Hüdülüyüf töxməx' (Çəmbərək) - tez-tez danışmaq, aydın olmayan

formada danışmaq

Hüə (Çəmbərək) - əkmək üçün uzununa ayrılmış sahə

Hüllənbaz (Basarkeçər) - fırlıdaqçı

Hülləvar (Çəmbərək) - çox hündür

Hülü (İrəvan) - şaftalı növü

Hünüx' (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Quqark) - ilq (suya aiddir)

Hürrəməx' (Çəmbərək) - 1.qışqırmaq; 2.üstələmək

Hürönnü (Basarkeçər) - ərköyün

Hürönnəməx' (Çəmbərək) - ərköynlük etmək, yekəxanılıq etmək,

qarşısındakını saymamaq

Hürönnüx' (Çəmbərək) - yekəxanılıq, azgınlıq, saymazlıq

Hürüt-hürüt (Qarakilsə) - yazıq-yazıq

Hürüt-hürüt baxmaq (Qarakilsə) - yazıq-yazıq baxmaq

Hüseyni (İrəvan) - üzüm növü

Hüşdürüm (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasarı) - yüngül, ağıldan

kəm

Hüttülüm (Qəmərli, Vedi, Zəngibasarı) - yüngül xasiyyətli, bambılı,

özünü öyən

Hütüddəməx' (Zəngibasarı) - tez-tez danışmaq

Hütür-hütür (Meğri) - diqqətlə

Hüzər: Hüzər tutmaq (Çəmbərək) - əldə əsas tutmaq

Xx

Xafdan (Dərələyəz) - qəflətən, birdən

Xahan (Meğri) - dost, sirdaş

Xalaz eyni (Meğri) - arxayın

Xalı (Çəmbərək, Əştərək) - boş, istifadəsiz, boş yer (torpaq sahəsinə aiddir)

Xalx (Çəmbərək, Vedi) - özgə, yad (adam)-*Xalxın uşağı özünə gün ağılır, bizimki evdən çölə çıxmaxda can çəkir* (Çəmbərək).

Xalxal I (Dərələyəz, Kalinino) - yaz, yay və payızda gecə mal qatılan yer, ətrafına hasar çəkilməmiş sahə

Xalxal II (Çəmbərək) - yaylaqda at saxlanılan yer

Xam I (Çəmbərək) - bacarıqsız

Xam II (Çəmbərək) - təcrübəsiz

Xam III (Çəmbərək) - öyrəşməmiş (heyvana, xüsusilə ata aid)

Xalta (Ağbaba) - boyunduruğun samılarını (ağaclarını) bir- birinə bağlayan ip

Xama (Dərələyəz) - çiy südün üzü, qaymaq

Xama:yl (Çəmbərək) - işsiz, bekar, boş

Xama:yr (Çəmbərək) - bax: xama:yl

Xamgənək (Ağbaba) - yaz əkininə başlanılan ilk gün

Xamırramax (Çəmbərək) - işdən soyumaq, tənbelləşmək

Xamırtıkanı (Ağbaba, Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Xamisənnix' (İrəvan) - sakitlik, səs-küy

Xamlamax (Çəmbərək) – yorulmaq-*Örüşü çox gəzdiyimdən bərk xamlamışam.*

Xamra (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - xəmir mayası-*Bir qav xamranı götürüf yəyətə çıxdı* (Çəmbərək).

Xamralı (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi) - çörək növü (xəmir mayası qatılaraq sacda bişirilir)

Xan (İrəvan)-uzaq yerlərdən yük gətirilmiş malların pulla saxlandığı yer

Xana (Çəmbərək) - hana

Xançal (Çəmbərək) -xəncər

Xap (Ağbaba) - qonşulara borc verilən süd

Xapaxap (Çəmbərək, Dərələyəz, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - qəflətən, gözlənilmədən

Xapan I (Çəmbərək, Hamamlı) - tək, kimsəsiz, baxımsız, boş

Xapan II (Zəngibasar) – ac

Xapan III (Əştərək) – boş

Xapan qalmax I (Çəmbərək, Hamamlı, Vədi) - kimsəsiz qalmaq, boş qalmaq

Xapan qalmax II (Zəngibasar) - ac qalmaq

Xapdan (Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - qəflətən, birdən

Xapamax I (Əştərək) - ac-susuz evə dolmaq, doldurulmaq

Xapamax II (Vədi, Zəngibasar) - qapamaq, bağlamaq

Xapanmax (Əştərək) -ac-susuz evə dolmaq, doldurulmaq

Xar (Çəmbərək, Dərələyəz) - 1.üç yaşında axtalanmış keçi; 2.yaşlı axta keçi

Xaral (Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - iri kisə

Xarazan I (Ağbaba) - kotanın təkəri

Xarazan II (Ağbaba, Vədi, Zəngibasar) - kotanın birinci cərgəsinə qoşulan öküzlər

Xarazan III (Ağbaba) - iki təkərli araba

Xareçə (Meğri) - divar hörərkən bənannın ayağının altına qoyduğu qurğu

Xardı-xurdu (Karvansaray) - şey-mey, əşyalar

Xargələ (Meğri) - avara

Xarı (Çəmbərək, Əştərək) - çox yeyən adam

Xarım I (Meğri) -1.yağış suyunun axıb getməsi üçün qazılmış kiçik arx; 2.alaçıqın yanlarından açılan kiçik arx

Xarım II (Qarakilsə) - oyuq, deşik

Xarramax (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) -1. bərkimək, qatılmaq (bala aid) (Çəmbərək); 2.qənd kimi bərkimək (mürəbbəyə aid: Vədi, Zəngibasar)

Xart: Xart daşı (Dərələyəz, Əştərək, Vədi, Zəngibasar) - bıçaq, oraq, kərənti itiləyən çay daşı

Xas I (Ağbaba) - çərşənbə axşamı

Xas II (Basarkeçər) - yaxşı

Xas III (Ağbaba) - tək (həftənin V günü)

Xaş (Çəmbərək, Kalinino) - xəmir mayası

Xaş qoymax (Çəmbərək) - xəmirə maya hazırlamaq

Xaşa (Ağbaba, Çəmbərək) - xaral, iri torba, böyük kisə (bez parçasından tikilir)

Xaşal (Dərələyəz, Kalinino, Vədi) - yekə-qarın, alçaq boylu, kök adam

Xaşıl (Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino, Kəvər) - yemək növü (undan hazırlanır)

Xaşılamax I (Çəmbərək) - əzişdirmək

Xaşılamax II (Çəmbərək) - çoxalmaq, geniş yayılmaq (xəstəliklə bağlı işlənilir)-*Öydəkilərin hamsı xaşlıyuf, naxoşluxdan baş açə bilmirəm.*

Xaşımax (Çəmbərək) - əzişdirmək

Xaşmağıl (Vedi, Zəngibasər) - arxayın (oturmaqla bağlı işlənilir)

Xaşlama (Vedi, Zəngibasər) - ət soyutması, bozartma

Xatınbarmağı I (Basarkeçər) - yeməli yabanı bitki adı

Xatınbarmağı II (İrəvan) - gavalı növü

Xaviş (Meğri) - rəy

Xaylax: Arvad xaylağı (Çəmbərək) -qadın cinsi

Kişi xaylağı (Çəmbərək) - kişi cinsi

Xayma (Çəmbərək) - daxma

Xaymal (Çəmbərək) - tənbel

Xeylax (Çəmbərək, Kalinino) - xeyli, çox

Xeylim (Çəmbərək) - bax: xeylax

Xeymə (Qarakilsə)-müvəqqəti yaşamaq üçün tikilmiş ev

Xəcriyyət (Hamamlı) - bax: xəçirgət III

Xəçirgət I (Çəmbərək) - təndirin ağzına qoyulan dəmir qapaq

Xəçirgət II (Çəmbərək) - təndirdən çörəyi çıxartmaq üçün istifadə edilən alət

Xəçirgət III (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - ocağın və ya təndirin üstünə qoyulan uzun dəmir parçası, sacayaq

Xəçirkət (Çəmbərək, Əştərək, Zəngibasər) -sacayaq

Xəf (Ağbaba) - bax: xap

Xəfə (Dərələyəz, Kalinino, Vedi, Zəngibasər) - bürkü, havası pis olan otaq, havası yaxşı olmayan qapalı yer

Xəfənəx' (Çəmbərək, Vedi) - boğucu isti hava

Xəfənəx'li (Çəmbərək) - xəstə (ağ ciyər xəstəsi)

Xəfkir (Kalinino) - at növü

Xəxəniz (Çəmbərək) - şit zarafat, zarafatlaşma (oğlanla qız arasında həddini keçən zarafat)

Xəxəniz təpməx' (Çəmbərək) - şit, xoşa gəlməyən zarafat etmək

Xəkə: Xəkə qoymax (Basarkeçər, Çəmbərək) - son qoymaq, yekun vurmaq

Xəkəndaz (Çəmbərək) - zibil götürmək üçün alət

Xəkrizdəməx' (Qarakilsə) - öldürüb basdırmaq

Xəkəv (Dərələyəz) -1. susuz qalmış əkin yeri; 2.ikinci suvarma

Xəlbir (Dərələyəz, Qarakilsə) - taxılı, buğdanı ələmək, təmizləmək

üçün istifadə edilən alət

Xələt (Çəmbərək) - hədiyyə, nəmər

Xəlili (İrəvan) - üzüm növü

Xəllabi (Meğri) - başlı-başına

Xəlləs (Əştərək) - xilas, yox elmə

Xəlsə (Zəngibasar) - dovğa

Xəlvər I (Dərələyəz, Əştərək, Vedi) - çəki növü (500 kq taxıl səpələ biləcək yer, ərazi)

Xəlvər II (Vedi, Zəngibasar) - çoxlu, yekə

Xəlvət (Çəmbərək) - gizli

Xəlvətcə (Çəmbərək) - gizlicə, heç kimin xəbəri olmadan

Xəlvir (Çəmbərək) - bax: xəlbir

Xəlvirqırağı (Hamamlı) - çarıq növü

Xəlyər (Hamamlı) - yabanı bitki adı

Xəmərx' (Çəmbərək) - boğaz (bədən üzvü)

Xəmişdix' (Qarakilsə, Zəngibasar) - sakitlik

Xəmrə (Dərələyəz) – bax:xamra

Xəmirə (Qarakilsə) - xəmiri acıtmaq üçün vurulan maya

Xəmişlix' (Qarakilsə) - bax: xəmişdix'

Xəncəl (Vedi, Zəngibasar) - xəncər

Xənçəl (Çəmbərək) - bax:xəncəl

Xəndəx' (Çəmbərək) - çuxur, çala-çuxur, dərə-*Qaçaxların xəndəyə girif gizləndiyini heş kim görməmişdi.*

Xənnas (Vedi) - xəbis

Xəpənəx' (Kalinino) - heyvan xəstəliyi

Xəpicə (Vedi) - milçək növü

Xərçi I (İrəvan) - üzüm növü

Xərçi II (İrəvan) - alça növü

Xərçi ərik (İrəvan) - ərik növü

Xərə (Dərələyəz) - bax: xərək

Xərək (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Qarakilsə) - əkilən sahədə qalmış xam yer, əkilməmiş, şumlanmamış xam yer, əkilməmiş, şumlanmamış yer

Xərəçə (Meğri) - divarın yuxarı hissəsini hörmək üçün bənnanın ayaqları altına qoyulan xüsusi taxta qurğu

Xərəngə (Çəmbərək) - tənbel

Xər-xəşə (Vedi, Zəngibasar) - səliqəsiz tökülmüş paltar, tör- töküntü

Xərgələ (Meğri) – avara

Xərpüşdəməx' (Zəngibasar) - gizlətmək

Xəsəx' (Qarakilsə) - daxma

Xəsərət (Çəmbərək) – ziyan

Xəsərət verməx' (Çəmbərək) – ziyan vermək

Xəsərrət (Əştərək) - bax: xəşərət

Xəsil (Dərələyəz, Qarakilsə) - 1. taxılın göy növü (Dərələyəz); 2. arpa və ya buğdanın yetişməmiş, biçilməmiş növü (Qarakilsə)

Xəsələnməx' (Qarakilsə) - yayılmaq

Xəşəlləmməx' (Qarakilsə) - özündən razı halda istirahət etmək

Xəsənəx'li (Basarkeçər, Vədi) - xain, xəbis

Xəşo (İrəvan) -qışda quru meyvələrin qarışığından hazırlanmış şirə

Xətəkün (Meğri) - dələduz, fırıldaqçı

Xətil (Hamamlı) - evin üstünə qoyulan taxta və ya tir

Xəyata (Meğri) - ipək parça növü

Xəvər (Çəmbərək) - kirvə olmağa razı olan adama oğlanın valideynlərinin xəbərdarlıq məqsədilə ilk dəfə gətirdiyi hədiyyə

Xəyənti (İrəvan) - baramadan ayrılan sap

Xəyəti (Vədi) - yabanı ot (üzüm tənəyinə dolaşır)

Xəyəti eləməx' (Vədi, Zəngibasar) - üzüm tənəyini xəyətidən təmizləmək

Xıbar (Əştərək) - bax: xıdır

Xıdır (Zəngibasar) - çınqıl

Xıçın (Meğri) - məhsul toplantısında gözdən yayınıb ağacda qalan meyvə

Xıxırtmax I (Əştərək) - boğub yıxmaq

Xıxırtmax II (Meğri, Vədi) - məc. kəsmək (heyvana aid)

Xıfyana (Çəmbərək) - gizlicə

Xıl I (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar) - xeyli, çox, bol

Xıl II (Meğri) - torpaq ələnərkən ələkdən keçməyən xırda daş və kəsəklər

Xıla (Ağbaba, Çəmbərək) - ayaqyolu, tualet

Xılam (Çəmbərək, Vədi) - xarab

Xılxalamax (Çəmbərək) - xirtdəkləmək, boğazından tutmaq

Xılıtgan (Meğri) - cəftə

Xılloru (Dərələyəz) - dolu (yağış növü)

Xılt (Vədi) - çöküntü

Xımı I (Çəmbərək, Kalinino) - yeməli yabanı bitki

Xımı II (Çəmbərək) - sir saxlayan

Xımır (Ağbaba) - sakit, gizli

Xımır -xımır (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi) - sakit-sakit, gizli-gizli

Xına (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Xınamı (Vedi, Zəngibasar) - quda

Xıncıl (İrəvan) - yayda meyvə qurutmaq üçün bir metr hündürlüyündə hörülmüş divar

Xıncmax (Çəmbərək) - əzmək

Xıncım-xıncım etməx' (Çəmbərək) - əzişdirmək

Xıng:Xıngılmax (Meğri) - pərt olmaq

Xıngızdamax (Ağbaba) - döymək, əzişdirmək

Xınk: Xınk ulmax (Meğri) - bax: xmg: xing ulmax

Xıncır (Çəmbərək) - xain

Xıppalamax (Ağbaba) - tutmaq, xirtdəkləmək, gözlənilmədən tutmaq

Xıper (Çəmbərək) - fırlıdaqçı, bic

Xır (Çəmbərək, Kalinino) - qırılmış xırda daş parçaları, çınqıl

Xıram (Hamamlı) -yarğan

Xırça (Çəmbərək, Kalinino) - qısaboy, alçaqboy, gödək (adam)

Xırçoy (Əştərək) - bax: xırça

Xırxalamax (Ağbaba, Çəmbərək, Karvansaray) - qəflətən tutmaq, yaxalamaq

Xırxı (Çəmbərək, Karvansaray) - mişar, balaca mişar

Xırxızdamax (Vedi, Zəngibasar) - 1.xirtəkləmək; 2.boğazını kəsmək

Xırxınc (Çəmbərək) - əzgin, yorğun

Xırna (Çəmbərək) - paxıllıq

Xırna çəx'məx' (Çəmbərək) - paxıllıq etmək, olan hadisəni unutmamaq

Xırpalamax (Ağbaba, Çəmbərək) - tutmaq, yaxalamaq, boğazından tutmaq, ələ keçirmək, xirtdəkləmək tutmaq, gizlincə tutmaq, xəbər etmədən, xəbəri olmadan tutmaq

Xırpik (Ağbaba) - horsda bitən ot

Xırıd: Xırıd eləməx' (Meğri, Qarakilsə)- 1.satmaq; 2.yemək

Xırınc: Xırınc eləməx' (Meğri) - məc. yemək

Xırışdamax (Çəmbərək) – doğramaq

Xırmel (Meğri) - qısaboy

Xırnava (Qarakilsə, Meğri) - suyun çox axmasından əmələ gəlmiş dərin yarğan, sel suyunun açdığı çuxur, yarğan

Xırnova (Meğri) - bax: xırnava

Xırraşma (Qarakilsə) - boğuşma (itə aid)

Xırraşmax (Meğri) - məc. güləşmək

Xırp (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino) - dərhal-*Dərmanı işdi, ağrı xırp kəsdi* (Çəmbərək).

Xırs (Əştərək, Vedi) - dəm qazı, his

Xırsız (Dərələyəz, Qarakilsə) - güclü, qüvvətli, qorxmaz

Xırtdamax (Zəngibasar)- boğazı tutulmaq, boğazı gəlmək

Xırtış (Meğri) - xasiyyətə yüngül, özünü birüzə verən

Xıs (Çəmbərək, Vedi) – bax:xırs

Xısınnaşmax (Çəmbərək, Kalinino, Vedi) - pıçıldaşmaq, pıçiltı ilə danışmaq

Xış (Çəmbərək) - daş duz qırıntıları

Xışdamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əzmək, döymək

Xışdix' (Meğri) - köbə, köynəyin qoltuq cibinə tikilən üçbucaq şəkilli parça kəsi**Xışdix** (Hamamlı) - çınqıllıq

Xışiltı (Çəmbərək) - səs

Xışma I (Ağbaba,Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - bir ovuc, bir sıxım

Xışma II (Əştərək) - sıxma

Xışmalamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - ovuclamaq (hər hansı bir şeyi - taxılı, buğdanı, düyünü, şəkər tozunu və s. ovuc dolusu götürmək)

Xışmar (İrəvan) - çox bar tutan, məhsul gətirən üzüm budaqlarına (yerə dəyib çürüməməsi üçün) vurulan haçalı ağac

Xıştamax (Ağbaba, Çəmbərək) - bax: xışdamax

Xıtı (Hamamlı, Meğri) - yaltaq

Xıtılamax (Meğri) - yaltaqlanmaq

Xıvar (Ağbaba, Hamamlı) - daş qırıntıları

Xıvər (Ağbaba) - bax: xıvar

Xız (Qarakilsə) - istilik

Xızan I (Ağbaba, Basarkeçər, Vedi) - sürü, topa, çoxlu

Xızan II (Vedi) - çoxlu uşaq

Xızan III (Çəmbərək) - arı ailəsi

Xızar (Hamamlı) - böyük mişar

Xibis (Qarakilsə)- xəsis

Xiffət (Çəmbərək) -fikir, qayğı

Xiffət eləməx' (Çəmbərək)- fikir eləmək, qayğılanmaq

Xiləfə (Çəmbərək) - fikir, rəy, məqsəd, sir

Xilley (Çəmbərək) - bürüncək

- Xillix'** (Zəngibasər) - qarınqulu
- Xillik I** (Əştərək)- yapıncı
- Xillik II** (Zəngibasər) - bax: xillix'
- Ximel** (Çəmbərək, İrəvan) - balaca boy, qısa boy (adam)
- Ximirçəx'** (Zəngibasər) - hulqum, boğaz
- Ximirtçəx'** (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasər) - bax:ximirçəx'
- Xirçəx'** (Meğri) - haçaşəkili ağacların üstünə uzun formada vurulmuş ağac (üstünə palaz yığılır)
- Xirtdəx'ləməx'** (Vedi, Zəngibasər) - boğazından yapışmaq, yaxalamaq
- Xirtdəyə yığmax** (Vedi, Zəngibasər) – bezdirmək, boğaza yığmaq, cana daydurmaq
- Xirtdix'** (Zəngibasər) - bax: xirtix'
- Xirtix'ləməx'** (Zəngibasər) - itiləmək, yeyələmək
- Xirtix'** (Zəngibasər) - yeyə, bülöv
- Xislət I** (Zəngibasər) - dar, sıx
- Xislət II** (Çəmbərək) – xasiyyət, adət
- Xismar** (İrəvan) - bax: xışmar
- Xişdəx' I** (Qarakilsə) - köbə
- Xişdəx' II** (Çəmbərək, Qarakilsə) - şumlanmış sahə arasında qalan xam yer
- Xişdəməx'** (Zəngibasər) - əzişdirmək
- Xivər** (Çəmbərək, İrəvan) - bax: xıvar
- Xizər** (Basarkeçər, Əştərək, Vedi, Zəngibasər) - iri mişar
- Xizərrəməx'** (Vedi, Zəngibasər) - xizərlə doğramaq
- Xocan** (Əştərək, İrəvan, Vedi) - oğru, fırıldaqçı
- Xof** (Çəmbərək) - şübhə
- Xoflu** (Çəmbərək) - şübhəli
- Xoflammax** (Çəmbərək) - şübhələnmək
- Xojan** (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan) - bax: xocan
- Xoxabel** (Basarkeçər) - qozbel
- Xon I** (Əştərək, Zəngibasər) - yuxayayan
- Xon II** (Vedi, Zəngibasər) - məclis
- Xon açmax** (Vedi, Zəngibasər) - geniş süfrə düzəltmək, məclis düzəltmək
- Xonav** (Zəngibasər) - nəm
- Xondel** (Ağbaba) – qısa boy
- Xonu** (Çəmbərək) - süf
- Xop** (Ağbaba, Çəmbərək)- kotanın və ya cütün torpağa girən hissəsi

- Xor** (Çəmbərək) - çürük
- Xora** (Əştərək, Vedi, Zəngibasar) – yara
- Xorna: Xorna çəx'məx'** (Vedi, Zəngibasar) - bərk yuxuya getmək
- Xort** (Zəngibasar) – ögey
- Xorum** (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Hamamlı, İrəvan, Vedi, Kəvər) - dərz şəklində bağlanmış ot, ot bağlaması
- Xorunlamax** (Vedi, Zəngibasar) - otu dərz şəklində bağlamaq
- Xoruzpipiyi** (Ağbaba) - yabanı bitki adı
- Xorramax I** (Dərələyəz) - qorxmaq, çəkinmək, hürkmək
- Xorramax II** (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək) - 1.bəyənmemək; 2.istəmmək, gözü götürmmək
- Xorramax III** (Çəmbərək) - gözümçixdiya salmaq
- Xosey** (Əştərək) - balaca daxma
- Xosmat** (Hamamlı) - qısa boy
- Xosunnaşmax** (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - pıçıldeşmaq, alçaqdan danışmaq, xıslın-xıslın danışmaq
- Xoşı** (Ağbaba) - bax: xoşu
- Xoşu** (Çəmbərək) - əxlaqsız (qadın)
- Xotazdammax** (Çəmbərək) - lovğalanmaq, öyünmək
- Xotma** (Çəmbərək) - kiçik ot tayası
- Xotmalamax** (Çəmbərək) – biçilmiş otu bir yerə toplamaq
- Xotux** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - eşşək balası
- Xozan I** (Ağbaba, Basarkeçər, Hamamlı, Qarakilsə) - küləşin biçilib döyülmüş gövdəsi
- Xozan II** (Zəngibasar) - darağın dişlərində yığılıb qalan yun, tük
- Xozan III** (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - biçilmiş yer
- Xozan IV** (Çəmbərək, Dərələyəz) - müvəqqəti dincə qoyulmuş zəmi, arpa və buğda əkilmiş yer
- Xozan V** (Vedi, Zəngibasar) - susuzluqdan otu qurumuş yer
- Xozannıx** (Vedi, Zəngibasar)- boş torpaq sahəsi
- Xozantülküsi** (İrəvan) -üzə gülən, arxada pislik edən adam
- Xösəx'** (Çəmbərək, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - yaşayış üçün yararsız tikinti, daxma, kiçik ev
- Xöyrət** (Əştərək) - çirkin
- Xubun** (Vedi) - xeyli
- Xubunca** (Zəngibasar) - doyunca
- Xudur** (Meğri) - nahaq, əbəs
- Xuduru** (Əştərək, Qarakilsə, Meğri)-boş, mənasız, boş yerə

Xudru (Ağbaba) - kiçik bir iş

Xujan (Çəmbərək) - bax: xocan

Xum I (Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - böyük saxsı küp

Xum II (Qarakilsə) - dəstəbaşçısı

Xum III (Qarakilsə) - ehtiyat

Xurd: Xurdunu doldurmax (Vedi, Zəngibasar) - yemək, mədəsini doldurmaq

Xurduna girməx' (Vedi, Zəngibasar) - qılığına girmək

Xurt:Xurt tüşməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – yorulmaq

Xurt xəşili çıxmax' (Çəmbərək) – yorulmaq

Xussar (Meğri) - xüsusən

Xuşub (Vedi, Zəngibasar) - paxıllıq

Xuşubu tutmax (Vedi, Zəngibasar) - paxıllığı tutmaq

Xusumat (Meğri) - kin, paxıllıq

Xutmeçə (Meğri) - tut tingliyi

Xuy -xasiyyət (Çəmbərək) - xasiyyət

Xuygir (Dərələyəz) - dəli (at)

Xuylamax I (Çəmbərək) - 1. həyəcanlanmaq; 2. şübhələnmək; 3. özündən çıxmaq

Xuylamax II (Çəmbərək) - hürkmək

Xücük (Əştərək) - pis kimi görünmək

Xüdüx': Xüdüx' tutmax (Zəngibasar) - qıdığı tutmaq, qıdığı gəlmək

Xüdüx'ləməx' (Zəngibasar) – qıdıqlamaq

Xüfət (Dərələyəz) - dərd, qəm, fikir

Xünüx' (Əştərək, Qafan, Zəngibasar) - ilıq su

Xünik (Vedi) - bax: xünüx'

Xüvvət (Əştərək)- bax:xiffət

Xüzüx'ləmməx' (Çəmbərək) - meyillənmək

İ

İbarət (Meğri) - təşəxxüs, əda

İbaratınnan (Meğri) - təşəxxüslənən

İbnə (Zəngibasar) - aravuran adam

İcaracı (Basarkeçər) - xidmətçi, kuryer

İcəşməx' (Vedi, Zəngibasar) - öcəşmək, çəkişmək

İçalat (Çəmbərək) - malın, qoyunun daxili orqanları

İçərməx' (Çəmbərək) - qalamaq, yandırmaq

İçiməx' (Çəmbərək) - vurmaq

İddələşməx' (Çəmbərək) - mənasız, yersiz mübahisə etmək

İddəşməx' I (Çəmbərək) -höcətləşmək, mübahisə etmək

İddəşməx' II (Çəmbərək) - itələşmək

İdiləşməx' (Çəmbərək) - qızıqdırmaq, tovlamaq

İdim I (Ağbaba, Çəmbərək, Vedi) - görkəm, forma, görünüş

İdim II (Çəmbərək) - xasiyyət

İdimsiz (Çəmbərək) - görünüşü xoşa gəlməyən, geyimi yerində olmayan

İdişmax (Meğri) - bax: iddəşməx' I

İfləmə (Çəmbərək, Kalinino) - dəli, ağılsız

İfləməx' (Çəmbərək, Karvansaray) -aldatmaq

İflix' (Barana, Çəmbərək) - bel sütunu

İfliyi üzülməx' (Çəmbərək) - 1. işləməkdən həddindən artıq yorulmaq;
2.bel sütunu qırılmaq

İxtiyarramax (Çəmbərək) - qocalmaq

İkiləməx' (Əştərək) - ipi xüsusi bir formada düyünləmək

İjmayn (Çəmbərək) - 1. birlikdə; 2. hamı

İlfidə (Qarakilsə) - təndirə çörək yapmaq üçün işlədilən alət

İlğac (Ağbaba) - yanını basa-basa

İlğim (Ağbaba) - isti dalğa, miraj

İlix' yarma (Çəmbərək, Karvansaray) - heyvan cəmdəyinin yarısı

İlim: İlim-İlim itməx' (Çəmbərək) - görünməmək, harada olduğu bilinməmək, yerli-dibli görünməmək

İlimqulğuna (Çəmbərək, Karvansaray) - fırıldaqçı

İlişdirməx' (Çəmbərək)- vurmaq

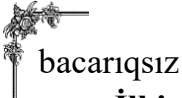
İlişix' (Çəmbərək) - bağlı, əlaqəli

İlişiyini saşmax (İrəvan) - hər hansı bir adamla daimi çəkişmək

İlitmaş I (Çəmbərək) - tam bişməmiş yumurta

İlitmaş II (Çəmbərək) - qabiliyyətsiz, əlindən bir şey gəlməyən,

bacarıqsız

İlkindi (Hamamlı, Kalinino) - 1.günorta vaxtı (Hamamlı); 2.günortadan sonra (Kalinino)

İlkinə (Çəmbərək, Qarakilsə) - ilk dəfə

İlqac (Ağbaba) - bax: ilğac

İlqaşdımax (Meğri) - tələsmək, cəld getmək

İllah (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xüsusən

İllahım (Vedi, Zəngibasar) - bax: illah

İlminə-qulğuna (Ağbaba, Çəmbərək) - araqarışdıran, sözgəzdiren

İməci (Çəmbərək) - köməkçi, işi görmək üçün köməyə gələn

İmək (Vedi, Zəngibasar) - iməkləmək

İmirəmməx' (Çəmbərək) - yavaşca səs çıxartmaq (ata aid)

İmirdəx' (Çəmbərək) - böyük

İmrəmməx' I (Çəmbərək, Hamamlı, Karvansaray) -1.alçaqdan səs çıxarmaq (heyvana aid); 2.balasını istəyərək səs çıxarmaq (inəklərdə)

İmrəmməx' II (Çəmbərək, Karvansaray, Hamamlı) - 1.güvənmək; 2.ayağa durmağa cəhd etmək

İmsiləməx' (Çəmbərək, Qarakilsə) -iyləmək, qoxulamaq

İmsimməx' (Çəmbərək) - bax: imsiləməx'

İnağ (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xəstəlik adı (çox şirin şey yemək nəticəsində yaranır)

İncəvara (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino, Karvansaray, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - yaxşı ki, xoşbəxtlikdən

İncə (Çəmbərək, Meğri) - insan və ya heyvanın beli, fəqərə sütununun orta hissəsi

İncəvari (Qarakilsə) - bax: incəvara

İngirix' (Çəmbərək) - qaranlıq

İnni-cinni (Çəmbərək) -heç kəs, heç kim

İpiqirix (Vedi, Zəngibasar) - etibarsız

İpləmə (Vedi, Zəngibasar) - bax: ifləmə

İpliy: İpliği üzülməx' (Vedi, Zəngibasar) - işləməkdən yorulmaq, əldən düşmək

İp-imrix' (Meğri) - yük sarımaq üçün hər cür ip

İrağ (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - uzaq, aralı

İrağ olmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - pis şeydən uzaq olmaq

İrağbətti (İrəvan, Qarakilsə) - layiqli, münasib

İrax (Vedi, Zəngibasar) - bax: iraq

İraqqı (Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino) - əl-üz sabununu

- İrəmə** (Çəmbərək, Əştərək) - 1.su çıxmayan dərə; 2. təpəlik yer, dik yer; 3. dərə-təpəlik
İrəvanəppəyi (Basarkeçər) - yeməli yabanı bitki (vəzəriyə bənzəyir)
İrdələməx' (Hamamlı) - irisini seçmək
İrəd (Çəmbərək, Dərələyəz) - dağın döşündə iz, ləpir
İrəfətə (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək) - içərisinə ot doldurularaq təndirə çörək etmək üçün istifadə edilən alət
İrəli (Qarakilsə) - keçmişdə
İrəlicədən (Çəmbərək)-əvvəlcə
İrənd (Ağbaba, Çəmbərək) - 1.əkin arası (Ağbaba); 2.çöldə əkin yeri (Çəmbərək); 3.əkin yerinin arasında qalan hissə (Ağbaba, Çəmbərək)
İrəpətə (Hamamlı) - bax: irəfətə
İrəşmə (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək) - 1.keçi tükündən toxunmuş yoğun ip; 2. 3-4 sapdan hörülmüş ip
İrəşməx' (Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar) - mübahisə etmək, acıq etmək, öcəşmək
İrgənçi (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - xoşa gəlməyən hərəkət
İrgəmməx' (Çəmbərək) - xoşu gəlməmək
İrişməx' I (Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar) - qımışmaq, gülmək (xəfif formada)
İrişməx' II (Meğri) - çəkişmək, sözləşmək, höcətləşmək
İriz (Qarakilsə) - iz, ləpir
Yol-iriz (Çəmbərək) - qayda
İrmix' (Çəmbərək) - iri təhər
İrmix'ləməx' (Çəmbərək) - bir şeyin irisini seçmək
İrtməx' I (Çəmbərək, Kalinino, Meğri) - 1. heyvanın quyruğu (Çəmbərək, Meğri); 2.qoyunun quyruğunun özəyi (Kalinino);
İrtməx' II (Çəmbərək) - insanın boğazı
İrtməx' III (Çəmbərək, Qarakilsə) - büzdüm
İrtməx' IV (Vədi, Zəngibasar) -ilmək
İrtməx'ləməx' (Çəmbərək) - boğazından yapışmaq, yaxalamaq, tutmaq
İrvaz: irvaza salməx (Çəmbərək, Zəngibasar) - təmtəraqlı etmək
İrzə (Vədi, Zəngibasar) - cəftə trzələməx' (Vədi) - cəftələmək trzəvan (Meğri) - çoban köməkçisi
İrzix'dirməx' (Çəmbərək, Karvansaray) - bezikdirmək, təngə gətirmək
İrzix'məx' (Çəmbərək, Karvansaray) - bezmək, təngə gəlmək
İrz-irəng (Vədi, Zəngibasar) - rəng-ruh, görünüş, görkəm
İsbattı I (İrəvan, Qarakilsə) - səliqəli

İsbattı II (Qarakilsə) - layıqlı

İsdi (Çəmbərək)-sulu xörək

İsfaha (Kalinino) - bax: isbattı I

İsgələ (Çəmbərək, Karvansaray) - nərdivan

İsgəncəbi (İrəvan) - kahı yemək üçün istifadə olunan qənd, nanə və su ilə bişirilib sirkə qarışdırılaraq hazırlanan maye

İsgil (Meğri) - nisgil; arzu

İsinişməx' (Çəmbərək) - 1.arxalanmaq, inanmaq; 2.öyrəşmək

İsmariş (Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Kalinino, Zəngibasar) - xəbər, sifariş

İsmarramax (Çəmbərək, Karvansaray, Vedi, Zəngibasar) - şifariş göndərmək, xəbər göndərmək

İsnah (Qarakilsə) - tanış

İsnah verməx' (Qarakilsə) - tanışlıq vermək

İsnat (Çəmbərək, Qarakilsə) - 1.nişan (Çəmbərək); 2.tanış (Qarakilsə)

İsnat verməx' (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri) - 1. nişan vermək; 2.xəbər vermək

İsti (Çəmbərək, Kalinino) - 1.şorba; 2.sulu xörək növü

İşarmax I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - 1.parıldamaq, işıldamaq; 2.zəif formada közərmək

İşarmax II (Çəmbərək) - yağışdan sonra açılmaq (havaya aid)

İşartı I (Qarakilsə) – yağlı

İşartı II (Əştərək) - inəyin yelinindən çıxan bir-iki damcı süd və ya qurumaq üzrə olan bulaqda axan azacıq su

İşartı III (Çəmbərək) - zəif formada közərən ocaq

İşbitirən (Çəmbərək) - xidmətçi, kuryer

İşdəx' (Çəmbərək, Meğri) - əməl, iş

İşdəngi (Vedi, Zəngibasar) - nadinc, şuluq (uşaq)

İşdix' I (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) -isti alt paltarı

İşdix' II (Çəmbərək, İrəvan) - içi yun və ya pambıq sıyrılmış paltar

İşgələ (Çəmbərək) - ayaqaltı

İşgəm (Qəmərli, Zəngibasar) - stol

İşgənə (Çəmbərək) - sulu yemək (yağ, soğan, su və kartofdan hazırlanan duru yemək)

İşgil I (Barana, Dərələyəz) - 1.boyunduruğu arabanın qollarına bərkidən ağac (Barana); 2. cütdə işlədilən xüsusi taxta (Dərələyəz)

İşgil II (Meğri) - cəftə

İşgil III (İrəvan) - fırlıdaq

- İşgilli** (Qarakilsə) - şübhəli, əngəlli
İşxana (Çəmbərək) - vərdis
İşxana etməx' (Çəmbərək) - vərdis etmək
İsıxgözü (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qaranlıq düşməmiş
İşkil (Əştərək) – fırldaq
İşmar: İşmar etməx' (Vedi, Zəngibasar) - işarə etmək
İşqırmax (Çəmbərək, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - içini çəkmək
İşmitdəməx' (Çəmbərək) - incitmək
İşpitirən (Çəmbərək) - kuryer
İşşəx' I (Basarkeçər) - doğmamış birillik qoyun
İşşəx' II (Çəmbərək) - ilk dəfə qoça gələn (dişi qoyun barədə); iki yar
İştix' I (Əştərək) - bax: işdix I
İştix' II (Əştərək) - fətirin, kətinin içinə qoyulan yağlı şirin xəmir
İt ayağı yemiş (İrəvan) - qonşuları gəzən uşaq, gəlin
İtdirsəyi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - göz qapaqlarının üstündə əmələ gələn çibana bənzər şiş
İtix' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - itirilmiş əşya
İtinə-itinə (Çəmbərək) - gəzə-gəzə
İtitməx' (Meğri) - qızışdırmaq, yoldan çıxarmaq
İtyosunu (Çəmbərək) - pis adam
İtyosunnu (Çəmbərək) - pis xasiyyətli
İv I (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri, Vedi) - saçın ayrıcı, tağ
İv II (Qarakilsə) - arx
İv III (Çəmbərək) - oynaq
İv ayırmax (Meğri) - ayrışdırmaq etmək
İvləməx' (Ağbaba) - əti sümükdən ayırmaq
İviləməx: İviliyif civiləməx' (Çəmbərək) - arayıb axtarmaq, dəqiqləşdirmək
İyəşməx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - mübahisə etmək, öcəşmək, çəkişmək
İynə (Ağbaba) - furqonun qabaq hissəsi ilə dal hissəsini birləşdirən ağac
İynədənnix' (Vedi, Zəngibasar) - iynə qoyulan qab, iynə sancılan balaca yastıq
İypəmməx' (Vedi, Zəngibasar) - qorxmaq, tükü ürpəşmək

I

Inaxmax (Ağbaba) - arıqlamaq

Irsız (Çəmbərək, Kalinino) - həyasız, sırtıq, utanmaz

K

Kab (Dərələyəz) - aşırım, uçurum, daşlıq

Kadu (İrəvan) -qabaq

Kaf (Ağbaba) - məqbul

Kaf keşməx' (Meğri) - ac qalmaq

Kaftar (Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə) - qoca, əldən-ayaqdan düşmüş (mənfi mənada)

Kaftargüş (Əştərək) - qəbiristanlıqda olan vəhşi heyvan

Kağ I (Meğri) - qışda qoyun və quzuların saxlandığı üstü örtülü yer

Kağ II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - alağ

Kağ eləməx' (Vedi, Zəngibasar) -alağı təmizləmək

Kağal (Çəmbərək, Qarakilsə) - key, gec qanan, gec başa düşən

Kağala (Ağbaba, İrəvan) - qamışdan, çubuqdan toxunmuş xırda səbət

Kağan (Çəmbərək, Karvansaray) - boyunduruğu arabaya bağlamaq üçün göndən hazırlanmış çənbərə

Kağlamax (Vedi, Zəngibasar) - alağ etmək, alağı təmizləmək

Kaha I (Dərələyəz) - mağara

Kaha II (Dərələyəz) - qoyun saxlanılan yer

Kahal I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - 1.qanmaz; 2.könülsüz

Kahal II (Hamamlı, Kalinino) - tənbel adam

Kahal III (Vedi, Zəngibasar) - yarımçıq (yuxuya aid)

Kahl (Qəmərli, Zəngibasar) - diqqətsiz, işə laqeyd baxan

Kahkaşan (İrəvan) - firəvanlıq

Kal I (Dərələyəz) – kobud

Kal II (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - məc.yarımçıq, bacarıqsız, maymaq (adam)

Kal III (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yetişməmiş

Kal IV (İrəvan) - qoca öküz

Kala I (Qəmərli, Zəngibasar) - pambığın açılmamış qozası

Kala II (Zəngibasar) - yetişməmiş pomidor

Kalafa I (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - ev, tövlə tikmək üçün və ya başqa məqsədlə qazılmış yer

Kalafa II (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Kalinino, Qarakilsə, Vedi) - xaraba, uçub dağılmış yer, uçub tökülmüş ev yeri

Kalafa III (Çəmbərək) - ayaqyolu, tualet

Kalafir: Kalafir eləməx' (Ağbaba) - oğurlamaq

Kalan I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çox, çoxlu

Kalan II (Vedi, Zəngibasar) - pullu, varlı

Kalapa: Kalapa qoymax (Meğri) - məhv etmək, korlamaq

Kalapir I (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1.biçənəyin kənarı, ətrafı;
2.biçilmiş ot sahəsinin ətrafında qalan hissə (Çəmbərək)

Kalapir II (Basarkeçər) - əlavə gəlir

Kalavat (Meğri) - ağacları qırılaraq əkin sahəsinə çevrilmiş tala

Kalça (Kalinino) - camış balası

Kalexlamax (Meğri) - bir yığmaq, toplamaq

Kalladar (Qarakilsə) - maldar, mal-qara saxlayan

Kallax (Vedi)- qoca kişi

Kalmanı (Çəmbərək) - bağısız çarıq

Kambax (Ağbaba) – xaraba, ucuq

Kangəliş (Meğri) - qaba yem

Karan (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - qədimdə evin, tövlənin üstünə atılan tir

Karağan (Çəmbərək) - ağzı böyük, oturacağı nazik qab

Karavaz (Ağbaba) - qatıqla südün qarışıqı

Karix (Ağbaba) – ağır eşidən, kar

Karixmax (Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino, Kəvər) - özünü itirmək

Karrı I (İrəvan) - gərəkli, lazımlı olan adam

Karrı II (Çəmbərək, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - varlı, imkanlı (dövlətli mənasında)

Karrooy (Çəmbərək) - lovğa

Karsala I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - 1.zəif eşidən; 2.qanmaz, anlamaz (adam)

Karsala II (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - gic, səfeh, söz təsir etməyən

Karvanqıran (Əştərək, Kalinino, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - zöhrə ulduzu (gecəyarı doğur, nisbətən işıqlı olur)

Kasaray (Meğri) - körpə uşağın başına bağlanan kiçik yaylıq, kiçik baş yaylığı

Kaşan (Basarkeçər) - qoşqu heyvanlarına qoşub sürüyərək gətirilən böyük ağac kötük

Kaşan çəx'məx'(Basarkeçər) - böyük ağacları qoşqu heyvanlarına qoşub sürüyərək gətirmək

Katda (Vedi, Zəngibasar) - əyilməyən, dikbaş, hamıya ağalıq etmək istəyən (adam)

Katda-katda danışmaq (Vedi, Zəngibasar) - yekə-yekə danışmaq

Kav: Kav deyil (Çəmbərək, Dərələyəz) - hesabdan deyil

Kavahın (Ağbaba) - kotanın bıçağı

Kavla (Meğri) - üzüm tənəklərinin dibinə vurulan ağac (tənəyi dik saxlamaq üçün vurulur)

Kavra (Meğri) - quş biti

Kecə (Meğri) - meşədəki ağaclardan qurumuş mamırlı budaq

Keçə (Çəmbərək)-yundan hazırlanan palaz

Keçəbö:rüx'(Hamamlı) - məzhəkəli, təlxək

Keçəpıçax (Meğri) - qəddar, zalım

Keçimcəyi (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Keçiqıran (Çəmbərək, Dərələyəz) - martın sonu, aprelin əvvəli (martın 22-dən aprelin 2-nə qədər olan vaxt)

Keçiməməsi I (İrəvan) - üzüm növü

Keçiməməsi II (Basarkeçər) - kökü yeyilən yabanı bitki

Keçkeçi (Hamamlı, Kalinino) - kol növü

Keçisaqqalı (Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki

Kertmen (Vedi) - kətmən

Keş (Meğri) - nəm

Keşdə (Qarakilsə) - gic

Keşgə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - kaş, kaş ki

Keşməx' I (Çəmbərək) - sönmək (ocağa, lampaya, çırağa aiddir)

Keşməx' II (Çəmbərək) - günahı bağışlamaq

Kem (Kalinino) - cil otdan hörülmüş kəndir

Kevə (Meğri) - bir ili tamam olmamış ayı balası

Key (Çəmbərək) - hər şeyi anlamayan, hər şeyə fikir verməyən; zəif düşüncəli, anlamaz

Keydar: Keydar olmaq (Çəmbərək) - əldən düşmək, yorulmaq

Keyran (Əştərək) - yağmır

Keyvənd (Basarkeçər, Çəmbərək) -içi ot və ya samanla doldurulub çul əvəzinə işlədilən palaz

Keyvir (Çəmbərək) - soyuq, sərin

Kəci (Meğri) - bişirilmiş barama

Kədo (Vedi, Zəngibasar) - balqabaq

Kəf I (Çəmbərək, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - ət xörəyi bişirilən zaman üst hissəsində əmələ gələn köpük

Kəf II (Çəmbərək)-əridilmiş ykərə yağın üzərində əmələ gələn köpük

Kəf III (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - hiylə, kələk

Kəf IV (Dərələyəz) - çaydanda, samovarda əmələ gələn çöküntü

Kəf gəlməx' (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - kələk gəlmək

Kəfkən (Çəmbərək) - səliqəsiz, daranmamış saç

Kəfgir I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - xörək bişirilərkən üzərində əmələ gələn kəfi yığımaq üçün alət, çömçə

Kəfgir II (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Əştərək) - tərs

Kəfrəm (Dərələyəz) - mitil

Kəhlis': **Kəhliyi azmax** (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - mədəsi pozulmaq (normadan artıq yedikdə və həzmin normal getməməsi nəticəsində baş verir)

Kəj (Çəmbərək) - əyri

Kəj baxmax (Çəmbərək) - əyri baxmaq

Kəkələməx' I (Çəmbərək) - əsəbiləşmək, birisinin üstünə hücum çəkmək

Kəkələməx' II (Çəmbərək) - dili dolaşmaq, dili topuq vurmaq

Kəkəşdəmməx' (Meğri) - lovğalanmaq

Kəkil (Çəmbərək) - qırılmış başın ön hissəsində saxlanılan tük, tel

Kəkoy (Çəmbərək, Kalinino) - pəltək, dili şirin

Kəkül (Qarakilsə) - bax: kəkil

Kələ (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - iri buynuzlu erkək heyvan, buğa

Kələyə gəlməx' (Vedi, Zəngibasar) - cütləşmək həvəsində olmaq (iribuynuzlu heyvana aiddir)

Kələcoş I (Basarkeçər, Dərələyəz) - qurut, yağ, soğan və kartofdan hazırlanan xörək

Kələcoş II (Çəmbərək) - yağa qatılmış xəngəl suyu

Kələcoş III (Çəmbərək) - yağla qurudun qatışdırılmasmdan hazırlanan xörək növü

Kələcoş IV (Əştərək) - qurut ayranından bişirilən yemək

Kələcər (Çəmbərək) - çoxbilmiş

Kələçokuş (Basarkeçər) - qatığın ərinmiş yağa tökülməsindən hazırlanan yemək

Kələf (Çəmbərək) - yumaq

Kələfi qarışmax (Çəmbərək) - işi duz gətirməmək

Kələfləməx' (Çəmbərək) - yumaqlamaq

Kələx' I (Qarakilsə) - daş yığmı

Kələx' II (Çəmbərək, Qarakilsə) - hiylə

Kələx' gəlməx' (Çəmbərək) - hiylə işlətmək

- Kələyini kəsməx'** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - əldən slamaq
Kələx'ləməx' I (Meğri) - toplamaq, bir şeyi topa şəklində yığmaq
Kələx'ləməx' II (Çəmbərək) - aldatmaq
Kələk I (Dərələyəz) - yan tərəfləri daşla hörülmüş ağıl (heyvan salman yer)
Kələk II (Dərələyəz) - daşlıq, daş topası
Kələkey (Qarakilsə) - yeni doğmuş heyvanın ilk südündən bişirilən yemək
Kəlküm (Qarakilsə) - xeyirxah, işə yarayan
Kələməx' (Qarakilsə) - torpağı üzdən-üzdən qaşımaq
Kələntər (Meğri) - nəcib, alicənab
Kələpırt (Basarkeçər) - öz yağında bişirilən ət
Kələy (Qarakilsə) - bax: kələk I
Kəlin (Ağbaba, Çəmbərək, Hamamlı) - buynuzlu qoyun
Kəlkün (Basarkeçər) - xeyirxah, qayğıkeş
Kəllah (Basarkeçər) - camış naxırı
Kəllə I (Çəmbərək) - evin yuxarı hissəsi
Kəllə II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - başlı, savadlı, ağıllı
Kəllə III (Vedi, Zəngibasar) - dikbaş, yekəxana (adam)
Kəllə otax (Çəmbərək, Qarakilsə) - yuxarıdakı, başdakı otaq, əsas otaq
Kəlləmanqo (Basarkeçər) - zökəm
Kəltə (Basarkeçər) - iri, gövdəli
Kəltən (Basarkeçər, Çəmbərək) - bərkimiş, yumruşəkilli torpaq, kəsək, qurumuş palçıq
Kəm I (İrəvan) - pis nəzər
Kəm II (Çəmbərək) - az, yarımçıq
Kəm III (Hamamlı) – vəl
Kəmçənək (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - əyri, qıyqacı (baxmağa aid)
Kəmçix' (Çəmbərək, Əştərək) - gödək, yarımçıq
Kəmənd (Əştərək) - cərgə ilə düzölmüş sıldırım qayalar
Kəmərə (Meğri) - kəmər şəklində duman
Kəmləşməx' (Çəmbərək) - razılaşmaq
Kəmö:x' (Çəmbərək) - 1.kövrək, boş; 2.az
Kəmsix' (Çəmbərək) - itin başına bağlanan ip, zəncir
Kəmsix'ləməx' (Çəmbərək) - boğazına ip bağlamaq
Kəndi (Çəmbərək) - öz
Kəndigəlmə (Çəmbərək) - öz-özünə bitən ot, əkilməmiş bitən Bitki

Kəni (Meğri) - gənc, cavan

Kəngəliş (Meğri) - mal-qaranın çətinliklə yediyi ot, keyfiyyətsiz qaba ot

Kə:ngi (Çəmbərək)- sümük xəstəliyi

Kəngigələn (Əştərək) - bax: kəndigəlmə

Kəpənəx' I (Basarkeçər) - qoyun xəstəliyi

Kəpənəx' II (Vedi) - öskürək

Kəpir (Əştərək) - suvarıldıqdan sonra torpağın bərkimiş üst hissəsi

Kəpriməx' (Ağbaba) - bərkimək

Kərđi I (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - lək, ləkin içi

Kərđi II (Qarakilsə) - kvadrat şəkilli arx

Kərđiyar (Çəmbərək, Qarakilsə)-arpa ilə budğanın qarışığı

Kərə I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - 1.qulaqsız qoyun (Çəmbərək); 2.buynuzsuz xırdaqulaq qoyun (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar)

Kərə II (Çəmbərək) - dəfə

Kərəcoş (İrəvan) - ət qovurması, soğan noxud ləpəsi, düyü, quru nanə, əzilmiş qurud və döyülmüş qoz ləpəsinin qarışığından bişirilən bozbaş, xörək növü

Kərəm (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: kərə II

Kərəməz (Qarakilsə) - bax: körəməz

Kərən (Basarkeçər, Çəmbərək, Kəvər) - evin üstünə qoyulan yoğun ağac, tir

Kərənti (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - dəryaz, ot biçmək üçün alət

Kərəskə (Çəmbərək) - tövlədə və ya damda quzular üçün düzəldilmiş yer

Kərəskə kəsməx' (Çəmbərək) - tövlədə və ya damda quzu üçün yer düzəltmək

Kərəvəng (Qarakilsə) - alacankəş

Kərəvəng qoymax (Qarakilsə) - narahat qoymaq, intizarda qoymaq

Kərgə I (Basarkeçər, Çəmbərək) - dövrələmə

Kərgə II (Çəmbərək) - dəstə (insana aid)

Kərgə bağlamax I (Çəmbərək) - dəstə bağlamaq

Kərgə bağlamax II (Basarkeçər, Çəmbərək) - dövrələmə oturmaq

Kərix' (Basarkeçər) - gödəkqol, qısa qadın geyimi

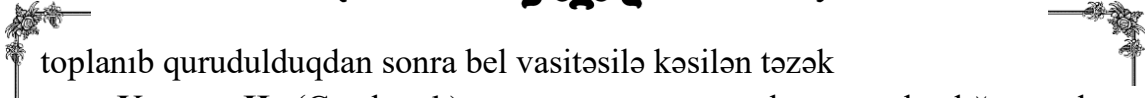
Kərki I (İrəvan) - tərəvəzin dibini yumşaltmaq üçün istifadə edilən alət

Kərki II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - dülgər aləti

Kərkincəx' (Hamamlı) - quş adı

Kərmə I (Basarkeçər, Dərələyəz, Vedi, Hamamlı) - mal peyininin

toplanıb qurudulduqdan sonra bel vasitəsilə kəsilən təzək

Kərmə II (Çəmbərək) - qış vaxtı qoyunların saxlandığı yerdən (tövlədən) bellə dördkünc formada kəsilib yanacaq üçün qurudulan təzək

Kərt (Dərələyəz) - malın, keçinin buynuzundakı qırış, qat

Kərtəməz (Basarkeçər, Çəmbərək, Karvansaray) - yeni doğulmuş heyvanın ilk südündən bişirilən yemək

Kərtəş (Vedi, Zəngibasar) - dikburun

Kərti (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - boyat, köhnəlmiş (quru çörək haqqında)

Kərtilməx' (Vedi, Zəngibasar) - üzə durmaq, üzə qayıtmaq, söz qaytarmaq

Kəsət (Dərələyəz) - az tapılan

Kəsə (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - kəsmə yol, qısa, yaxın yol

Kəsəx' (Çəmbərək, Kalinino) - bərkimiş torpaq parçası, kəltən

Kəsər (Qarakilsə) - qayçı

Kəsəmət (Çəmbərək) - pensiya

Kəsərri (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - sərt, cəsarətli, ötkəm (adam)

Kəsix' (Basarkeçər, Çəmbərək) - qohum, övlad

Kəsım (Hamamlı) - başlıq (qız köçərkən valideyninin oğlan evindən aldığı pul)

Kəsımət (Qarakilsə) - danışmaq, razılıq

Kəsmət (Qarakilsə) - sərt

Kəşan (Ağbaba) - dağdan öküzlə düz yerə çəkilən ot topası

Kəssək (Qəmərli, Zəngibasar, Vedi) - bərkimiş torpaq

Kəsov (Vedi, Zəngibasar) - ucu yanmış yoğun ağac

Kətə (Basarkeçər, Kalinino) - qutab

Kətən (Basarkeçər) - ləpəsi yaxşı çıxan qoz

Kətan-köynək (İrəvan) - qoz növü

Kəv (Dərələyəz) - kürəkən

Kəvəx' (Çəmbərək, Hamamlı, Vedi, Zəngibasar) –bax: kəvəng

Kəvəng (Əştərək) - yüngül kövrək daş

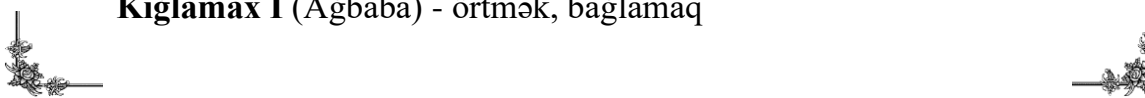
Kəvəri (İrəvan) - qarpız növü

Kəvlə (Meğri) - tənəyi dik saxlamaq üçün yerə basdırılmış ağac

Kəvşən (Dərələyəz, Qarakilsə) - çöl, əkin əkilən və ya mal otarılan yer, sahə

Kığ (Basarkeçər, Hamamlı) - baldırğana bənzər yeməli bitki

Kığlamax I (Ağbaba) - örtmək, bağlamaq

Kığlamax II (Zəngibasar) - toplamaq, qalaqlamaq
Kıxmıx I (Çəmbərək) - müəyyən nəsilən, tayfadan olan, simsar
Kıxmıx II (Barana, Çəmbərək) - lağac kəsərkən və ya odun doğrayarkən tökülən qırıntılar; 2.kiçik odun parçaları
Kılar (Basarkeçər) - yemək şeyləri saxlamaq üçün yerlər
Kılıf (Qarakilsə) - hasar altından keçən su yolu
Kırınanmax (Çəmbərək) - dolmaq, yığılmaq
Kırs (Qarakilsə) - qar uçqunu
Kırtız (Çəmbərək) - bir neçə il əkilməmiş sahə
Kırdazdamax (Çəmbərək) - yun ipin çixıntılarını sürtüb hamarlamaq
Kırza (Meğri) - tut ağacının yarpaqlı budaqlarından yığılıb bağlanmış bağlama

Kıtıra (Meğri) - boğaz heyvanın əmcəyindən çıxan maye
Kiçəşməx' (Əştərək) - bir-birinə salmaq
Kif (İrəvan) - çox qalan xörək və ya çörəyin üzünün torlanması
Kifsiməx' I (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - 1.kiflənmək (Çəmbərək, Dərələyəz); 2.çirklənmək;
Kifsiməx' II (Əştərək)- qorxmaq
Kirkirə (Əştərək) - əl dəyirmanı, dəstər
Kikkə (Vedi, Zəngibasar) - ağac qabığında yumurulanıb bərkimiş şirə
Kikoy (Hamamlı) - dili şirin, pəltək
Kılar (Basarkeçər) - bax: kılar
Kilh (Meğri) - kürt (toyuğa aiddir)
Kilit I (Çəmbərək, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - qıfıl, açar
Kilit II (Əştərək) - qapını bağlamaq üçün daldan keçirilən dəmir
Kilim (Çəmbərək, Əştərək) - qəzıl və ya yun qatışığından toxunmuş palaz

Kilitdəməx' (Çəmbərək) – qıfılmaq, bağlamaq
Kilitkan (Qarakilsə) - qapını bağlamaq üçün daldan keçirilən ağac
Kilitkə (Qarakilsə) - ağacda olan yapışqan
Kilkə I (Basarkeçər, Hamamlı) - çay puçalı
Kilkə II (Qarakilsə) - yun darandıqdan sonra qalan yararsız, keyfiyyətsiz hissə

Kilkələmməx' (Çəmbərək) - şübhələnmək
Kin (Çəmbərək) - ki (bağlayıcı)
Kinə (Qəmərlı, Vedi, Zəngibasar) - həb, dərman
Kintirix'li (Hamamlı) - səliqəsiz, pinti
Kir (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çirk

Kiral (Çəmbərək) - anbar

Kirdar (Çəmbərək) - qüvvə, güc

Kirri (Çəmbərək) - çirkli (paltara və üzə, sifətə aiddir)

Kirə I (Meğri) - zoğ

Kirə II (Çəmbərək) - 1.kirayə; 2.haqq

Kirəş (Çəmbərək, Kalinino) - əhəng

Kirgit (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - xalça toxumaq üçün istifadə edilən alət, toxuculuq aləti

Kiriməx' (Basarkeçər, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər, Hamamlı)- 1.susmaq, sakit olmaq; 2.sakitləşmək (ağladıqdan sonra)

Kirimiş (Çəmbərək) - sakit

Kirimişcə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - sakitcə, səssizcə

Kiriş (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - cəhrəni işlədən bağ, ip (qoyun və ya keçi bağırısağından hazırlanır)

Kirkit (Çəmbərək, Dərələyəz) - bax: kirgit

Kirkirə (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino, Vedi)-əl dəyirmanı, dəstər

Kirmiş (Çəmbərək, Əştərək, Kalinino) - bax: kirmiş

Kirmişcə (Çəmbərək, Əştərək) - bax: kirmişcə

Kirnas (Basarkeçər) - xəsis

Kirs I (Meğri) - buz, buz parçaları

Kirs II (Qarakilsə) - qırılmış qolun, ayağın bitişmə, birləşmə yerində əmələ gələn bərklik

Kirs bağlamax (Çəmbərək, Vedi) - bərkimək, möhkəmlənmək

Kirt (Vedi, Zəngibasər) - dəridə əmələ gələn qırış

Kirt dayanmax (Vedi, Zəngibasər) - qəfil hərəkətdən qalmaq

Kirt yarı (Vedi, Zəngibasər) - tən yarı

Kirtix' (Çəmbərək, Əştərək, Vedi) - işlədilmiş sabunun qalığı

Kirvə (Ağbaba, Çəmbərək) - sünnet olunan uşağı tutan adam

Kisgi (Əştərək) - yer qazmaq üçün ucu yonulmuş ağac

Kisip (Meğri) - dəfinə, xəzinə, var-dövlət

Kitil (Meğri) – barama qurduna vermək üçün qırılmış tut çubuqlarının kəsilib atılan yoğun və yarpaqsız hissəsi

Kitirə (Meğri) - boğaz heyvanın əmcəyindən çıxan yapışqanlı sarı maye

Ko:x (Basarkeçər) - tikanlı bitkilərdən birinin adı

Kol (Kalinino) - meşə

Kola I (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - ucu olmayan mıx

Kola II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - buynuzsuz keçi

Kola III (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - tarlada yayın istisində işçilərin daldalanması üçün tikili

Kolabasma: Kolabasma iş (Vedi, Zəngibasar) - başdansovdu görülən iş

Kolavat (Meğri) - kolu və ya ağacları qırılıb əkin sahəsinə çevrilmiş yer

Kom I (Çəmbərək) - qoyun, quzu salınan üstü örtülü yer, tövlə

Kom II (Çəmbərək, Meğri) - topa, dəstə

Koma (Çəmbərək) - dəstə (toplanmış bitkiyə aid)

Kontay (Qarakilsə) - bacarıqsız

Kontay:Kontayı danışmaq (Vedi, Zəngibasar) -kobud (ikibaşlı) danışmaq

Kontaylıq (Goruş, Qafan, Qarakilsə) - üzə durmaq, sözə bax:mazlıq

Kopallı (Basarkeçər) - kök, dolu (adam)

Kor (Goruş, Qafan, Qarakilsə) - küt, kəsməyən (kəsici alətlərə aid)

Kor dolma (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ətsiz, yalnız düyüdən ibarət olan dolma

Kora I (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Kalinino) - mıx, mismar

Kora II (Böyük Qarakilsə, Meğri) - kin, ədavət

Kora III (İrəvan) – qanmaz

Kora saxlamaq (Böyük Qarakilsə) - kin saxlamaq

Korafəhim I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – aciz, bacarıqsız

Korafəhim II (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino) - zehinsiz, yaddaşı zəif

Koralmaq (Basarkeçər) - yeyilib xarab olmaq, korlanmaq

Korxuşmaq I (Çəmbərək) - darıxmaq

Korxuşmaq II (Çəmbərək) - yorulmaq, yorulub əldən düşmək

Kor-kobud (Çəmbərək) - yöndəmsiz

Korrux (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çətinlik, qıtlıq

Korrux çəx'məx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çətinlik çəkmək, qıtlıq olmaq

Korruxlammaq (Çəmbərək) - narahat olmaq

Korş (Çəmbərək, Kalinino) - küt (bıçağa, baltaya, mişara aid)

Korşalmaq (Çəmbərək) - kəsərdən düşmək

Korşmaq (Meğri) - doymaq

Kort (Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - bax: korş

Kortalmaq (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - bax: korşalmaq

- Koruxmax** (Əştərək) - gözü baxa-baxa bir şeyi görməmək
Koruxşumax I (Çəmbərək) - bax: korşalmax
Koruxşumax II (Çəmbərək) - sağalmaq (yaraya aiddir)
Korun-korun (Çəmbərək, Vədi) - sakit-sakit, zəif-zəif (ocağa aid)
Koruş (Kalinino) - küt
Kotanlə:n (Basarkeçər) - böyük ləyən
Kotqalamax I (Çəmbərək) - bir yerə yığmaq, toplamaq
Kotqalamax II (Çəmbərək) - tikmək
Kotqa (Çəmbərək) – dəyə
Kotuğu: Kotuğu çarix (Çəmbərək, Hamamlı) - bağısız çarix
Kosasaqqalı (İrəvan) - yemlk
Kosdamax I (Çəmbərək) - dəyə tikmək
Kosdamax II (Çəmbərək) - yığmaq
Kosut (Çəmbərək) - məhsul (bal) verməyən (arıya aid)
Kov:Kov deyil (Dərələyöz, Qəmərli, Zəngibasər) - hesabdan deyil
Kovuş (Qarakilsə) - böyük ağacların gövdəsində olan deşik
Ko:zar I (Çəmbərək) - döyüldükdən sonra taxılın arasında qalan əzilməmiş sünbül, sünbül qırıqları (dənin içində olur)
Ko:zar II (Çəmbərək, Qarakilsə) - arpa ilə buğdanın qarışığı
Köbəl (Dərələyöz) - zəncirə keçirilən həlqə
Köbəx'kəsmə (Çəmbərək) - valideynlər tərəfindən hələ anadan olmamış uşaqları adaxlama, ad eləmə
Köbər (Əştərək) - əkin yerinin yanında dik yer
Köçəl (Gorus) - xırmanda tamam döyülməyib əzilmiş halda qalan sünbül
Ködiyə:Ködiyə verməx' (Meğri) - qışlağı müvəqqəti qoyun sahələrinə kirayəyə vermək
Köftürəx' (Əştərək)- heyvanın sidik kisəsi
Köftürəx' (Əştərək)- şar
Kökür (Çəmbərək) - iri qaşiq, kəfkir
Kö:x' (Basarkeçər) - yeməli bitki adı
Köx'ləməx' (Çəmbərək) - paltarı ilkin olaraq tikmək
Köx'lü I (Çəmbərək) - əsaslı
Köx'lü II (Çəmbərək) - əsilli-nəcabətli
Köx'lü-köməşdi (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - yerli-dibli, tamam, bötövlükdə
Kök (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasər) - nəsil
Kökə (Çəmbərək, Kalinino, Vədi, Zəngibasər) - çörək növü (adi

çörəkdən balaca olur)

Kökləməx' I (Dərələyəz) - sıırmaq (dərziyyə aid)

Kökləməx' II (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) – sazın simlərini aşıqları vasitəsilə saz havasına uyğunlaşdırmaq

Kölgənəcx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - kölgə yer

Kö:kür (Çəmbərək) - bax: kəfkir

Kökür olmax (Hamamlı) -haldan salmaq, əldən salmaq

Kölgənəcx' (Çəmbərək) -kölgəli yer, gün tutmayan yer

Kölgənəx' (Vedi) -kölgə yer, gün tutmayan yer

Köməşimax (Meğri) - köpmək

Köməşməx' (Çəmbərək) - 1.əl-ayağı iş tutmamaq, ruhdan düşmək; 2. soyuqdan donmaq

Köndələn I (Çəmbərək) - əyri-üyrü (yol barədə)

Köndələn II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çəpəki, əyri

Köndələn III (Vedi, Zəngibasar) - böyrü üstə

Könəlgə (Meğri) - yardım, kömək

Köntöy (Çəmbərək, Hamamlı, Kalinino, Zəngibasar) - tərs, kobud

Köpbəcə (Basarkeçər, Çəmbərək) - yumurta və ya südlə unun qarışığından bişirilən şirin çörək məmulatı

Köpəşməx' (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri) - şişmək, köpmək, əldə, ayaqda yanma və s. nəticəsində şiş əmələ gəlmək, göyərrib qalmaq

Körəməz (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan) - südlə qatıqın qarışığından hazırlanan yemək

Körkəməşdi (Çəmbərək) - yerli-dibli (bitkiyə aid)

Körrüköməşdi (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) –bax: körkəməşdi

Körsələməx' (Çəmbərək) - közü bir yerə yığmaq

Kösöv (Dərələyəz) - kökü yanmış ağac, yanmış odun parçası, yarımçıq yanmış ağac

Kötürüm: Kötürüm tüşməx' (Çəmbərək) - işsiz-gücsüz bir yerdə oturmaq

Kösöy (Çəmbərək) - bax: kösöv

Köşə (Dərələyəz, Kalinino, Qarakilsə) – 1.çarıq tikmək üçün ip kimi nazik kəsilən gön; 2.gönün qırağından çıxarılan sıyırım; 3.çarıq tikmək üçün göndən nazik şəkildə kəsilmiş hissə, bağ.

Kö:şən I (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1.biçilmiş əkin yeri; 2. biçilmiş əkin sahəsində mal otarılan yer

Kö:şən II (Zəngibasar) -əkin sahəsi

Köşən (Basarkeçər) - çarıqın ağzını tikmək üçün dəridən hazırlanmış

sap

Köşgə (Meğri) - kaş ki

Köşəqılış (Meğri) - insafsız

Kötmül (İrəvan) - həddindən artıq kök, gödək adam

Kötrüm döşməx' (Çəmbərək) - xəstələnmək, xəstə düşmək

Kövə (Basarkeçər) - paltarın kənarına tikilən əlavə parça, material

Kövər I (Çəmbərək)-təzə tikilmiş evin üstünə tökülmüş torpaq

Kövər II (Çəmbərək) - yeni tikilmiş tövlənin içərisində qalan torpaq

Kövşən (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - çöl, əkin əkilən və ya mal otarılan sahə, yer

Kövsənnix' (Qəmərli, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - çəmənlik, kövşən yeri, zəmi

Köyrəx' I (Çəmbərək) - yumşaq, tez sınan

Köyrəx' II (Çəmbərək) - hər şeydən tez təsirlənən

Köyrüməx' (Çəmbərək) - qurumaq

Köyüx' (Basarkeçər) - yeməli bitki adı

Közdəmə I (Çəmbərək)-köz üzərində bişirilən ət, kartof

Közdəmə II (Çəmbərək) - kömbə

Közəmə (Dərələyəz) - tikmə, çuxur, deşik yeri ip və ya sapla tikib doldurma

Kö:zər (Basarkeçər, Əştərək) - 1.vəlin altında əzilməyən sünbül; 2.təkrar döyülməyə ehtiyac duyulun və dəni tam çıxarılmamış sünbül

Kuf (Qarakilsə) - yelləncək

Kulovat I (Meğri) - bax: kolavat

Kulovat II (Meğri) - tonqal

Kum (Meğri) - topa

Kumac I (Meğri) - küldə bişirilən çörək

Kumac II (Meğri) - qıvrılıb yatan ilan (ilan qıvrılıb yatarkən aldığı dairəvi vəziyyət)

Künkül (Çəmbərək) - beldə olan əyrilik

Küçə (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1.qazma daxmanın girəcəyi (Basarkeçər); 2.evin həyəti (Çəmbərək)

Küçədalan (İrəvan) - küçədən həyətdə daxil olmaq üçün ikiqapılı ev

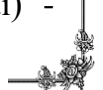
Küdül (Çəmbərək) - gödək, balaca boy

Küər (Basarkeçər) - iki və ya üçillik diş keçi

Küf (Qafan, Qarakilsə) - bax: kuf

Küfleylan (Qarakilsə) - 1.uşaq oyuncağı; 2.bax: kuf

Küflə (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Vədi) -

təndirə kənardan qoyulan nəfəslik, təndirin boru vasitəsilə hava çəkən yeri, külbə

Küflən (Əştərək, İrəvan) - bax: kuf

Küfrüməx' I (Çəmbərək) - kökəlmək

Küfrüməx' II (Çəmbərək) - üstələmək, üstün gəlmək

Küjə (Goruş, Qayan) - zibillik

Küjəlix' (Gorus, Qafan, Qarakilsə) - bax: küjə

Küjü (Çəmbərək) - hana ipi

Küjüləməx' (Çəmbərək) - hanaya ip keçirtmək

Kükün (Çəmbərək) - külfət

Kükünməx' (Çəmbərək) - sığınmaq, arxalanmaq

Külə (Gorus, Qafan) - quyruqsuz (itə aid)

Küləcə (Meğri) - qolunun ağzına və ya yaxasına xəz dəri qoyulmuş paltar ləbbədə

Küləş (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz) - 1.xırmana tökülən arpanın və ya buğdanın döyülməmiş hissəsi; 2.biçilmiş taxıl (sünbülü çıxarılmış saplaq)

Külləmə (Çəmbərək)- ocaq közündə bişirilmiş kartof

Külfə I (Çəmbərək) - bax: küflə

Külfə II (Çəmbərək) - əhəng hazırlanan quyuda qoyulan kiçik baca

Külfət (Çəmbərək, Dərələyəz) - ailə üzvləri

Külk (Gorus, Qafan) - yunun keyfiyyətsiz hissəsi, yun təmizləndəndən sonra qalan hissə

Külləməx' (Çəmbərək) - sacı küllə suvamaq

Külsək (Əştərək) - kül təcik

Kültə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - iri hissə

Kültələnməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) -kültə-kültə olmaq

Külücə (Meğri) - qısbudaqı tut ağacı

Kündar (Meğri) -baramaçı, barama qurdu bəsləyən

Kündə (Meğri) - qandalaq

Kündələmməx' (Qarakilsə) - şişib yumrulanmaq

Künə I (Meğri) - tut ağac zoğlarının yarpaqlarının barama- qurdu yedikdən sonra qalan ağac hissə

Künə II (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yumurtanın yastı tərəfi

Künə III (Çəmbərək) - 1.zəif, arıq; 2.bacarıqsız

Küngün (Ağbaba) - qozbel

Künkünnü (Çəmbərək) - beli əyri, qozbel

Küp (İrəvan) - sıxılmış üzüm cecələrindən sirkə çəkmək üçün yerə

basırılmış qulpsuz saxsı qab

Küpə (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yağ və ya bal saxlamaq üçün saxsı qab

Kür (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə) - nadinc, dəcəl, ağlağan (uşağa aid)

Kürrüx' etməx' (Çəmbərək) - dəcəllik etmək, nadinclik etmək

Kürdü (Çəmbərək) - bağısız çarıq

Kürə I (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Zəngilan) - qulaqsız qoyun

Kürə II (Çəmbərək) - uzun qulaqlı qoyun

Kürütdəmə (Meğri) - tamamilə, bütünlüklə

Kürməşməx' I (Çəmbərək) - tutaşmaq

Kürməşməx' II (Ağbaba) - gündən qorunmaq

Kürnüşkə (Əştərək) - balığını qarnından çıxan yumurta, kürü

Kürnəc (Qarakilsə) – bax:kürnəş

Kürnəş (Əştərək, Dərələyəz, Qarakilsə) - günün qızmar vaxtı qoyunların bir yerə toplaşaraq başlarını bir-birinin kölgəsinə tutma

Kürnəşməx' (Çəmbərək) - günün ən qızmar vaxtlarında həddindən artıq sıxlaşmaq, günün təsirini azaltmaq məqsədilə bir yerə toplaşmaq (qoyunlara aiddir)

Kürpüşdəməx' (Basarkeçər) - çalxamaq

Kürsəx' (Çəmbərək) - it sürüsü

Kürsəyə gəlməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - cütləşmək (itə aid)

Kürsü (Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qışda təndirin üstündə qızınmaq üçün qurulmuş taxt

Kürt: Kürt tüşməx' (Ağbaba, Çəmbərək) - müəyyən müddət ərzində yumurta üstündə daimi yatmaq (ev quşlarına aiddir)

Kürt tüşməx' (Çəmbərək) - yerindən qalxmamaq

Kürtük (Əştərək) - qarın çox toplandığı yer

Kürtyarması (Basarkeçər) - kiçik dolu

Kürüx' (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Vedi) - at balası

Kürüşnə (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.kürü (Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar); 2. toyuğun yumurtalığında bərkiməmiş, qabıqlan- mamış yumurtacıqları (Qarakilsə)

Kürütdəməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - kürümək

Küsəmməx' (Çəmbərək) - qibtə etmək, həsəd aparmaq

Küşdəməx' (Vedi, Zəngibasar) - toyuqları qabağa qatıb aparmaq, toyuqları qovmaq

Küşkü (Əştərək) - küləş

Küşküləməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - bir yerə toplamaq (qoyun sürüsü barəsindədir)

Küşəmal (Meğri) - kötək

Küt I (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino) - bacarıqsız

Küt II (Çəmbərək, Kalinino) - yaxşı kəsməyən

Küt III (Çəmbərək) - unlu kəpəkdən hazırlanmış mal-qara üçün yemək

Küt IV (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - təndirə yapılmış xəmir kündəsinin tam bişmədən yumrulanaq közün üstünə düşərək bişən çörək

Əldən küt (Çəmbərək) - bacarıqsız

Kütah (Əştərək) - gödək

Kütdüşməx' (İrəvan) - yel xəstəliyi, revmatizm

Kütmüx' (Çəmbərək) - gödək, qısa

Küyləməx' (Çəmbərək) - qızışdırmaq

Küyqara: Küyqara töx'məx' (Çəmbərək) - hay-küy salmaq

Küy: Küy-kələx' (Çəmbərək) - fırıldaq

Küz I (Basarkeçər, Dərələyəz, Qalakilsə, Meğri) - quzu saxlanılan üstü örtülü yer

Küz II (Meğri) - əkin sahəsində kiçik arx

Küz III (Ağbaba) - yuva

Küz IV (Çəmbərək) – payız

Qq

Qabax (Çəmbərək) - alın

Qabax stolu (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - stol

Qabaq-qənşər (Çəmbərək) - qarşı-qarşıya

Qabon (Ağbaba) - biçilərək toplanmış ot yığı

Qabarmax (Çəmbərək, Zəngibasar) - üzə ağ olmaq, söz qaytarmaq

Qabırğa: Qabırğası qalın (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - söz eşitməyən, qanmaz

Qabqıran (İrəvan) - xırda sarı çiçəkli bitki, lələ

Qablama (Zəngibasar) - saxta, qəlp

Qablamaqazan (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qapaqlı böyük qazan; bir-birinin içərisinə keçirilmiş bir neçə qazan

Qablıx (İrəvan) - qın (ülgüc, biz və s. üçün parçadan və ya dəridən tikilmiş qab)

Qacal (Meğri) - yaylaq, meşə ətrafında otlaq yer

Qaçaqadurma (Çəmbərək) - oyun adı

Qada (Çəmbərək) - xəta, bəla

Qadax (Zəngibasar) - zarafat

Qadamax (Əştərək) - dirəmək

Qadarazu (Zəngibasar) - xidmətçi

Qadı (Çəmbərək, Kalinino) - lovğa, yaşından böyük danışan, çox danışan

Qadı-qadı (Çəmbərək) - yekə-yekə

Qadı-qadı damşmax (Çəmbərək) - yekə-yekə danışmaq

Qadı: Qadı olmax (Meğri) - gözləməkdən yorulmaq

Qafqan (Ağbaba) – bax: kəfkən (saçla bağlı işlədilir)

Qafqarannıx (Çəmbərək, İrəvan) - qaranlıq, lap qaranlıq

Qafsamax I (Ağbaba) - örtmək, basdırmaq

Qafsamax II (Dərələyəz) - mənimsəmək, ələ keçirmək

Qağ (Qarakilsə) - qığılıcı

Qağa I (Çəmbərək) - ata

Qağa II (Çəmbərək) - qardaş

Qağan (Meğri) - igid

Qağzdammax (Qarakilsə) - lovğalanmaq

Qahmar (Çəmbərək) - tərəfdar

Qahmar çıxmax (Çəmbərək) - tərəfdar olmaq, tərəfini saxlamaq, müdafiə etmək

Qahmadar (Böyük Qarakilsə) - tərəfdar

- Qax** (Çəmbərək, Kalinino) - meyvə qurusu
- Qaxac** (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.qurumuş ərzaq (ətə aid); 2.suyu çəkilməmiş, qurumuş meyvə
- Qaxarix** (Çəmbərək) - qıtlıq, qəhətlik
- Qaxar-quxarrix I** (Çəmbərək) - quraqlıq
- Qaxar-quxarrix II** (Çəmbərək) - qıtlıq
- Qaxet I** (Çəmbərək, Zəngibasar) - arıq, cansız (adam)
- Qaxet II** (Çəmbərək) - quru
- Qaxı** (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - əsas olmayan şər sözlər
- Qaxınc** (Çəmbərək, Kalinino, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - başa qaxılan söz, üzə vurulan tənə, eyib
- Qaxmax** (Çəmbərək, Qarakilsə) - demək, üzə vurmaq, tənə etmək
- Qaj** (Çəmbərək) - əkin yerinin arasında qalan xam hissə
- Qajımax** (Çəmbərək) - əsəbiləşmək, işi düyünə salmaq
- Qajırğa: Qajırğa eləməx'** (Çəmbərək, Karvansaray) - adət etmək, vərmiş etmək
- Qaqə** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - hər növ şirniyyat
- Qaqqanax:Qaqqanax çəx'məx'** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- ucadan gülmək, şaqqanaq çəkib gülmək
- Qa:yl** (Çəmbərək) - razı
- Qa:yl olmax** (Çəmbərək) - razı olmaq
- Qalax** (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək, Vedi) - təkək, kərmə yığımı (təzəyi və ya kərməni üst-üstə qüllə şəkilli yığmaq)
- Qalaxlamax I** (Çəmbərək) - qabı ağzına qədər doldurmaq
- Qalaxlamax II** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - üst-üstə yığmaq
- Qalamax** (Çəmbərək) - yandırmaq
- Altından qalamax** (Çəmbərək) -qızışdırmaq
- Qalammax** (Hamamlı) - sevinmək
- Qalarqı** (Çəmbərək) - qalan (adam)
- Qalet** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - peçənya
- Qalın** (Əştərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - çörək növü (sacda və ya təndirdə bişirilir)
- Qalın adam I** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - canı bərk, işə davamlı (adam)
- Qalın adam II** (Çəmbərək) - söz təsir etməyən
- Qalın geyimməx'** (Çəmbərək) - isti paltar geyinmək
- Qallax I** (İrəvan) - yumru, əyri-üyrü xiyarlar
- Qallax II** (Zəngibasar) - badımcan

Qaltan: Qana qaltan olmaq (Çəmbərək, Əştərək) - öz qanına batmaq, qanına bulaşmaq; faciəli şəkildə ölmək

Qəlyangülü (Basarkeçər) - yabanı bitki adı

Qalmıx (Meğri) - sırtıq

Qamarlamax (Çəmbərək, Zəngibasər) - tutmaq, qovaraq qucaqlayıb tutmaq

Qamaşısız (İrəvan, Vədi, Zəngibasər) - utanmaz, heç kimdən çəkinməyən

Qamaşmax I (Çəmbərək, Qarakilsə) - qorxmaq

Qamaşmax II (Çəmbərək) - gözünü qıymaq (gün düşəndə olur)

Qamaşmax III (Əştərək) - əl-ayağı iş tutmamaq, keyləşmək

Qamaşmax IV (Çəmbərək) - dişdə müəyyən əlamət əmələ gəlmək (turş meyvə yeyəndə yaranır)

Qamqalax (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, Qarakilsə) - odun qırıntısı

Qanatma (Vədi, Zəngibasər) - saqqız növünün adı

Qanatmax (Əştərək) - saqqız tutmaq

Qanbağır: Qanbağır olmaq (Çəmbərək, Vədi, İrəvan, Zəngibasər) - qorxmaq, ürəyi üzülmək

Qanbur (Vədi) - qozbel

Qancalmax (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Karvansaray) - arıqlamaq, zəifləmək, taqətdən düşmək

Qancıx (Çəmbərək) - 1.dişi it; 2.həyasız (qadına aiddir)

Qançıl (Çəmbərək, Əştərək) - bax: qançır

Qançır (Çəmbərək) - sətəlcəm

Qançır olmaq (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasər) – soyuqlamaq, sətəlcəm olmaq

Qançırğa (Çəmbərək) - xurcunun ağzını bağlamaq üçün hazırlanmış qotazlı ip

Qandat (Meğri) - carçı

Qandırmax (Çəmbərək) - 1.başa salmaq, anlatmaq; 2.öyrətmək (mənfi mənada)

Qanıx (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - qana həris, qana susamış

Qanıxmax (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - qana susamaq, hərislənmək

Qanırmax (Dərələyəz, Vədi, İrəvan, Zəngibasər) - burmaq, arxaya əymək (ələ, ayağa aiddir)

Qanırmax (Çəmbərək, Dərələyəz) - əli, qolu burmaq, tərsinə ağrı verici formada əymək, çevirmək

Qaqırtaxlamaq (Çəmbərək) - vurmaq

Qan: Qana түşməx' (Çəmbərək) - günahkar olmaq, davaya düşmək

Qanqaraçılıq (Çəmbərək) - narahatlıq

Qanqırmax (İrəvan) - bax: qanırmax

Qanqırtmaş (Çəmbərək) - tərs

Qanqırt (Meğri) - işləmək, qabiliyyəti olmayan

Qanmax (Çəmbərək) - anlamaq, başa düşmək

Qanouz (Qarakilsə) - 1.qoz qabığı; 2.pərça növü

Qanov (Vedi) - kiçikarx (həyət çəpəri ilə yol arasında olur)

Qanoy (İrəvan) – xüsusi həyətlərdə arovlı suyu tökmək üçün qazılmış quyu

Qantar I (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çəki aləti, iri tərəzi

Qantar II (Ağbaba, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - uclarında vedrə asmaq üçün çəngəli olan çiyin ağacı

Qantarğa (Çəmbərək) - yüyən

Qantəpər (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- yabanı bitki adı

Qanrılmax (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çevrilmək, dönmək, geriyə dönmək

Qapalamaq (Çəmbərək) - tutmaq

Qapax (İrəvan) - şaftalı növü

Qapaxlı (Çəmbərək) - qapaqlı qazan (qapağı olan qazan)

Qapaz (Çəmbərək, Kalinino) - əlin içi ilə vurulan zərbə

Qapazdamax I (Çəmbərək) - əllə vurmaq

Qapazdamax II (Çəmbərək) - ələ keçirmək (mənfi mənada)

Qapı (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - həyət, həyət-baca

Qapıbasması (Basarkeçər, Çəmbərək, Zəngibasar) - gəlini oğlan evinə apararkən qız evində gəlin çıxan qapının ağzında durub alınan hədiyyə, pul

Qapıdan (Meğri) - sırtıq

Qapıkəsdi (İrəvan, Vedi) - bax: qapıbasması

Qapıpusma (Çəmbərək) - Novruz bayramında, ilin axır çərşənbəsində bağlı qapı arxasında evdəki danışqların gizlicə dinlənilməsi, qulaq falı

Qapıpusdu (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: qapıpusma

Qapışmaq (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - savaşımaq, tutaşmaq

Qapızax (Meğri) - tikanlı kollardan qayırılmış kaha qapısı

Qapla (Meğri) - güclü

Qaput (İrəvan) - çöl quşu adı

Qara I (Qarakilsə) - yeri şumlamaq üçün ilk dəfə salınmış bir parça əkənək (heran)

Qara II (Çəmbərək) - yazı, oxu

Qara salmax (Qarakilsə) - ilk heran salmaq

Gözü qarada qalmax (Çəmbərək)-çox yazmaq, çox oxumaq

Qara:Qarıyı qarıya tutmax (Çəmbərək) -güzəştə getməmək

Qara yel (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - şimaldan əsən külək

Qara arpa (Dərələyəz) - arpa növü

Qarabağır (Çəmbərək) - qaraciyər

Qarabatdax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - aralarında qızıl olan qara muncuqlu boyunbağı

Qarabəz (İrəvan) - bax: qarabəniz

Qarabəniz (Çəmbərək, İrəvan) - qara yanız

Qarabölük (Əştərək) - canavar sürüsü

Qaraca (Basarkeçər) - xəstəlik adı (malın dilində olan xəstəlik)

Qaracadil (Basarkeçər) - bax: qaraca

Qaracadil olmax (Basarkeçər) - xəstlənmək, malın dilində olan xəstəliyə tutulmaq

Qaraçalı (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - tikan növü

Qaraçı I (Basarkeçər) - xəsis

Qaraçı II (Çəmbərək) - davakar, araqarışdıran, həyasız

Qaraçöp (Basarkeçər, Çəmbərək) -dincə qoyulmuş əkin yeri

Qaraçöp qalmax (Basarkeçər) - dincə qalmaq

Qaradam I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - daxma

Qaradam II (Çəmbərək) - yerdən qazılan dam

Qaradavan (Çəmbərək) - uğursuz (adam haqqında)

Qaradiş (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - üçillik erkək davar

Qarağan (İrəvan) - payızda yetişən ot

Qarağasa (Çəmbərək) - qarışıqlıq

Qaraqayş (Çəmbərək) - kotana, cütə qoşulan heyvanların birinci cütü

Qaraqayış I (Dərələyəz) - kotana cütə qoşulan üç cüt öküzün arxadan ikinci cütü

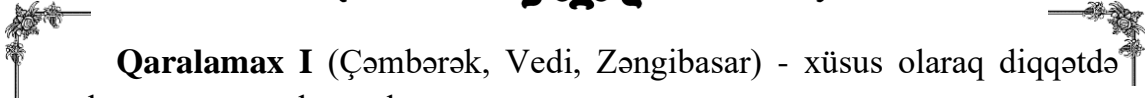
Qaraqayış II (Ağbaba) - qoşulan öküzlərin üçüncü cərgəsi

Qaraqayış III (Çəmbərək) - çox işləyən, işdə dözümlülük göstərən

Qaraqazan (Vedi, Zəngibasar) - qatarın paravozu

Qaral (Qarakilsə) - qayda, cür

Qaralamax I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - xüsus olaraq diqqətdə saxlamaq, nəzarətdə saxlamaq

Qaralamax II (Çəmbərək)- gizlicə bir şeyin yerini müəyyənləşdirmək

Qaralamax III (Çəmbərək) – yeni tikilmiş evin üstünü lazımi formaya uyğunlaşdırmadan örtmək

Qaralammax I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - şübhələnmək

Qaralammax II (Qarakilsə) -qorxmaq

Qarama I (İrəvan, Çəmbərək, Zəngibasar) - 1.qapaz, əl ilə başa vurulan zərbə; 2.əl ilə qarğış

Qarama II (Qarakilsə) - bataqlıq

Qaramat (Calaloğlu, Kalinino) - qüssə, dərd

Qaramət: Qaramət basmax (Qarakilsə) - 1.qara basmaq; 2.dərd, qəm basmaq

Qarantırx (Zəngibasar) - qaranlıq, zil qaranlıq

Qarao:lçu (Çəmbərək) - gözətçi

Qaraöylü (Çəmbərək) - bədbəxt, talesiz

Qarapər (Əştərək) - əzilmiş dırnağın, dərinin altına yığılan qan

Qarapərə:Qarapərə salmax (Çəmbərək)-aranı qarışdırmaq

Qarasuran (Meğri) - uzunçu, müxtəlif mənasız suallarla adamı yoran

Qaratəpməcə (Çəmbərək) - hədə, hədə-qorxu

Qaratəpməcə gəlməx' (Çəmbərək) - hədə-qorxu gəlmək

Qaratulux (Çəmbərək) - döyülmə nəticəsində bədəndə əmələ gələn yara (içerisində suya bənzər maye olur)

Qaravəlli (Qarakilsə) - lağ, məsxərə

Qaravəlli eləməx' (Qarakilsə) - lağ etmək

Qaravəlliyə qoymax (Qarakilsə) - lağa qoymaq, məsxərəyə qoymaq

Qarayaxa (Çəmbərək) - həyasız, dalaşqan

Qarayandı (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qaramtıl, qarabəniz

Qarayanıx (İrəvan) - 1.zəhmətkeş, kasıb; 2.başı bəlalar çəkmiş (adam)

Qarayanız (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qarabəniz

Qarayara (Çəmbərək) -heyvanlarda rast gəlinən xəstəlik

Qarayel I (Dərələyəz) - şimaldan əsən külək

Qarayel II (Əştərək) - xəstəlik adı

Qarayellin (Basarkeçər) - heyvanlarda olan xəstəlik

Qarayellə (Əştərək) - çilikağac oyununda çiliyə vurmanın bir növü

Qarayer (Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - məzar, qəbir

Qarayola (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - cəhənnəmə ki

Qarazirtix (Zəngibasar, Vedi) - eybəcər, kifir, qapqara adam

Qarcaşmax I (Çəmbərək, Zəngibasar) - gərnəşmək

Qarcaşmax II (Çəmbərək, Əştərək) - ürəyi bulanmaq, ürəyi ağrımaq

Qardammax I (Çəmbərək, Hamamlı) - qaşınmaq

Qardammax II (Çəmbərək) - çətinliklə otlamaq, otu az olan yerdə otlamaq (heyvanlara aiddir)

Qardaşdıx I (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz) - toyu olan oğlanın yanında duran şəxs, sağdış

Qardaşdıx II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - dost

Qarğa duzu (Əştərək) - daş növü

Qarğasa (Çəmbərək) - səs-küy

Qarı I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qolun dirsəkdən yuxarı hissəsi

Qarı II (Çəmbərək) - qoca, yaşlı qadın

Qarımmax (Çəmbərək) - karıxmaq

Qarım (Hamamlı) - dəyənin, alaçığın içinə su dolmaması üçün ətrafında qazılmış kiçik arx

Qarımmax (Çəmbərək, Kalinino) - qocalmaq

Qarınqarta (Çəmbərək, Zəngibasar, Vedi) - heyvanın içalığı (böyrəyi, ciyərləri, ürəyi və s.)

Qarınnamax (Çəmbərək) - divarın orta hissəsindən qabarmaq, şişmək, uçub-dağılmaq həddində olmaq

Qarınöylü (Çəmbərək) - kinli

Qarqaduzu (Qarakilsə) - yarımşəffaf kristal maddə

Qarqara I (Çəmbərək, Karvansaray) - axar suyun üzərində nazik buz təbəqəsi

Qarqara II (Basarkeçər) - şərbət

Qarqara III (Çəmbərək) - itin zənciri keçirilən məftil, hər ucu ağaca və ya dəmirə bağlanmış məftil

Qarqara IV (Əştərək) - yazda qar əriyən zaman bərk yağış yağanda boz-bulanlıq köpüklü gələn sel

Qarqasuyu (Qarakilsə) - yağışdan sonra iri daşların çökək yerlərində qalmış su

Qarlıx (Qarakilsə) - iynə, sap və s. saxlanılan qab

Qarmalamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - tutmaq, qamarlamaq

Qarnax (Çəmbərək, Karvansaray) - çökək yer

Qarınboğaz I (Çəmbərək) – hamilə

Qarınboğaz II (Çəmbərək) – qarında balası olan heyvan

Qarınıyarıx (Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki

Qaromax (Qarakilsə) - qatlamaq

Qaroy (Çəmbərək) - kor, zəif görən

Qarpımmax (Çəmbərək, Karvansaray) - çətinliklə otlamaq

Qarpmax (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək) - dişləmək, tutmaq (ata və dəvəyə aiddir)

Qarrax (Əştərək) - tövlədə qarı əridib suya çevirmək üçün düzəldilmiş yer

Qarramax (Zəngibasər) - ağarmaq (sudan çox istifadə edilməsi nəticəsində əl ağappaq olur)

Qars (Qarakilsə) - ciyə

Qarsmax I (Qarakilsə) - qatlamaq, gödəltmək, daraltmaq

Qarsmax II (Çəmbərək) - ütmək

Qarsaxlammax (Çəmbərək) - içi yaxşı bişmədən üzü yanmaq (çörəyə aiddir)

Qarsalamax (Ağbaba, Çəmbərək) - yandırmaq

Qarsalanmax (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - bax:qarsalamax

Qarsımax (Dərələyəz) - qızarmaq, yanmaq (dəriyə qaynar suyun tökülməsindən, çörəyə təndirin alovunun vurmasından əmələ gəlir)

Qarsmax (Vedi, Zəngibasər) - gödəltmək, daraltmaq

Qart I (Çəmbərək) - çoxbilmiş

Qart II (Çəmbərək, Qarakilsə) - yaşlı, yaşca böyük

Qart III (Çəmbərək) – vaxtı ötmüş (bitkiyə aid)

Qart-qart danışmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - dünyagörmüş yaşlı adamlar kimi danışmaq

Qartalanqaz (Vedi, Zəngibasər) - təndirdə çörəyin quruyub bozarması

Qartalmax I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - bərkimək, vaxtı keçmək, gödəlmək (bitkilərə aiddir)

Qartalmax II (Çəmbərək, Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasər) - yaşlanmaq, qocalmaq

Qartdanqaz (Çəmbərək, Zəngibasər) -1.quru; 2.bərk, möhkəm (parçaya aiddir)

Qartdammax (Çəmbərək, Kalinino) - qaşınmaq

Qartımax (Çəmbərək) - qocalmaq

Qartımış (Çəmbərək) - ərə getməmiş

Qartmax I (Qarakilsə) - qazanın dibində olan qazmaq

Qartmax II (Qarakilsə) - başda olan qabıq

Qasdırmax (Çəmbərək) - gödəltmək, yığcamlaşdırmaq (paltara aid)

Qasmax (Çəmbərək, Əştərək) - paltarın artıq hissəsini tikmək, uzun paltarı

qatlayıb tikmək; bədənə böyük olan paltarı daraltmaq

Qasnax I (Ağbaba) - çəlləyin, araba təkərinin, ələyin sargısı

Qasnax II (Çəmbərək, Əştərək) - ələk və ya xəlbirin yanı, taxta hissəsi

Qaş I (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək, Hamamlı, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - dağın, təpənin hündür yeri; dərənin yuxarı hissəsinin kənarı

Qaş II (Qarakilsə, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yəhərin dalında və qabağında aypara şklində olan dik, çıxıq

Qaşıxaşı (Vedi, Zəngibasar) - sulu xörək (qovurma və ələyəzlə bişirilir)

Qaşxəngəl (Zəngibasar) - yemək növü

Qaşıxəngəli (Basarkeçər) - sulu xörək

Qaşıxlıx (Basarkeçər, Hamamlı) - qaşığı torbası

Qaşqa I (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı, Kalinino) - alın

Qaşqa II (Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - heyvanların alnında olan ağ ləkə

Qaşqalaşmax (Çəmbərək) - dalaşmaq

Qatağac (Əştərək) - az olanı çox olana qatışdırma

Qatar I (Qarakilsə) - patrondaş

Qatar II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - Novruz bayramında çox sayda yumurtaların sıra ilə düzülərək döyüşdürülmə forması

Qatdalamax (Vedi, Zəngibasar) - qatlamaq

Qatdama (Çəmbərək, Kalinino, Vedi) - yağda bişirilən qat-qat şəklində qoğal, yağda bişirilən və üzərinə şəkər tozu tökülən şirniyyat

Qatığaşı (Basarkeçər, Vedi, Zəngibasar) - dovğa, ayranaşı

Qatırramax I (Çəmbərək, Meğri) - tez-tez getmək, hərəkət etmək

Qatırramax II (Meğri) - bədəndə gicişən yeri ağızla qaşımaq (heyvanlara aiddir)

Qatqat (Çəmbərək, Qarakilsə) - həzm orqanı (gövşəyən heyvanın qarnı ilə qursağı arasında olur)

Qatma (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - ip, nazik ip, kəndir

Qatmax (Çəmbərək) - qarışdırmaq

Qatmaşüyər (Çəmbərək) - qarışıq, qatmaqarışıq

Qatöylət (Çəmbərək) - təzyiq nəticəsində günahlandırma

Qatöylət etməx' (Çəmbərək) - təzyiq nəticəsində günahlandırmaq

Qavax I (Çəmbərək) - alın, üz

Qavax II (Çəmbərək) - ön tərəf

Qavazax I (Meğri) - yüngül (yük)

Qavazax II (Ağbaba) - boş

Qavqarmax (Çəmbərək, Karvansaray, Kalinino) - yığışdırmaq,

yerləşdirmək; qablamaq

Qavırğa (Ağbaba) - qovurulmuş taxıl

Qavlama I (Zəngibasər) - qəlp, saxta

Qavlama II (Basarkeçər) - balaca qazan

Qavlıx (Qarakilsə) - iynə sancılan yastıqça

Qavsara (Zəngibasər) - ağac qabığından və ya çubuqdan toxunmuş səbət

Qavzamax (Dərələyəz) - qaldırmaq

Qayda (Basarkeçər) - araba oxunu banı ilə birləşdirən hissə

Qaydalamax (Çəmbərək) - ahəng tutmaq (musiqiyə aiddir)

Qayix (Hamamlı) - məfrəşin ağzına vurulan naxış

Qayixmax I (Çəmbərək) - qarışmaq

Qayixmax II (Çəmbərək) - karıxmaq, təntimək

Qayım:Qayım-qədim (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) – 1.əbədi, daimi; 2.möhkəm, bərk

Qayım-qədim olmaq (Çəmbərək) - əbədi olmaq (insana aid)

Qayırmaq (Çəmbərək) - hazırlamaq, düzəltmək

Qayışbaldır (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) – 1.arıq; 2. dözümlü (adam)

Qaynama (Zəngibasər) - bulaq

Qaynarramax (İrəvan, Vədi, Zəngibasər) - qab-qacağı qaynar su ilə yumaq

Qaynaşma (Çəmbərək) - qarışıqlıq

Qaynaşmaq (Çəmbərək) - qarışıqlıq olmaq

Qaysafa (İrəvan, Vədi, Zəngibasər) –bax:qaysava

Qaysax I (Çəmbərək) - yara sağalan vaxtı üstündə əmələ gələn nazik quru təbəqə

Qaysax II (Çəmbərək) - nazik buz təbəqə

Qaysax bağlamax (Çəmbərək) - buz bağlamaq

Qaysaxlamax I (Kalinino) - süd qaynayan zaman üzündə yağlı təbəqə əmələ gəlmək

Qaysaxlamax II (Çəmbərək, Kalinino)-nazik formada buzlamaq

Qaysar (Çəmbərək, Əştərək) - soyuqdəymə, sətəlcəm (tərləyəndən sonra soyuqdan yaranır)

Qaysarramax (Çəmbərək) - soyuqlamaq, sətəlcəm olmaq

Qaysava (Basarkeçər, İrəvan, Vədi, Zəngibasər) - qaysıdan (ərikdən) yağda bişirilən xörək

Qaytarma (Çəmbərək) – aşıq musiqiqi havası

Qazabasdıran (İrəvan) - düşməndən qorunmaq üçün həyətlərdə qazılan enli dərin xəndək, səngər

Qazalax (Dərələyəz) - kəkilli torağay

Qazanqulpu (Basarkeçər) - yeməli yabanı bitki

Qazayağı (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki

Qazıx I (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - arabanın yanlarını (laydırını) saxlamaq üçün qollara üfüqi birləşdirilmiş taxta

Qazıx II (Ağbaba) - hörüyün ucuna bağlanan və yerə çalınan iri mıxça

Qazmax I (Çəmbərək) - çörək küt gedəndən sonra təndirin divarında qalan nazik təbəqə

Qazmax II (Çəmbərək) - plovun dibinə yapışıb qurumuş, qızarmış hissə (undan, yumurtadan hazırlanıb plovun altına salınan, qızardılan lavaş)

Qəc (Meğri) - qardaş

Qəcar (Meğri) - yaylaq, meşə ətrafında otlaq yer

Qəcəl I (Qarakilsə) - yabanı bitki adı

Qəcəl II (Qarakilsə) - susuz yer

Qəcəl III (Qarakilsə) - hündür yer

Qəcələ I (Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar) - sağsağan

Qəcələ II (Vədi, Zəngibasar) - çox danışan

Qəcəmədaş (Vədi, Zəngibasar) - beşdaş (beş xırda yumru daşlarla oynanılan uşaq oyunu)

Qəcər (Qarakilsə) - quzğun

Qədəcər (İrəvan) - təzə paltar və ya parça, lap təzə paltar

Qəddəməx' (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - yonmaq, çərtmək (karandaşa, ağac parçasına, çubuğa aiddir)

Qəfə (Qarakilsə) - çayxana

Qəfədan (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - çaydan

Qəfri: Qəfri alınmax (Əştərək) - əl-ayağı iş tutmamaq

Qəhət (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - tapılmayan

Qəhəti çıxmax (Çəmbərək) - tapılması mümkün olmamaq

Qəhmədar (Meğri) - tərəfdar

Qəhmər (Çəmbərək) - tərəfdar

Qəhmər çıxmax (Çəmbərək, Qarakilsə) - tərəfini saxlamaq, tərəfdar çıxmaq

Qəhmər durmax (Çəmbərək, Qarakilsə) - tərəfdar durmaq, tərəfini saxlamaq

Qə:xmax (Çəmbərək) - karıxmaq, tənitmək

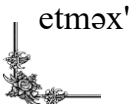
- Qə:xməc: Qə:xməc etməx'** (Zəngibasar) - karıxdırmaq
Qəjəl I (Qarakilsə) - bax: qəcəl II
Qəjəl II (Qarakilsə) - bax: qəcəl III
Qəjiməx' (Çəmbərək) - əsəbiləşmək, acağı tutmaq; tərsləşmək
Qəlbi (Ağbaba, Qarakilsə) - hündür, uca
Qələ (Meğri) - dəfə
Qələmə I (Hamamlı) - tikan
Qələmə II (Zəngibasar) - qovaq ağacı
Qələqəzən (Meğri) - yelləncəyin bir növü
Qəlif (Çəmbərək) - keçə
Qəlip (Qarakilsə) - bax: qəlif
Qəmbər (Vedi) - ağlağan
Qəməlti (Ağbaba, Çəmbərək, Hamamlı, Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasar) - iri bıçaq, qatlanmayan iri bıçaq
Qəmrel (Ağbaba) - vəkalətnamə, inanış
Qənah: Qənah olmax (Əştərək) - kifayətlənmək, qane olmaq
Qəncəlməx' (Qarakilsə, Meğri) - arıqlamaq, zəifləmək
Qəndil (Basarkeçər) - baca
Qənəx':Qənəx' olmax (Çəmbərək) - qane olmaq
Qənər I (Çəmbərək) - qayda
Qənər II (Çəmbərək) - qismət
Qənət (Əştərək) - qəzildən toxunmuş palaz
Qənətmə I (Zəngibasar) - ağ saqqız
Qənətmə II (İrəvan) - yabanı bitki
Qənjəlməx' (Qarakilsə) - arıqlamaq
Qənqırtax (Meğri) - quru (çörək)
Qənşər (Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə) - ön, qabaq, görünən tərəf
Qaravul (Qarakilsə) - gözətçi
Qərəl I (Çəmbərək) - qayda
Qərəl II (Çəmbərək) - ölçü, qədər, miqdar
Qərəl III (Vedi, Zəngibasar) - daima, həmişə
Qərəl IV (Vedi, Zəngibasar) - səbr, fasilə
Qərəli olmax (Zəngibasar) - səbri olmaq-*Bir qərəlin olsun, işin axırını gözdə.*
Qərəm I (Qarakilsə) - həmişə, daimi
Qərəm II (Meğri) - evdə oturacağı sevən, oturaq həyat sürən
Qərəm III (Çəmbərək) – bax:qərəl II
Qəramət (Qarakilsə) - psixi təsir nəticəsində yerində quruyub qalan

- Qərəmə I** (Meğri) - palçıq, lehmə
Qərəmə II (Meğri) - qapaz
Qərəmət I (Meğri) - fikir, qayğı
Qərəmət II (Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - tənbellik
Qərəmət basmax I (Ağbaba) - qara basmaq
Qərəmət basmax II (Qarakilsə) - donub qalmaq
Qərəvənə (Ağbaba) - iki qulplu böyük tənəkə qab, xəmir tabağı
Qəriməx' I (Qarakilsə) - bax: qarımax
Qəriməx' II (Qarakilsə) - cütləşmək (itə, pişiyə aid)
Qərqəşə (Meğri) - qayğı
Qərrah: Qərrah olmax (Çəmbərək) - qane olmaq
Qərrahlammax I (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri, Zəngibasar) - arxalanmaq, güvənmək, qürrələnmək
Qərrahlammax II (Çəmbərək) - qane olmaq
Qərtməx' I (Ağbaba, Çəmbərək) - qaysaq, qurumuş çirk
Qərtməx' II (Çəmbərək) - yaranın sağalması nəticəsində əmələ gələn qaysaq
Qərtməx' III (Çəmbərək) - bax: qartmax II
Qəşmər I (Ağbaba, Çəmbərək) - özünə sığal verən, səliqəli geyinən, bəzək-düzəyi sevən
Qəşmər II (Çəmbərək, Meğri) - həyasız, abırsız
Qət: Qət kəsməx' (Vedi, Zəngibasar) – paltarda qat əmələ gəlmək, qat kəsmək
Qətdəl I (Çəmbərək) - tənbel
Qətdəl II (Çəmbərək) - baskar
Qətdəl III (Çəmbərək) - qansız, pislik edən, xain
Qətməx' (Çəmbərək) - bax: qartmax II
Qətnəzər (Meğri) - başqa
Qətpə (Qarakilsə) - ətlə dırnağın bitdiyi yerdə ətdən aralanmış incə dəri hissəcik
Qəttəzə (Vedi, Zəngibasar) - təptəzə
Qəvrə (Qarakilsə) - bülöv
Qəvrə I (Dərələyəz) - baltanı, bıçağı, kərkinə itiləyən alət, bülöv
Qəvrə II (Qarakilsə) - yekə Qəyaxmax (Vedi, Zəngibasar) - karıxmaq
Qayıl (Zəngibasar) - razı
Qayıl olmax (Çəmbərək, Zəngibasar) - razı olmaq, razı qalmaq
Qəyxmac: Qəyxmac etməx' (Zəngibasar) - bax: qə:xməc; qə:xməc

Qəysax (Qarakilsə) - yaranın üstündə əmələ gələn qabıq

Qəysər I (Meğri) - şaxta

Qəysər II (Çəmbərək) – soyuqdəymə, sətəlcəm

Qəysər olmax (Çəmbərək) - soyuqdəymədən xəstələnmək

Qəysəfə (Çəmbərək)-hər cür meyvə qurusundan hazırlanmış xörək

Qəytax (Qarakilsə) - mal-qarada cütləşmə

Qəzəl (İrəvan) - dərilməmiş qozun üstündə olan yaşıl qabıq

Qəzil (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) - keçi tükü

Qəzilləməx' I (Dərələyəz, Qarakilsə) -aldatmaq

Qəzilləməx' II (İrəvan) - qiyyət etmək

Qəzyə (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - qəza, hadisə

Qıbır (Meğri) - hirs

Qıbırı tutmax (Meğri) - hirsələnmək

Qıblaması (Əştərək) - çilikağac oyununda qabaqda duranın çilik atana söylədiyi cavab

Qıcamax: Dişini qıcamax (Çəmbərək) - əsəbiləşmək

Qıcammax (Qarakilsə) - vurmaq məqsədilə qorxutmaq, hədələmək

Qıdd (Meğri) - təəssüf

Qıdix (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - adamın gülməsinə səbəb olan hal

Qıdığı gəlməx' (Çəmbərək) - 1. gülmək dərəcəsinə gəldiyindən bədənə toxunmaq; 2. gülməyi gəlmək

Qıdığı tutmax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasər) - gülməyi tutmaq

Qıdıxlamax (Çəmbərək) - güldürmək məqsədilə əl ilə bədənə toxunmaq

Qıdqıdı (Çəmbərək) - deyingən

Qıfımmax (Hamamlı) - tullanmaq

Qıfıxlammax (Çəmbərək) - nazlanmaq

Qıfıllammax (Çəmbərək) - bax: qıfıxlammax

Qıfşamax (Çəmbərək, Meğri, Zəngibasər) - turşumaq

Qıfşımax (Zəngibasər) - bax: qıfşamax

Qığı (Çəmbərək) - qoyunun yumru şəklində quru nəcisi

Qığılamax I (Çəmbərək) - quru, yumru şəklində nəcis tökmək (qoyuna aid)

Qığılamax II (Vedi) - məc.qorxub geri çəkilmək

Qığılı (Əştərək) - balaca; az

Qıxmıx (Çəmbərək, Dərələyəz) - ocaq yandırmaq üçüq istifadə edilən

xırda odun parçaları; odun qırıntıları

Qıjammax (Basarkeçər, Çəmbərək) - hədələmək, vurmaq istəyində olduğunu bildiren hərəkət etmək

Qıjit: Qıjit verməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - acıq vermək

Qıjqırılmax (Çəmbərək) - birinin üstünə əsəbiləşmək

Qıjqırmax (Çəmbərək) - turşumaq (qatığa aiddir)

Qıjmırramax I (Çəmbərək) – bax.qımcırramax

Qıjmırramax II (Çəmbərək) - vurmaq məqsədilə əl qaldırmaq

Qıjqırramax (Çəmbərək) - qışqırmaq

Qıjoy (Basarkeçər, Çəmbərək) -iti sürətlə axan su

Qılan (Çəmbərək, Qarakilsə) - keyfiyyətsiz yun, cod yun

Qılaza (Çəmbərək) -nazik

Qılça (Çəmbərək) - ayaq

Qıldırqıjı (Çəmbərək) - ara qarışdıran

Qıldıxsız (Basarkeçər) - dinsiz

Qılıc (Çəmbərək) - aşırım, dağ aşırımını

Qılıx I (Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə)- yalvarış, əzizləmə

Qılıx I (Çəmbərək, Qarakilsə) - 1.inam; 2.xasiyyət, rəftar, əməl

Qılığına girməx' (Çəmbərək) - inamını qazanmaq

Qılıxlamax (Çəmbərək) - 1. inandırmaq məqsədilə dilə tutmaq; 2.aldatmaq; 3.yalvarmaq, yola gətirmək, razı salmaq; 4.könlünü almaq

Qılıxlammax (Böyük Qarakilsə) - yaltaqlanmaq

Qılıxlı (Çəmbərək) - xoşxasiyyətli

Qılıxlıya-qılıxlıya (Çəmbərək) - 1.inandıra-inandıra; 2.əzizləyə-əzizləyə

Qılımlamax (Çəmbərək) - həvəslənmək

Qılıca (Çəmbərək) – bitki

Qılmax I (Çəmbərək) - etmək

Qılmax II (Qarakilsə) - tapmaq

Qılovqabı (Ağbaba) - kərəntini itiləmək üçün su doldurulmuş xüsusi daş

Qılovlamax (Ağbaba) - kərəntini itiləmək

Qılovlamax (Qarakilsə) - bəzənmək

Qıloyyə (Ağbaba, Çəmbərək) - yaltaq, ara vuran (qadına aid)

Qıloyyəşar (Böyük Qarakilsə) - bax: qıloyyə

Qımcırramax (Çəmbərək) – tullamaq, atmaq

Qımbalax (Çəmbərək) - bax: qımqalax

Qımı (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

- Qımlamax** (Zəngibasər) - nişan almaq
- Qımillamax** (Çəmbərək, Kalinino) - 1 .yavaşca tərpənmək; 2.çalışmaq
- Qımılmax** (Çəmbərək) - gizlicə qaçmaq
- Qımış** (Meğri) - tük (insanın qılçasında olan tüklər)
- Qımışmax** (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Kalinino) - kinayəli gülmək, astadan, ağzını açmadan gülmək, dodağı qaçmaq
- Qımqalax** (Çəmbərək) - ağac qırıntısı
- Qımqımı** (Basarkeçər, Çəmbərək) - zümzümə
- Qımqımmax** (Meğri) - tərpənmək
- Qımsı** (Əştərək)-çilikağac oyununda çilik atanın dediyi söz
- Qımsamax** (Çəmbərək, Gorus, Qafan)- qaldırmaq, tərpətmək
- Qımsammax I** (Çəmbərək) - ayağa durmadan oturduğu yerdən tərpənmək
- Qımsammax II** (Çəmbərək) – utanmaq
- Qınax** (Çəmbərək) - tənə, töhmət
- Qınca-qınca** (Çəmbərək) - xırda-xırda
- Qıncammax** (Basarkeçər) - naz etmək
- Qıncarramax** (Əştərək) – bax.qımcırramax
- Qıncıx-qıncıx I** (Əştərək, Kalinino) - 1.deşik-deşik (Əştərək); 2.didik-didik (Kalinino)
- Qıncıx-qıncıx II** (Çəmbərək) - bax: qınca-qınca
- Qıncılmax** (Əştərək) - 1.iki dəmir və ya daş arasında qalarkən əzilmək; 2. deşilmək (paltara aid)
- Qıncıtmax I** (Çəmbərək, Hamamlı) - azacıq kəsmək
- Qıncıtmax II** (Çəmbərək) - müəyyən bir şeyin arasında qalan əti incitmək, yaralamaq
- Qıncıtmax III** (Çəmbərək) - məc. dişləmək
- Qınd** (Çəmbərək) - künc
- Qındab** (Əştərək, İrəvan, Zəngibasər) - nazik ip (pambıqdan və ya kətandan toxunur)
- Qındax** (Basarkeçər) - azca, bir az
- Qınnax** (Çəmbərək) - bax: qındax
- Qıldıxsız I** (Kalinino) - dinsiz-imansız
- Qıldıxsız II** (Çəmbərək) - qılıqsız, xoş münasibət yarada bilməyən
- Qınqılı** (Ağbaba) - xırdaca, balaca, azca
- Qınqılıx** (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Qarakilsə) - 1.qalmaqal, hay-küy; 2. intim həvəs (qadına aid)
- Qınqılıx salmax** (Böyük Qarakilsə) - 1.hay-küy salmaq; 2.kefi durmaq

Qıncılığı qızmax I (Çəmbərək) - qızışmaq, intim həvəsə gəlmək
(qadına aid)

Qıncılığı qızmax II (Çəmbərək) - 2əsəbiləşmək

Qınılğamax (Çəmbərək) - 1.saxlamaq; 2.gizlətmək

Qınna (Ağbaba)- tıntın, burnunda danışan

Qınnax (Çəmbərək, Karvansaray) - azca, bir az

Qınt (Əştərək, Qarakilsə) – bax:qınd

Qıpan (Əştərək) - qulağı balaca olan oğlaq

Qıpıx (Çəmbərək, Dərələyəz) - gözü çaş, kirpiyini tez-tez vuran

Qır I (Ağbaba, Basarkeçər) - otlaq, dəmyə

Qır II (Əştərək) - tam, bötöv (əsasən oda aid edilir)

Qır III (Qarakilsə) - quzuların ifraz etdiyi bərk, yapışqan kimi qatı maye

Qır IV (İrəvan) - qəlyanın və ya müştüyün çubuğuna yığılan qara rəngli saqqıza bənzər çirk, qətran

Qıra I (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasar) - yetişməmiş, kal qovun

Qıra II (Dərələyəz, İrəvan) - xırda yemiş (Dərələyəz); kiçik qovun (İrəvan)

Qıraç (Çəmbərək) - kitrə

Qırax (Çəmbərək) - özgə, başqa (adam)

Qıraxlamax I (Çəmbərək, Karvansaray) - hər hansı bir əşyanın qırağını kəsmək, təmizləmək

Qıraxlamax II (Karvansaray) - sacda bişirilən çörəyin qıraqlarını yenidən bişirmək

Qıraş (Basarkeçər, Çəmbərək, Zəngibasar) - daşlı, susuz yer

Qıraşdıx (Çəmbərək, Zəngibasar) - əkin üçün yararsız, daşlı, susuz yer

Qıraverən (Basarkeçər) - lovğa

Qırb (Meğri) - qiymət, dəyər

Qırborə (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək)-duzlu, çox duzlu

Qırc (Əştərək) - qışda yağış yağdıqdan sonra saxta nəticəsində donan qar

Qırcanax (Meğri) - qıgılcım

Qırcın (Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə) - mal-qara ot yeyəndən sonra axurda qalan ot qırıntıları, çör-çöp

Qırçı (Basarkeçər, Böyük Qarakilsə, Hamamlı) - xəsis

Qırçıl (Qarakilsə) - bax:qırçı

Qırçın I (Əştərək, Qarakilsə) - çin-çin

Qırçın II (Qarakilsə) - bax: qırcın

Qırdıqışdı (Çəmbərək, İrəvan) - etibarsız, sözünə əməl etməyən

Qırdıma (Meğri) - bax: qırdırma II

Qırdırma I (Çəmbərək, Qarakilsə) – kəsə, kəsə yol

Qırdırma II (Qarakilsə) - yeyin, sürətli

Qırdırma getməx' (Əştərək) - kəsə getmək

Qırdırmax (Çəmbərək) - xəsis

Qıric (Ağbaba) - bərkimiş əriyən qar

Qırillatmax (Çəmbərək) - 1.danışmaq, boş-boş, mənasız danışmaq;

2.özünü tərifləmək

Qırıldatmax (Vedi, Zəngibasar) -bax: qırillatmax

Qırım (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - meyl, həvəs; təhər-töhür

Qırıt-sökük (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qırılıb tökülmüş

Qırın-qarta (Çəmbərək) - yeməyin qabaqda qalan artıq hissəsi

Qırıq-qırıq (Çəmbərək) - hissə-hissə

Qırışmal I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - dəcəl

Qırışmal II (İrəvan) - çoxbilmiş

Qırxbuğum (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, İrəvan, Zəngibasar) - yabanı bitki adı

Qırxdilli (Çəmbərək)-ikiüzlü

Qırxınçı (Çəmbərək) - xəsis

Qırxıntı (Çəmbərək) - hana ilmələrindən kəsilən ip qırıntıları, xalça, kilim toxunarkən ilmələrdən kəsilən ipin ucları

Qırxlıx (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Gorus, Qafan, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - iri qayçı, qoyun qırxmaq üçün istifadə edilən alət

Qırqır (Hamamlı) - uşaq oyunu adı

Qırqıra (Ağbaba) - quru, daşlı yer

Qırqıtə (Meğri) - qarmaq

Qırma (Əştərək) - malda olan xəstəlik

Qırmax (Çəmbərək) -incitmək- *Əmoğlumun hərəkətlərindən yaman qırılmışdım, hələ də özümə gələ bimirəm.*

Qırmalıx (Basarkeçər) - xırda palıd ağacları olan yer

Qırmızı:Qırmızı adam (Çəmbərək) - sözü üzə deyən

Qırmızılça (İrəvan) - alça növü

Qırmızı badımcən (Zəngibasar) -pomidor

Qırmızı giləs (İrəvan) - giləs növü

Qırmızı qurşax (Çəmbərək) - qövsi-güzeh

Qırını (Vedi, Zəngibasar) - xəsis

Qırnıx (Çəmbərək) - ip parçası

Qırna (Ağbaba) - səki, tin, döngə

Qırnax: Bir qırnax (Çəmbərək) - bir az, azacıq

Qırp I (Ağbaba, Çəmbərək) - qılçıq, taxıl sünbülünün qılçığı, sünbül qırıntıları

Qırp II (Çəmbərək) - biçilmiş əkin sahəsində məhsul toplandıqdan sonra yerdə qalan taxıl sünbülləri

Qırp eləməx' (Çəmbərək) - biçilmiş əkin sahəsində yerdə qalan sünbülləri toplamaq

Qırpba (Çəmbərək) - başaq

Qıroy (Çəmbərək) - qışda şaxtalı havada əmələ gələn nazik qar təbəqəsi

Qırpımmax (Çəmbərək) - qorxmaq

Qırna: Qırna verməx' (Basarkeçər) - lovğalanmaq

Qırramax I (Qarakilsə) - ifraz etmək (qır kimi)

Qırramax II (Çəmbərək) - əl ilə qarğırmaq

Qırramax III (Çəmbərək) - qızışdırmaq

Qırışdix (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - daşlı-qumlu, susuz yer

Qırt (Vedi, Zəngibasar) - kürt (toyuğa aid)

Qırt toyux (Vedi, Zəngibasar) - kürt düşmüş toyuq

Qırt yatmax (Vedi, Zəngibasar) - kürt yatmaq

Qırtağan (Vedi, Zəngibasar) - özünü çəkən

Qırtdatmax I (Böyük Qarakilsə, Əştərək) - tərifləmək, özünü çəkmək, heç kəsi, heç nəyi bəyənməmək

Qırtdatmax II (Çəmbərək) - qənaət etmək

Qırtım I (Çəmbərək) - büzülmüş, yığılmış

Qırtım II (Çəmbərək) - görkəm

Qırtımlı (Çəmbərək) - ədalı, bəzək-düzəyi sevən (qadına aid)

Qırışımış (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qızışmış, büzüşmüş (sifətə, üzə aid)

Qırtmax I (Meğri) - olduğu kimi qalmaq, inkişaf etmək

Qırtmax II (Çəmbərək, Kalinino) - qənaət etmək, gözlətmək (ərzağa aiddir)

Qırtmax III (Çəmbərək) - kart oyununda fənd işlətmək

Qırtmıx I (Vedi, Zəngibasar) - kəpək

Qırtmıx II (Vedi, Zəngibasar) - dəridə əmələ gələn qaysaq

Qısdırmax (Çəmbərək) - 1. qənaət etmək; 2. göstərməmək

Qışğınmax (Qarakilsə) - qorxmaq, çəkinmək, utanmaq

Qısırəmən (Çəmbərək) - bir yaşdan yuxarı inək balası
Qısqı I (Vedi, Zəngibasar) - hədə-qorxu
Qısqı II (Çəmbərək) - təsir
Qısqammax (Çəmbərək, Kalinino) - ehtiyat etmək, şübhələnmək
Qısqıvrax (Çəmbərək) - bax: qıvrax
Qısmax (Çəmbərək) - gizlətmək, qıymamaq (ərzağa aid)
Qısnax (Vedi, Zəngibasar) - qınaq
Qısnamax (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - danlamaq, bir tərəfə

sıxışdırmaq

Qısqana (Ağbaba) - giləmeyvə
Qıtıcı (Çəmbərək) - xəsis
Qıtırğı (Əştərək) - tutulan uc
Qıtmax I (Meğri) - qənaət etmək
Qıtmax II (Dərələyəz) - bir tikə, bir az
Qıtmax III (Dərələyəz) - kəpək növü
Qıvrıx (Çəmbərək) - qıvrım (saça aid)
Qıvırtmax (Çəmbərək) - təkrar soruşmaq
Qıvız (Dərələyəz) - xəbərçi
Qıvrax I (Ağbaba, İrəvan, Vedi, Zəngibasar, Çəmbərək) - cəld, zirək
Qıvrax II (Çəmbərək, Kalinino) - səliqəli, zövqlü
Qıvrax III (Çəmbərək) - kiçik, balaca
Qıvrıxmax (Çəmbərək) - qurcalanmaq, yavaşca tərpənmək, hərəkətə

gəlmək

Qıvrım I (Basarkeçər) - gəin gedən qıza verilən hədiyyə
Qıvrım II (Çəmbərək) - naxış
Qıvrımlamax (Çəmbərək) - naxışlamaq
Qıvrımlı (Çəmbərək) - naxışlı
Qıvrımax (Vedi, Zəngibasar) - iylənmək (yeməyə aid)
Qıy (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri) - zirvə, dağın qaşığı, dağın ən hündür

yeri

Qıy vurmax (Çəmbərək) - ucadan qışqırmaq
Qıyımlı (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu) - əliaçıq
Qıyımsız (Vedi, İrəvan, Zəngibasar) - xəsis
Qıylamax (Çəmbərək) - səsləmək, ucadan çağırmaq, qışqırmaq
Qıyqac (Çəmbərək) - işvəli, nazlı baxış
Qıymax (Çəmbərək) - 1.istəmək, razılıq vermək; 2.əliaçıqlıq etmək
Qıymaz (Çəmbərək, Qarakilsə) - xəsis
Qıypammax (Çəmbərək) - utanmaq

- Qıypımmax I** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - diksinmək
- Qıypımmax II** (Vedi, Zəngibasar) - çəkinmək
- Qızartdax** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qırmızımtıl
- Qızdırbas** (Çəmbərək) - tələsik
- Qızdırbasdı** (Çəmbərək) - tələm-tələsik
- Qızdırma** (Çəmbərək, Kalinino) - 1. hərarət (Çəmbərək, Kalinino); 2. xəstəlik (Kalinino)
- Qızılqırmızı** (Çəmbərək)-utanmadan, çəkinmədən
- Qızılözən** (Hamamlı, İrəvan) - qida borusu
- Qızırğalammax I** (Ağbaba, Çəmbərək) - heyfi gəlmək; xəsislik etmək
- Qızırğalammax II** (İrəvan) - arxalanmaq
- Qızırqammax** (Qarakilsə) - etibar etməmək, qıymamaq, inanmadığı üçün verməmək
- Qızırqalanmax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: qızırğalammax I
- Qızmax** (Çəmbərək)- əsəbiləşmək
- Qidix' I** (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan) - 1.keçi balası (Çəmbərək, İrəvan); 2.yeni doğulmuş keçi balası (Basarkeçər, Hamamlı)
- Qidix' II** (Vedi, Zəngibasar) - çəpiş, keçi
- Qidix'ləmməx'** (Basarkeçər) -keçi balası kimi atılıb-düşmək
- Qiymə** (İrəvan) - mal budunun ətindən və ləpədən hazırlanmış qış yeməyi
- Qobux** (Zəngibasar) - qoyunun sidik kisəsi
- Qoca: Qoca kallax** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.yaşlı, çoxbilmiş kişi; 2.lap qoca (keçi)
- Qocunmax** (Əştərək) - kürək qaşınanda çiyinləri tez-tez tərpətmək
- Qocur** (Qarakilsə) - bax: qoçur
- Qoçquzu** (Basarkeçər) – bax: qoşquzu
- Qoçux I** (Basarkeçər) - oynaq
- Qoçux II** (Basarkeçər) - evin üstündə tirlər arasına üfüqi qoyulan ağaclar
- Qoçur** (Qarakilsə) - vədə xilaf, verdiyi sözü yerinə yetirməyən
- Qodem** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- vəzəri
- Qoduxşamax** (Vedi, Zəngibasar) - şiltaqlıq etmək
- Qoğ I** (Qarakilsə) - qığılcım
- Qoğ II** (Çəmbərək, Kalinino) - saçın dibində əmələ gələn nazik qabıq, kəpək
- Qoğ III** (Çəmbərək) - ağac ovuntusu (mişarla doğranan ağacdən tökülür)

Qoğalammax (Basarkeçər) - xoruzlanmaq

Qoğlammax (Çəmbərək) - kəpək əmələ gəlmək (saçın dibində)

Qohumdar (İrəvan) - qohumcanlı

Qoxlamax (Çəmbərək) - iyləmək

Qoxmax (Çəmbərək) - iylənmək, xarab olmaq

Qoxu (Çəmbərək) - iy

Qoxurrux (Meğri) - rütubətli

Qoj I (Çəmbərək) - əyri

Qoj II (Çəmbərək) - evin divarları üstünə qoyulan ağac

Qoja (Çəmbərək) - nənə, atanın və ya ananın anası

Qojummax (Çəmbərək) - qaşınmaq, kürək qaşınan anda çiyinləri tez-tez tərpətmək

Qoqazdammax (Ağbaba, Çəmbərək) - lovğalanmaq

Qoqazdana-qoqazdana (Ağbaba) - lovğalana-lovğalana

Qoqazlammax (Qarakilsə) - bax: qoqazdammax

Qolay I (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - babat, münasib

Qolay II (Dərələyəz, Qarakilsə) - pis, keyfiyyətsiz

Qolay III (Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - rahat, asan, yaxşı

Qolazdamax (Çəmbərək, Kalinino) - tullamaq, atmaq

Qolçax (İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qola keçirilən parça, qolluq, əlcək (təndirə çörək yapılarəkən istifadə olunur, qola əlavə olaraq geyinilir)

Qolqay (Qarakilsə) - bax: qolqayı

Qolqayı (Qarakilsə, Meğri) - qohum-əqraba

Qolley (Ağbaba, Əştərək) - quyruğu kəsilmiş heyvan (it, qoyun və s.)

Qolsapalax (Basarkeçər) - dərman bitkisi adı

Qom I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - topa

Qom II (Çəmbərək, Kalinino) - dəstə (numerativ söz)

Qoma (Basarkeçər) - qoşqu heyvanlarının belinə çulun altından salman xurcun şəklində örtük

Qomarmax (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - mühasirəyə almaq, əhatəyə almaq, hər tərəfdən üstə tökülərək tutmaq

Qomarramax (Çəmbərək) - bax: qomarmax

Qom-qom (Çəmbərək) - dəstə-dəsə, topa-topa

Qomrey (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu) - zıncırov, qumrov

Qondara (Basarkeçər, İrəvan) - dikdaban ayaqqabı

Qondarmax (Çəmbərək, Əştərək) - özündən uydurmaq, quraşdırmaq, bənzətmək

Qonqağ (Kalinino) - ağac növü

Qonqax (Çəmbərək) - başda əmələ gələn kəpək

Qonqumax (Çəmbərək) - çömbəlib oturmaq

Qonqrey (Böyük Qarakilsə) - zıncırov, qumrov

Qonqutmax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) – bax:qonqumax

Qonursa (Əştərək) - yanıq iyi

Qorurğa (Kalinino) - qovurulmuş buğda

Qo:ut (Kalinino) - qovrulmuş buğda unu

Qoparax: Qoparağını götürməx' (Çəmbərək, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1. haqqında hədyanlar danışmaq (Çəmbərək); 2 qovub uzaqlaşdırmaq (Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)

Qopba (Çəmbərək, Karvansaray) - kötük

Qopez (Əştərək) - sadə nazik corab

Qotey (Əştərək) - balaca it; it küçüyü

Qor (Ağbaba) - zıncırov

Qora I (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu) - yeyə

Qora II (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dəyməmiş, kal, turş üzüm

Qo:ra (Çəmbərək) - bax: qora I

Qoraz (Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - lovğa, ədəbaz

Qorğa (Çəmbərək, Üçkilsə, Vedi) - qovrulmuş buğda

Qorğammax (Çəmbərək) - qorunmaq, ehtiyat etmək, təhlükədən qorunmaq

Qorxax (Çəmbərək, Qarakilsə) - az

Qortdatmax (Çəmbərək) - qovurmaq

Qorunqa (Ağbaba) - xaşa

Qoşa I (Çəmbərək, Dərələyəz) - cüt, yanaşı

Qoşa II (Əştərək) - lampanın şüşə qoyulan hissəsi

Qoşam (Əştərək) - qoşa ovuc

Qoşquzu (Ağbaba, Çəmbərək) - torpaqda olan köklü meyvə, dombalan

Qotaz I (Dərələyəz) - qoyunun, dəvənin və ya keçinin boğazından asılan rəngli ip topası

Qotaz II (Basarkeçər) - məc. rövneq

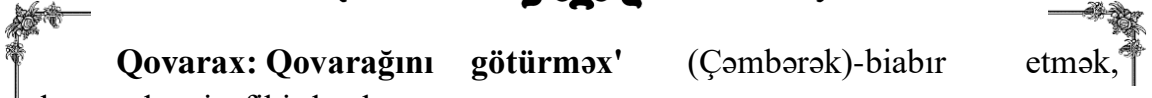
Qotaz III (Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qoyunun və ya keçinin boğazından sallanan bir cüt vəz

Qotma (Qarakilsə) - kiçik ot tayası

Qovax (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasar, Üçkilsə, Vedi) - başda olan kəpək

Qovalamax (Çəmbərək, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qovmaq

Qovarax: Qovarağını götürməx' (Çəmbərək)-biabır etmək,
haqqında pis fikirdə olmaq

Qovaşmax (Çəmbərək) - imkan vermək

Qovğa (Çəmbərək) - dava-dalaş, səs-küy

Qovra (Əştərək, İrəvan) - bülöv, yeyə

Qovulux (Basarkeçər) - pul kisəsi

Qovun: Qovuna getməx' (Vedi, Zəngibasar) - işin incəliyinə varmaq

Qovurğa (Vedi, Zəngibasar) - bax: qorğa

Qovurma: Qovurma hörrəsi (Basarkeçər, Hamamlı) - xörək adı

Qovut (Çəmbərək, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasar) - qovrulmuş buğdadan əl dəyirmanı ilə üyüdülmüş un

Qovzamax (Vedi, Zəngibasar) - qaldırmaq, çevirmək

Qoyda (Çəmbərək) - ağacdan qayırılmış tütək

Qoyxa (Çəmbərək) - hadisə

Qoylux (Basarkeçər) - bax: qovulux

Qoyra (Basarkeçər, Hamamlı) - bülöv

Qoysara (Çəmbərək) - ağac qabğmdan və çubuqdan toxunmuş səbət

Qoşurulmax (Çəmbərək) - narahat olmaq, ağrıdan qovrulmaq

Qoşurula-qoşurula (Çəmbərək) - qıvrıla-qıvrıla

Qoyunburnu (Basarkeçər) - itburnu

Qoyungözü (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- üzüm növü

Qoyunhəngi (Dərələyəz) - musiqi havası

Qoza (Vedi, Zəngibasar) - neft lampasının odluğu

Qozdammax (Çəmbərək) - şişib yumurulanmaq, şişmək (bədəndə)

Qualamax (Çəmbərək) - yoxlamaq

Qualammax (Çəmbərək) - sevinmək

Quat (Çəmbərək) - qüvvət

Quba (Dərələyəz) - çöl ördəyinin balası

Quda (Çəmbərək) - ailə qurmuş oğlanla qızın atalarının qohumluğu

Quddaz (Meğri)-lovğa

Quduz (Qarakilsə) - vəhşi

Qudvəsər I (Karvansaray) - məzəli, gülməli <söz>

Qudvəsər II (Zəngibasar) – hər şeyə fikir verən

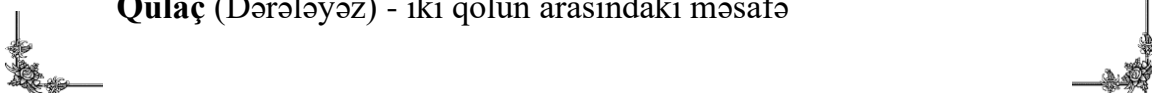
Qufluca (İrəvan, Zəngibasar) - qulplu mis və ya gil qab, su qabı

Qujoy (Çəmbərək, Karvansaray) - çayın iti axan yeri

Ququlu (İrəvan) - təmizlənmiş qoz

Qula (Basarkeçər) - sarı rəngli at

Qulaç (Dərələyəz) - iki qolun arasındakı məsafə

Qulağagirən I (Dərələyəz, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - cücü növü, nazik, uzun sürünən həşərat

Qulağagirən II (Vədi, Zəngibasar) - hiyləgər, qılıqlı (adam)

Qulağaltı (Basarkeçər) - ləçək

Qulaxamı (Çəmbərək, Karvansaray) - bax: qulaxhanı

Qulaxlı (Kalinino) - papaq Qulan (Kalinino) - ikiyaşlı diş at

Qulampara (Çəmbərək) - fırıldaqçı

Qulaşdamax (Çəmbərək, Kalinino) - ölçmək

Qulavləmax (Meğri) - taqətdən düşmək, yorulmaq

Quleyşa (Karvansaray) - xəbərçi

Quleyşalıx (Karvansaray) - xəbərçilik

Qulğuna (Kalinino) - xəbərçi

Qullava (Çəmbərək, Əştərək) - qapını yanoya bərkidən iri dəmir qurşaq, cəftə

Qullanmax (Əştərək) - suya cummax

Qullava (Çəmbərək) - cəftə

Quloysa I (Çəmbərək, Hamamlı) - araqarışdıran, xəbərçi

Quloysa II (Çəmbərək, Hamamlı) - xəbərçilik

Quloysalamax (Çəmbərək) - yaltaqlanmaq

Qulp: Qulp eləməx' (Qarakilsə) - bəyənmək, saymaq

Qultımaş (Meğri) - arxalığa forma üçün qoyulub geyilməyən açıq qollar

Quluc (Qarakilsə) - uc, qıraq

Qulun (Çəmbərək) - at balası

Qulunc (Dərələyəz, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - bel ağrısı, əzələ ağrısı

Qulv: Qulv eləməx' (Qarakilsə) – bax: qulp eləməx'

Qumuc (Qarakilsə) - künc

Qumcurramax (Çəmbərək) - bax: qımcırramax

Qum (Ağbaba, Çəmbərək) - yeməli yabanı bitki

Qumquma (Əştərək) - neft saxlamaq üçün dəmirdən düzəldilmiş səhəngə oxşar qab

Qundax I (İrəvan) - ən uzun üzüm salxımı (təxminən 1 kq ağırlığında olur)

Qundax II (Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - qarğıdalının qabıqlı forması

Qundax III (Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar) - altı aylıq və ya bir yaşa qədər olan uşaq

Qundur I (Hamamlı) - lovğa

Qundur II (Vədi, Zəngibasar) - ağıl

Qunduz I (Qarakilsə) - qoz qabığı

Qunduz II (Qarakilsə) - parça növü

Qunişmax (Meğri) - həmfikir olmaq, mehribanlaşmaq

Qupluca (Çəmbərək, İrəvan) - uzun qulplu su qabı

Quraxsımax I (Hamamlı) - darıxmaq, könlü istəmək

Quraxsımax II (Çəmbərək) - susuzluqdan quruyub yanmaq.

Qurama I (Hamamlı) - müxtəlif parça kəsiklərindən tikilmiş yorğan, döşək

Qurama II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.bənzətmə (Çəmbərək); 2.uydurma, yalan (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)

Quramalı (Hamamlı) - naxışlı, bəzəkli

Qurcalammax (Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bədəninə tər pətmək, yerində hərəkət etmək, qurdalanmaq

Qurcava (Çəmbərək) - üst-üstə geyilən iki don

Qurcava geyimməx' (Çəmbərək) - üst-üstə geyinmək

Qurcuxmax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tər pənmək, narahat olmaq, yerində rahat oturmamaq

Qurculammax (Çəmbərək) - boş-boş gün keçirmək

Qurdağzı (Basarkeçər) - səhər yeməyindən sonrakı yemək (ayaq üstə yeyilir)

Qurdalamax (Çəmbərək) - yoxlamaq

Qurdalammax (Çəmbərək) - başını nə iləsə qatmaq

Qurdeşənəx' (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan) - dəridə əmələ gələn səpki, dəridə əmələ gələn qırmızı rəngli qabarlar

Qurdeşənəx' olmax (Çəmbərək) - bədəninə əmələ gələn səpki nəticəsində qaşınmaq

Qurğu (Çəmbərək) - tələ, plan

Qurğu qurmax (Çəmbərək) - plan çəkmək

Qurdiyeməz I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qida borusu (heyvana aid)

Qurdiyeməz II (Vedi, Zəngibasar) - çirkin (adam)

Qurtduxəşənəx' (İrəvan) - paxıl, xəbis

Qurra (Çəmbərək) - lovğa

Qurravaz (Basarkeçər) - lovğa

Qurrey I (Qarakilsə) - sadələvh

Qurrey II (Əştərək) - ağılsız

Qurşax I (Çəmbərək, İrəvan, Dərəyələz, Vedi, Zəngibasar) - heyvanın qarınında olan ət parçası

Qurşax II (Çəmbərək)- Novruz bayramının sonuncu çərşənbəsi

Qurşax III (Çəmbərək) - beldən aşağı hissə

Qurtdamax (Çəmbərək) - təmizləmək

Qurtdanquş (Hamamlı) - hər şeylə maraqlanan, hər şeyi bilmək istəyən

Qurtum: Bir qurtum (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bir udum (su içməyə aid)

Quruçanax (Çəmbərək) - avara, işsiz, boş-boş gəzən

Qurumax I (Çəmbərək) -qurtarmaq (suya aiddir)

Qurumax II (Çəmbərək) - süddən kəsilmək

Qurrey (Qarakilsə) - 1.ağılsız, ağıldan kəm; 2. sadələvh

Qurum (Çəmbərək, Qarakilsə) - his

Qurumsu I (Qarakilsə)-qanı kəsmək üçün qurumdan hazırlanmış maddə

Qurumsu II (Qarakilsə) - parça yanarkən əmələ gələn iy

Qurut (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - süzmə qatıqdan hazırlanmış yumru şəkildə olan ağartı məhsulu

Quryel (Qarakilsə) - xidmətçi

Quşbaşı I (Çəmbərək, İrəvan) - iri parçalarla yağan qar

Quşbaşı II (Kalinino) - yazda yağın xırdaca dolu növünün adı

Quşəppəyi (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki

Quşkeçən (Ağbaba) - hündürdaban ayaqqabı

Quşqana (Əştərək) - saxsı qab (bardaqdan balaca olur)

Quşqommaz (Basarkeçər) - qaramalın omba sümüyünün baş tərəfi

Quşqun (Çəmbərək)-atın quyruğuna keçirilən yəhərin ilgəyi

Quşqun təklifi (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - dilucu təklif

Quşquşu (Çəmbərək) - 1.yüngülxasiyyətli, ağıldan yüngül; 2.hər deyilənə inanan

Quşmuru (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu) - itburnu

Qut I (Qarakilsə, Meğri) - qüvvət, güc

Qut II (Əştərək) - yemək (aqlığın qarşısını almaq üçün azca yemək)

Qut olmaq (Qarakilsə) - ürəkdə dözüm olmaq

Qutdan düşməx' (Meğri) - 1.gücdən, taqətdən düşmək; 2.iştahı olmamaq

Qutəbbər (Çəmbərək) - ədalət, lovğa Quts (Qarakilsə) - durum, dözüm

Quvat (Ağbaba) - güc

- Quvarramax** (Çəmbərək) - güvənmək
Quvərrəməx' (Çəmbərək) - sevinmək
Quylamac (Basarkeçər) - uşaq oyunu adı
Quymax (Çəmbərək, Kalinino, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - xörək növü
Quyratmax (Hamamlı) - uydurmaq
Quyruqlamax (Basarkeçər, Hamamlı) - məc.ad eləmək
Quyrux: Quyrux doğmax (Dərələyəz) - quyruğa bənzər ulduz görünmək (avqust ayının ikinci yarısında baş verir)
Quyruqlamax (Hamamlı) - naxışlamaq
Quyrumlu (Basarkeçər) - naxışlı
Quytul (Çəmbərək) - dərin yer
Quyu (İrəvan) - əzilmiş üzüm suyunun töküldüyü yer
Quyulatmax (Basarkeçər) - gizlətmək
Quzqulağı (Çəmbərək) - yeməli turş yabam bitki
Quzuçu (Çəmbərək) - quzu otaran
Quzulamax I (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Karvansaray, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - rütubətdən ovulub tökülmək (torpağa, evin divarına aiddir)
Quzulamax II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yumşalmaq, söylənilən fikirlə razılaşmaq
Quzulamax III (Çəmbərək) - narahat olmaq
Qürrələmməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – 1.güvənmək;
 2.özündən razı olmaq

LI

Ladara (Əştərək) - iri gözlü xəlbir

Lağ (Çəmbərək) - rişxənd

Lağ etməx' (Çəmbərək) - rişxənd etmək

Lağar I (Çəmbərək, Karvansaray) - çox palçıq olan yer, palçıqlı yer

Lağar II (Çəmbərək, Karvansaray) - kotanın açdığı şırım, iz

Lağar III (Çəmbərək, Dərələyəz) - yekə qarın (insana aid)

Lağart (Meğri) - böyük

Lağarəx' (Dərələyəz) - eybəcər, yekə qarın formada doğulan mal və ya qoyun balası

Lağım (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yeraltı yol, oyuq

Lağmatı (Çəmbərək) - rişxənd

Lağmatılıx (Çəmbərək) - rişxəndlik

Lax (Çəmbərək, Zaqatala) - boş, xarab (toyuq yumurtasına aid)

Laxlama (Ağbaba) - qayğanaq

Laxlamax (Çəmbərək) - boşalmaq

Laxşəx' I (Qarakilsə) - zəif; xəstə

Laxşəx' II (Qarakilsə) - qırılıb tökülməkdə olan stol, stul, kürsü

Laqqıtax (Çəmbərək) - boş

Laqqırtı (Çəmbərək, Kalinino) - boş, mənasız danışmaq

Laqqırtı vurmax (Çəmbərək) - mənasız söhbət etmək, danışmaq

Lala (Əştərək) - lampanın odluğu

Lalalamax (Çəmbərək, Karvansaray) - təmizləmək

Lalanqa (Ağbaba) - inək doğandan sonra sağılan ilk südə - ağıza un çalınaraq yağda qızardılan yemək

Lalix (Ağbaba) - bacarıqsız, key

Lalixca (Kalinino) - danışa bilməyən

Lalixmax (Karvansaray) - çox, həddindən artıq yetişmək (meyvəyə aid)

Lalixlamax (Qarakilsə) - bax: lalixmax

Lalimax (Qarakilsə, Meğri) - yalvarmaq

Lampır (Dərələyəz) - tənbel

Landahur (Meğri) - müvazinətini çətinliklə saxlayan

Lap (Meğri) - sıyırım, ağac sıyırımı

Lapax (Meğri) - içi boş qoz

Lapban (Meğri) - uzun və enli ayaq

Lapbadan (Çəmbərək) - birdən, qəfildən

Lapçın (Qafan) - ayaqqabı, ev ayaqqabısı, qadın başmağı

Lapdan (Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - bax:
lapbadan

Lapır (Dərələyəz) - kök

Ları (Vedi, Zəngibasar) - toyuq cinsi, xoruz

Las I (Hamamlı) - təzə ot topası

Las II (Çəmbərək) - düz, hamar (daş)

Las III (Çəmbərək) - qat

Las IV (Əştərək) - qar topası (əl ilə düzəldilir)

Las-las (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngilan) - qat-qat

Latayır I (Çəmbərək, Qarakilsə, İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- ədəbsiz
söz, xoşagəlməyən söz

Latayır II (Çəmbərək) - həyasız

Lavaşa I (Dərələyəz) - əkin aləti

Lavaşa II (İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - alça
şirəsindən bişirilərək qurudulmuş yuxa şəklində turşu

Lavlamax (Meğri) - yeyib qurtarmaq

Lay I (Çəmbərək) - kərənti ilə biçib sıralanmış ot dəstəsi

Lay II (Çəmbərək) - qat

Laydır I (Çəmbərək) - yay vaxtı ot daşımaq üçüq arabanın kənarlarına
və ya avtomobilin banına artırılan əlavə uzun ağac

Laydır II (Çəmbərək) - arabanın yanları

Layliməs (Çəmbərək) - süst

Layış (Kalinino) - iri mis qazan

Lecan I (Qarakilsə) - çox, bol

Lecan II (Əştərək) - dağılmış, tökülmüş

Lefrim (Meğri) - heyvərə, yararsız

Lehmə (Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bataqlıq, çirkli su, duru
palçıq

Lej (Çəmbərək) - bacarıqsız

Lejalı (Qafan) - yığışdırılmamış, sərilməmiş, döşənmiş

Lejan (Çəmbərək, İrəvan, Qafan, Vedi, Zəngibasar) - çox, bol
(meyvəyə aiddir)

Lejdəmməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - xarab olmaq,
iylənmək (kartofa, meyvəyə aid)

Lejən (Kalinino) - bax: lejan

Leş I (Çəmbərək) – tənbel

Leş II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ölmüş heyvan

cəmdəyi, cəsədi

Leylan: **Leylanın düzündə qalmaq** (Çəmbərək) - köməksiz qalmaq, tək qalmaq

Leylaş (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - mahir, bacarıqlı (qumar oyununda işlədilir)

Ləbə: **Ləbə vurmaq** (Əştərək) - qırılmış kürəyi, boşqabı bir neçə yerdən bərkitmək

Ləbələməx' (Əştərək) - bax: ləbə vurmaq

Ləbləbi (İrəvan) - yemək üçün qazanda bişirilmiş çuğundur

Ləcan (Meğri) - bax: lecan I

Ləçər (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - həyasız, abırsız (qadın)

Lədim I (Basarkeçər) - dilli

Lədim II (Çəmbərək) - axmaq

Lədim III (Çəmbərək) - çox danışan

Lədim-lədim danışmaq (Çəmbərək) - boş-boşuna, mənasız danışmaq

Lədimləməx' (Çəmbərək) - boş-boş danışmaq

Ləfşər (Meğri) - danışanda ağzı sulanan

Lə:x (Çəmbərək) - yaraşma, layiq

Lə:x olmaq (Çəmbərək) – yaraşmaq, layiq olmaq

Ləxşəx' (İrəvan) - gülməli hərəkət, gülməli, lağlağı

Ləxşəx'lix' (İrəvan) - gülməli hərəkət edən, şit zarafat edən, öz- özünə danışib gülən

Ləxşəng (Əştərək) - şit-şit gülən

Lə:ğə (Kalinino) - ləqəb

Ləğər (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - çox yeyən, qarınqulu

Ləğərə (Dərələyəz) -iki tərəfli əkilən yer

Ləhləməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - təngənəfəs olmaq, istidən təntimək

Ləhrəm (Basarkeçər) - at yerişi

Ləj (Çəmbərək, Dərələyəz) - 1.çətin adam; 2. araqarışdıran, bədrəftar

Ləj düşməx' (Qarakilsə) - ədavəti olmaq

Ləkən (Əştərək) - qara batmamaq üçün ayağa geyilən enli taxta

Ləkəntə I (Çəmbərək) - şikəst

Ləkəntə II (Meğri) - xəstəlik adı

Lələ (Çəmbərək, Kalinino) - 1.ata; 2.baba

Ləlix' I (Kalinino) - acgöz

Ləlix' II (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yorğun

Ləlix' olmaq (Çəmbərək, Vedi) - 1.çox işləmək, yorulmaq; 2.əldən-

ayaqdan düşmək

Ləliməx' (Çəmbərək, Əştərək) - yalvarmaq, dil tökmək

Lələ:n (Çəmbərək, Kalinino) - acgöz, görməmiş

Lələdağ (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - həddindən artıq narazılıq

Lələvin (Meğri) - bax: lələ:n

Ləliməx' (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) – yalvarmaq

Lələyn I (Çəmbərək) – bax: lələ:n

Lələyn II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – çətinliklə (ac olduğunu bildirir)

Ləm (Qarakilsə, Meğri)-1.mağara (Qarakilsə, Meğri);2.oyuq (Qarakilsə)

Ləmbə I (Çəmbərək, Karvansaray) – nəm

Ləmbə II (Ağbaba) – taxtada açılan xətt

Ləmə (Meğri) – yaylaqda keçədən düzəldilən dəyənin bir tərəfində süd, yağ, qatıq saxlanılan yer

Ləmi (Meğri) – bax: ləmə

Ləmkə (Çəmbərək, Karvansaray) – dənizdən balıq torunu çəkmək üçün kəndir

Ləmpə I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) – çıraq (neftlə yanır)

Ləmpə II (Vedi, Zəngibasar) – tavan

Ləms: Ləms olmax (Qəmərli,Çəmbərək, Dərələyəz) – süst olmaq
Qoşlar yaman daxlaşdı, ikisi də ləms oldu, yerinnən qalxammır (Çəmbərək).

Ləmsi (Çəmbərək) - danışığı

Ləmyesir (Meğri) - kasıb, yoxsul

Ləndəhur (Meğri) - müvazinətini çətinliklə saxlayan

Ləngər (Çəmbərək) - yerləş növü

Ləngər vurmax (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ayağı dolaşa-dolaşa yerimək, müvazinətini itirmək

Ləngəri (Gorus, Qafan) - mis sini, nəlbəki

Lənkə (Ağbaba) - qırmızı rəngə boyanmış parça

Ləp (Meğri) - sıyırım, ağac sıyırımı

Ləpix' (Çəmbərək, Vedi, Hamamlı, Qarakilsə, Zəngibasar) - yastı daş, dəyirmi yastı, nazik daş

Ləpli (Qafan, Qarakilsə) - yaralı

Ləpüx' (Qarakilsə) - bax: ləpix'

Lər-ləvin (Çəmbərək) - sir-sifət

Lət (Çəmbərək, Meğri) - xəstəlik, ağ ciyər xəstəliyi

Lətdi (Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı) - vərəm xəstəliyi olan

- Ləvərə** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - iri, sallaq (dodaq)
- Ləvliğa** (Çəmbərək) - ləqəb, ayama
- Ləvərə I** (Meğri) - qabığı bərkiməmiş yumurta
- Ləvərə II** (Çəmbərək) - anormal
- Ləvərə III** (Dərələyəz) - həddindən artıq böyük
- Ləvərə IV** (Əştərək) - geri açılmış iri şey
- Ləvərə V** (Kalinino) - yekəqarın, eybəcər
- Ləvərə VI** (Qarakilsə) - avara
- Ləvərə VII** (Qarakilsə) - zəif doğulmuş heyvan balası
- Ləvidəməx'** (Çəmbərək) - palçıq olmaq
- Ləvin I** (Ağbaba, Dərələyəz, Meğri, Qarakilsə) - cür, növ, cürbəcür, növbənöv
- Ləvin II** (Çəmbərək) - xasiyyət
- Ləvin III** (Meğri) - sifət, üz
- Ləvird** (Çəmbərək) - çirkin
- Lif** (Meğri) - içərisinə üskük, iynə və s. tikiş şeyləri yığılan kiçik torba
- Lıǵ** (Çəmbərək, İrəvan, Meğri, Zəngibasar) - palçıq
- Lıǵ verməx'** (Çəmbərək) – cox palçıq olmaq
- Lıǵablı** (Zəngibasar) - tamlı, yaxşı bişmiş xörək
- Lıǵanda** (Meğri) - əyilib torpağa basdırılan budaqdan göyərən ting
- Lıǵırs** (İrəvan, Qarakilsə, Vedi) - yaxşı bişməmiş, alaçiy (çörəyin içinin yaxşı, tam bişməməsini bildirir)
- Lıǵırt** (Çəmbərək) - gombul, hədsiz dərəcədə kök
- Lıǵlıǵa** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - palçıqlıq, ziğlı, palçıqlı yer
- Lıxcamax** (Çəmbərək) - qabı ağızına kimi doldurmaq
- Lıxcım** (Əştərək, Kalinino) - bax:lıxdamax
- Lıxçamax** (Çəmbərək) - bax: lıxcamax
- Lıxçım** (Ağbaba) - bax: lıxcım
- Lıxdım** (Çəmbərək) - kök (adam)
- Lıxdım ət** (Çəmbərək) - çox kök (adam)
- Lıxdamax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-ağızına kimi doldurmaq
- Lıxlamax** (Çəmbərək, Əştərək) - ağızına kimi doldurmaq
- Lılıx I** (Hamamlı) - huşsuz
- Lılıx II** (Hamamlı) - key
- Lılıx III** (Çəmbərək) - bacarıqsız

- Lılımr** (Meğri) - keyfiyyətsiz
Lındır (Meğri) - sümüksüz ət parçası
Lınqıt (Çəmbərək) - çiy
Lırt I (İrəvan, Vedi, Qəmərli, Zəngibasar) - gen (paltara aid)
Lırt II (Dərələyəz) - əldən düşmüş, boş, zəif
Lırt III (Basarkeçər) - tökülüb itən (adam)
Lırba (Meğri) - zərrə, əşyanın ən kiçik hissəsi
Licim I (Dərələyəz, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - görkəm, xarici görünüş, sir-sifət, paltar, əyin-baş
Licim II (Meğri) - bacarıq, qabiliyyət
Licimsiz (Qarakilsə) - çirkin, yaraşıqsız
Lidim (Çəmbərək) - bax: licim I
Lidimsiz (Çəmbərək) - bax: licimsiz
Lix'ləməx' I (Qarakilsə) - qabı ağzına qədər doldurmaq
Lix'ləməx' II (Qarakilsə) - çox yağmaq (qarla bağlı işlədilir)
Lix'ləşməx' (Ağbaba) - qarşılaşmaq
Lil (Çəmbərək) - palçıq (palçıqlı su olanda işlədilir)
Liləmar (Dərələyəz) - ilıq
Lilli (Çəmbərək) - çirkli, parçılı su
Lillətməx' (Ağbaba, Basarkeçər, Vedi, Zəngibasar) - məc. gizlətmək
Lilpar (Çəmbərək) - yeməli yabanı bitki adı
Lilipar (Ağbaba) - nilufər
Lilmar (Əştərək) - bax: liləmar
Limə (Çəmbərək) - zibil, döyülmüş taxıldan çıxan zibil
Limhalim (Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - dodaqbadodaq, ağzına qədər dolu, dopdolu
Linc (Hamamlı) - çiy, bişməmiş
Ling (Əştərək) - fənd (güləşərkən ayağı rəqibin ayığına keçirərək işlədilir)
Lobu (Vedi, Zəngibasar) - lobya
Loda (Ağbaba, Çəmbərək) - ot topası, kiçik taya
Lodalamax (Çəmbərək)-biçilmiş otu bir yerə topa-topa yığmaq
Lodux (Çəmbərək) - yaraşıqsız
Loğancax (Basarkeçər) - eşşək
Loxma (Kalinino, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar)-bir tikə çörək
Loxum (İrəvan) - tikə
Loqqalox (Çəmbərək, Karvansaray) - boş, boş-boşuna
Lolam (Dərələyəz) - uzun adam

Lomba (Çəmbərək, Dərələyəz, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar)- bir topa, parça (topa şəklində mənasını bildirir)

Lombalamax (Vedi, Zəngibasar) - tikələri iri-iri yemək

Lopa I (Çəmbərək) - məşəl, alov

Lopa II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- sabun bişirilərkən çıxan qalıq, çöküntü, tullantı

Lopa III (Dərələyəz) - parça-parça, yumru topa

Lopa IV (Vedi, Zəngibasar) - hikkə

Lopalağ (Əştərək) - boru şəklində bükülən kağız

Lopbaz (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yekəxana, lovğa, özünü öyən

Lopbaz-lopbaz (Çəmbərək) - lovğa-lovğa

Lor (Əştərək) - çürümüş qatı süd

Lort (Qarakilsə) - aciz

Lortgödən (Çəmbərək, Qafan, Qarakilsə) - 1.çox yeyən, acgöz (Çəmbərək, Qafan); 2. eybəcər (Qarakilsə)

Los (Ağbaba) - sol tərəfə yığılan biçilmiş ot

Loş (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino, Qarakilsə) - tənbel

Lovax I (Çəmbərək) - südlü xörəyin üzü

Lovax II (Çəmbərək) - bişmiş südün üzü

Lovalax (Çəmbərək) - yumru şəklində bükülü

Lovalaxlamax (Çəmbərək) - uzunsov şəklində bükmək

Lozux (Çəmbərək) - biçimsiz, böyük

Lortana (İrəvan) - gen, enli paltar

Löhləməx' (Karvansaray) - tənənfəs olmaq

Löhmə I (Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar)-duru palçıq, çox palçıq

Löhmə II (Dərələyəz) - palçıqlı yer

Lölüx' (Ağbaba, Çəmbərək) - tənbel, bacarıqsız

Lö:n (Çəmbərək) - görkəm, üz, sifət

Lömdən dömməx' (Çəmbərək) - görkəmi pis hala düşmək, sfəti, üzü dəyişmək, xoşa gəlməyən formada dəyişmək

Lö:yn (Çəmbərək) - növ

Löpix' (Meğri) - işlənmiş sabun qalığı

Löpbəz (Vedi, Zəngibasar) - bax: lopbaz

Löpbəzdəmməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-özündən demək, özünü öymək, lovğalanmaq

Löpbəzdix' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - lovğalıq

Löppəz (Vedi) - özündən razı, gopçu

Löyün I (Çəmbərək) - növ (xörək barədə)

Löyün II (Çəmbərək) - görkəm

Löyündən dömməx' (Çəmbərək) - arıqlamaq, sir-sifəti dəyişmək

Löyün-löyün I (Çəmbərək) - ləziz, dadlı (xörəyə aid)

Löyün-löyün II (Çəmbərək) - növbənöv

Luğab (Gorus, Qafan) - həlim, hədiyyin həlimi

Luğap (Qarakilsə) - bar, kəf

Lül (Dərələyəz, İrəvan, Kalinino) - tam, həddindən çox, tamamilə

Lül qəmbər (Çəmbərək) - sərxoş

Lülüfə (Meğri) - dar və uzun

Lüləyən (İrəvan) - misdən hazırlanmış su qabı

Lülüx' (Çəmbərək, Zəngibasar) - çaydandan, çaynikdən, aftafadan suyun töküldüyü yer

Lümbə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qısaquyruq

Lümə (Əştərək, İrəvan, Qarakilsə) - 1.quyruğu yolunmuş toyuq; 2.qısa quyruq (toyuğa aid)

Lütqom (Qarakilsə) - kasıb

Lüvə I (Ağbaba) - yuva

Lüvə II (Meğri) - qurumuş içi boş ağac

Mm

Maa (Çəmbərək, Vedi) - mənə

Mac (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - kotanın, cütün, xışın dəstəyi

Maça (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qoyunun qol əti

Maçımaz I (Çəmbərək) - yorulmaq

Maçımaz II (Çəmbərək) - susmaq (qorxudan)

Maçıyıl qalınax (Çəmbərək) - qorxudan yerində quruyub qalmaq, tutulmaq

Mada (Əştərək) - kəkliyin erkəyi, xoruzu

Madar I (Vedi, Qarakilsə, Zəngibasar) - bircə, tək olan, əziz (övlada aid)

Madar II (Çəmbərək) - uşaq

Madyan (Çəmbərək) - dişi at

Mafarax (Zəngibasar) - zəif, cansız, orqanizmi zəif olan

Mafrax (Çəmbərək, Kalinino) - kövrək, davamsız, keyfiyyətsiz, tez sınıan

Mağal (Qarakilsə, Meğri) - günün isti vaxtında mal-qaranın axşam sərinə düşənə qədər saxlandığı yer

Mağallax (Çəmbərək) - başı əyməklə ayağı qaldıraraq aşırılmaq, çevrilmək

Mağdır (Qarakilsə, Meğri) - imkan, var-dövlət

Mağıl I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - münasib, yaxşı, uyğun, layiqli

Mağıl II (Ağbaba, Çəmbərək) - ehtiyatla

Mağıl III (Çəmbərək, Basarkeçər, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - heç olmazsa, yaxşı ki

Mağmın I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar, İrəvan) - yazıq, fağır, sakit

Mağmın II (Ağbaba, Kalinino) - yarıtmaz, bacarıqsız

Mağmun (Çəmbərək) - bax: mağmın I

Mahlım (Gorus, Qafan, Qarakilsə) - məgər

Mahna (Çəmbərək, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - bəhanə

Maxlayı (Çəmbərək) - 1. avara; 2. fərsiz

Majara (Çəmbərək) - 1. macal, imkan; 2. vaxt

Majğal (Dərələyəz) - kotanın dəstəyini (majını) tutan

Maqqal (Çəmbərək) - tonqal

Maqqan (Meğri) - dinamit

Malaça (İrəvan) - armud növü

Malağa (İrəvan) - çömçə

Malalamax (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - 1.sakitləşdirmək;
2. üstündən keçmək, ört-basdır eləmək

Malara I (Böyük Qarakilsə) - tövlədə hər bir mal üçün ayrılan yer

Malara II (Hamamlı) - damın üstündə uzununa qoyulmuş tir

Malaza (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Qarakilsə, Quqark) -
1.hulqum; 2.dilçək

Malxor (Ağbaba) - yastıburun

Malıx (Basarkeçər) - xışın qayışının ucunu ilgəkdə saxlayan ağac hissə

Malıq (Ağbaba) - iki zənciri və qayışı birləşdirən ağac

Maliyyət: Bir şeyin maliyyəti (Əştərək) - dəyəri

Malley (İrəvan, Zəngibasər) - key, gec qanan, heç nə başa düşməyən,
sadələvh

Malleylik (Vedi, Zəngibasər) - keylik, gec anlayan, sadələvhlük

Malyeməz (Çəmbərək) - xəsis

Mama (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Quqark) -
bibi

Mamaça (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - mama, uşaq tutan
(qadın)

Mamırramax (Meğri) - qocalmaq

Mamız (Meğri) - heyvan qıçlarının aşağı hissəsinin arxa tərəfindəki
qara və yumru sümükvari çıxıntı

Man (Əştərək, Vedi, Qarakilsə, Zəngibasər) - eyib, nöqsan, günah

Manda (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Qəmərli, Zəngibasər) - yeməli yabanı
bitki adı

Mandal (Basarkeçər) - cəftə

Mandallamax (Basarkeçər) - cəftələmək

Mandıxmax I (Çəmbərək) - 1. darıxmaq, təntimək, istidən tənənfəs
olmaq; 2. yorulmaq

Mandıxmax II (Vedi, Zəngibasər) - çaşıb qalmaq

Mandula (Hamamlı) - yun parça adı (drap)

Manqal (Çəmbərək) - tonqal

Manqırməx (Ağbaba) - ağlayaraq bağırmaq

Manqoy (Çəmbərək) - tıntın, burnunda danışan

Mansıra I (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər) - mühasirə

Mansıra II (Əştərək) - böyüməmiş xiyar

Manşir (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) -
1.nişan, işarə; 2. bəlli, məlum

Mañşır qoymax (Çəmbərək) - nişan qoymaq

Mañşırılı (İrəvan) - müəyyən edilmiş, bəlli

Mañşırırı (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - 1.bəlli, məlum olan (Çəmbərək); 2.nişanlı, tanınan əşya (Vədi, Zəngibasar)

Mañşırıramax (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - nişanlamaq, işarə qoymaq, müəyyənləşdirmək (bir şeyi tapmaq, müəyyən etmək üçün)

Mar (Çəmbərək) - ip boyamaq üçün xüsusi hazırlanmış boyaq maddəsi (mal sidiyindən istifadə edilir)

Marala (Hamamlı) - damın üstünə uzununa qoyulmuş tir

Maranmıx (Əştərək) -süd məhsulu-yığıntı yığmaq üçün yer, balaca ev

Marfaxlamax (Meğri) - köhnəlmək

Marığ (Çəmbərək, Dərələyəz) - pusqu

Marığa durmax (Dərələyəz) - pusquda durmaq

Marıtdamax (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar, Qarakilsə) - pusmaq, güdmək

Masqorçu (Qarakilsə) - alverçi

Maş (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - lobyə

Maşnaltı (Ağbaba) - süd çəkən maşından çıxan üzsüz süd

Matah I (Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Vədi, Zəngibasar) - nadir tapılan, qıt

Matah II (Çəmbərək, Qarakilsə, Zəngibasar) - əziz, qiymətli (adam)

Mat-qut:Mat-qutu qurumax (Çəmbərək) - qorxmaq, təəccüb etmək

Matrax (Kalinino) - qamçı

Mavalmax (Qarakilsə) - acından haldan düşmək, zəifləmək

Mavala - mavala (Qarakilsə) - ac-acma

Mavrı (Dərələyəz, Qarakilsə) - pişik balası

Maya I (Dərələyəz) - yeni doğmuş inəyin ilk südü

Maya II (Dərələyəz, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - pendir hazırlamaq üçün ilıq südə vurulan maddə

Maya III (Çəmbərək) - dırnağın dibi

Maya IV (Vədi, Zəngibasar) - droj

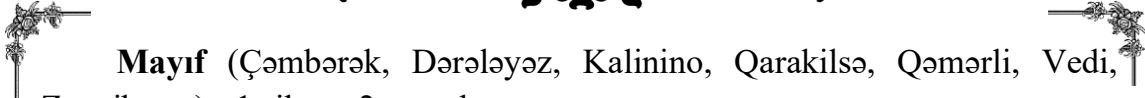
Mayaxoş (Qəmərli, Zəngibasar) - meyxoş, turşməzə

Mayalamax (Çəmbərək) - pendir hazırlamaq üçün ilıq südə xüsusi maddə qatmaq

Mayalandırmax I (Vədi, Zəngibasar)-təzə doğmuş heyvanı ilk dəfə əmizdirmək

Mayalandırmax II (Çəmbərək) - heyvanları cütləşdirmək

Mayıf (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - 1.şikəst; 2. məc.bacarıqsız

Maymax (Çəmbərək, Kalinino) - bacarıqsız

Maymalamax (Çəmbərək) - axsamaq

Maymamax (Çəmbərək) - bax: maymalamax

Maytax (Əştərək, Qarakilsə) - bax: mayıf

Maytamax (Qarakilsə) - axsamaq

Maytımax (Çəmbərək) - bax: maytamax

Maz (Dərələyəz) - arabanın təkərlərinə keçən ox

Mazax (Ağbaba, Vedi, Zəngibasar) - 1.zarafat; 2.kef

Mazaxlaşmax (Çəmbərək) - zarafatlaşmaq, zarafatlaşaraq deyib-gülmək

Mazarrat (Ağbaba, Çəmbərək) - dəcəl adam, ara qarışdıran

Mazı (Ağbaba) - araba oxu

Mazol (Çəmbərək) - döyənək

Mehr: Mehrini salmax (Çəmbərək) - öyrəşmək

Mehirri (Çəmbərək) - mehriban

Mehirrəmməx' (Çəmbərək) - alışmaq, öyrəşmək

Mejdin (Çəmbərək, Karvansaray, Qarakilsə) - fərsiz

Merət (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, Kalinino, İrəvan, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - 1.sahibsiz, yiyəsiz (paltar); 2. ölü paltarı

Merətə qalmax (Çəmbərək) - sahibsiz qalmaq (paltara aid qarğış mənasında işlədilir)

Meş (Hamamlı) - oyunu başlayan, oyunda birinci gedən oyunçu

Meş durmax (Hamamlı) - oyunu başlamaq üçün birinci olmaq

Meşnəx' (İrəvan) - geniş sahə

Metix'ləndirməx' (Zəngibasar) - əzizləmək, hörmətli tutmaq

Mezər (Çəmbərək, Qarakilsə) - önlük, döşlük

Məc (Ağbaba) - kotanın əl tutan yeri, dəstəyi

Məcgal (Ağbaba) - kotanın və ya cütün məcindən (dəstəyindən) tutan

Mədaxil I (Meğri) - məhsul

Mədaxil II (Meğri) - naxış adı

Məddə: Məddə dağarcığı (Hamamlı) - acı dil

Mədix' (Ağbaba, Qarakilsə) - yeməli yabanı bitki

Məəl (Ağbaba) - qoyun-quzunun, mal-qaranın günün isti vaxtı sərin düşənə kimi topladığı bulaq və ya çay qırağı

Məfrağ (Dərələyəz) - zəif, xarab olmuş

Məğlətə (İrəvan, Zəngibasar) - mübahisə, qalmaqal

- Məhəl I** (Çəmbərək, İrəvan) - vec
- Məhəl II** (Qarakilsə) - imkan, vaxt
- Məhəl qoymax** (Çəmbərək)-vecinə almaq, nəzər yetirmək
- Məhəli olmamax** (Qarakilsə) - vaxtı olmamaq, imkanı olmamaq
- Məhlə** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - məhəllə, küçə
- Məhmizləməx'** (Meğri) - vurmaq, gedilən yerə tez çatmaq üçün vurmaq, tələsdirmək (heyvana aiddir)
- Məhrava** (Basarkeçər, Çəmbərək) - dəsmal, əl-üz dəsmalı
- Məx'lim** (Meğri) - məgər
- Məxərə** (Zəngibasar) - zəif, dözümsüz (adam)
- Məxləs** (Çəmbərək, Meğri, Zəngibasar, Vedi) - xülasə
- Məğəl** (Meğri) - günün isti vaxtı mal-qaranın axşam sərini düşənə qədər saxlandığı kölgə
- Məjdüm** (Qarakilsə) - xəstə
- Məjgəl** (Ağbaba) – bax:məcgəl
- Məkə** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qarğıdalı
- Məkix'** (Çəmbərək) - bax: məkik
- Məkik** (Çəmbərək) - təsirli
- Mələfə** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - döşəkağı
- Mələməz** (Çəmbərək) - 6-7 yaşlı erkək qoyun
- Mələləməx'** (Qarakilsə) - doğuşqabağı yelininə süd dolmaq
- Məlyət I** (Zəngibasar) - əhəmiyyət
- Məlyət II** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qiymət, haqq, dəyər
- Məlyəti** (Çəmbərək) - qiyməti, dəyəri
- Məliyətli** (Zəngibasar) - 1. keyfiyyətli, dəyərlili; 2.hörmətli
- Məmə** (Çəmbərək, Əştərək) - ana arı çıxartmaq üçün arıların mumdan düzəltdiyi yumurta yuvası
- Məməkoy** (Çəmbərək) - duzlu
- Məmər** (Meğri) - hüceyrə
- Məməsir** (Meğri) - itburnu
- Məməzan** (Vedi, Zəngibasar) - uzunsov
- Mənəfə** (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax: mələfə
- Mənəsəx'** (Çəmbərək) - iri süpürgə bağlamaq üçün istifadə olunan tikanlı bitki
- Mənsil** (Çəmbərək) - ağartı məhsulu, süddən hazırlanan ağartı məhsulları (yağ, pendir, qatıq)
- Mənşər** (Çəmbərək) - qədim, keçmiş
- Mərəcöyüz** (Vedi, Zəngibasar)-pencər növü, qulançar

Mərəx' (Çəmbərək, Dərələyəz, Hamamlı) - 1.samanlıq; 2. qışda heyvan saxlanılan yer

Mərək (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasər) - ot, saman saxlanılan yer

Mərəkə I (Çəmbərək) - yığıncaq, məclis

Mərəkə II (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasər)-qalmaqal, dava-dalaş

Mərəkə tüşməx' (Çəmbərək) - qalmaqal düşmək

Mərəkə qopmax (Çəmbərək) - dava-dalaş düşmək

Mərəndi (Dərələyəz) - taxıl biçmək üçün işlədilən iri oraq, yarım dairəvi oraq

Mərəs (Meğri) - saman yığılan yer

Mərfəhləməx' (Meğri) - köhnəlmək

Mərfəşlik (Meğri) - yük taylarını bağlamaq üçün ip

Mərgiz (İrəvan, Vədi, Zəngibasər) - əkin sahəsində, bostanda şırım açmaq üçün istifadə edilən dəmir alət

Mərgizdəməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasər) -əkin sahəsində mərgizlə şırım açmaq, arx çəkmək

Mərö:cə (Qarakilsə) - yeməli yabanı bitki

Mərrə (Meğri) – vaxt, müddət

Mərtək I (Əştərək) - üst-üstə yığılmış on xorum (bağ) ot

Mərtək II (Çəmbərək) - odun qırığı

Mərtək III (Ağbaba) - evin üstünə döşənmiş ağac

Mərz (Karvansaray) - sərhəd (əkin sahəsinə aid)

Mərzə (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasər, Vədi) - yeməli yabanı bitki adı (reyhana oxşar ətirli göyərti)

Məsxərə (Vədi, Zəngibasər) -lağ

Məsxərəyə qoymax (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasər)- ələ salmaq, lağ etmək

Məsrəf: Məsrəf etməx' (Çəmbərək) - xarab etmək, bir şeyi lazım olmayan yerə işlətmək

Məsirəf (Qarakilsə) - yararlı, lazım olan

Məsirəf etməx' (Qarakilsə) - boş yerə, lazım olmayan yerə işlətmək

Məs (Kalinino) - ayaqqabı növü (xromdan tikilir)

Mətə (Meğri) - yerdə oyun üçün çəkilmiş dairə

Mətəh (Kalinino) - bax: matah

Mətəl (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasər) - məhəttəl, boş-bekar

Mətərə I (Meğri) - saxsı pendir qabı

Mətərə II (Meğri) - məc. mədə, qarın

Mətəris (Çəmbərək, Karvansaray) - 1.daldalanacaq, soyuqdan,

küləkdən qorunmaq üçün istifadə olunan yer (Çəmbərək, Karvansaray); 2. hamı, kömək (Çəmbərək)

Mətrəf (İrəvan) - yayda içərisinə buzlu su tökmək üçün istifadə olunan qab

Məzəlex'ləməx' (Meğri) - mozalanın sancması nəticəsində qaçmaq

Məzəndə (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - ilkin qiymət

Məzməzəx' (Meğri) - zəhərli milçək

Məzməzəx'ləməx' (Meğri) - zəhərli milçəyin sancması nəticəsində zəhərlənmək

Mıçı-mıçı (İrəvan, Vedi, Zəngibasar, Meğri) - yavaş-yavaş

Mıcmımmax (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Quqark) - 1.zəif yemək; 2.asta işləmək

Mıǵı (Barana, Çəmbərək, Kalinino) - 1.ağcaqanad; 2.milçək

Mıǵmıǵa (Çəmbərək) - ağcaqanad

Mıǵmıǵı I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: mıǵmıǵa

Mıǵmıǵı II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yavaş tərənən (adam)

Mıxça (Çəmbərək) - paya; heyvanı bağlamaq üçün yerə basdırılan ağac (20-25 sm ölçüsündə olur)

Mıqqımax (Meğri) - tərənəmək

Mıncırax (İrəvan) - insan bədəninin müəyyən bir yerinin hər hansı bir əşyanın arasında qalıb bərk sıxılması nəticəsində əzilməsi

Mındar (Vedi) - natəmiz, murdar

Mılax (Meğri) - budaqlı yığılmış meyvə (nar, heyva və s.)

Mıraz (Böyük Qarakilsə) - arzu, istək

Mırçalıx (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – saqqız kolu

Mırdaǵa (Meğri) - pəncərəsiz ev, daxma

Mırax I (Meğri) - qaş-qabaq

Mırax II (Dərələyəz) - dodağı kəsik (adam)

Mırax III (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - dişsiz, dişi tökülmüş, qabaq dişləri tökülmüş (adam)

Mırax sallamax (Meğri) - qaş-qabaq sallamaq

Mırız: Mırız-damax (Çəmbərək, Vedi, İrəvan, Zəngibasar) - qaş-qabaq

Mırız-damax sallamax (Çəmbərək) - qaş-qabaq sallamaq, qaş-qabaq tökmək

Mırt I (İrəvan) - lazımsız, bezikdirici söhbət

Mırt II (Çəmbərək, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - kir, çirk

Mırt III (Əştərək, Qarakilsə) - tuluğun, eymənin üstündə əmələ gələn

kif

Mırtdammax (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - deyilmək, öz-özünə, dodağının altında danışmaq, dodaqaltı deyilmək

Mırtdı (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - çirkli, kirli (qab- qacaqda olan çirk barəsində işlədilir)

Mırtığa (Qarakilsə) - quymaq

Mırtıx (Çəmbərək) – bax.mırtıx III

Mısağan (Qarakilsə) - çoxbilmiş

Mısmax I (Çəmbərək, Dərələyəz) - küsmək

Mısmax II (Vedi, İrəvan, Zəngibasar) - susmaq

Mısmırtıx (Qarakilsə, Qəmərli, Zəngibasar) - qaş-qabaq

Mısmırtığını sallamax (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - qaş-qabağını sallamaq, qaş-qabağını tökmək

Mırtıx (Meğri) - məc. qarın, mədə

Mızdammax (Basarkeçər) - yavaş-yavaş, ləng iş görmək

Mızımmax (Meğri) - getmək, qaçmaq

Mızırax (Çəmbərək) - müəyyən bir əşya (çubuq və s.)

Mızrax qoymax (Qarakilsə) - mane olmaq

Mızvara (Meğri) - yeyinti şeyləri

Mıcas I (İrəvan) - iyrençi

Mıcas II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - iy, dad bilməyən (adam)

Mıci (Qarakilsə) - ətdə əmələ gələn qurd

Mıciləməx' (Qarakilsə) - yavaş-yavaş, ləng iş görmək

Mıciləməx' (Qarakilsə) - az-az yemək

Mıçəkgən (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ağcaqanaddan qorunmaq üçün yatağın üstünə çəkilən tənzip, örtük

Mıçətgən (Zəngibasar) - bax: mıçəkgən

Mil I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - yoğun tir, ağac

Mil II (Çəmbərək) - düz

Mil dayammax (Çəmbərək) - düz dayanmaq

Milax (İrəvan) - üzüm növü

Milçəx' I (Çəmbərək) - həşərat

Milçəx' II (Ağbaba) - əkin sahəsinin kənarından əkilmə

Mileyim I (Çəmbərək) - arzu, istək

Mileyim II (Çəmbərək) - sakit, xoşxasiyyət

Mındoy I (Çəmbərək) - 1.çiyin; 2.boyun

Mıngırrəməx' I (Çəmbərək, Qarakilsə) - əl çəkməmək, qara- yaxalıq

etmək

Mingərrəməx' II (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - nəzərdə tutmaq, gözaltı etmək

Minkirrəməx' I (Çəmbərək) - bax: mingirrəməx' I

Minkirrəməx' II (Qarakilsə) - qəlbə yol tapmağa çalışmaq

Mirahaf (Basarkeçər) - südlü horra

Miraz (Əştərək) - arzu, istək

Mirəsfa (Qarakilsə) - rütbəli şəxs, rütbə

Misqalı (İrəvan) - üzüm növü

Mismil (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - təmizkar, səliqəli (adam)

Mitəm (Meğri) - daima, həmişə

Mitəsim (Meğri) - bax: mitəm

Mitər (Meğri) - bax: mitəm

Mitil I (Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) - 1.yorğan-döşək; 2.köhnə palaz-paltar

Mitil II (İrəvan, Qarakilsə) - məc.tənbəl, avara

Mitilini çölə atmaq (Vedi, Zəngibasər) - qovmaq

Miyana (İrəvan) - içərisinə meyvə yığmaq üçün söyüd çubuqlarından toxunan səbət

Miz (İrəvan) - milçək süfrəsi

Moçam (Qarakilsə) - qoyunun və ya keçinin boğazından sallanan bir cüt vəz

Moçar I (İrəvan) - meyvə ağaclarının yan-yörəsindən cücərən budaqlar, pöhrələr

Moçar II (Vedi, Zəngibasər) - ağacın xırda kökləri

Moçux: Moçux eləməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - bax: moçuxlamaq

Moçuxlamaq (İrəvan) - bizləmək, toxunmaq

Moda (Çəmbərək) -boyunduruğun orta hissəsində zənciri saxlayan çıxıntı

Modaşa (Çəmbərək)-mədə

Moduflammaq (Çəmbərək) - xarab olmaq, sıradan çıxmaq

Modux (Çəmbərək, Hamamlı) - yer almasına oxşar bitki adı

Modulamaq (Çəmbərək) - haylamaq (heyvana aid)

Modyam I (Ağbaba, Barana, Basarkeçər, Çəmbərək) - ortağ, şərik

Modyam II (Hamamlı) - kömək

Mollabaşı (Barana, Çəmbərək) - yeməli yabanı bitki adı (yazın ilk günlərində bitir)

- Mor I** (Qarakilsə) - yetişməmiş, kal
Mor II (Qarakilsə) - yaxşı qarışdırılmamış palçıq
Morramax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qurd düşmək
Morçalax (Çəmbərək) - ot kökü
Moru (Qarakilsə) - yeri suvarmaq üçün açılmış kiçik arx
Mosmotu (Ağbaba, Çəmbərək) - qalmaqal
Mostan (Karvansaray) - kök (adam)
Motmotu I (Çəmbərək) - qarağata oxşar bitki
Motmotu II (Çəmbərək) - bax: mosmotu
Moyda (Çəmbərək, Əştərək) - əxlaqsız (qadın haqqında)
Moydə (Əştərək) - bax: moyda
Mozalan (Dərələyöz) - milçək növü
Mozalammax (Meğri) - mozalanın sancması nəticəsində qaçmaq
Mozqan (Əştərək) - qarmon
Möçük (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - büzdüm
Möfrə (Əştərək) - iki daşı üst-üstə qoyulan bir cərgə hörgü
Möhip (Meğri) - ehtiyac
Möhrə I (Vedi, Zəngibasar, İrəvan) - palçıq (divar üçün istifadə edilir)
Möhrə II (İrəvan) - qayka
Möhüb (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ev əşyası
Mö:üz (İrəvan) - kişmiş (qara üzümdən əmələ gəlir)
Möv (İrəvan, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - tənək (yaz aylarında tənəklərdən yanacaq üçün toplanan çör-çöp)
Muçux I (Çəmbərək) - uçuq, səpki
Muçux II (Ağbaba) - çiban
Muçux III (Əştərək) - mane
Muçux qoymax (Çəmbərək) - mane olmaq
Muçuxlamax (Çəmbərək) - uçuqlamaq
Mubah (Meğri) - mülayim (hava)
Mugəllitdix (Meğri) - dələduzluq
Muğan (Qarakilsə) - xırmanda işlədilən kürək
Muğanəzəx' (Qarakilsə) - saman tökmək üçün samanlığın divarında düzəldilmiş deşik
Muğasar (Meğri) - tumu çıxardılmış zoğal qurusu
Muxrət (Əştərək) - palçıqdan hazırlanmış küp
Muxul (Əştərək, İrəvan) - ortağ, şerik
Muxuri (Qarakilsə, Meğri) - içi keçə alaçıq
Muxurrux (Çəmbərək) - paxıllıq

Mula (Meğri) - mülayim xasiyyətli

Mulalamax (Meğri) - ört-basdır etmək

Mulqaşix (Meğri) - qarışıq, dolaşiq

Mumurqan I (Meğri) - mum və yağdan hazırlanmış yumşaldıcı məlhəm

Mumurqan II (Çəmbərək) - arı yeşiyinin ağzına arının yığdığı şam qırıntısı

Munqoy (Çəmbərək) - burnunda danışan, tıntın

Murad (Çəmbərək) – bax: muraz

Muraz (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - arzu, istək

Murçalax (Basarkeçər) - yabanı bitki adı

Murğuz (Əştərək) - sifət

Murquz (İrəvan) - göygöz, sarısaç, ağbəniz, arıq, hündür adam (mənfə mənada)

Musdafaçıçəyi (Hamamlı) - dərman bitkisi adı

Mustux (Əştərək) - qayanın üstə yağış suyunun yığılması üçün açılan böyük çökək

Musur (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yayın istisində tarlalarda işçilərin oturması üçün yer

Muşdulux (Çəmbərək, Kalinino) - xoş xəbər üçün verilən bəxşiş, hədiyyə

Muşqurmax (Dərələyəz) - dodaqaltı fişqırığa oxşar çıxarılan səs

Muzu (Çəmbərək, Karvansaray) - xəsis

Mücərə (Meğri) - şüşə qabları saxlamaq üçün xüsusi sandıq

Müciri (Meğri) – bax: mücərə

Müdbeyn (Karvansaray) - mehriban

Müdam (Basarkeçər) - bax: müdəm

Müdəm (Çəmbərək, Kalinino) - daima, həmişə

Müəl (Çəmbərək) - istidə mal-qaranın yığıldığı yer

Müğərrəm (Çəmbərək) - bax: müdəm

Mülçəklilik (Gorus, Qafan) - yüyəndə atın gözünün üstündəki gön

Müləli (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək) - şübhəli, naməlum, qeyri-müəyyən

Mülhaz (Qarakilsə) - hesab

Mülhaz eləməx' (Qarakilsə) - hesab etmək

Mürçüm (Hamamlı) - qoyunun boğazından sallanan bir cüt vəzi

Mürdəşə (Karvansaray) - yumşaq qabıqlı ağac adı

Müşdahax (Çəmbərək) - şikəst, əlil

Müştər I (Qarakilsə) - kimsəsiz

Müştər II (Meğri) - tənbel

Müşdə (Meğri) - xərək

Müşnü (Ağbaba) - arabanın yanını saxlayan hissə

Mütəfin (Meğri) - eybəcər, çirkin

Mütrüf (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - görməmiş

Müyəl (Çəmbərək, Karvansaray) - 1.hündür tərə, yeltutan yer; 2. günün isti vaxtında mal-qaranın axşam sərini düşənə qədər saxlandığı kölgəlik

Müyəllənməx' (Karvansaray) - özünü günə vermək

Nn

Naçax I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - kiçik əl baltası

Naçax II (Ağbaba, Kalinino, Meğri) - xəstə

Naçaxlamax (Kalinino) - xəstələnmək

Nadaratma (Meğri) - böyük (ilan)

Nafaxa (Çəmbərək) - yemək

Nagah-nagah (Çəmbərək) - hərdənbir

Nağaş (Qafan) - ala-bula, müxtəlif rəngli

Nağıltul (Meğri) - nəhayət

Naxis I (Əştərək) - mayıf, şikəst

Naxis II (Çəmbərək) – yersiz danışan, kobud, səfeh

Naxmirə (Qarakilsə) - minnət

Naxmirə vurmax (Qarakilsə) - minnət qoymaq

Naxuna (Qafan) - heyvanın gözünün kənarında əmələ gələn yumru ət (ət xalı)

Nakəs (İrəvan) - xain

Naqoloy (Böyük Qarakilsə) - babat

Naqqadan (Qarakilsə) – inadla-*Mən dedim yoxdu, naqqadan dirəndi ki, verəssən.*

Naqqal (İrəvan, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar) - çox danışan, uzunçu

Naqqas (Çəmbərək)-qabiliyyətsiz, qəsdən xoşa gəlməyən hərəkət edən

Nal I (Qarakilsə) - eyvan sütunlarının başına qoyulan taxta

Nal II (Dərələyəz) - dirəklərin altında olan ağac

Nalça I (Hamamlı) - döşəkçə

Nalça II (Hamamlı) - iri dəmir (pul-pul oyununda)

Nallica (Çəmbərək) - yabanı bitki (üzüm yarpaqlarına oxşayır)

Namqımmax (Çəmbərək) - 1. istəmək, çalışmaq; 2. cəhd göstərmək, təşəbbüs göstərmək

Nammıxıda (Meğri) - maşallah

Napzar (Ağbaba) - kəndin önündəki pay torpaqları

Narınc (İrəvan) - acı, iri portağal

Naşar I (Qafan) - qəribə, təəccüblü

Naşar II (Meğri) - xeyli, çox

Naşdoylamax (Çəmbərək) - qəlyanaltı etmək **Naşdoylux** (Çəmbərək) - qəlyanaltı

Naşər (Qafan) - bax: naşar I

Nat (Ağbaba) - uzun, nazik ağac (kərənti və ya dırmığın sapı mənasını bildirir)

Nav (Meğri) - içi oyulmuş palıd ağac (su doldurmaq üçün istifadə edilir)

Nay (Çəmbərək) - zarafatcıl

Nayqara (Barana) - bax: nay

Naynacat (Meğri) - nəhayət

Nazbalış (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - iri yastıq (qu tükündən düzəldilir)

Neyvət (Çəmbərək) - çirkin, yaraşıqsız

Nesə (Meğri) - ərə gedən qıza valideyni tərəfindən verilən torpaq və ya bağ payı

Nədəmə (Meğri) - ziyan, xəta

Nədənəs (Çəmbərək) - xatakar

Nədyə (Çəmbərək) - müftə

Nədyədən (Çəmbərək) - heç nədən, boş yerdən, müftə

Nəf (Qarakilsə) - xeyir, gəlir

Nəfidarrıx (Meğri) - xeyir, gəlir, qazanc

Nəfilə (Hamamlı) - nahaq

Nəfit (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - neft

Nəhlət (Ağbaba, Çəmbərək) - lənət

Nəx'nəx' I (Çəmbərək) - ziyan

Nəx'nəx' II (Çəmbərək) - araqarışdıran

Nəxs (Meğri) - eyib, günah

Nəqəlis (Meğri) - nankor, naşükür

Nəməv (Qafan) - nəm

Nəmənə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nə

Nəmər I (Çəmbərək, İrəvan, Hamamlı, Vedi, Zəngibasar) - toyda aşığa verilən hədiyyə (pul)

Nəmər II (Çəmbərək) - xeyir xəbər gətirənə verilən hədiyyə (pul, qiymətli əşya), muştuluq

Nəmət (Meğri) - naxışlı keçə (evin döşəməsinə salmaq üçün hazırlanır)

Nəmi I (Çəmbərək, Qarakilsə) - dəyədə ağartı yığılan xüsusi yer

Nəmi II (Hamamlı) - motal və ya ağartı torbasının altına qoyulan yastı daş

Nəmi III (Meğri) - dəyədə ev avadanlığı üçüq ayrılmış yer

Nəm-nüm (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - naz-qəmzə

Nəm-nüm etməx' (Çəmbərək) - 1.nazlanmaq; 2.razılaşmamaq

Nəmçik (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nəm, yaş

Nəmiş (Çəmbərək, Kalinino) - yaş, nəm

Nəmişaran I (Çəmbərək) - süd

- Nəmişaran II** (Çəmbərək) - yağış
Nəmişdəməx' (Çəmbərək) - rütubətli olmaq
Nəmişdi (Çəmbərək) - rütubətli
Nəmişdix' (Çəmbərək) - rütubətlilik, nəmlik
Nəmnışaran (Çəmbərək) - iştartı (ocağa aid)
Nəncəri (Ağbaba) - necə
Nənəher (Meğri) - kök, zorba, kobud (insan bədəninə aid)
Nər (Meğri) -böyük
Nərdivan (Çəmbərək, Hamamlı) - pilləkən
Nəsdə (Meğri) - yox, xeyr
Nəsdix' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nəhslük, tərslik
Nətə:r (Çəmbərək) - necə?, nə cür?
Nətərəs (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - işi, sözü həmişə tərsə çəkən
Nəverim (Qəmərli, Zəngibasar) - lazımsız
Nəyavız (Əştərək) - nə yaxşı, yaxşı ki
Nəyşə (Çəmbərək) - niyə?, nə üçün?
Nəzix' I (Çəmbərək, Kalinin) - yağ və südlə bişirilmiş çörək (üzərinə yumurta çəkilir)
Nəzix' II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nazik, yuxa
Nəzilməx'I (Barana) - qaçıb aradan çıxmaq
Nəzilməx' II (Çəmbərək) - arıqlamaq
Nıfis (Qarakils) - nəzər (mənfi mənada)
Nıx: Nıx dayanmaq (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yorulub əldən düşmək
Nıxçımax I (Basarkeçər, Qarakilsə) - qabı ağzına kimi doldurmaq
Nıxçımax II (Qarakilsə) - yerə bərk vurmaq
Nıqımax (Meğri) - vurmaq
Nıqqız (Ağbaba) - xəsis
Nınıx I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - burnunda danışan
Nınıx II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - əlindən bir iş gəlməyən
Nırğız I (Dərələyəz) - xəsis
Nırğız II (Dərələyəz) - söz eşitməz
Nırx (Çəmbərək) - konkret və müəyyənləşdirilmiş qiymət
ONırx qoymax (Çəmbərək) - konkret qiymət qoymaq, bir şeyin dəyərini müəyyən etmək
Nırxız (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - başqasının pisliliyini istəyən
Nırıldamax (Qafan, Qarakilsə) - guruldamaq
Nırıldatmax (Qafan, Qarakilsə) - silkələmək
Nırqız (Qarakilsə, Meğri) - bax: nırğız I

- Nırcızdız** (Qarakilsə, Meğri) - xəsislik
- Nısqar** (Meğri)-ot yeyiləndən sonra heyvanın qabağında qalan çör-çöp
- Nif** (Çəmbərək) - qarğış
- Nifə** (Çəmbərək) - tumanın bağ keçirilən yeri
- Nifləməx'** (Çəmbərək) - qarğamaq, qarğış tökmək
- Nijdeyin** (Qarakilsə) - keçən il
- Nimdaş** (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Qarakilsə) - geyilmiş, köhnə paltar və ya parça
- Nimli** (Meğri) - naməlum
- Nimri** (Meğri) - qayğanaq
- Nims** (Çəmbərək) - iştaha
- Nimsi çəx'məx'** (Çəmbərək) - iştahası olmaq
- Nizqalı** (Meğri) - naxışlı çörək
- Nizğalı** (Meğri) -üzəri naxışlı (çörək)
- Nızqa** (Meğri) - yumşaq şeylərin (qar, mum, xəmir və s.) üzərində salınan naxış
- Nızqalamax** (Meğri) - yayılan xəmirin üzərinə naxış çəkmək
- Nobat** (Ağbaba, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - növbə
- Noğala** (İrəvan) - arpa unundan və ya kəpəkdən hazırlanaraq dəvəyə verilən kömbə
- Nohur** (Çəmbərək) - gölməçə
- Noxsat** (Çəmbərək) - xatakar
- Noxsant** (Çəmbərək) - bax: noxsat
- Noqara** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: noğala
- Nom: Nom eləməx'** (Meğri) - utanmaq
- Nor I** (Hamamlı) - pendir suyunun qaynadılması nəticəsində alınan şor
- Nor II** (Çəmbərək) - pendir suyu
- Norax** (Çəmbərək) -əllaməlik
- Norax çıxarmax** (Çəmbərək) -əllaməlik etmək
- Notqa** (Çəmbərək) - palıd qozası
- Novat** (Çəmbərək, Hamamlı) - növbə
- Nö:əx'** (Çəmbərək) - bax: nüvəx'
- No:rəst** (İrəvan) - tezyetışən meyvə
- Nöydərəmət I** (Çəmbərək) - həddən artıq, pis görünməmiş hərəkət
- Nöydərəmət II** (Çəmbərək) - nadinc, söz eşitməyən
- Nöyüs** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nəfs
- Nuşqun** (Çəmbərək) - nişan
- Nusqunnamax** (Çəmbərək) - nişan almaq

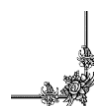
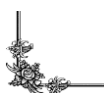

Nüdürətən (Meğri) - təsadüfən

Nüəx' (Çəmbərək) - bax: nüvəx'

Nüvəx' (Çəmbərək) - dərənin kənarında yarıq, kiçik dərənin boğazında çökək yer

Oo

- Oazımax** (Hamamlı) - rəngi qaçmaq, avazımaq
Obaş (Çəmbərək) - tezdən, sübh tezdən
Obaşdan (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: obaş
Ocax (Meğri) - ovsunçu
Ocaxlama I (Qarakilsə, Meğri)-1.tamamilə, büstübün; 2.hamısı
Ocaxlama II (Qarakilsə) - nəsillicə
Oda (Kalinino) - otaq
Oğal (Ağbaba, Əştərək, Vedi, Zəngibasar) - o tərəf, o yan
Oğala (Basarkeçər, Zəngibasar) - o tərəfə
Oğal-buğal (Ağbaba, İrəvan, Zəngibasar) - o tərəf-bu tərəf
Oğlax (Çəmbərək, Kalinino) - keçi balası
Oxlaxqıran I (Qarakilsə) - payızın son ayı
Oxlaxqıran II (Qarakilsə) - çobanların otardıqları heyvanların haqqını yığdıqları gün
Oğlaxqıran III (Çəmbərək, Zəngibasar) - yazın ilk ayı
Oğursax (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - balası ölmüş (heyvana aiddir)
Oğurtdax (Basarkeçər) - heyvan xəstəliyi adı
Oxarramax (Çəmbərək, Karvansaray) - itilmək, bülövlmək
Oxatmax (Çəmbərək) - yemək
Oxrammax I (Çəmbərək) - astadan kişnəmək (ata aid)
Oxrammax II (Çəmbərək) - ağlamaq
Oxşatma (Gorus, Qafan, Qarakilsə)- sağlarkən heyvanın (qoyunun, malın) eydirməsi üçün, yəni süd verməsi üçün oxunan mahnı
Ojaxlama (Basarkeçər) - səfeh
Oqalmax (Çəmbərək, Karvansaray) - sağalmaq, yaxşılaşmaq (xəstəliyə aid)
Oqant I (Çəmbərək) - avand
Oqant II (Çəmbərək) - düz Oqat (Çəmbərək) - avand
Oqatdı (Çəmbərək) - tutarlı
Onqarmax (Çəmbərək) - düzəlmək, işi düz gətirmək
Oqartən (Çəmbərək, Karvansaray) - 1.o qədər; 2.çoxlu
Onça (Çəmbərək) - ona görə
Olacax (Çəmbərək)-fermada çobanların qaldığı, yaşadığı yer, kom
Olajax (Çəmbərək, Karvansaray) - bax: olacax
Oma (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - omba
Omac (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) -umac

- Omac aşı** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - umacdan bişirilən duru xörək
- Ombuz** (Zəngibasar) - çənə
- Omqılıx: Omqılığı qızmax** (Çəmbərək) - kefi durmaq
- Orğan** (Ağbaba) - kəndir
- Ortax** (Basarkeçər, Çəmbərək) - şərik
- Ortaxlı** (Basarkeçər, Çəmbərək) - şərikli
- Ortalamax** (Zəngibasar) - belindən tutmaq (güləşdə)
- Otuxmax** (Çəmbərək, Karvansaray, Qarakilsə) - ot yeməyə başlamaq
(təzə doğulmuş heyvan balasına aiddir)
- Oturacax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - stul, skamya
- Oturum: Bir oturuma** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - bir dəfəyə
- Oturuşmax I** (Çəmbərək) - dünya-görüşlü olmaq, təcrübəli olmaq
- Oturuşmax II** (Əştərək) - sönmək (təndir odunun sönməsini bildirir)
- Oüz** (Çəmbərək) - o tərəf
- O üz-bu üz** (Çəmbərək) - o tərəf-bu tərəf
- Ov** (Dərələyəz) - arğalı, dağ qoçu, dağ qoyunu, dağ keçisi
- Ovand** (İrəvan, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - parçanın üz tərəfi
- Ovdux** (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - yemək növünün adı (suya qarışdırılmış qatığa xiyar, çörək, göyörti doğranaraq hazırlanır)
- Ovxalamax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - ovuşdurmaq
- Ovxar** (Dərələyəz) - kərəntini, baltanı, bıçağı itiləmək üçün işlədilən alət
- Ovxarramax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - baltanı, bıçağı itiləmək
- Ovursax** (Meğri) - balası ölmüş, lakin sağılan heyvan
- Ovurt** (Çəmbərək) - üz, sifət, yanaq
- Ovurtdax I** (İrəvan) - sünbüllənmiş buğda
- Ovurtdax II** (Çəmbərək, Meğri, Vedi, Zəngibasar) - kök, dolu (adam)
- Ovuz** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çəltiyin qabığı
- Ovsanat: Ovsanata keçməx'** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - hesaba keçmək
- Ovsar** (Dərələyəz, Qəmərli, Zəngibasar) - dəvənin başına salman ip, noxta
- Ovşar I** (Qarakilsə) - balaca xəncər
- Ovşar II** (Çəmbərək) - ovucun içi ilə sağım
- Ovşara** (Əştərək) -bıçağa oxşar alət
- Ovşarramax I** (Basarkeçər) - malın yelinini ovucların arasında sıxaraq sağmaq
- Ovşarramax II** (Qarakilsə) - qoyunu iki əllə sağmaq

Oyalammax I (Meğri) - qaranlıq və dumanlı havada arabir işıqlanmaq

Oyalammax II (Çəmbərək) - narahat olmaq

Oylamax (Çəmbərək) - çalmaq, biçmək

Oylar (Dərələyəz) - doğma, tanış yer

Oyma I (Dərələyəz, Zəngibasar) - don

Oyma II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qadın paltarına salınan naxış, bəzək

Oymax (Çəmbərək, Dərələyəz) - yer, məskən, el, oba

Oyrəli (Çəmbərək) - dünən, keçən günü

Oysanat: Oysanata keçməx' (Çəmbərək) - qəbul olmaq, halal olmaq, hesaba keçmək

Oysanattan çıxmax (Çəmbərək) - əldən getmək

Oysammax (Çəmbərək) - işdən soyumaq

Oyşar (Çəmbərək) - mal-qaranı, qoyunu sağmaq növü

Oyşarramax (Çəmbərək) - malın, qoyunun yelini ovucların arasında sıxaraq sağmaq

Oyux I (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çala-çuxur

Oyux II (Zəngibasar) - şitil basdırmaq üçün yerdə qazılan çala, oyuq;quyu

Oyux III (Çəmbərək) - əkin sahələrini bir-birindən ayıran sərhəd nişan

Oyux IV (Zəngibasar, Vedi) - bağı, bostanı, əkin sahəsini quşlardan və ya hər hansı zərərvericilərdən qorumaq məqsədilə ağaca paltar geydirilərək düzəldilən müqəvvə

Oyux V (Əştərək) - daşdan adam boyda yığılmış dikdir

Oyüz (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - o tərəf

Ozan: Dili ozan qalmax (Çəmbərək) - narahat olmaq, əli uzana qalmaq

Öö

Öcəşməx' (Çəmbərək, Kalinino) - höcətləşmək, mübahisə etmək, yola getməmək

Öcüx' (Çəmbərək) - üst-üstə yığılan daş

Öcüx-öcüx' (Çəmbərək) - uşaq oyunu

Ödəx' (Çəmbərək) - əvəz, ölən, itən heyvanın əvəzinə verilən heyvan və ya pul

Ödəx' tüşməx' (Çəmbərək) - üstündə qalmaq

Ödələməx' (Qəmərli, Zəngibasar) - susmamaq, heç bir şeyə məhəl qoymadan danışmaq

Ödələyib töx'məx' (Qəmərli, Zəngibasar) - dil-dil ötmək, dil boğaza qoymamaq

Öddəx' I (Ağbaba, Çəmbərək) - kəmhövsələ, hövsələsiz, səbirsiz

Öddəx' II (Ağbaba, Dərələyəz, Vədi, Zəngibasar) - qorxaq

Öddəx'lix' I (Ağbaba) - qorxaqlıq

Öddəx'lix' II (Çəmbərək) - kəmhövsələlik, səbrsizlik

Öddəməx' (Qafan) - zəhərləmək, acılamaq

Ödələməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - dil boğaza qoymamaq

Ödəşməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - borcu ödəmək

Öddəşməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - bax: ödəşməx'

Öəç (Basarkeçər) - iki və ya üçillik erkək qoyun

Öədiməx' (Hamamlı) - bürürəyərək yıxılmaq

Öəş (Çəmbərək) - bax: öəç

Öəşdəməx' (Çəmbərək) - qoyunu və ya quzunu dal qıçlarından yuxarı qaldıraraq aparmaq

Öfgə I (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Karvansaray, Vədi, Zəngibasar) - ağciyər

Öfgə II (Çəmbərək, Karvansaray) - ağ ciyər xəstəliyi (heyvanda)

Öfgələməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - ovuşdurmaq

Öfgələmməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - əsəbiləşmək

Ö :x (Çəmbərək) - əkin sahələrini ayırmaq üçün daşdan qoyulan nişan

Öj I (Çəmbərək) -tərs

Öj II (Ağbaba, Çəmbərək) - 1.fikirdə düşüncədə, xasiyyətdə bir-birinə zidd; 2. düşmənlər (Ağbaba)

Öj tüşməx' (İrəvan) - incimək, əl çəkməmək

Öjələməx' I (Çəmbərək) - mübahisə edərək müəyyən bir işi çətinləşdirmək

Öjələməx' II (Çəmbərək) - arxalanmaq

Öjələməx' III (Çəmbərək) - kəskinləşmək (insan xəstəliyinə aid)

Öjəşməx' (Çəmbərək) - höcətləşmək, incimək

Ölət I (Meğri) - 1.işdən düşmüş; 2. qoca; 3.işə yaramayan, arıq (mal-heyvana aid)

Ölət II (Dərələyəz) - xəstəlik

Öləziməx' I (Ağbaba) - sakitləşmək

Öləziməx' II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - zəifləmək (yanançırağa, ocağa aid)

Öləziməx' III (Qarakilsə) - döymək, vurmaq

Öləziməx' IV (Qarakilsə) - sağalmaq, yaxşılaşmaq, yüngülləşmək

Ölüm-zülüm (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çətinliklə, bir təhər

Ölüşgəməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - soluxmaq, susuzluqdan solmaq, büzüşmək (bitkiyə aid)

Ölüvay (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, İrəvan, Zəngibasar) - aciz, bacarıqsız

Önərmək (Əştərək) – avand eyləmək, yaxşı olmaq

Öqür (Basarkeçər, Çəmbərək, Karvansaray) - yaxa

Öpkə (Qarakilsə) - ürək

Öpgə (Dərələyəz) - ağciyər

Öpgəli (Qarakilsə) - qorxmaz, cəsəretli

Özələməx (Meğri) – başdansovdu iş görmək

Örən I (Meğri) - yoxsul, heç bir avadanlığı olmayan

Örən II (Ağbaba) – torpaq

Örən III (Qarakilsə) – çox otarımaq nəticəsində otu qurtarmış, otsuzlaşmış yer

Örən IV (Qafan) - əkilməmiş sahə, yer

Örənə (Ağbaba, Kalinino) – xam torpaq

Örəniməx' (Çəmbərək, Karvansaray) – otu qurtarmaq, otsuzlaşmaq

Örənsiz (Çəmbərək) - bədxərc, israfçıl, qənaət etməyən

Örgələməx (Meğri) – qoyun sürüsünə duz vermək

Örkən (Çəmbərək, Dərələyəz) - 1.kəndir; 2.ulağın, atın, qatırın palanını bərkitmək üçün ipdən hazırlanan kəndir (Dərələyəz)

Örnəşdiməx' (Çəmbərək) - rahatlamaq, yerləşdirmək

Örpək (Kalinino) – baş salı

Örtəndirməx' (Qafan) - yandırmaq

Örtənməx' (Qafan) - günəşin istisindən yanmaq

- Örtü** (Çəmbərək, Əştərək) - yataq
- Örs** (Ağbaba) – üç ayaqlı stol (kərəntini döymək üçün istifadə edilir)
- Örüş** (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino, Qarakilsə)- 1.mal-qara otarılan yer; 2.əkin sahəsi, çöl
- Ötəşməx'** (Çəmbərək) - yarışmaq
- Ötüşməx' I** (Çəmbərək, Qafan) - dolanmaq, yola vermək, gün keçirmək
- Ötüşməx' II** (Çəmbərək) - yarışmaq (qaçışda)
- Övcə** (Meğri) - əməl
- Övcül** (Meğri) - ev işlərinə can yandıran, fəal
- Övsəməx'** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - tabaqlanmış taxılı təmizləmək
- Övsətdirmək** (İrəvan) - tabaqlamaq, taxılı tabaqlayaraq təmizlətmək
- Öy** (Dərələyəz) - arabanın oxu
- Öy damı** (Çəmbərək) - otaq, yaşayış yeri; evin yanında və ya qabağında tikilən əlavə otaq
- Öycül I** (Qarakilsə) - öncül, qabaqda gedən (öküz, kəl)
- Öycül II** (Çəmbərək)- evcanlı, ev işlərinə can yandıran
- Öyəc** (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - üçillik erkək qoyun
- Öygünəməx'** (Hamamlı) – yamsılamaq
- Öyköşdü** (Çəmbərək) – uşaq oyunu adı
- Ö:yn** (Çəmbərək) - o gün
- Öynə I** (Ağbaba, Hamamlı, Vedi, Zəngibasar) - dəfə, bir dəfə, bir oturma
- Öynə II** (Çəmbərək) - günorta yeməyi
- Öynə III** (Kalinino) - gecə-gündüz
- Öynə IV** (Dərələyəz) - vaxt (mal-qaranın sağıldığı vaxt, heyvanlara ot-ələf verilən vaxt)
- Öyrəli** (Çəmbərək) – bax: oyrəli
- Öyün I** (Karvansaray) - o gün
- Öyün II** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: öynə I
- Öyür** (Meğri) - mehriban, səmimi
- Öyürrəşməx'** (Meğri) - 1. isinişmək; 2. mehriban, səmimi olmaq; 3. birlikdə gəzib dolaşmaq
- Özələmməx' I** (Çəmbərək, Karvansaray)-1.təəssüflənmək; 2.canıyananlıq etmək
- Özələmməx' II** (Çəmbərək) - bir şeyi əldə etmək üçün qayğılanmaq
- Özməx' I** (Çəmbərək) - nizamlamaq, hazırlamaq

Özməx' II (Çəmbərək) - xəmiri yayıb kəsmək, doğramaq (əriştə üçün)

Özümsünməx' (Əştərək) - özününkü bilmək

Pp

Papax (Çəmbərək) - neft lampasında şüşənin keçirdiyi hissə, qoza

Paça (Çəmbərək, Qarakilsə) - iki qılçm arası

Paçax I (Çəmbərək) - mal-qara ayaqlarının dərisi

Paçax II (Çəmbərək) - bax: paça

Paxac (Əştərək) - palçıq kimi, palçığa dönmüş

Paxımax (Çəmbərək) - qovub salmaq, doldurmaq

Paxır I (Çəmbərək) - qabın, qozanın çox işlənməsi nəticəsində mina qatının xarab olması

Paxır II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - nöqsan, eyib

Paxır III (Çəmbərək)-xain

Paxırını açmax (Çəmbərək)-nöqsanını demək, eyibini açmaq

Pakı (Meğri) - lay

Palampas (Qarakilsə) - tənbel

Palampalas (Çəmbərək) - səliqəsiz, natəmiz

Palavar (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək) - künc daşı, divarın küncünə qoyulan daş

Paltar biçimi (Çəmbərək) - oğlan evinin toydan bir gün qabaq qız evinə paltar aparma mərasimi

Pampax (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - 1.fərsiz, bacarıqsız; 2. tənbel

Pampıxlı (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək) - sıyrıqlı

Pampiçlamax (Gorus, Qafan) - barmaqlamaq

Papaxlammax (Çəmbərək) - böyümək

Papış I (Çəmbərək)-kiçik yaşlı yüngül uşaq ayaqqabı

Papış II (Çəmbərək, Zəngibasar) - corabın üstündən geyilən əllə toxunmuş corab

Papış III (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə) - heyvanın dırnağı

Para: Bir para (Basarkeçər) - bəzi, bir qrup

Paraxlıx (Qarakilsə) - arı saxlanılan yer

Parç (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - su qabı, dolça, qulplu su qabı

Parça biçimi (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – bax: paltar biçimi

Parxac (Əştərək) - balaca qazan

Parpı (Hamamlı) - gözmuncuğunu əvəz edən əşya

Parpılamax (Çəmbərək) - rahatlamaq

Parsa (Çəmbərək) - yük

Part (Çəmbərək, Hamamlı) - 20-30 çəngədən ibarət taxıl, oraqla biçilib

bir yerə yığılan sünbül dəstəsi

Partaxlamax (Çəmbərək) - doğramaq

Partdama (Çəmbərək) - nadinc, dəcəl

Partdamiya tüşməx' (Çəmbərək) - qəfildən bağırsaqla baş verən sancı nəticəsində ölümcül vəziyyətə düşmək

Partoy (Çəmbərək) - səbirsiz, işi tələsik görən

Pasax (Barana, Çəmbərək, Gorus, İrəvan, Qafan, Vedi, Zəngibasar) - kir, çirk

Pasaxlı (Çəmbərək) - çirkli (qaba aid)

Pasalax (Basarkeçər) - gödəkboylu

Pasdan (Ağbaba) - tənbel, səliqəsiz

Paşşax (İrəvan) - biçilmiş dənli bitkilərin yerində qalanlarının yığılması

Patarazdamax I (Çəmbərək) - çox doldurmaq

Patarazdamax II (Çəmbərək) - haylamaq

Patava I (Qarakilsə) - ayağa dolanan əski

Patava II (Çəmbərək) - ayaqqabı növü

Patpatı (Çəmbərək) - nəşələndirici yabanı bitki

Patric (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yabanı bitki adı

Pay (Çəmbərək) - hədiyyə

Paya (Basarkeçər) - ağac

Payın (Meğri) - maili vəziyyətdə olan kəsik əkin sahəsi və ya bağın aşağı hissəsi

Pay-pülüş (Çəmbərək) - pay

Pay-püş (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: pay-pülüş

Paz I (İrəvan) - xata

Paz II (Çəmbərək, Kalinino) - odun böyük ağacı yarmaq üçün istifadə edilən ağac və ya dəmir parçası

Paza (Gorus, Qafan) - yoğun dəyənək

Pazahlı (Meğri) - məc.azar

Pazax (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Qarakilsə) - arıq və yağsız ət

Pazı (Ağbaba, Basarkeçər, Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - çuğundur

Pazıbaşı (Çəmbərək, İrəvan, Zəngibasar) - çuğundur yarpağı

Pazıpencəri (Ağbaba) - yabanı bitki adı

Peçdamal (Ağbaba) - önlük

Pehrə (Meğri) - beçə arı

Pejgir (Əştərək) - əl dəsmalı

Pelə (Qarakilsə) - buynuzsuz mal, qoyun

Pencə (Dərələyəz) - iyirmi-otuz dərzdən ibarət taxıl

Pencər I (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - göyərti

Pencər II (Çəmbərək) - quşəppəyi

Perənnəməx' (Karvansaray) - qol-budaq atmaq

Perix'məx' (Çəmbərək, Meğri) - 1.yurdundan, yuvasından didərgin düşmək; 2.qovulmaq

Peşələ (Meğri) - tükünün bir hissəsi tökülmüş (papaq)

Peş:Peş çəx'məx' (Çəmbərək) - təmännəsiz pay vermək

Peşarramax (Qarakilsə) - yığımdan sonra ağacda qalan meyvələri dərmək

Peşər (Meğri) - qoyundan axşam sağılan süd

Peşərramax (Qarakilsə) - bax: peşarramax

Peşğurt (Çəmbərək) - taxıl biçini (aran yerində taxıl biçininə gedilən dövr)

Peşxon (Çəmbərək) - yuxayayan

Peşkir (Ağbaba, Basarkeçər, İrəvan) - əl-üz dəsmalı

Peşqon (Basarkeçər) - bax: peşxon

Peşqun (Ağbaba, Hamamlı) - bax: peşxon

Peşqurt (Dərələyəz) -təcili üyüdülmən azacıq taxıl

Peydah: Peydah olmax (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - görünmək, gəlmək, qəfildən gəlmək

Peydər (Çəmbərək) - həmişə, daima

Peydərpey (Çəmbərək) - həmişə, aravermədən

Peyik: Peyik olmax (Barana) - gəzməkdən yorulmaq

Peyinsək (Əştərək) - peyin toplanmış yer

Peyvas I (İrəvan, Meğri, Vədi, Zəngibasar) - peyvənd, calaqlanmış, calaq etmə

Peyvas II (Meğri, Vədi, Zəngibasar) - əla (ərik, gilə, şaftalı haqqında)

Peyvast (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - bax: peyvas

Peyvəs (Meğri) - böyük tut ağacı

Pezi (Çəmbərək, Dərələyəz) - kobud, yöndəmsiz (adam)

Pəcəvənd (Əştərək) - bir şeyin içərisinə bərkidilən əşya

Pəjmürdə (Çəmbərək) - dağınıq

Pəl:Pəl vurmax (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vədi,Zəngibasar) - mane olmaq, əngəl törətmək

Pələ I (Meğri, Qafan, Qarakilsə) - altına hava doldurulmuş tuluq, doldurulmuş çubuq hörmə. Qamışdan hörülür

Pələ II (Dərələyəz) - buynuzları yana əyilmiş heyvan

Pələd (Qarakilsə) - həyəət qapısı

Pələməpötür (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bax: pələ-pötür

Pələ-pötür (Ağbaba, Çəmbərək) - kobud, kor-kobud, görkəmi xoşa gəlməyən, iri gövdəli (adam)

Pələsəx' (Qarakilsə) - zarafat

Pələsəx' vurmax (Qarakilsə) - zarafat etmək

Pələsəng I (Əştərək) - o yana, bu yana qaçan

Pələsəng II (Çəmbərək) - dağınıq

Pələsəng vurmax (Qarakilsə) - gəlmək, gəzib dolanmaq

Pələsəng olmax (Çəmbərək) - narahat olmaq, narahatçılıqdan çox gəzib dolaşmaq

Pələsəngi (Çəmbərək) - bax: pələsəng II

Pələş (Ağbaba) -yekə qulaq

Pəlləməx' (Meğri) - heyvan yüklü olanda yol qırağındakı daşlara, ağaclara sürtünmək

Pəlmə (Meğri, Qarakilsə) - duman, çən, bulud, ala bulud

Pəmbəx' (Qarakilsə) - daranıb eşilmiş yun

Pəmpəçə (İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasar) - əlli, bacarıqlı, qoçaq

Pəndəm (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - qəbizlik

Pəndəm olmax (Dərələyəz, Vedi, Zəngibasar)-qəbz olmaq

Pənsiməx' (Çəmbərək) - qorxmaq

Pəņsiməx' (Çəmbərək) - bax: pənsiməx'

Pər (Dərələyəz) - dəyirməndə üstünə su tökülən daşı fırladan ağac

Pərçim (Çəmbərək) - bir şeyin içərisinə zorla yerləşdirilən əşya

Pərçim etməx' (Çəmbərək) - bir əşyanı başqa bir şeyin içərisinə zorla yerləşdirmək

Pərđi (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Əştərək, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tavan; evin üstünü örtmək üçün istifadə edilən ağac

Pərən: Pərən-pərən tüşməx' (Çəmbərək) - ayrı düşmək

Pərən-pərən olmax (Çəmbərək, Kalinino) - yerindən- yurdundan didərgin olmaq

Pərgar (Çəmbərək) – bacarıqlı, iş görən (mənfə mənada)

Pərxaşdıx (Çəmbərək) - qarışıqlıq

Pərxaşdıx salmax (Çəmbərək) - qarışıqlıq salmaq, aranı qarışdırmaq

Pərixinəx' (Ağbaba) - uzağa düşmək, dağılmaq

Pərinç (Dərələyəz) - dənli bitki növü

Pəriş (Dərələyəz, İrəvan) - bax: pərinç

- Pərpətətikən** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) – bax: pərpətöyn
Pərpətöyn (Çəmbərək) - yabanı bitki adı
Pərpiyan (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki
Pərsəx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - tərəzini tarazlamaq, bərabərləşdirmək
 üçün istifadə edilən əşya
Pərsəng I (Dərələyəz) - bax: pərsəx'
Pərsəng II (Qarakilsə) - dözümlü, dəyanət
Pərşum (Qarakilsə) - ikinci şum
Pərtix' (Çəmbərək) - hovlama (yaraya aid)
Pərtix eləməx' (Çəmbərək) - hovlamaq
Pərtix'ləməx' (Çəmbərək) - xarab olmaq, irinləmək (yaraya aid)
Pərtöy (Basarkeçər, Çəmbərək) - dəlisov
Pərtöv (Qarakilsə, İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasar) - pis söz danışan
 (adam)
Pərvarax (Çəmbərək) - dağılmış
Pərvarax olmax (Çəmbərək) - dağılmaq, dağılıb tökülmək
Pəsə-püsə (Çəmbərək) - şey-şüy
Pəsə-püşəni çəx'məx' (Çəmbərək) - mane olmamaq
Pəsəddəmək (Gorus, Qafan) - belləmək
Pəsələng: Pəsələng olmax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yorulmaq,
 əldən düşmək
Pəsənd: Pəsənd eləməx' (Meğri) - etina etmək Pəsəndə (Çəmbərək) -
 böyük, yekə
Pəsimməx' (Çəmbərək) - çəkinmək, ehtiyat etmək, qorxmaq
Pəsimmək (Hamamlı) - bax: pəsimməx'
Pəstaha (Zəngibasar) - oyun, əlavə hərəkət, xoşa gəlməyən hərəkət
Pəstaha çıxarmax (Zəngibasar) - xoşa gəlməyən hərəkət etmək, oyun
 çıxarmaq
Pətənə I (Çəmbərək) - ehtiyac
Pətənə II (Çəmbərək) - pötpötü, pötək
Pətik (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - pəltək, dilişirin
Pəyə (Çəmbərək) - tövlə
Pığdax (Böyük Qarakilsə) - oyunda və ya növbədə sonuncu adam
Pıxmax I (Çəmbərək, Əştərək) - küsmək
Pıxmax II (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – doymaq
Pıxmax III (Çəmbərək) - bezmək
Pırnex' (Meğri) - köməkçi
Pırpızdı (Qafan) - xırda budaqlı

PırtdaşIX I (Qarakilsə) – tör-töküntü

PırtdaşIX II (Çəmbərək) - qarışıq, daranmamış (saça aid)

Pırsıxmax I (Çəmbərək) -qızarmaq, pörtmək

Pırsıxmax II (Çəmbərək) - arıqlamaq

Pırsıx (Qarakilsə) - qaş-qabaq tökmək, acıqlı durmaq

Pırsıtmax (İrəvan) - vecinə almaq

Pırtanax: Pırtdanağı çıxmax (Meğri) - daxili orqanları bayıra çıxmaq

Pırtı I (İrəvan) - arşınmalılı

Pırtı II (Çəmbərək) - arzuolunmaz (adam)

Pırtmax I (Çəmbərək) - canını qurtarmaq, ələ keçməmək

Pırtmax II (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - sürüşmək, əldən çıxmaq

Pırtmax III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dar yerdən çıxmaq

Pısdılım (Ağbaba) - alçaqboy (adam)

Pısxıx (Çəmbərək) - gizlənmək

Pışğı (Çəmbərək) - əl mişarı

Pışqı (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - mişar

Pışqa (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – kibrit

Pışqılama (Çəmbərək) - mişarlamaq, doğramaq (oduna, ağaca aid)

Pıtıx I (Əştərək) - çirtma

Pıtıx II (Meğri) - kök

Pıtırağ (Çəmbərək, Meğri) - yabam bitki adı

Pıtqama (Meğri) - ağızbaağız dolu

Pilə (Çəmbərək, Qarakilsə) - yumşaq

Piləx' (İrəvan) - qadın paltarının və ya ev əşyalarının yaraşığı üçün istifadə olunan bəzək əşyaları, muncuq

Piltə (Basarkeçər, Çəmbərək) - bir ovucun içi böyüklükdə daranmış yun

Piltələməx' I (Basarkeçər, Çəmbərək) - yunu darayaraq ovuc içi böyüklükdə düzəltmək

Piltələməx' II (Basarkeçər) - acıqlandırmaq

Piltimləməx' (Çəmbərək) - əzilmək

Pin (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hin

Pinə: Pinə eləməx'(Çəmbərək) – qarğamaq, tənə etmək

Pinə eləməməx' (Çəmbərək) - qarğış etəməmək

Pinə etməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - başqasının uğursuzluğuna sevinmək

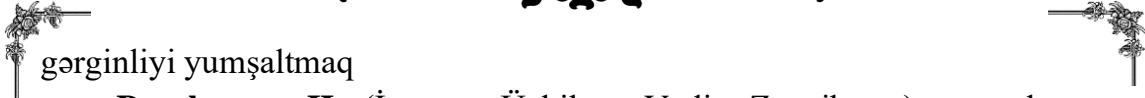

- Pinədan** (Basarkeçər) - öküzləri kotana qoşmaq üçün zəncir
- Pinələməx'** (İrəvan) - sökük, sapı sökülmüş yerləri tikmək
- Pintikitey** (Zəngibasar) - 1.pis, yaramaz; 2.yöndəmsiz, səliqəsiz
- Pisix'məx'** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bədbinləşmək, dilxor olmaq, ruhdan düşmək
- Pis yosunnu** (Çəmbərək) - pis üzül, pis niyyətli
- Piş I** (Meğri) - yapışdırıcı (yumurta, pambıq, əhəng və duzdan hazırlanır)
- Piş II** (Meğri) - 80-100 kq ağırlığında xəmir
- Pişgil** (Meğri) - qoyun qığı, peyini
- Pişi** (Çəmbərək) - yağlı qoğal
- Pişix'otu** (Dərələyəz) - yabanı bitki, alaq otu (buğdanın, arpanın içərisində bitir və darıya oxşayır)
- Pişikciynağı** (İrəvan) - gicitkan
- Pişməcə** (Çəmbərək) - istidən qolun, ayağın büküklərində, barmaqların arasında əmələ gələn səpki
- Pişmiş** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - xörək
- Pişpişi I** (Çəmbərək) - bax: pişi
- Pişpişi II** (İrəvan) - ətirli ağac gülü
- Piti** (Əştərək) - yazı
- Pitix' I** (Əştərək) - əlindən bir iş gəlməyən
- Pitix' II** (Çəmbərək) - dua
- Pitili I** (İrəvan) - sərhəd
- Pitili II** (Çəmbərək) - biçilməmiş əkin sahəsi
- Pitirci** (Çəmbərək) - kuryer, ayaqçı, məlumat çatdıran
- Pitirməx' I** (Çəmbərək) - hörüb-qurtarmaq (toxunan əşyalara aid)
- Pitirməx' II** (Çəmbərək) - bir işi görüb qurtarmaq
- Pitməx'** (Çəmbərək, Qarakilsə) - göyərmək (bitkiyə aid)
- Pittə-pittə** (Çəmbərək, Kalinin) - bircə-bircə, dəqiqliklə
- Piypalan** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kök, yağlı (heyvan ətinə aid)
- Pompul I** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - kəkil
- Pompul II** (Çəmbərək) - qız uşağının saçına bağladığı lent
- Ponçax** (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qotaz
- Popurramax** (Çəmbərək) - sıra ilə bitmək, üzə çıxmaq, təzə yarpaqlamağa başlamaq
- Poralamax I** (Çəmbərək) - ört-basdır etmək, sakitləşdirmək, yaranan

gərginliyi yumşaltmaq

Poralamax II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - acılmaq, danlamaq, xatirinə dəymək

Poralammax (Çəmbərək) - dalbadal çıxmaq

Porannamax (Meğri) - əhvalı pisləşmək

Portdama (Qarakilsə) - süddən hazırlanmış yemək

Portdamax (Çəmbərək) - gözlənilmədən cavab qaytarmaq

Porsumax I (Hamamlı) - qıcqırmaq

Porsumax II (Çəmbərək) – ciddi və əsəbi görkəm almaq **Posalax** (Qarakilsə) - 1.gödəkboylu, balaca; 2. yaşına göə çox- bilmiş uşaq

Posdal (Barana, Basarkeçər, Hamamlı) - çust

Posdamax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - axırıncı dənəsinə qədər toplamaq, yığmaq

Posxurtmax (Çəmbərək) - udmaq, məğlub etmək

Postal (Hamamlı, Kalinino) - bax: posdal

Pot (Əştərək)- bişmişin içərisində açılmayan un yumruqları

Pota I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yastı yapalaq, balacaboy, kök, dolu (adam)

Pota II (Dərələyəz) - kök

Potpotu (Çəmbərək) - qarışıqlıq, qalmaqal

Potpotu salmax (Çəmbərək) - qarışıqlıq salmaq

Potuş (Basarkeçər) - kök (uşağa aid)

Potuşdammax (Çəmbərək) - böyümək, kökəlmək

Poşa (Ağbaba, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - həyasız, əxlaqsız, tərbiyəsiz (qadın haqqında)

Poşalix: Poxalix eləməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çığır- bağır salmaq

Poyxurmax (Çəmbərək) - qalxmaq, böyümək

Pozdamax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dil boğaza qoymamaq

Pozulmax (Zəngibasar) - məhsulu tam yığmaq, məhsulu yığib qurtarmaq

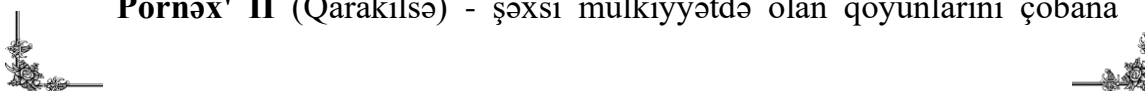
Pöhrə (Meğri) - beçə arı

Pörələməx' (Əştərək) - tənbeh etmək

Pörənnəməx' (İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasar) - hər tərəfdən cücərib qalxmaq

Pörnəx' I (Çəmbərək) -yaylaqda sağmaq üçün başqasına tapşırılan qoyun, mal-qara

Pörnəx' II (Qarakilsə) - şəxsi mülkiyyətdə olan qoyunlarını çobana

otartdıran şəxs

Pörnəx' III (Çəmbərək)- bir bölük adam

Pörnək (Qarakilsə) - yığnaq

Pörşələməx' I (Çəmbərək, Dərələyəz) - isti su vasitəsilə toyuğu və s. şeyləri ütmək, kəsilmiş toyuğun tükünü qaynar suya salmaqla təmizləmək

Pörşələməx' II (Çəmbərək, Meğri) - pörtmək, pörtələmək (ət haqqında)

Pösgürməx' (İrəvan) - üstün gəlmək, udmaq (oyunda)

Pöşdəməx' (Qarakilsə) - 1.isti suda pörtmək; 2.yandırmaq

Pöşələməx' (Ağbaba, Çəmbərək) - qaynar suya salıb çıxarmaq

Pöşələmməx' (Çəmbərək) - qaynar suyun tökülməsi nəticəsində yanmaq

Pörtədlənəməx' (Qarakilsə) - yanmaq

Pörtəmiş (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - alaçıq bişmiş xörək (ət xörəyi)

Pötdətməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar)-əti öz yağında bişirmək **Pötpötü** (Ağbaba, Çəmbərək) - qaz, toyuq və b. quşların mədəsi, pətənək

Puçur (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) – 1.əmma; 2.günah, səhv

Puçurramax (Çəmbərək) - tumurcuqlamaq

Pulqoylamax (Çəmbərək) - bax: puloylamax

Puloylamax (Çəmbərək) - toplamaq

Purux (Gorus, Qafan) - həmişəyaşıl bitki adı

Puruxlux (Gorus, Qafan) - çoxlu purux bitən yer

Puş (İrəvan, Qarakilsə) - içi xarab olan qabıqlı meyvə

Pusqax (Çəmbərək, Vədi, İrəvan, Üçkilsə, Zəngibasar) - künc, bucaq

Putdaşı (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - yonulub hamarlanmış daş

Puyxurmax (Çəmbərək) - məc. yemək

Püçüx'məx' I (Qarakilsə, Meğri) - fikrə dalmaq

Püçüx'məx' II (Qarakilsə) - darıxmaq, solmaq

Püfə I (Çəmbərək) - çəltik qabığı, kəpəyi

Püfə II (Çəmbərək) - taxılın, buğdanın qabığı

Püfə III (Qarakilsə) - saman, xırdalanmış saman

Püfənti (Əştərək) - ot və samanın xırda hissələri

Püx' (Çəmbərək) -içi xarab olmuş (çəyirdəkli meyvəyə aid)

Püküx' (Çəmbərək) - bədəndə qatlanan, bükülən yer

Pülüşüx': Pülüşüx' çıxmax (Qarakilsə) - çox yanmaq, dərin yanmaq

Pürçüklü (Ağbaba) - yer kökü

Pürs (Çəmbərək) - dumanlı havada yağın yağış

Pürsəx' I (Hamamlı, İrəvan) - şaxta

Pürsəx' II (Çəmbərək) - çənli, dumanlı havada yağan narın yağış

Pürtüm-pürtüm (Qafan) - didik-didik

Pürüzdəmməx' (Çəmbərək) - qızarmaq

Püsəx' (Əştərək, Qarakilsə) - küləyin qaldırdığı qar tozu

Püsəreng (Çəmbərək) - dağınıq

Püskül (Əştərək) - qotaz

Püstəqan (Dərələyəz) - azyeyən

Püş I (Çəmbərək) - mal nəcisi

Püş II (Meğri, Kalinino) - təzək

Püşdəx'ləməx' (Hamamlı)-qoyunu qayçı ilə qırxarkən zolaq əmələ gətirmək

Püşdəx'li (Hamamlı) - zolaqlı qırxılmış (qoyun)

Püşgü: Püşgü tutmax (Basarkeçər)- güləşmək

Püşü I (Ağbaba, Hamamlı) - 1.ipək parça növü adı; 2. püşü adlı ipək parçadan tikilmiş baş yaylığı

Püşü II (Meğri) - uşağın alınına bağlanan dəsmal

Püşüng: Püşüng tökmək (Meğri) - narın yağış yağmaq

Püşüngü (Meğri) - xırda qar dənəcikləri

Pütrəm (Çəmbərək) - bax: pütürəm

Pütürəm (Çəmbərək) - bütünlüklə, bütöv

Pütürəmi (Çəmbərək) - bax: pütürəm

Rr

Rahatı (Meğri) - qıf

Raxbərə (Meğri) - üzərinə tənək budaqları yayılması üçün 2-3 metr hündürlükdə düzəldilən talvar

Rakkı (Çəmbərək) - ətirli əl-üz sabunu

Raqqı (Hamamlı) - bax: rakkı

Rasgələ: Rasgələ olmaq (Meğri) - rastlaşmaq, qarşılaşmaq

Rəd (Çəmbərək, Qafan) - ləpir, iz

Rədcil (Qafan) - izçi, izi yaxşı müəyyənləşdirən adam (itmiş heyvanın izi lə axtarıb tapan adamı bildirir)

Rədqovan (Meğri) - bax: rədcil

Rəhətə (Çəmbərək) - bax: rəfətə

Rəfcər (Barana) - işgüzar

Rəfətə (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - təndirə çörək yapmaq üçün işlədilən alət (yastıq formalı torbanın içərisinə ot, saman doldurulmaqla hazırlanır)

Rəpətə (Çəmbərək) - bax: rəfətə

Rəşmə (Çəmbərək) - keçi qılından hörülmüş ip

Rımız: Rımız eləmək' (Meğri) - işarə etmək, göz eləmək

Rizavan (Meğri) - köməkçi, çoban köməkçisi

Rüş (Meğri) - 1. ağıl; 2. Huş

Ss

Saa (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - sənə

Sabunotu (Qafan) - yabanı bitki adı

Sacarası I (Qafan) - iki sac arasında bişirilən çörək (közdə bişirilir)

Sacarası II (İrəvan) - qurbanlıq növü (yağ və südlə yoğurlmuş xəmiri sacda bişirərək hissə-hissə qurban payı kimi camaata paylanılmış)

Sacayağı (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - bax: sacayax

Sacayax (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - üçayaqlı dəmir altlıq (üstünə qazan qoyulur)

Saçax I (Qafan) - ipdən ayrılmış sap

Saçax II (İrəvan) - sırtıq qız uşağı

Saçbağı (Qafan) - qız və gəlinlərin saçlarına bağladıkları bağ, lent

Saçma (Əştərək) - təzək qırıntıları

Saçuzadan (Çəmbərək) - ətdən olan ağ qığırdaq

Saçuzandı (Qarakilsə) - bax: saçuzadan

Sada I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - tamamilə, büsbütün

Sada II (Əştərək) - təmiz

Sada III (Çəmbərək) - saya

Sadalamax (Çəmbərək) - saymaq

Sadama (Meğri) - zərər, ziyan

Sadılamax (Çəmbərək) - bax: sadalamax

Sadır I (Çəmbərək, İrəvan, Meğri, Vədi, Zəngibasar) - şaqqıldağ

Sadır II (Ağbaba) - qoyun komundan çıxarılan peyin

Sadır III (Çəmbərək) - pis qoxu

Sadır IV (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) – çirkli

Sadır bağlamax (Çəmbərək) - qoyunun yununa şaqqıldağ yapışmaq

Sağabilə (Meğri) - daşın üzərində təbii yaranan çuxur

Sağanax (Qafan) - dəhrənin sapı ucuna taxılmış iki barmaq enində halqa

Sağılmax: Gözə qan sağılmax (Çəmbərək) - gözə qan düşmək

Sağın I (Qafan) - sağılan heyvan

Sağın II (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - heyvanların sağılması

Sığıncı (Çəmbərək) - sağıcı

Sağır (Çəmbərək, Dərələyəz) - yetim

Sağrı (Çəmbərək) - atın budu, atın arxa hissəsi, yanları

Sağ-sullu (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - düz-əməlli

Sahabı (İrəvan) - üzüm növü

Sahib (Qarakilsə) - ər

Sahman (Çəmbərək) - səliqə

Sahmana salmax (Çəmbərək, Qarakilsə) - qaydaya salmaq, düzəltmək, səliqəyə salmaq

Sahmannı (Çəmbərək) - səliqəli, işi qaydasında görən

Sahmannamax (Çəmbərək) - səliqəyə salmaq

Saxlamax I (Çəmbərək) - bəsləmək

Saxlamax II (Çəmbərək) - dayandırmaq

Saxlamax III (Çəmbərək) - gizlətmək

Saxlanç I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - gizli saxlanılan şey

Saxlanç II (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - bir şeyi gizli saxlamaq üçün yer

Saxsı (Çəmbərək, Hamamlı) - qiyıq, iynə

Sajarası (Qafan) - bax: sacarası I

Sakqa (Ağbaba) - aşıq-aşıq oyununda əsas aşıq

Sakqat I (Ağbaba) - əlil, şikəst

Sakqat II (Çəmbərək, Zəngibasər) - ağılsız

Sakırçca: Sakırçca olmax (Çəmbərək) - əl çəkməmək

Sakırtqa (Çəmbərək) - əl çəkməyən

Saqırtqa I (Ağbaba, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - xırda bit (qoyunda olur)

Saqırtqa II (Çəmbərək) - bax: sakırtqa

Saqqı I (Hamamlı) - aşıq-aşıq oyununda istifadə edilən iri, seçmə aşıq

Saqqı II (Qarakilsə) - noxda

Saqqar (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - qaşqa, tərəl (alnında ağ ləkə olan heyvan haqqında)

Saqqat I (Əştərək, Qafan, Qarakilsə) - qorxulu, ziyankar

Saqqat II (İrəvan, Zəngibasər) - 1.xəstə; 2.ağılsız, ağıldan kəm

Saqqat III (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - topal, şikəst

Saqqoy (Əştərək) - at xəstəliyi

Sal: Sal daş (Çəmbərək, Dərləyəz, Meğri, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - yastı daş, düz, hamar daş

Salaxanta I (Çəmbərək) - qapı-qapı gəzən

Salaxanta II (Çəmbərək) - laqeyd

Salaxantı I (Çəmbərək) - məc. avara

Salaxantı II (Çəmbərək) - sahibsiz (it barəsində)

Salavat (Meğri) - çaylarda üzərindən keçmək üçün yaranan buz örtüyü

Salah (Qarakilsə) - yaxşı

Salavatdamax (Çəmbərək) - suya çəkmək (qab-qaşığa aid)

Salavey (Çəmbərək) - səlba

Salbıl (Hamamlı) - uşaq oyununun adı

Salbilbil (Hamamlı) - bax: salbıl

Salğalı (Çəmbərək) - hörmətli, nüfuzlu

Salğamax I (Çəmbərək) - düz tutmaq

Salğamax II (Çəmbərək) - göstərmək, nişan vermək

Salğar (Ağbaba) - yarmanı dibəkdə döyən alət

Salxıntı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - bax: salaxantı I

Salıx (Çəmbərək) - nişan, işarə

Salıx verməx' I (Çəmbərək, Meğri) - 1. nişan vermək, istiqamət götürmək; 2. yerini bildirmək

Salıx verməx' II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) – 1. xəbər vermək, soraq vermək (İrəvan, Vedi, Zəngibasər); 2. yol göstərmək (Çəmbərək)

Salıx verməx (Meğri) - tanışlıq vermək

Salım (Əştərək) - zökəm

Sallamax (Hamamlı) - döşəmək

Sallamasaçax (İrəvan) - baş yaylığı

Salma: Salma çay (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - şirin say

Salmanca (İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasər) - yeməli yabanı bitki adı

Salpana (Hamamlı) - xırda daş, daş qırıntısı

Salsal I (Basarkeçər) - qanmaz (adam)

Salsal II (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - ağır tərpanən, tənbel (adam)

Salt (Ağbaba) - təmiz

Salvasal (Çəmbərək) - başdan-başa, tamamilə

Saman (Çəmbərək, Dərələyəz) - döyülmüş arpa və ya buğda küləşinin xırda hissələri

Sambağı (Dərələyəz) - öküzün boynundakı iri samını bir-birinə bağlayan ip, kəndir

Sambır (Qafan) - yemək növü, darı yarmasından hazırlanan südlü aş

Samı I (Ağbaba) - başı əyri dəmir

Samı II (Çəmbərək, Dərələyəz) - boyunduruğun üst ağacı, boyunduruğa salman ağac

Samır (Meğri) - qabığı çıxarılmış darı

Samlamax (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - səmtini tutmaq

Samsax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - çox kirli

Sanamax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - saymaq
(hesab mənasında)

Sandaxana (İrəvan) - mətbəx

Sapax (Hamamlı) - yeməli bitki adı

Sapagel I (Ağbaba) - kotanın və ya xışın ağzına yığılmış torpağı, zibili təmizləmək üçün ağac

Sapagel II (Çəmbərək) - mane olan

Sapakel (Çəmbərək) - bax: sapagel I

Sapalax (Meğri) - boyun

Sapant (Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino) - daş atmaq üçün meşindən hazırlanan qoşa uzunqollu silah

Sapılca (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Dərələyəz, Kalinino, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qulplu kiçik tava

Sapıtma vurmax (Çəmbərək) - alt-üst danışmaq, aldadıcı hərəkət etmək, sözünü dəyişmək

Sapıtmax (Çəmbərək) - aldatmaq, gizlətmək

Saplax I (İrəvan) - balta sapı

Saplax II (İrəvan) - ağacdən qoparılmış meyvənin üstündə qalan uzun nazik hissə-budaq

Sapma (Çəmbərək) - sapdırma, dəyişmə

Sappannamax (Qarakilsə) - səliqəsiz şəkildə yığmaq

Sappa: Sappa-suppa (Ağbaba) - əyri-üyrü

Sappa-suppa vurmax (Çəmbərək) - sözünü dəyişmək, yalan danışmaq

Saraltma: Saraltma gətirməx' (Çəmbərək) - sarılıq xəstəliyinə yoluxmaq, xəstəlik nəticəsində zəifləmək

Sarıçığax' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çiçək növü

Sarf (Hamamlı) - üçürüm

Sarıköynəx' I (Çəmbərək) - tam qatılasmamış bəkməz

Sarıköynəx' II (Çəmbərək) - turşu hazırlamaq üçün bişirilmiş meyvədən alınan şirə

Sarılix (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - kəhraba

Sarıma (Basarkeçər) - kərmə

Sarımeçən (Çəmbərək) - sarıyanız

Sarımöhrə (Qarakilsə) - divarın başına verilən palçıq

Sarıtikan (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yabanı bitki növü

Sarıyemiş (İrəvan) - yemiş növü

Sarma I (Qafan) - qadın paltarına bəzək üçün tikilən pulcuq

Sarma II (Çəmbərək) - kərmə, qış vaxtı qoyuna yatağından kəsilərək çıxarılan təzək

Sarmaşix (Çəmbərək) - yabanı bitki

Şaşma I (Ağbaba, Çəmbərək) - quru təzək qırıntıları

Şaşma II (Çəmbərək) - qırma

Saşmax (Çəmbərək) - hər tərəfə yayılmaq, işıqlandırmaq (Günəşə aid)

Satıl I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - vedrə Satıl II (Çəmbərək) - su qabı

Satıl III (Basarkeçər, Qafan) - 1.kəsərti alətləri (bıçaq, xəncər və s.) itiləmək üçün polad alət; 2. çaxmaq daşından od almaq üçün işlədilən polad alət

Sava (Qafan, Qarakilsə, Meğri) - gec, vaxtından gec əkilmiş

Saviya qalmax (Qarakilsə) - gecikmək (mövsümə aiddir)

Savax I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sahə suvarıldıqdan sonra suyun kəsilib axıldığı yer

Savax II (Meğri) - suyu sovrulmuş dəyirman

Savax III (Qarakilsə) - dağ aşırımı

Savax IV (Qarakilsə) - şüa, işıq

Savda: Savda-səriştə (Qarakilsə) - alış-veriş

Savırğa (Çəmbərək) - qabırğa

Savırğası batmax (Çəmbərək) - nəfəs alması çətinləşmək

Savırax (Dərələyəz)- xırmanda döyülmüş taxılı təmizləmək üçün havaya atma

Savzavar (Meğri) - bozumtul

Savzı (Basarkeçər) - yabanı soğan

Say (Qarakilsə) - əmək gününün yüzdə biri

Say qoymax (Karvansaray, Qarakilsə) - 1.saymaq, saya salmaq; 2. qulluq etmək (Qarakilsə)

Saya (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar, Qafan, Qarakilsə) - sadə, gülsüz <parça>

Saya salmax (Çəmbərək) - fikir vermək, nəzərə almaq, saymaq, hörmət etmək

Sayax (Basarkeçər, Çəmbərək)-qayda, üsul, cürə (növlərinin mənasında)

Sayıl (Dərələyəz) - dilənçi

Sayır: Sayır-bayır damşmax (Çəmbərək) - 1. sayıqlamaq, hərdəmxayal olmaq; 2. ağzına gələni danışmaq

Sayqulu (Qafan, Qarakilsə) - 1.sayıq; 2.ehtiyatlı

Saynız: Saynız olmax (Qarakilsə) - qeydinə qalmaq, qorumaq

Sayrı (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - xəstə

Sayseçmə (Çəmbərək, Əştərək) - 1.görkəmli, boylu-buxunlu (adama aid); 2.seçmə (bitkiyə aid)

Saytal I (Qarakilsə) - ağıllı, düşüncəli

Saytal II (Qarakilsə) - igid, qorxmaz

Sazdıx (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qamışlıq

Sazax (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə) - 1.küləkli soyuq hava, sərt küləkli hava (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan); 2. sakit əsən soyuq külək (Qarakilsə)

Sazgil (Ağbaba, Çəmbərək) - 1.kotana qoşulan heyvanların (öküzlərin) üçüncü cütü (Çəmbərək); 2.kotana qoşulan heyvanların ikinci cütü (Ağbaba)

Sazır (Çəmbərək) - bax: sadır

Seçmə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: şaşma I

Sel (Hamamlı) - dərz, küləş, ot

Selab I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sel suyu

Selab II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) -selin açdığı yol, dərə

Selaf I (İrəvan) - bağ və ya əkin sahəsinə verilən çoxlu su

Selaf II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sel yuyan yer, selin açdığı yol, dərə, arx, oyuq

Selaparan (İrəvan) - daşqın nəticəsində çayın və ya arxın yuyub apardığı yer

Selav I (Qafan) - kiçik dərə

Selav II (Qarakilsə) - 1.sulu yer; 2.qamışlıq

Selih (Qarakilsə) - qabın ağzına bağlanan dəri parçası

Selihləməx' (Qarakilsə) - qabın ağzını dəri parçası ilə bağlamaq

Selinti (Hamamlı, Qafan, Qarakilsə, Meğri) - selin və ya suyun yığıb gətirdiyi şeylər (ağac, kötük, kol-kos, zir-zibil və s.)

Selintir (Basarkeçər) - səliqəsiz, pinti

Selis (Çəmbərək) - söz-söhbət, qiybət

Selist (Çəmbərək) - bir şeyi öyrənmək üçün göstərilən cəhd

Selit: Selit gəzdirməx' (Basarkeçər) - söz gəzdirmək

Selləmə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - suvarma növü

Selov (Dərələyəz) - 1.dərə; 2.çaybasar, sel suyu yuyan yer

Seloy I (Ağbaba) - bax: selov

Seloy II (Çəmbərək, Karvansaray) - sel suyu

Seloy III (Çəmbərək) - selin əmələ gətirdiyi yarıq

Sendirməx' (Çəmbərək) - 1.həzm etmək (yeməyə aid); 2. dözmək, qəbul etmək

Serizə (Meğri) - daima, həmişə

Seşmə I (İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar)-bax: şaşma II

Seşmə II (Qarakilsə) - bax: şaşma I

Sertoy (Çəmbərək) - pencək

Sevic (Ağbaba) - uzun ağızlı dəmir (xam yeri əkmək üçün kotana bərkidilir)

Sevinc (Basarkeçər) - kotanın qolunu boyunduruğa birləşdirən hissə

Sevindirməx' (Basarkeçər) -yandırmaq (lampaya aid)

Seylməx' (Çəmbərək) - 1.seçmək, ayırmaq; 2.yaxşılarını götürmək

Seytəl (Meğri) - daima, tez-tez

Səbərə (Əştərək) - şivdən toxunmuş balaca səbət

Səbərrənə-səbərrənə (Zəngibasar) - səndirləyə-səndirləyə

Səbərrənməx' (Zəngibasar) - səndirləmək

Səbil:Səbil olma (Meğri) - doymaq

Səbzi (Qəmərli, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kəvər

Səbzikar (İrəvan) - göyərti əkilən yer

Səbziplov (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - plov növü

Səcəyağı (İrəvan) - bax: sacayağı

Səcin (İrəvan) - qışda yandırmaq üçün doğranıb səliqə ilə yığılan odun qalığı, topası

Sədəf I (Çəmbərək, Dərələyəz, Meğri) - dırnaq

Sədəf II (Çəmbərək, Dərələyəz) - düymə növü (balaca ağ düymə)

Sədəmə (Ağbaba, Çəmbərək, Meğri) - zərər, ziyan, xata

Sədəmə toxunma (Çəmbərək)-xəta dəymək,ziyan etmək

Sədəmə toxuma (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - zərər, ziyan çəkmək

Sədərəx' (Kalinino) - ağılsız

Səfəng (Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - bax: sapant

Səfi (Çəmbərək, Kalinino) - sarsaq (adam)

Səğəbilə (Meğri) - daşın üzərində təbii yaranan çuxur

Səhən (İrəvan) - irili-xırdalı dərin minalı qab

Səhlav (Dərələyəz) - yabanı bitki adı

Səx'məx' I (Çəmbərək) - təkayaqlı tullanmaq

Səx'məx' II (Çəmbərək) - qaçmaq

Səjgil (Çəmbərək) - kotana qoşulan heyvanların üçüncü cütü -*Səjgil nə bilir, qaraqayış nə çəkir.*

Səjin (Dərələyəz) - üst-üstə yığılan ot, taxıl, odun Səki (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sanki

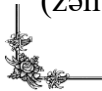

Səkil (Çəmbərək, Dərələyəz) - ayağında ağ xal olan at (atın ayağında ağ rəngli tük olur)

- Səkməx'** (Çəmbərək) - axsamaq
Səkə-səkə (Çəmbərək)-qaça-qaça
Səqqət (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - şikəst, əlil
Sələ (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.iri qab, aşsüzən; 2.nazik şüv ağacdan toxunmuş aşsüzən (söyüd şivlərindən hörülüb hazırlanır)
Sələx' (Karvansaray) - yersiz danışan
Sələləməx' (Çəmbərək) - qabı ağzına qədər doldurmaq
Sələnməx' (Qarakilsə) - bax: səyilləmməx' II
Səllimə (Meğri) - özbaşına, başlı-başına
Səllimi I (Əştərək) - dağımıq
Səllimi II (İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - sahibsiz, özbaşına qalan
Səllimi III (Çəmbərək) - yağış növü
Səlliminə (Çəmbərək, Karvansaray) - azad, boş
Səltə (Basarkeçər) - 1.bədxasiyyət; 2.həyasız
Səlvər (Çəmbərək) - xəstə
Səmə (Çəmbərək) - avara, boş-bekar gəzən
Səmələmməx' (Çəmbərək)-avaralanmaq, boş-bekar gəzmək **Səməndər** (Qafan) - səməni
Səmrinəx' (Çəmbərək, Meğri) - kökəlmək
Səmt (Çəmbərək, Qarakilsə) - tərəf, istiqamət
Səndirrəməx' (Meğri, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - büdrəmək
Səqəx'lix' (Çəmbərək) - bax: sənəx'lix'
Sə:nəx' (Qarakilsə) - xəstəlik adı (itdə olur)
Sənəx' I (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan) - misdən hazırlanmış su qabı, kuzə
Sənəx' II (Qarakilsə) - bax: sə:nəx'
Sənəx'lix' (Çəmbərək) - ombanın başı
Səngəx' (İrəvan) - yaxşı, tam bişmiş çörək
Səngiməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - sakitləşmək, yavaşmaq, ara vermək
Səntirrəməx' (İrəvan, Üçkilsə, Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - büdrəmək
Səntərrəməx' (Çəmbərək) - bax: səntirrəməx'
Səpənd (Dərələyəz) - bax: sapənd
Səpgi (Meğri) - qayda, adət
Şərdən I (Çəmbərək, Qafan) - qoyun sağılan yeri

-

- Şərdən II** (Çəmbərək, Qafan) - yayda heyvanların çöldə, açıq havada yığıldığı, yatdığı yer
- Sərdənə** (Çəmbərək) - bax: sərdən II
- Sərdənnəməx'** (Çəmbərək) - seyrəltmək; səpələnmək (qoyun- quzuya aid)
- Sərdəst** (Zəngibasar) - heyvanın bel əti
- Sərex'** (Meğri) - həqiqi, düzgün
- Sərə** (Meğri) - suluf
- Sərəcə** (Zəngibasar) - bostan-tərəvəz sahələrinin baş tərəfi
- Sərələmməx'** (Çəmbərək) - yayxanıb oturmaq
- Sərfinaz** (Qafan) - ərköyün
- Sərgəndar** (Qarakilsə) - avara, boş-bekar, yiyəsiz
- Sərimək** (İrəvan) - səs çıxarmaq (yumurtalamaqdan əvvəl toyuğun çıxardığı səsi bildirir)
- Səriştə** (Çəmbərək, Qarakilsə) - bacarıq
- Sərmehir** (Çəmbərək) - könülsüz, narazı
- Sərnə I** (Əştərək) - tərəf, səmt
- Sərnə II** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.sahə, əkin sahəsi, örüş (Çəmbərək); 2. əkin sahəsinin ayrı-ayrılıqda suvarılan hissələrdən hər biri (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)
- Sərnice** (Dərələyəz) - iki qulplu saxsı və ya mis qazan
- Sərniməx'** (Karvansaray) - sakitləşmək
- Sərnış I** (Çəmbərək, Kalinino)-bax:sərnice
- Sərnış II** (İrəvan) - həm içərisi, həm bayırı səliqə ilə şirələnmiş üç qulplu böyük küpə (içərisinə qovurma qoyulur)
- Sərp** (Çəmbərək, Meğri)- 1.çıxılmaz, dik yer; 2. uçurum
- Sərpic** (İrəvan) - mis qab (ot, dağ çiçəklərinin və qızılgülün cövhərini çəkmək üçün istifadə olunur)
- Sərpməx'** (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Qarakilsə) - burxulmaq
- Sərsəmi** (Kalinino) - bivec
- Sərt** (Qarakilsə) - 1.möhkəm, bərk; 2. ciddi
- Sərvəsər** (Çəmbərək) - tamamilə, daima, həmişə
- Sətil** (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasar) - 1.vedrə; 2.qulplu mis su qabı (İrəvan)
- Sətniməx'** (Çəmbərək) - xoşuna gəlmək
- Səvədə** (Basarkeçər, Çəmbərək) - sklet
- Səvərə** (Çəmbərək) - nazik çubuq və ya qarğıdan hörülmüş səbət (zənbilə oxşayır)
-

Səy (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - dəli, axmaq

Səydəş I (Çəmbərək) - 1.yersiz hərəkət edən; 2. dəli, ağılsız

Səydəş II (Çəmbərək) - əyri

Səyələx' (Qarakilsə) - ağılsız

Səyələmməx' (Üçkilsə, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - gicəllənmək, başı hərlənmək

Səyilçək (Əştərək) - qara milçək süfrəsi

Səyilləx'ləmməx' I (Çəmbərək) - boş, avara gəzmək

Səyilləx'ləmməx' II (Çəmbərək) - başı hərlənmək

Səyilləmməx' I (Ağbaba) - gicəlmək

Səyilləmməx' II (Çəmbərək) - boş-boş gəzmək, avara dolanmaq, işsiz-gücsüz gəzmək

Səyilləməx' (İrəvan) - bax: səyilləmməx' I

Səyirtməx' (Çəmbərək) - atı çapmaq, atı sürətlə qaçırtmaq

Səyriməx' I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - titrəmək (gözə aiddir)

Səyriməx' II (Çəmbərək, Əştərək) - əsmək, titrəmək (təzə kəsilmiş ətlə bağlı işlədilir)

Səyvənt (Çəmbərək) - ağılsız, axmaq

Səzərməx' I (Çəmbərək) - yorulmaq

Səzərməx' II (Çəmbərək) - işıqlanmaq

Səzgil (Basarkeçər) - kotana qoşulan ikinci cüt heyvan

Sıcax (Ağbaba) - isti

Sıfqarməx (Çəmbərək) - axırıncı damlasma kimi tökmək

Sığamax (Çəmbərək, Qafan) - əl ilə bərk formada sığallamaq

Sığarramax (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - sığallaya- sığallaya ovmaq

Sığır I (Qafan, Qarakilsə) - inək

Sığır II (Qarakilsə) - naxır

Sığır III (Qafan) - meşədə yaşayan vəhşi heyvan

Sığırçı (Barana) - naxırçı

Sığırs (İrəvan) - lavaş

Sığladar (Meğri) - tərçüməçi

Sıxaltmax (Çəmbərək) - daraltmaq, yaxınlaşdırmaq

Sıxcalamax I (Çəmbərək) - əzişdirmək, sıxmaq, incitmək

Sıxcalamax II (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - silkələmək, bərkə-boşa çəkmək

Sıxma (Çəmbərək) - spanaqdan və başqa yeyilən yabanı bitkilərdən (lilpardan, guşəppəyindən, pazıbaşından və s.) hazırlanan yemək (suda bişirilir və sonra yağda qovrulur)

Sıxtım (Çəmbərək) - həvəs

Sıxtı sıyrılmaz (Çəmbərək) - incimək

Sıldırım I (Çəmbərək) - böyük yarıq

Sıldırım II (Meğri) - böyük daş

Sıldırım III (Çəmbərək) - çətin keçilən qayalıq

Sımlmaz (Meğri) - qısılib gizlənmək

Sımsıraz (İrəvan) - qaş-qabaq, qaradiməz

Sımsırx: Sımsırxını sallamaz (Çəmbərək) - qaş-qabağını sallamaq

Sınamaz (Çəmbərək) - inanmaq, yoxlamaq

Sınaşdırmaq (Əştərək) - alışdırmaq, öyrətmək

Sındal (Çəmbərək) - qabiliyyət

Sınıxmaz (Çəmbərək) - arıqlamaq

Sınqın (Çəmbərək) - qəlbi yaralı, qəlbi sınıq

Sıqır I (Qafan) - topuqla baldırın arası

Sıqır II (Qafan) - qılça

Sıqırməx' (Çəmbərək) - 1.dözmək; 2.həzm etmək

Sınmaz (Çəmbərək) - incimək

Sınsaf (Çəmbərək) - təmin

Sıntıras (Meğri) - təkdişnaqlı heyvanların dişnaqlarını yonmaq üçün istifadə edilən kəsici dəmir alət

Sıp (Meğri) - axar çayın qışda gətirdiyi buz parçaları

Sıpairtməx' (Çəmbərək) - güclü, qüvvətli

Sıpıx (Qafan) - kök

Sıpıxmaz I (Qafan) - kökəlmək

Sıpıxmaz II (Çəmbərək)-gizlənmək

Sıpıxmaz III (Basarkeçər, Çəmbərək, Əştərək) - aradan çıxmaq, gizləncə qaçmaq

Sıpıxmaz IV (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - günahkar olduğu üçün bir tərəfdə sakitcə dayanmaq, bir küncə qısılmaq

Sıpırıxmaz (Çəmbərək) - aradan çıxmaq, gizləncə qaçmaq

Sıpıtmaq (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - gizlətmək, xəlvəti aradan çıxmaq

Sır (Meğri) - qışda Araz çayında axan buz parçaları

Sıra (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - növbə

Sıraçı (Basarkeçər) - növbə ilə camaat malını otaran

Sırçağ (Qafan) - sürüşkən

Sırfağ: Sırfağ eləməx' (Meğri) - qusmaq

Sırğalağac (Karvansaray) - uşaq oyunu adı

Sırx I (Əştərək) - iri tikiş

Sırx çəx'məx' (Qarakilsə)-divan tutmaq, dağ çəkmək, əziyyət vermək

Sırxlı (Çəmbərək) - sırımış qalın paltar

Sırımlamax (Qafan) - çarığı yamamaq

Sırımsamax (Əştərək) - bərkimək

Sırımsıx (Çəmbərək) - 1.heç bir şeyi bəyənməyən; 2. hər şeydən iyrenən

Sırsqım: Sırsqım eləməx' (Zəngibasar) - dərmanlamaq, dərman vurmaq (bitkiyə aid)

Sırmax (Qarakilsə) - həzm etmək

Sırni I (Dərələyəz) - arabanın təkərlərinə keçirilən dəmir parça

Sırni II (Çəmbərək, Hamamlı) - ox (arabada)

Sı:rmax (Qarakilsə)-1.həzm etmək;2.dözmək, qəbul etmək

Sırniş (Dərələyəz) - kotanın torpağını və ya palçığını təmizləyən ağac

Sırpı (Basarkeçər) - bax: sırni II

Sırpıx (Qafan) - kök

Sırsımax (Qarakilsə) - bərkimək

Sırsırma (Çəmbərək, Kalinino) - qış zamanı yolda, evin stüdə donmuş su

Sırt (Hamamlı, Kalinino) -1.çiyin (Hamamlı); 2.bel (Kalinino)

Sırtıx (Çəmbərək, Kalinino) - üzlü, utanmaz

Sırtmax (Basarkeçər) - sürüşmək

Sırtıy (Basarkeçər, Çəmbərək) - pencək

Sırttamax (Hamamlı) - dalına almaq

Sırımlamax (Əştərək) - parçanı, paltarı uzununa nazik-nazik cırmaq

Sısqa I (Əştərək) - boyunu içinə girmiş (adam), boyunu çiyinlərə yaxın; 2. gödəkboy

Sısqa II (Çəmbərək, İrəvan, Vədi) - arıq, cansız

Sıtal (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək) - 1.nadinc, dəcəl (Böyük Qarakilsə); 2.höcət, tərs (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək)

Sıtqımax (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - ağlamaq, sızıldamaq

Sıvıx (Qarakilsə) - yaltaq (adam)

Sıvır (Basarkeçər) - iki yaşdan yuxarı erkək keçi

Sıyıx (Qarakilsə) - duru xörək

Sıyırmax (Əştərək) - təmizləmək, kürümək

Sıyirtmaş (Basarkeçər, Çəmbərək) - düyün

Sıyirtmaş salmax (Basarkeçər, Çəmbərək) - düyün vurmaq (xüsusi formada), düyün salmaq

Sıyrıx I (Hamamlı) - ayrılmış ipdəki artıq tükləri təmizləmək üçün alət

Sıyrıx II (Kalinino) - üz lü (adam)

Sıyrıx III (Basarkeçər) - yağla unun qarışığından hazırlanan duru yemək

Sıyrıntı (Basarkeçər) - küpənin dibində qalan yağ

Sızanqı (Qafan) - yavaş-yavaş yağan yağış, azacıq yağış

Sızdırmax (Çəmbərək) - gizlicə xəbər vermək

Sızqa (Qafan, Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - suyu az gələn (bulağa aid)

Sızqı I (Əştərək) - bax: sızqa

Sızqı II (Çəmbərək)-yeni cücərən ot

Sızqoy (Çəmbərək) - bax: sızqa

Sızmax I (Çəmbərək) - damcılamaq

Sızmax II (Çəmbərək) - qorxmaq

Sızmax III (Çəmbərək) - məlum olmaq, bilinmək (müəyyən məlumatla bağlı işlədilir)

Sıxcalamax (Çəmbərək) - əzişdirmək

Sicilləmə I (İrəvan, Vədi, Zəngibasar)-hərbə-zorba, ultimatum

Sicilləmə II (Çəmbərək) - uzun-uzadı

Sıfimməx' I (Çəmbərək) - sıx oturmaq, sıxlaşmaq

Sıfimməx' II (Çəmbərək) - oturduğu yerdən bir qədər aralanmaq

Sıfdə (İrəvan) - başlanğıc

Sıfdələməx' (Çəmbərək) - seçmək, təmizləmək

Sıfdəməx' I (Çəmbərək) - səliqəyə salmaq

Sıfdəməx' II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar)- əti sümükdən ayırmaq, ətlə sümüyü bir-birindən ayırmaq

Sıxlət I (Çəmbərək) - adət, vərdiş

Sıxlət II (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - sıxlıq

Sıxlətdik (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - bax: sıxlət II

Sijim (Basarkeçər, Çəmbərək) - yoğun kəndir

Silə (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - ağzına qədər dolu

Siləfcələməx' I (Çəmbərək) – qaldırmaq qoymaq

Siləfcələməx' II (Çəmbərək) - təkrar etmək, təkrarlamaq

Siləfcələməx' III (Çəmbərək) - seçmək, yaxasını seçməyə çalışmaq

Silələmə (Çəmbərək) - ağzına kimi doldurulmuş

Silələməx' (Çəmbərək) - ağzına qədər doldurmaq

Siləmpilə (Çəmbərək) - siləbəsilə, ağzına kimi dolu

Silgi I (Ağbaba) - əl-üz dəsmalı

Silgi II (Çəmbərək) - yazı taxtasını (lövhəni) təmizləmək üçün kiçik yastıq

Silgir (Meğri) - xırdagözlü şadara

Silhan (Qafan) - tufan, çovğun

Silhmə I (İrəvan, Qafan, Qarakilsə) - qayğanaq

Silhmə II (Qarakilsə) - səlbə

Silimsoğan (Ağbaba) - bitki növü

Silkimməx' (Çəmbərək)-1. qurtarmaq, tükənmək;2.təmizlənmək

Silkinti (Qarakilsə) - 1.çuvalı, torbanı silkməklə, çırpmaqla yığılan un; 2. qabı ağzı üstə çevirməklə yığılan yağ

Silmək (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çırpmaq

Silmə (Qafan) - ölçü ağacı

Silsilə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - boyunbağı (çəçikdən böyük olur)

Silvi (Çəmbərək, Karvansaray) - dağın hündür yeri, təpəlik

Silyan (Meğri) - qışda əsən güclü quru yel

Simitan (Meğri) - utanmaz, həyasız, sırtıq

Simpləməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.xəstəliyi şiddətlənmək, irinləmək; 2.soyuq dəymək (qadınlar doğuşdan sonra özlərini gözləmədikdə ölümlə belə nəticələnə bilər)

Simsar (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - 1.yaxın qohum; 2.uzaq qohum

Sinçiləməx' (Çəmbərək) - diqqət yetirmək, fikir vermək, diqqətlə baxmaq

Sincoy (Əştərək) - arıq, ölüvay

Sin (Çəmbərək) - yaş

Sind (Zəngibasar) - bax: sin

Sindirməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: sendirməx'

Sineyvaz (İrəvan, Üçkilsə, Zəngibasar) - yemiş növü

Sini I (Çəmbərək, Dərələyəz) - padnos

Sini II (Dərələyəz) - iri yastı boşqab

Sinirməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: sendirməx'

Sinirsitməx' (Çəmbərək) - qurutmaq

Sinirsiməx' (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bax: sinirsitməx'

Sinni (Çəmbərək) – yaşlı

Sinməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - gizlənmək məqsədi ilə aşağı əyilmək, oturmaq

Sinoy:Sinoy getməx' (Çəmbərək)-xüsusi aludəlik göstərmək

Sinsiməx' (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - inamını itirmək

Sinsitməx' (Çəmbərək) - 1.qurutmaq; 2.qorxutmaq, utandırmaq, əziyyət vermək

Sintar (Çəmbərək) - əziyyət

Sintar verməx' (Çəmbərək) - əziyyət vermək

Sirəfil (Çəmbərək) - çardağan çatmaları

Sirif (Çəmbərək) - qənaət

Si:rim (Meğri) - 1. çarıq tikmək və ya onu təmir etmək üçün göndən kəsilən nazik, uzun hissə; 2.çarıq bağı keçirilən deşiklər

Sirillah: Sirillah qalınax (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - mat- məəttəl qalmaq

Sirimli (Qarakilsə) - köhnə

Sirkən (Çəmbərək) - alaq otu

Sital (Çəmbərək, Qafan) - höcət, tərs, sözə baxmayan

Sitar I (Çəmbərək) - qüvvə, güc

Sitar II (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - paltar

Sitardan düşməx (Çəmbərək, Vədi, Zəngibasar) - 1. geyilib köhnəlmək (Vədi, Zəngibasar); 2. abır-həyadan düşmək (Çəmbərək)

Sitəm (Çəmbərək) -əziyyət, zülm

Sitəm eləməx' (Çəmbərək) - zülm eləmək

Sitilləməx' (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Vədi) -üşümək, donmaq, soyuqdan titrəmək

Si:tməx' (Çəmbərək, Qafan) - soyuqdan əsmək, titrəmək

Sivirquyuğu (Ağbaba) - yabanı bitki adı

Sivirdəməx' (Qarakilsə) - əti sümükdən ayırmaq

Süyüşməx' (Qafan) - bir bəhanə ilə aradan çıxmaq, əkilmək

Siyələk (Əştərək) - ölüvay-ölüvay gəzən (adam)

Siyidix':Siyidix' vurmax (Qarakilsə) - soyuqdan titrəmək

Siyilcim I (Ağbaba) - xəbərçi

Siyilcim II (Çəmbərək) - arıq

Siyilcimə dönəməx' (Çəmbərək) - arıqlamaq

Siyrimquyuğu (Basarkeçər) - yabanı bitki adı

Siyirtməş (Çəmbərək) - düyün

Si:itməx' (Çəmbərək) - üşümək

Siyitməx' (Meğri) – bax.si:tməx'

Sofu (Çəmbərək, Vedi, Zəngibasar) - 1.vasvası, hər şeyi bəyənməyəni;
2.çox təmizkar

Soğacax (Basarkeçər) - dəyirmanə və şairəyə su buraxılan yer

Soğança (Çəmbərək, Kalinino, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.xörək adı;
2.yağda qovrulmuş soğan

Soğmax I (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - suyu axıra qədər bir nəfəsə içmək, hamısını içmək, içib qurtarmaq

Soğmax II (Basarkeçər) - suyun qabağını kəsmək

Soğulmax I (Basarkeçər) - 1.kəsilmək; 2. qurumaq (axar suya aiddir)

Soğulmax II (Basarkeçər) - qorxutmaq, gözünün odunu almaq

Soğulmax III (Çəmbərək) - qurtarmaq, yekunlaşdırmaq (məhsulun yığımına aiddir)

Solux I (Çəmbərək)-hövsələ

Soluğu genişləmməx' (Çəmbərək)- hövsələsi genişlənmək

Solaxey (Çəmbərək, Basarkeçər)- sol əllə iş görən adam

Solux II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-1.birbaşa; 2.nəfəs;
3.fasilə

Soluğ almax (Ağbaba, Çəmbərək) - dincəlmək, nəfəsini dərmək, fasilə vermək

Bir soluğa (Çəmbərək) - birbaşa, nəfəs alıb vermədən

Som (Əştərək) - əldən-ayaqdan küt

Somar (Ağbaba) - iyirmi puda yaxın taxıl

Somu I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - peç, soba

Somu II (İrəvan) – çörək növü, ən qara çörək

Somu III (Kalinino) -fırında bişirilmiş iri çörək

Somun (Ağbaba, Çəmbərək) - çörək növü (xüsusi qəlibdə bişirilir)

Somutmax (Çəmbərək)-büzüşüb dayanmaq, boynunu büküb durmaq

Somya (Qarakilsə) - daxma

Sonalamax (Barana, Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - seçmək, bəyəndiyini axtarmaq

Sonqullamax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - şikayətlənmək (yaşayış tərzi ilə bağlı işlədilir)

Sonqulamax (Meğri) - diqqət yetirmək, fikir vermək

Sonulamax (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) -bax:sonalamax

Sonurqamax (İrəvan) -fikir vermək

Sortux I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bir udum

Sortux II (Dərələyəz) - pencək

Sortuxlamax I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - acgözlüklə sümürmək, içmək

Sortuxlamax II (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə) - əmmək, ara verə-verə əmmək

Sorux (Əştərək) - 1.papiros kötüyü; 2.bir qullab

Sosu (İrəvan) - sofu

Sosur I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - adama yovuşmayan, özünü çəkən

Sosur II (Basarkeçər, Qarakilsə) - qaşqabaqlı, qaraqabaq

Sotux (Dərələyəz) - bir əmək gününün yüzdə biri

So: tqamax (Çəmbərək) - həvəsdən düşmək

Soutqalanmax (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - gileyilmək, sızıldamaq, şikayətlənmək

Soutqulamax (Çəmbərək) - canıyananlıq etmək

Sovacax (İrəvan) - böyük bir çayı bir neçə yerə ayıran dəmir parçası

Sova (Meğri) - gec, gec əkilmiş

Sovxa (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: soyxa

Soyğar (Çəmbərək) - tənbel, iş bacarmayan, iş görməyə həvəsi olmayan

Soy (Çəmbərək) - nəsil, kök

Soyxa (Ağbaba, Çəmbərək)-1.sahibsiz paltar; 2.ölmüş adamın paltarı

Soylamax (Meğri) - gizlincə baxmaq

Soy-sop (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bax: soy

Sozalmax I (Çəmbərək, Kalinino)-1 .narahat olmaq; 2.qərib səmək

Sozalmax II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)-zəifləmək, halsızlaşmaq, xəstələnmək

Söt (Çəmbərək) - əyri, sürüşkən yer, düz olmayan; maili

Sötərengi (Çəmbərək) - əyri yer

Sövələməx' (Çəmbərək) - oxşamaq, əzizləmək

Söysün (Zəngibasar) – bax.süysün

Söz:Söz çağırmax (Çəmbərək, Əştərək) - mahnı oxumaq

Spanax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - şomu

Sucax (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sulu yer

Sucux I (Üçkilsə, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qoz, şirin xəmir və sairədən hazırlanan şirniyyat

Sucux II (Qarakilsə) - bataqlıq yer

Suç (Çəmbərək, Kalinino) - günah

Suçax (İrəvan) - çirkli suları tökmək üçün quyu

Suçiçəyi I (İrəvan) - arxların içrəisində bitən yaraşlıq sarı çiçəyi olan yeməli göyərtili

Suçiçəyi II (Çəmbərək) - xəstəlik adı

Suçlamax (Çəmbərək) - günah etdiyini demək, günahlandırmaq

Suçuxmax I (Çəmbərək, İrəvan) - günahkar olduğu üçün sakit dayanmaq, utanmaq

Suçuxmax II (Çəmbərək, Əştərək) - günahkarlığını biruzə vermək, öz günahını başa düşmək, günahkar olmaq

Suçulamax (Çəmbərək) - içmək

Suxançı (Basarkeçər) - aravuran

Sul:Sul əkməx' (Çəmbərək) - incitmək

Sulamax (Çəmbərək) - suvarmaq

Sultan (Hamamlı, İrəvan) - uşaq oyunu adı (aşıq-aşıq oyununda işlədilir)

Sulux I (Dərələyəz) - su çox olan yer

Sulux II (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əldə, bədəndə yanıq və s. nəticəsində əmələ gələn köpmə

Sulux III (Çəmbərək, Qarakilsə) - qoyunun ilk südündən hazırlanan yemək növü

Suluxəngəli (Çəmbərək) - yemək növü

Suluxlamax (Çəmbərək) - köpmək (yanıq nəticəsində əldə, üzdə, bədəndə əmələ gəlir)

Sumbat (Çəmbərək) - sifət, görkəm

Sumbatdammax (Çəmbərək) - kökəlmək, yaxşılaşmaq

Sumbatdı (Çəmbərək, Əştərək) - sir-sifəti yaxşı, görkəmli, yaraşlıq

Summat I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-boy-buxun, qədd-qamət

Summat II (Çəmbərək) - bax: sumbat

Summatdı I (Zəngibasar)- boy-buxunlu, qədd-qamətli

Summatdı II (Çəmbərək) - bax: sumbatdı

Sumsux (Kalinino) - hər şeyə tamah salan

Sunur (Çəmbərək, Karvansaray) - tamah

Sur:Suru tüşməx' (Çəmbərək) - kefi pozulmaq

Surat (Çəmbərək, Qarakilsə) - üz, sifət

Suraylamax (Meğri)- qabağa soxulmaq, irəliyə keçmək

Surçax (Qarakilsə) - 1.sürüşkən; 2.gəzəyən (qadın)

Surx (Qarakilsə) - günəşin qırmızımtıl şüaları

Surfalamax (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-parçalamaq

Surqubat:Surqubat olmaq (Böyük Qarakilsə) - birdən yoxa çıxmaq, qəflətən yox olmaq, qeyb olmaq

Sursuyum (Çəmbərək) - sir-sifət

Suruğvat (Ağbaba, Kalinino) - huşsuz, yaddaşı zəif

Sustalmax (Çəmbərək) - yorulmaq

Suv (Kalinino) - su

Suvacax (Qafan) - dəyirman və s.-ə su buxarılan yer

Suvadax I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çox, bol

Suvadax II (Çəmbərək) - tamam örtülü (arı şanına, əldə, üzdə, bədəndə olan səpkilərə aiddir)

Suvat I (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə) - donmuş çaydan su götürmək məqsədilə mal-qaranı suvarmaq üçün düzəldilən yer, su götürülən yer

Suvat II (Əştərək)- dərənin yamacı

Suvat III (Əştərək)- üz, sifət

Suvəşmax (Meğri) - cücə çıxartmaq üçün yumurta üstündə yatmaq

Suvoy (Çəmbərək) - sağmal olmayan, balasız

Suvoylamax (Çəmbərək) - sağmal qoyunu sağılmayanlardan seçmək, ayırmaq

Suyxa (Meğri) - miras, ölmüş adamın paltarı

Suyux (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.acgöz, tamahkar, qarınqulu; 2.hər şeyə meyl, tamah salan

Suyulmax (Çəmbərək) - maraq göstərmək

Suyum I (Çəmbərək) -abır, həya

Suyum II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - görkəm, təhər-töhür

Suyumsuz I (Çəmbərək) - yaraşıqsız, çirkin

Suyumsuz II (Çəmbərək) -qılıqsız, hörmət qanmayan

Süddüyən (Çəmbərək) -yabanı bitki adı

Südəcər (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.dalbadal doğulan uşaq; 2.hər il doğulan uşaq

Süx'sun (Çəmbərək, Hamamlı) - boyun, peysər

Sülə I (Qafan) - 1.üzlü, həyasız, sırtıq; 2.şiltaq

Sülə II (Meğri) - acgöz, qarınqılı

Süləx' (Qarakilsə)- sülənən, qapı-qapı gəzən, avar alan, bir təhər baş saxlayan

Sülənməx' (Ağbaba, Çəmbərək) - boş-boş gəzmək, qapı-qapı gəzmək, avaralanmaq

Süləyənti (İrəvan) - küçələrdə, məhəllələrdə sür-sümük axtaran (sahibsiz itlərə aiddir)

Sülley (Ağbaba) - uzun, uzunsov

Sülməşdəməx' (Çəmbərək) - təmizləmək

Sülöysün (Çəmbərək) - 1.arıq; 2.kaftar

Süllöy (Çəmbərək) - uzun, uzunsov (papağa aid)

Sülü (Basarkeçər, Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - mil; corab toxumaq üçün istifadə edilən alət

Sümbə (İrəvan) - dar (paltara aiddir)

Süməx' (Basarkeçər, Qafan) - 1.daranmış yun; 2.təmizlənmiş yun

Süməx'ləməx' (Basarkeçər) - yundan ayrılmış ipin çıxıntılarını kurtuzla (uzun dəmir, mismar və s.) sürtüb təmizləmək

Sümələmməx' (Karvansaray) - boş-bekar gəzmək

Süməlləməx' (Çəmbərək) - işsiz, boş-bekar gəzmək, avaralanmaq

Süməşəx' (Karvansaray) - qapı-qapı gəzən, avaralanan

Sümsü (Qafan) - qamışdan qayırlımiq tütək

Sümsüx' I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sırtıq, veyl-veyl gəzən, sülənən

Sümsüx' II (Çəmbərək) - qapı-qapı gəzib yem axtaran, sahsiz it

Sümsüyünü sallamax (Qarakilsə) - qaş-qabağını tökmək

Sümsümməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sülənmək

Sümsürük (Qafan) - sırtıq

Sümsürüx' (Meğri) - qaş-qabaq

Süng:Süng eləməx' (Qarakilsə) - müflisləşdirmək, iflasa uğratmaq, yoxsullaşdırmaq

Süntürüx' (Çəmbərək) - yeməli yabanı bitki adı

Süpürgə (Vedi, Zəngibasar) - kötücədən sonrakı övlad

Sürəhi (Çəmbərək) - hücum (mübahisə edəndə işlədilir)

Sürəhiyə gəlməx' (Çəmbərək) - döyüşməyə, mübahisə etməyə gəlmək

Sürçəx' (Çəmbərək) - sürüşkən

Sürə I (Zəngibasar) - tərəf

Sürə II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - müddət

Sürgüvət (Çəmbərək) - anormal

Sürmə (Basarkeçər) - damın üstünə uzununa qoyulan tir

Sürtük (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sırtıq

Sürüngəl (Çəmbərək) - kotanın hissəsi

Sürüntəx' (Çəmbərək) - kotanın yerlə sürünən hissəsi

Sürütmə I (Çəmbərək, Qafan) - qoşqu heyvanları və ya traktor vasitəsilə sürüyüb gətirilmiş yoğun ağac (odun) və ya ot tayası

Sürütmə II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - şapşapı, evdə geylən yüngül ayaqqabı, çəkələk

Sütüdiyan (Qafan) - xırda yarpaqlı südlü-şirəli yabanı bitki adı

Sütül I (Ağbaba, Çəmbərək) - yetişməkdə olan taxıl, qarğıdalı, kol armudu

Sütül II (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - məc. cavan oğlan

Süysün (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasar) - peysər, boyun

Süyüllənməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - veyllənmək

Süyüşməx' (Çəmbərək) -aradan çıxmaq

Süzülmək (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - köhnəlmək, cırılmaq həddində olmaq (paltara aid)

Şş

Şabbadan (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - birdən, qflətən, gözlənilmədən
Şa:d (Çəmbərək) - üyüdülmüş taxıldan, buğdadan dəyirmançıya verən
 muzd, haqq

Şadara (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasər) -
 iri gözlü ələk (taxılı təmizləmək üçün istifadə edilir)

Şadaraçı (İrəvan) - torpaq ələyən

Şah: Sah tut (İrəvan) - tut növü

Şahad I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi, Zəngibasər)-bax: şa:d

Şahad II (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - şahid

Şahinişin (İrəvan) - otağın bayıra tərəf çıxıntılı yeri (böyükələr oturur)

Şahnama:Şahnamaya qoymax (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - ələ
 salmaq, lağ etmək

Şahərə (İrəvan) - yabanı dərman bitkisi adı

Şax I (Çəmbərək) - gəlin üçün üzəri müxtəlif şirniyyatlarla, meyvələrlə
 bəzədilən (ağac budaqları şəklində xonça. Nazik taxtadan düzəldilir)

Şax II (Çəmbərək, Qarakilsə)- qəddi düz

Şax III (Çəmbərək) - qurumuş kartof, qarğıdalı gövdəsi, kolları

Şax IV (Qarakilsə)-həyəətə çəpər kimi düzölmüş tikan kolları

Şax durmax (Çəmbərək) - qəddini düz tutmaq, qamətini düz
 saxlamaq

Şaqqa I (Çəmbərək) - şaxta

Şaqqa II (Çəmbərək, Kalinino) - kəsilmiş heyvan cəmdəyinin yarı
 hissəsi

Şaqqalamax (Çəmbərək) - heyvan cəmdəyini yarıya bölmək

Şaqqalapulav (Meğri) - tez sönmən tonqal

Şaqqalı (Çəmbərək) - iri gövdəli, qəddi-qamətli, boylu-buxunlu

Şaqqarramax I (Hamamlı) - bərk döymək

Şaqqarramax II (Çəmbərək) - uşaq oyununun adı

Şaqqatar (Meğri) - 1.çiyinlərə salman patron kəməri; 2. kəmərdən
 asılan patrondaş və tapança

Şaqqavatdı (Meğri) - boy-buxunlu, iri gövdəli, qamətli

Şaqqıldax (Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə, Qəmərli, Vedi, Zəngibasər) -
 qoyunun quyruğunda tüklərə yapışaraq qurumuş peyin

Şaqqüvətdi (İrəvan) - bax:saqqavatdı

Şalax I (İrəvan, Zəngibasər) - ərik növü

Şallax II (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - qovun (uzunsov olur)

Şalaxlammax (Çəmbərək) - doymaq

- Şallax** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - qamçı, qırmanc
- Şallaxlamax** (Çəmbərək) - qamçılamaq, şallaxla döymək
- Şamaxı** (Çəmbərək, Meğri) - kalağayı
- Şamdan** (Meğri) - mis vaza
- Şamı** (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - yemək növü (balaca-balaca küftələrlə bişirilir)
- Şamlıx** (Dərələyəz) - çox otlu yer
- Şamoy** (Ağbaba) - qoyun sürüsünün qabağında gedən erkək keçi
- Şampır** (Çəmbərək) - yaş, nəm
- Şanapıx'** (Çəmbərəkİrəvan) - hophop
- Şapbir** (Meğri) - sahəcə böyük, iri (dəriyə, yarpağa və s. aiddir)
- Şanqey** (İrəvan) - dişi it balası
- Şapalax I** (Çəmbərək) - hananın oxu altına qoyulan ağac parçası
- Şapalax II** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino, Vedi, Zəngibasər)
- sillə
- Şapban** (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - iri, yekə
- Şapban-şapban** (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - iri-iri
- Şappannamax** (Qarakilsə) - əkin sahəsində məhsulu tam yığmamaq, məhsulu səliqəsiz şəkildə yığmaq
- Şarpannamax** (Çəmbərək) - döymək, vurmaq
- Şaş** (İrəvan, Zəngibasər) - çəp (gözlə bağlı işlədilir)
- Şatanaxlı** (Karvansaray) - pinti, səliqəsiz
- Şatır** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - çörəkyapan (uzun, təndir lavaşına oxşar «səngəx») çörəyini bişirən adam)
- Şattırax** (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - çörəkyapma, çörəkbişirmə sənəti
- Şavax I** (Qarakilsə) - şüa
- Şavax II** (Qarakilsə) - dağ aşırımı
- Şavaxlı** (Çəmbərək) - həvəsli
- Şavaş I** (Kalinino) - toyda oynayanların başına atılan pul
- Şavaş II** (Çəmbərək, Zəngibasər) - oynayan adamların əlinə verilən pul
- Şava:t** (Qarakilsə) - hörmət
- Şava:tı artıq olmax** (Qarakilsə) - hörməti artıq olmaq
- Şay** (Çəmbərək) - şad, sevincli
- Şay bilməx'** (Çəmbərək) - fəxr etmək
- Şay olmax** (Çəmbərək) - xoş olmaq
- Şelə** (Meğri) - çəyirtgə növü
- Şelləmməx' I** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - yeyib içib kef

- Şelləmməx' II** (Zəngibasar) - boş-bekar gəzmək, avaralanmaq
Şəlpik (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - yavan, yağsız (ət)
Şən (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - abad
Şən olmaq (Ağbaba, Çəmbərək)-1.böl olmaq; 2.abad olmaq
Şənnətməx' I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - abad etmək, abadlaşdırmaq
Şənnətməx' II (Çəmbərək) - şənləndirmək
Şənnix' I (Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək) - camaat, ev-eşik
Şənnix' II (Ağbaba, Çəmbərək, Hamamlı, Qarakilsə, Vədi, Zəngibasar)
 - yaşayış yeri, kənd
Şənniy I (İrəvan) - 1. bax. şənnix' II; 2.kəndin bir hissəsi
Şənniy II (İrəvan) - abad
Şənnix'li (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - abad olan
Şənnix'siz (İrəvan) - abad olmayan
Şeşdi (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - lüləsinin içərisində yiv olan tüfəng, yivli tüfəng
Şeşə (Çəmbərək) - dik
Şeşələmməx' (Çəmbərək, İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - 1.qürurlanmaq; 2.özünü yüksək tutmaq, özünü çəkmək
Şeşi iynəsi (Əştərək) - çuvaldızdan kiçik iynə
Şeşsiz (İrəvan) - lüləsində yivi olmayan (tüfəng)
Şetə (Meğri) - tənək budamaq üçün alət
Şeydalı (Meğri) - ədalı, qürurlu
Şeyhə (İrəvan) - qışqırıq, çığır-bağır, hay-küy
Şeyhə salmaq (İrəvan) - qışqırmaq, çığır-bağır salmaq
Şeyhə çəxməx' (İrəvan) -qışqırmaq, hay-küy salmaq
Şeylan (Meğri) - ədalı, qürurlu, təkəbbürlü
Şeyrannamax (Çəmbərək) - meyllənmək, razılaşmaq
Şeytanşəri (İrəvan) - şərbaz, şərxətə
Şeytantənbəkisi (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - göbələk növü adı
Şeytançılıx (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - xəbərçilik
Şəbbəli (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - tez hirslənən, dəli (adam)
Şəbətə (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - lağ
Şəbbəxeyir (Meğri) - mərdimazar
Şəddə I (Çəmbərək, Hamamlı) - pambıq ipdən toxunmuş bəzəkli palaz, kilim
Şəddə II (Hamamlı) - gərdək

Şəddət (Böyük Qarakilsə, Meğri) - adət və ənənyə qarşı çıxan, dinə qarşı çıxan

Şəfgə:Şəfgə salmax (Meğri) - eyni örüşdə otlamaq (heyvanlara aid)

Şəfsirə (Meğri) - şam yeməyindən sonra yeyilən meyvə

Şəhləmməx' I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qıcanmaq, qəzəblənmək, üstünə əl qaldırmaq

Şəhləmməx' II (Çəmbərək) - şübhələnmək

Şəhrə I (İrəvan) -heyvanın qabırğasında olan yağ təbəqəsi

Şəhrə II (İrəvan, Vedi) - ərinmiş yağın üstünə çıxmış şirə

Şəhrəli (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yağlı ət, heyvan

Şəhrəsiz (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yağsız ət, heyvan

Şə:x' (Meğri) - yüngülvari yük

Şəkaşix (Çəmbərək) - heyran

Şəkaşix olmax (Çəmbərək) - heyran olmaq

Şələ (Çəmbərək, Kalinino)-arxada (beldə, kürəkdə) götürmək üçün bağlanmış ot topası

Şələmzar (İrəvan) - müxtəlif əşya, şey, şələ-külə

Şələsül (İrəvan) - şərbaz, böhtançı, ara qarışdırın

Şəlitdəməx' (Çəmbərək) - iplə bağlamaq, sarımaq

Şəlpəx' (Meğri) - böyük və sallaq quyruqlu qoyun

Şəlpə (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - iri, sallaq

Şəlpəx' (Meğri) - bax:səlpəx'

Şəlpix' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - keyfiyyətsiz, yağsız ət

Şəl-şül (Meğri) - meyvə, mer-meyvə

Şələ-külə (Çəmbərək) - müxtəlif əşya

Şəltə (Böyük Qarakilsə) - 1.cır-cındır; 2.köhnə palaz; 3.köhnə yorğan-döşək

Şəmbəllə (Qəmərli, Zəngibasar) - nadinc (uşaq)

Şəmələt (İrəvan) - lağ, rişxənd

Şəmələt eləməx' (İrəvan) - lağ eləmək, rişxənd eləmək, ələ salmaq

Şəngil (Meğri) - yelləncək

Şənglamax (Meğri) - yükləmək (atı və s. heyvanları)

Şəpə I (Ağbaba, Meğri) - küləyin bir yerə topladığı qar yığını

Şəpə II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tığ, təpə

Şəpix' I (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yavan, yağsız ət

Şəpix' II (Basarkeçər) - ev ayaqqabısı

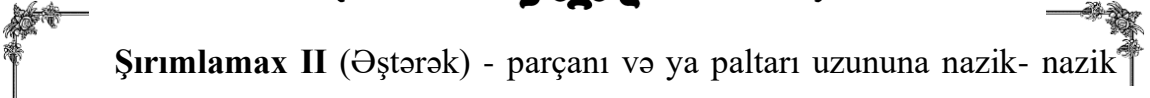
Şərbağı (İrəvan) - şəhərdə olan bağlar

Şərçil (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək) -böhtançı

- Şərit** (İrəvan, Qarakilsə) - paltar sərilən ip
- Şəritdəməx'** (İrəvan) - iplə bağlamaq, sarımaq
- Şərovlu** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - duzlu, duzlanmış
- Şərovsuz** (İrəvan) - duzsuz, duzlanmamış
- Şər-şamata** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - şər, böhtan
- Şər-şamata eləməx'** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) -şər atmaq, üzə durmaq
- Şər-şəmətə** (Meğri) - aravuran, böhtançı
- Şəsdi** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - bədəncə böyük (adam)
- Şətə I** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.yalnız kəvəri biçmək üçün istifadə edilən alət; 2.əkini kağlamaq üçün alət, alakeş
- Şətə II** (Əştərək) - ucuna dəmir vurulmuş yer qazmaq üçün ağac
- Şətəsi işləməx'** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-bacarmaq, gücü çatmaq
- Şətəl I** (Çəmbərək, Karvansaray) - ziyan, xəta
- Şətəl II** (Əştərək) - təsir, xəbər
- Şətəl III** (Böyük Qarakilsə) - nadinc, dəcəl
- Şətəl keçməx'** (Çəmbərək) - xəbəri olmaq
- Şətələməx'** (İrəvan) - əkin sahəsinin alağını təmizləmək, alağını vurmaq
- Şıdırğı I** (Çəmbərək, Meğri) - 1.çox; 2.sürətlə; 3.ara vermədən
- Şıdırğı II** (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Meğri, Zəngibasar) - fasiləsiz, arasıkəsilmədən
- Şıxşatmax** (Qəmərli, Zəngibasar) - üz vermək
- Şıqq** (Meğri) - nişanə, əlamət
- Şılxor I** (Vedi) - ayağını sürüyən (adam)
- Şılxor II** (Basarkeçər, Meğri) - 1.ikiyaşar at (Basarkeçər); 2. arıq, sümükləri çıxmış at (Meğri)
- Şılın** (Meğri) - sıx kolluq Şınaxt (Ağbaba) - şübhə, güman
- Şınaxtım** (Ağbaba) - deyəsən
- Şındırıx** (Meğri) - cır-cındır
- Şınqorxana** (Çəmbərək) - xarabalıq
- Şıntır** (Dərələyəz) - köhnə paltar
- Şıpbıldan** (Meğri) - dava-dalaş, hay-küy
- Şıppır** (Çəmbərək) - bataqlıqda bitən yabanı bitki
- Şırat** (Ağbaba) - üzsüz süd
- Şırım I** (Çəmbərək) - üzde cızıq, xətt
- Şırım II** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kiçik su arxı (əkin sahəsində açılır)
- Şırımlamax I** (Çəmbərək) - cırmaq, parçalamaq

Şırımlamax II (Əştərək) - parçanı və ya paltarı uzununa nazik- nazik cırmaq

Şırmanmax (Ağbaba) - yaltaqlıq etmək, yaltaqlanmaq **Şırna** (Meğri) - kiçik şələlə

Şirnikləndirməx' (Çəmbərək) - həvəsə gətirmək, həvəsləndirmək (maddi baxımdan)

Şirpix' (İrəvan) - ətin üzərində yağsız hissə

Şırtı (Meğri) - sırtıq, yüngül xasiyyət

Şırram (Dərələyəz) - novalça

Şırrama (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - güclü, şıdırğı, birdən (yağışa aid)

Şırvanmax (Ağbaba) - yaltaqlanmaq

Şikilli (Çəmbərək) - görkəmli, yaraşılıq, boylu-buxunlu

Şiqqərni (Meğri) - təkəbbürlü

Şil (Barana, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əlil, şikəst

Şılaşi I (İrəvan, Zəngibasar) - düyü şorbası

Şılaşi II (Ağbaba) - yarmadan hazırlanan xörək

Şilə I (İrəvan) - qırmızı rəngli çit parça adı

Şilə II (İrəvan, Vedi) - qız toyu

Şilə III (Ağbaba, İrəvan) - xörək adı (qatıqsız, yağda bişirilən dovğa)

Şilxor I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - üçillik erkək və ya dişi at

Şilxor II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ayağını bir balaca sürüyən

Şilxor III (Çəmbərək) - şikəst, döyülüb sındırılmış

Şilinməx' (Çəmbərək) - müəyyən bir şeyi əldə etmək üçün çalışmaq, vurnuxmaq

Şilimşəhrə (İrəvan) - tamam açılmış yara

Şil-küt (Kalinino) - sınıq, yararsız

Şil-küt olmax (Çəmbərək) - həddindən çox yorulmaq

Şiltix'ləməx' (Çəmbərək) - cırmaq, cırıq-cırıq etmək (paltara aid)

Şilşəhrə (Zəngibasar) - yağlı ət

Şimdi (İrəvan) - indi

Şinəməx' (Çəmbərək) - 1.dayanıb durmaq; 2.saya salmamaq, vecinə almamaq, əhəmiyyət verməmək

Şingi (Ağbaba, Çəmbərək) - dəcəl

Şingilim (Çəmbərək) - zarafat

Şingilimxana (Çəmbərək) - şit zarafat edilən yer

-
- Şiniməx' I** (Çəmbərək) - 1.vecinə almamaq, qulaq ardına vurmaq, əhəmiyyət verməmək; 2.üzə durmaq, dirənib durmaq
- Şiniməx' II** (Kalinino) - gizlicə qulaq asmaq
- Şiniməx' III** (Çəmbərək, Əştərək) - şit, xoşa gəlməyən nadinclik etmək
- Şiniməx' IV** (Qarakilsə) - qızışmaq
- Şinqarxana** (Meğri) - xarabalıq
- Şirazə** (İrəvan, Vedi) - kitabın vərəqlərini saxlamaq üçün onun arxa tərəfinə vurulan tikiş
- Şirazəçi** (İrəvan) - kitabın vərəqlərini tikən adam
- Şirazələməy** (İrəvan) - kitabın vərəqlərinin düşməməsi üçün onu arxa tərəfdən tikmək
- Şirazlamax** (Çəmbərək) - cecim, xurcun, çuval və s.-nin qıraqlarını rəngli iplə, xüsusi sıx tikişlə tikmək
- Şirəxana** (İrəvan) - üzüm əzmək üçün xüsusi yer, böyük hovuz
- Şiroqurdu** (İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - dadamal öyrənmiş
- Şirni I** (Çəmbərək) - konfet
- Şirni II** (Çəmbərək, Qarakilsə) - bal
- Şirşirə** (İrəvan) - 1.üzüm növü; 2.üzümdən hazırlanmış xörək növü (əldadı üzüm növündən bankalara doldurulub üzərinə tökülən sirkə ilə qənd şirəsinin birgə məhlulundan hazırlanır)
- Şirvanmax I** (Ağbaba, Kalinino) - yaltaqlanmaq
- Şirvanmax II** (Əştərək) - sürtünərək adamın o yan-bu yanına keçmək
- Şirvi** (Əştərək) - ucu miz
- Şiş I** (Basarkeçər) - su dəyirmanının bir hissəsi
- Şiş** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - bir tərəfi çəngəlli, bir tərəfi nazik uzun dəmir
- Şisəx'** (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - iki yaşlı doğmamış qoyun
- Şişəyən** (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasər) - yekəxana, lovğa
- Şişkin I** (Basarkeçər, Çəmbərək) - təkəbbürlü, lovğa
- Şişkin II** (Çəmbərək) - şiş təhər, bir az şiş
- Şişqoy** (Çəmbərək) - bax: şişkin II Şit (Qarakilsə) - bir az şirin
- Şitəngi I** (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Kalinino, Qarakilsə) - nadinclik, dəcəl uşaq
- Şitəngi II** (Çəmbərək) - zarafatçı
- Şitəngilix':Şitəngilix' etməx'** (Çəmbərək) - zarafat etmək
- Şitəmməx'** (Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək) - nadinclik etmək, öz hərəkətləri ilə başqalarını bezdirmək, şuluq salmaq, dəcəllik etmək

- Şivli** (Karvansaray) - tərəsi şiş, hündür papaq
- Şaqqax** (Çəmbərək) - 1.laxlamış; 2.yararsız, köhnəlmiş
- Şoltax** (Gorus, Qafan) - köhnə, cındır
- Şoltağı çıxmaq** (Gorus, Qafan)- köhnəlmək, cındırı çıxmaq
- Şompur** (Qarakilsə) - bal kəsmək üçün istifadə olunan alət
- Şonqarxana I** (Çəmbərək) - xarabalıq
- Şonqarxana II** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çox soyuq
- Şonqumax** (Qarakilsə) - çömbəlib oturmaq, çöməlmək (itə, qurda aid)
- Şoralammax** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - axmaq, tökülmək
- Şorekət** (Meğri) - duz su çıxan bataqlıq yer, şoranlaşmış bataqlıq
- Şortu** (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar) - əxlaqsız, abırsız (qadın)
- Şortlamax** (Əştərək) - 1.ordan-burdan tikmək; 2.ordan- burdan əkmək
- Şortdamax** (İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - aralı- aralı tikmək, başdansovdu tikmək
- Şorumax** (Basarkeçər) - atmaq <aşağı>
- Şotur** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - dırnaqda əmələ gələn xəstəlik adı
- Şoytac** (Gorus, Qafan) - axsaq
- Şoytağ** (Qafan, Qarakilsə) - bax: şoytac
- Şöx'ləməx'** (Çəmbərək) - kəsmək, qırmaq
- Şöjələməx'** (Çəmbərək) - süzülmək
- Şör-şör** (Böyük Qarakilsə) - suyun yüksəklikdən tökülməsi üçün istifadə olunan boru
- Şötdəməx'** (Meği) - hər hansı bir işi başdansovdu görmək
- Şötüx'** (Basarkeçər) - göz dəyməmək üçün uşağın çiyindən asılan bəzəkli dua qabı
- Şöy I** (Çəmbərək) - ağacın dibindən çıxan cavan pöhrə, zoğ
- Şöy II** (Karvansaray) - odun parçası
- Şuğ** (Qafan, Qarakilsə) - 20-30 teldən ibarət sap
- Şuflamax** (Basarkeçər) - vurmaq
- Şuğda** (Qarakilsə) - ensiz, uzun torpaq
- Şuxum** (Meğri) - şum
- Şulux** (Çəmbərək) - dəcəllik, nadinclik
- Şuluxlux salmax** (Çəmbərək) - nadinclik etmək
- Şulum I** (Çəmbərək) - 1.avara, boşboğaz; 2.fərasətsiz
- Şulum II** (Çəmbərək) - səliqəsiz, pinti
- Şumal** (Çəmbərək, Dərələyəz, Qafan, Qarakilsə, Meğri, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - hamar, düz

- Şumallamax** (Çəmbərək)-1.hamarlamaq (suvağa aid); 2.sığallamaq
Şundulamax (Çəmbərək) - 1.vurmaq; 2.qamçılamaq
Şunquldamax (Çəmbərək) - qaçmaq
Şurat (Ağbaba) - meyl
Şüdd: Şüdd eləməx' (Meğri) - şiddətlənmək
Şüfgə (İrəvan, Qəmərli, Vedi, Zəngibasar) - şiv (üzüm tənəyini bildirir)
Şüləx' (Qarakilsə) - ensiz, uzun torpaq Şülil (Meğri) - kal meyvə **Şülüb** (Meğri) - yaş meyvə
Şümal (Qarakilsə) - düz (ağaca aid)
Şümsat (Çəmbərək) - ildırım
Şürekət (Meğri) - bax: şorekət
Şürə (Dərələyəz, Qarakilsə) - talan, talançılıq
Şüş I (Çəmbərək, Meğri) - bütün, tam, saf, təmiz
Şüş II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) – düz, dümdüz
Şüşdəməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - xırmanda döyülmüş taxılı toplamaq, tərə şəklində yığmaq
Şüşdü (Dərələyəz) - günahkar, təqsiri olan
Şüşək (Qarakilsə) - lağ
Şüşək eləməx' (Qarakilsə) - lağ etmək, ələ salmaq
Şüsüd (Əştərək) - dəyirman novunun (ayağının) aşağısına vurulan taxta qıf
Şüt: Şüt tüşməx' (Çəmbərək, Meğri) - yayılmaq, bilinmək (gizli olan hadisəyə aid); 2.hər şey məlum olmaq
Şütüt:Şütüt eləməx' (Qarakilsə) - həddini aşmaq
Şütüməx' (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-boş-boş gəzmək, veyllənmək
Şüv (İrəvan) - düz
Şüvən (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar)-ağlaşma
Şüvən tüşməx' (Çəmbərək) - qəza, bədbəxt hadisə nəticəsində ağlaşmaq
Şüvən qoparmax (Çəmbərək) - ağlamaq; qışqırıq salmaq
Şüvərək (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) -nazik, uzun, qədd-qamətli
Şüvcə (İrəvan) - ağacın cavan zoğu
Şüvgə (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)- üzüm tənəyinin göy zoğu
Şüy (Çəmbərək) - ağacın cavan budağı

Tt

Ta (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - daha

Tab (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - taqət, dözümlü

Tab gətirməx' (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - dözmək, davam gətirmək

Tabağa (Qarakilsə) - qoşa vərəqə

Tabır (Zəngibasar) - dəfə

Tafır (Çəmbərək) - fərq

Tafırın tutmax (Çəmbərək) - fərqi müəyyənləşdirmək

Tafırqa (Meğri) - gəlmə, yerli olmayan, yurdsuz

Tafqır I (Zəngibasar) - dəfə

Tafqır II (Kalinino) - 1.köhnə; 2.iri at

Tafqır III (Çəmbərək) - yəhərin bir hissəsi, atın qarnının altından bağlanan qayış

Tafot (Çəmbərək, Kalinino) - fərq

Taftapı (Karvansaray) - qarğıdalı və ya darı çörəyi

Tağ I (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yığılmamış xiyarın, qovunun, qarpızın budağı

Tağ II (Dərələyəz) - sütun, dirək, divar

Tağar (Qafan) - ölçü vahidi

Taxda I (İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əkin sahəsində zolaq, əkin sahələrində bərabər ölçüdə bölünən hissə, ensiz, uzun və düz əkin yeri

Taxda II (İrəvan) - 100-150 tumdan ibarət olan bir sıranın düzülüşü

Taxda III (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tumana sərf olunan parçanın bərabər hissəsi

Taxdası əskik (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yüngülxasiyyət (adam)

Taxta I (Çəmbərək) - bax: taxda III

Taxta II (Qarakilsə) - bax: taxda I

Taqrı (Çəmbərək) - Allah, Yaradan

Talaşa (Çəmbərək) - xırda daş qırıntıları (divar hörəkən daşların arasına tökülür)

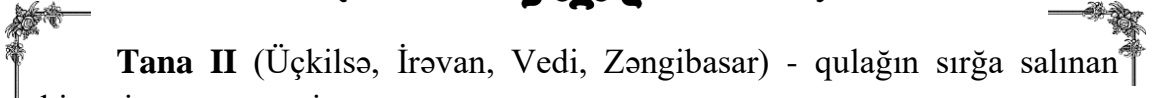
Talxımax (Çəmbərək) - şişmək

Tamarzı (Çəmbərək) - görməmiş

Tamsımax (Çəmbərək) - dadmaq, dadını öyrənmək

Tamır (Çəmbərək, Qarakilsə) - tamah

Tana I (Qarakilsə) - qoyun saxlamaq üçün üstüörtülü yer

Tana II (Üçkilsə, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - qulağın sırğa salınan hissəsi, yumşaq yeri

Tana III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - burun deşiklərinin sağ-sol ətrafının yumşaq hissəsi

Tanqah I (Qarakilsə) - pul, sərmayə, var-dövlət

Tanqah II (Çəmbərək) - qüvvə, güc

Tanqahdan kəsilməx' (Çəmbərək) - gücdən düşmək, qüvvəsini itirmək

Tap (Çəmbərək, Qarakilsə) - dağlıq yerdə kiçik düzənlik

Tapan (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - mala

Tapançı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əkin sahəsini malalayan adam

Tapannamax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əkin yerini malalamaq

Tapı (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - çörək növü

Tapıl (Çəmbərək, Hamamlı) - kiçik ot topası

Tapıllamax (Çəmbərək) - biçilmiş otu quruyandan sonra bir yerə kiçik ot topası formasında toplamaq, yığmaq

Tapqır (Dərələyəz) - bax: tafqır

Tar I (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)-toyuqlarm tövldə axşamlar üstündə yatdığı uzun ağac

Tar II (Basarkeçər, Çəmbərək, Hamamlı) - arabanın yan tərəflərindəki paralel üfüqi ağaclar

Tar III (Ağbaba) - arabanın yanlarında qazıqlara keçirilən uzun nazik ağac

Tar IV (Basarkeçər, Çəmbərək, Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dağda, təpədə küləyin bir yerə yığıdığı qar yığını

Taral (Çəmbərək) - tənbel

Taraqqa (Qarakilsə) - inkişaf, yüksəliş

Tarçixmax (Qarakilsə) - 1.həddindən artıq yeyib doymaq; 2. kökəlmək

Tarçixın olmax (Qarakilsə) - 1.doymaq; 2.kökəlmək

Tarım (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dartılmış, bərk çəkilməmiş

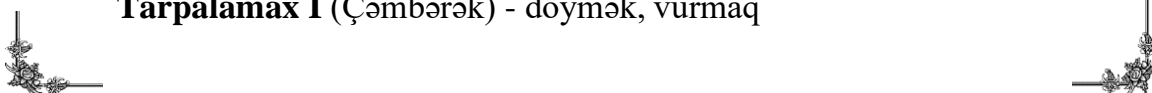
Tarım çəx'məx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dartıb bağlamaq

Tarma (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - üzüm talvarı

Tarp I (İrəvan)-ağacdan hörülmüş çəpərlə qabağı kəsilməmiş su

Tarp II (Dərələyəz) - kiçik təpə

Tarpalamax I (Çəmbərək) - döymək, vurmaq

Tarpalamax II (Çəmbərək) - çalmaq <otu>

Tarpaşdamax (Çəmbərək) - döyəcləmək

Tarta I (Meğri) - dikbaş, həyasız

Tarta II (Çəmbərək) - mədə

Tarraşdımax (Çəmbərək) - bərabərləşdirmək, tarazlaşdırmaq

Tarraşmax (İrəvan, Vədi, Zəngibasar) - tara çıxmaq (toyuğa aid)

Tasalamax (Çəmbərək) - sakitləşdirmək

Tasalanmax I (Hamamlı) - ürəyi sıxılmaq, darıxmaq

Tasalanmax II (Kalinino) - dini anlayışlara zidd münasibət hiss etdirmək

Tasdıx (Çəmbərək) – 1. təsdiq; 2. həqiqətən

Tasdıxlamax I (İrəvan) - dilə tutmaq

Tasdıxlamax II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - təsdiq etmək

Tasdıxlı (Ağbaba) - dəli

Taşxalmax (Çəmbərək) - əzilmək

Tatarxama (Böyük Qarakilsə) - məxmərək

Tatoy (Çəmbərək) - Novruz bayramında uşaqların bir yerə yığışib hazırladıqları xörək

Tava (Çəmbərək) - kiçik qazan

Tavağım: Tavağım eləməx' (Çəmbərək) - gözləmək

Tavax (Çəmbərək) - xəmir yuğurmaq üçün taxtadan hazırlanmış qab

Tavana I (Çəmbərək) - dözümlü, taqət

Tavana II (Çəmbərək) - imkan, maddi vəziyyət

Tavanasız (Çəmbərək) - imkansız Tavatdamax (Karvansaray) – tovlamaq

Tavavut (Qarakilsə) - fərq

Tavırğa (Çəmbərək) – gülüş zamanı münsiflik edən adam

Tavın (Çəmbərək, Əştərək) – gülüşmə zamanı münsiflik edən

Tavlamax I (Dərələyəz) - aldatmaq

Tavlamax II (Dərələyəz, Gorus, Qafan, Qarakilsə) - qovurmaq

Tavlamax III (Dərələyəz) - ip əyirmək

Tavlamax IV (Dərələyəz) - hərlənmək

Tay I (İrəvan) - meyvə ilə dolu ağacdən toxunmuş böyük qab

Tay II (Qarakilsə) - yoldaş

Tay III (Çəmbərək, Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - bərabər, münasib, bab

Tay IV (Qarakilsə) - bağlama, kisə

Tay V (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ot, saman, odun qalağı
Taya (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bir yerə toplanmış ot topası

Tayqanat (Qarakilsə) - zəif, arıq (uşağa aiddir)

Tayqursax (Basarkeçər) - bacarıqsız

Taytax (Kalinino) - axsaq

Taytamax (Çəmbərək) - axsamaq

Tej (Ağbaba, Çəmbərək) - 1.top, yığım, şiş, lül; 2.bir yerə yığılmış, toplanmış

Tejannamax (Çəmbərək) - 1. böyümək, enlənmək; 2. Boşalmaq

Tejdəməx' (Çəmbərək, Hamamlı) - xırmanda təmizlənmiş taxılı topa şəkildə bir yerə yığmaq

Tejən (Hamamlı) - qatıq və ya süd saxlamaq üçün dəri, tuluq

Tel I (Hamamlı) - sim, sazın, tarın simi

Tel II (Çəmbərək, Hamamlı) - tütün düzülmüş 3-4 metr uzunluğunda ip

Tel III (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - sap

Tel IV (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - saç

Tel V (Çəmbərək) - qırılmış başın ön hissəsində saxlanılan müəyyən uzunluqda saç

Telbasdı (İrəvan) - xanımlar üçün qızıldan yarım tac (saça vurulur)

Ten (Çəmbərək, Əştərək) - nəm, rütubət

Tennəmməx' (Çəmbərək) - nəmlənmək

Tenni (Çəmbərək) - rütubətli

Tep (Çəmbərək) - rütubətli

Tep damı (Çəmbərək) - tütün yarpaqlarını nəmləndirmək üçün xüsusi tikili

Ter I (Dərələyəz, Əştərək, Hamamlı)- böyük xurcun, heybə

Ter II (Çəmbərək) - kilim, palaz

Ter III (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - mədə, gödən

Tes (Gorus, Qafan, Qarakilsə) – hünər, bacarıq

Tesi I (Meğri) - qısaboylu, gödək

Tesi II (Ağbaba, Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ip əyirmək üçün əldə işlədilən alət

Tetir (Çəmbərək) - pul

Tey (Meğri) - tamam, tamamilə, büsbütün

Teyxə (Meğri) - tamam, tamamilə, büsbütün

Teyləməğ (Hamamlı) - 1.neştərləmək, deşmək; 2.yaralamaq

Teyləməx' (Çəmbərək, Hamamlı) - qovmaq

Teyləndirməx' (Çəmbərək) - qovmaq

Teyləməx' (Çəmbərək) - qovmaq

Teyləmməx' (Çəmbərək, Hamamlı) - qaçmaq

Tezdətməx' (Hamamlı) - sürətləndirmək

Tezdərəklənməx' (Əştərək) - götürülmək, qaçmaq

Teztəv (Çəmbərək) - hövsələsiz

Təbənnəşməx' (Vedi, Zəngibasar) - salamlamaq

Təbərzə (Zəngibasar) - ərik növü

Təbçəh (Zəngibasar) - belin tiyəsinin üst tərəfində ayaq qoymaq üçün xüsusi taxtadan çıxıntı

Təbərrix' (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - nadir tapılan şey

Təbərzi (İrəvan) - ərik növü

Təbrizi I (İrəvan) - iydə növü

Təbrizi II (İrəvan) - üzüm növü

Təcən (Meğri) - qatıq və ya süd saxlamaq üçün dəri, tuluq

Təcənqarın (Meğri) - yekəqarın, çox yeyən

Təd (Meğri) - vaxt

Tə:di (Meğri) - bax: təd

Təfçiməx' (Çəmbərək, Əştərək) - 1 .əl ilə tikmək; 2.ordan- burdan tikmək

Təfərinç (Çəmbərək) - diqqət

Təfərinclə baxmax (Çəmbərək) - diqqətlə baxmaq

Təfərrinç (Barana) - bax: təfərinç

Təfərrinç olmax (Qarakilsə) - diqqət etmək, diqqət vermək, diqqətlə baxmaq

Təhər: Bir təhər (Çəmbərək) - bacarana kimi

Təhər-töhür (Çəmbərək) - yan-yörə, böyür-baş, görünüş

Təhərri (Çəmbərək) - qaydasında

Təhlim (Çəmbərək) - təklif

Təhlim etməx' (Çəmbərək) - təklif etmək, yer göstərmək

Təhnə (Dərələyəz) - ağacdan hazırlanmış qab, çörək qabı

Təhnəz (Çəmbərək) - töhmət, məzəmmət

Təhniz (Çəmbərək) - bax: təhnəz

Təhri I (Çəmbərək) - qayda-qanun, üsul

Təhri II (Qarakilsə) - imkan

Təhri-töhrü (Çəmbərək) - qayda-qanun, üsul

Təhri yoxdur (Qarakilsə) - imkan yoxdur, məsləhət deyil

Tək (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çərşənbə axşamı

Təkəmseyrəx' (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - tək-tük, çox seyrək

Təkəmseyrəx' bitməx' (Çəmbərək) - seyrək bitmək, çox seyrək bitmək

Təkəsaqqal I (İrəvan) - giləsi az olan üzüm salxımı

Təkəsaqqal II (Kalinino) -saqqallı anormal adam

Təkəsaqqalı (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yeməli yabanı bitki

Təlbə I (Dərələyəz) - qabal, musiqi aləti

Təlbə II (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - tərəzi

Tələm:Tələm tələsəx' (Çəmbərək) - tələsik

Təl:Təl-fəl (Çəmbərək) - bir təhər, çətinliklə, zor-güclə

Tələf:Tələf olmax (Çəmbərək) - ölmək

Tələməx' I (Qarakilsə) - zorla bağlamaq

Tələməx' II (Çəmbərək) - ilişdirmək

Tələngə (Əştərək) - tələ

Tələməx' (Qarakilsə) - 1.isinişdirmək, alışdırmaq, öyrətmək; 2. ilişdirmək

Təlis I (İrəvan, Zəngibasar) - xəmirin altına salman nazik parça

Təlis II (Əştərək) - keçə hazırlanarkən yunun büküldüyü palaz

Təlis III (Zəngibasar) - kisə- *Xiyarları təlislərə doldurdular.*

Təlisbat (İrəvan) - tez görülən iş, möhkəm olmadığı üçün tez sökülən tikiş

Təlisbənd (Ağbaba, Əştərək) - 1.müvəqqəti; 2.başdansovdu, tələsik; 3.amanabənd

Təlisvənd (Çəmbərək) - bax: təlisbənd

Təlisvət (Çəmbərək) - bax: təlisbənd

Təlləməx' I (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - aldatmaq, dilə tutmaq, tovlamaq

Təlləməx' II (Meğri, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qalmaq, bir-birinin üstünə yığıb toplamaq, qalaqlamaq

Təllivəl (Meğri) - güc-bəla ilə, bir-təhər, çətinliklə

Təliyət (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bacarıq, səliqə- səhman

Təmbəlit (Çəmbərək) - dolu, dopdolu

Təmənnaşmax (Qarakilsə) - hal-əhval tutmaq, əhvallaşmaq, görüşmək

Təmənnəşməx' (Çəmbərək) bax: təmənnəşmax

Təməti (İrəvan) - işlənmə nəticəsində ağzı nazikləşən poladdan hazırlanmış bıçaq

Tən I (İrəvan) - yarı

Tən II (Çəmbərək) - inəyin tənəsül orqanı

Təndirəput (Qafan, Qarakilsə) - üçub dağılmış təndir yeri

Təndirəsər (Əştərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - təndir olan yer, təndirxana

Tənə (Çəmbərək) - sırğa

Tənəf (Çəmbərək, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - 1.ip, bağ (Çəmbərək); 2. yoğun ip (İrəvan, Vedi, Zəngibasar)

Tənəkə (Meğri) - qamışdan toxunmuş tərəcə

Tənəki (Qarakilsə) - nazik

Tənəzir (Çəmbərək) - zəif, cansız

Tənəzziriməx' (Çəmbərək) - zəifləmək

Təng (Dərələyəz) - 1.döngə; 2.dalan

Təngilləməx' (Çəmbərək) - büdrəmək

Təngişməx' (Qarakilsə) - nəfəsi tutulmaq, təngnəfəs olmaq

Təngov (Qarakilsə) - qovurma suyu, ət suyu

Tənəkə (Meğri) - bax: tənəkə

Təntələx' (Çəmbərək) - tələsik

Təntix' (Kalinino, Qarakilsə)-bax: təntələx'

Təntiməx' (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.tələsmək, özünü itirmək, çaşmaq, nə edəcəyini bilməmək; 2.darıxmaq

Tən türüst (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yerbəyer

Təpbəcə (Çəmbərək) - hədə-qorxu-*Bu nə təpbəcədi, adamı şərriyirsən.*

Təpbəcə gəlməx' (Çəmbərək) - hədələmək, hədə-qorxu gəlmək

Təpcəx' (Qarakilsə) - tövlənin bacasını örtmək üçün bacaya tıxanan ot bağlaması

Təpcək (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - belin sapma vurulan uzunsov taxta (belin yuxarı tərəfində ayaq qoymaq üçün əlavə edilir)

Təpçiməx' (Çəmbərək, İrəvan) - yamamaq

Təpəcəx' (İrəvan) - su sənəyinin ağzını bağlamaq üçün parçadan tikilmiş uzunsov dəyirmi qapaq

Təpəl (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz)-heyvanın alnında ağ ləkə

Təpələnməx' (Zəngibasar) -xəstələnib yorğan-döşəyə düşmək

Təpər (Çəmbərək) - güc

Təpəran (Qarakilsə) - gildən düzəldilmiş zibil qabı

Təpərri I (İrəvan) - dözümlü

Təpərri II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qoçaq, iş bacaran

Təpətipbə (Meğri) - qəfildən, gözlənilmədən **Təpgənc** (Əştərək) - bax:

təpcək

- Təpilməx'** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Meğri, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - soxulmaq, zorla içəri keçməyə çalışmaq, hücum etmək
Təpiməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bir az qurumaq
Təpinməx' (Çəmbərək, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hədə-qorxu gəlmək
Təpir (Basarkeçər, Hamamlı) - tabaq
Təpitmə (Çəmbərək) - yağlı xəmindən hazırlanmış məlhəm
Təpməx' I (Çəmbərək, Əştərək) - inəyin öz balasını almamaq, balasını əmməyə qoymamaq
Təpməx' II (Çəmbərək) - peçin bacasının dolması, küləyin təsiri nəticəsində tüstünü geri qaytarmaq
Təpməx' III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - irəli soxulmaq
Təpməx' IV (Çəmbərək) - südünü qurutmaq
Tər I (Qarakilsə) - yeni
Tər II (Qarakilsə) - yumşaq
Tərəx' (Ağbaba, Hamamlı) - rəf
Tərəkəmə (Kalinino) - mal-qoyun saxlayan
Tərəlçə (İrəvan) - gözəlçə
Tərgitməx' (Çəmbərək) - unutmaq, adət etmiş bir şeydən əl çəkmək, vərdis etdiyi şeydən əl çəkmək
Tərgizməx' (Çəmbərək) - bax: tərgitməx'
Tərhalva (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - halvanın bir növü (yağ, un və doşabla bişirilir)
Tərk (Çəmbərək, Qarakilsə) - dal, arxa
Tərkinə almax (Çəmbərək) - dalına mindirmək (ata minəndə)
Tərpətöyün (Basarkeçər) - xırda yarpaqlı, zoğlu yeməli yabanı bitki adı
Tərpətyan (İrəvan) - bax: tərpətöyün
Tərpətməx' I (Çəmbərək) - yerindən oynatmaq (daşa, ağaca və s.-yə aid)
Tərpətməx' II (Qarakilsə) - aparmaq
Tərrix' (Çəmbərək, Dərələyəz) - yəhərin altından atın belinə qoyulan keçə parçası
Tərsavant (Çəmbərək) - tərsinə və düzünə hərəkət
Tərsələməx' (Çəmbərək) - yenidən xəstələnmək, təkrar xəstələnmək
Tərsix'məx' (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tərs gətirmək
Tərsovant (Əştərək) - bax: tərsavant

Təs (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)-at peyini

Təsə (Meğri) – qısa, gödəkboyun

Təsdəməx' I (Çəmbərək) - ifraz etmək (atlarda)

Təsdəməx' II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - geri itələmək, irəli buraxmamaq

Təsəx'qavağı (Basarkeçər) - qadın baş bəzəyi, fata

Təsəki I (İrəvan) - gecə yatanda başa qoyulan papaq

Təsəki II (Basarkeçər) - bax: təsəx' qavağı

Təsib I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - təəssüb

Təsib II (Çəmbərək) - tərəfdar

Təsibini saxlamaq (Çəmbərək) - tərəfini saxlamaq, birisinin fikrini müdafiə etmək

Təsif: Təsifini saxlamaq (Çəmbərək) - tərəfini saxlamaq, sözüne tərəfdar çıxmaq

Təsləməx' (Qarakilsə) - bax: təsdəməx' I

Təsmət (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - xəcalət

Təssex' (Meğri) - bax: təs

Təşər (Meğri) - lovğa, ədəbsiz

Təşərrəmməx' (Qarakilsə) - lovğalanmaq

Tət:Tət deməx' (Çəmbərək) - kifayət etmək, doymaq

Tətələbaz (Ağbaba, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - fırıldaqçı

Tətələvaz (Çəmbərək) - bax: tətələbaz

Tətərxum (Əştərək) - bədəndə tez-tez əmələ gələn səpki (xəstəlik növü)

Tətimət I (Əştərək) –ağrı, əziyyət

Tətimət II (Meğri) – isti, hərarət

Təvəkəli (Gorus, Qafan, Zəngibasar) - başdansovdu

Təvərə I (Basarkeçər, Qarakilsə) - dəyirmanın üst daşındakı girintiyə keçirilən romb şəkilli dəmir hissə

Təvərə II (Qarakilsə) - məc. dairəvi, yumru

Təvərrix'(Çəmbərək) - əziz, hörmətli

Təvərzə (Meğri) - vəziyyət, şərait

Təvgir (Çəmbərək) - tədbir, plan

Təvgir töx'məx' (Çəmbərək) - tədbir tökmək, müəyyən bir iş üçün plan çəkmək

Təvrəx' (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dəyirmanın daşını oxla birləşdirən hissə

Təyəng (İrəvan, Vedi, Üçkilsə) - tənək

- Təzəx'** (Ağbaba, Çəmbərək) - yanacaq üçün işlədilən quru mal peyini
- Təzərəx'ləmməx'** (Qarakilsə) - götürülüb qaçmaq
- Təzdəmməx'** (Çəmbərək) - çıxıb getmək
- Təzdənif getməx'** (Çəmbərək) - qaçıb getmək
- Təzix'məx'** (Basarkeçər) - hürkmək, hürküb qaçmaq
- Təzikif getməx'** (Basarkeçər) - çıxıb getmək, qoyub getmək
- Təzməx'** (Hamamlı, Qarakilsə, Meğri) - bax: təzix'məx'
- Tıbilği** (Ağbaba) - kiçik budaqlı ağac
- Tığ I** (Çəmbərək) - çoxlu
- Tığ II** (Dərələyəz) - xırmanda döyülüb yığılmış ot
- Tığ III** (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - sovrulmaq üçün xırmana uzunsov şəklində yığılıb döyülmüş taxıl topası, taxıl yığmı
- Tığ IV** (Meğri) - böyük topa
- Tığ vurmax** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qalaqurmaq, taxılı, buğdanı bir yerə yığmaq, toplamaq
- Tığlamax I** (Əştərək) - cana doymaq
- Tığlamax II** (Çəmbərək) - bir yerə toplamaq, yığmaq, bir şeyi tərə şəklində bir yerə yığmaq, bir-birinin üstünə yığmaq
- Tığlamax III** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çərləmək, ürək xəstəsi olmaq
- Tıxac** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - su sənəyinin ağzına taxılan qapaq, əski
- Tıxamax I** (Çəmbərək) - yerləşdirmək
- Tıxamax II** (Çəmbərək) - yemək, acgözlüklə yemək
- Tıxcamax** (İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - basa-basa doldurmaq, möhkəm doldurmaq
- Tıxlama** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qatıq-çörək doğraması (yemək növünün adı)
- Tıxmır** (Əştərək) - balaca
- Tıxnaş** (Meğri) - sıx, bir-birinə yaxın
- Tıkqı** (Ağbaba) - düz özü, özü kimi
- Tıqqaç** (Zəngibasar) - qəbzlik
- Tıltalamax** (Meğri) - yemək
- Tın** (Zəngibasar) - kin
- Tınar** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tənə, qınaq
- Tıncımax I** (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.ürəyi darıxmaq, sıxılmaq, tənənfəs olmaq; 2. boğulmaq-
Hava belə bürkülü olanda lap tıncıxıram (Çəmbərək).

- Tıncıxmax II** (Qarakilsə)- təngə gəlmək, yorulmaq, bezmək
Tımix (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- bir iş bacarmayan
Tıncılığ:Tıncılığı durmax (Hamamlı) -kefi kökəlmək
Tır (Çəmbərək) - acıq, hirs, əsəb
Tırı tutmax (Çəmbərək) - 1.əsəbiləşmək; 2.tərsləşmək
Tırı durmax (Çəmbərək) - iddia etmək, bir şeyə maraq göstərmək
Tırçımax (Çəmbərək) - doymaq Tırın (Meğri) - ətli
Tırınqı (Qarakilsə) - çalğı, oyun havası
Tırınqı vurmax (Qarakilsə)-çalıb oynamaq, kefi kök olmaq
Tırmaşdamax (Qarakilsə) - şələni iplə, kəndirlə bağlamaq
Tırmış (Qarakilsə) - şələni bağlamaq üçün ip, kəndir
Tırpan:Tırpan gəlmək (Zəngibasar) - talamaq, qarət etmək
Tırrəşmax (Meğri)- 1.tərsləşmək; 2.sözə baxmamaq, söz eşitməmək
Tıs (Zəngibasar) - kin
Tısağan (Zəngibasar) - küsəyən
Tısdıxma (Çəmbərək) - kök
Tısğa (Karvansaray) - qarın
Tısı (Qarakilsə) - küsü
Tısı-pısı yatmax (Çəmbərək) - sakitləşmək
Tısmax (İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - küsmək
Tısmırax (Çəmbərək) - qısaboy, gödək
Tısqalamax (Meğri) - əldə o yan-bu yana çevirmək, övkələmək
Tıvılğa (Çəmbərək) - kol, itburnu kolu, kol çubuğu, kiçik budaqlı ağac
Tıfdix' (Çəmbərək) - saç
Tıfdiyini yolmax (Çəmbərək) -saçını yolmaq
Tıfdiringi (Çəmbərək) - yüngülxasiyyət
Tıftix' I (Çəmbərək) - bax: tıfdix'
Tıftix' II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - didilmiş
Tik I (Çəmbərək) - davakar, özünü çəkən
Tik II (Çəmbərək) - hündür, dik
Tikdir (Çəmbərək) - hündür yer, dik yer
Tikə (Çəmbərək)-hissə, parça
Tikə-tikə etməx' (Çəmbərək) - cırmaq, dağıtmaq, parça-parça etmək
Til I (Çəmbərək, Hamamlı) - 1.uc, zirvə; 2.hündür (tərəf)
Til II (Meğri) - ələ öyrənmiş
Til III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çıxıntı
Tilisbət (Qarakilsə) - keyfiyyətsiz, yalandan bərkidilmiş
Tiliş (Meğri) - iki təpə arasında haça

-
- Tilişgə** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hər hansı bir əşyada ilişən hissə (əsasən ağacda olur)
- Tilişkə** (Dərələyəz) - bax: tilişgə
- Timil** (Meğri) - iki hündür təpə arasındakı keçid
- Tin** (Çəmbərək) - döngə
- Tinət I** (Çəmbərək) - düşüncə, baxış
- Tinət II** (Çəmbərək) - bax: tinyət II
- Tinyət I** (Vedi) - niyyət
- Tinyət II** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - xasiyyət
- Tir** (Zəngibasar) - torpaq arakəsmələrlə düzələn lək
- Tiraş** (Meğri) - burnu uzun (nar)
- Tirə I** (Dərələyəz, Qarakilsə) - 1.nəsil; 2.tayfa; 3.qohum-əqraba
- Tirə II** (Qarakilsə) - dağ aşırımı
- Tirəboran** (İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - arası kəsilmədən yağan yağış
- Tirəlix'** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - nifaq, ayrışdırma
- Tirəlix'salmax** (Çəmbərək) - 1.nifaq salmaq; 2.ara qarışdırmaq
- İkitirəlix'** (Çəmbərək) - fikir ayrılığı
- Tirrəməx'**(Meğri) - vurub yıxmaq
- Tirtap** (Çəmbərək) - ağzı üstə
- Tirtap düşməx'** (Çəmbərək) -yıxılmaq, ağzı üstə düşmək
- Tir-tip** (Qarakilsə) - 1.forma; 2.xarici görkəm
- Tisginməx'** (Çəmbərək) - 1.qorxmaq; 2.iyrənmək
- Tişdəmə çay** (Çəmbərək) - qəndlə içilən çay (qəndlə içilən çaya acı çayda deyilir)
- Tişəməx' I** (Ağbaba) - dəyirman və ya kirkirə daşını çərtmək
- Tişəməx' II** (Çəmbərək, Qarakilsə) - təzə-təzə diş çıxarmaq (uşağa aid)
- Tişəməx' III** (Zəngibasar) - bıçaqını, mişarı itiləmək
- Titə** (Meğri) - gözün qarasına düşən ağ ləkə
- Tiyan** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - iri qazan
- Tiyə I** (İrəvan) - mal-qaranı kəsmək üçün işlədilən alət, bıçaq
- Tiyə II** (Çəmbərək) - bıçağın, baltanın ağzı
- Tiyə III** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - balaca bıçaq
- Tiyə IV** (Çəmbərək) - bıçağın kəsər hissəsi
- Tiyə V** (Qarakilsə) - nazik (paltar)
- Tiyən** (Çəmbərək) - böyük qazan
- Tiyəngi** (Çəmbərək) - beldə əmələ gələn ağrı, bel ağrısı
- Tiyəngi qalmax** (Çəmbərək) - belindən ağrı tutmaq
- Tiyənət I** (Meğri) - bax: tinət I

Tiynət II (Meğri) - hövsələ, səbr

Toba (Ağbaba, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tövbə

Tobbaşı (Çəmbərək) - içərisinə yağ doldurulan quzu qarnı

Todzar (Çəmbərək) - qırıntı

Toğlu:Toğlubası (Çəmbərək, Əştərək) - hörgüdə istifadə olunan yumru daş (toğlu başına oxşadılaraq adlandırılıb)

Toğullux (Böyük Qarakilsə) - 20-25 qoyundan ibarət sürü

Toxa (Barana, Basarkeçər, Çəmbərək) - kətmənin bir növü

Toxa vurmax (Basarkeçər) - kətmənləmək

Toxalamax (Barana, Çəmbərək) - kətmənləmək

Toxaça (Çəmbərək) - araqarışdıran, davakar

Toxammax I (Çəmbərək)-toqquşmaq, bir-birinə dəymək

Toxammax II (Çəmbərək) - xətrinə dəymək

Toxammax III (Çəmbərək) - yoxlamaq, dəymək

Toxammalı (Çəmbərək) - kinayəli, eyhamlı deyilən söz

Toxammalı danışmax (Çəmbərək) - kinayəli, eyhamlı danışmaq

Toxamba (Ağbaba) - eyham

Toxdax (Çəmbərək)- səbirli, dünyagörmüş, sakit (adam)

Toxdamax I (Çəmbərək) - sakitləşmək, özünə gəlmək, özünü ələ almaq

Toxdamax II (Çəmbərək, Qarakilsə)-1.dayanmaq, durmaq; 2.çatmaq

Toxma (Əştərək) - çiliyin bir cüt atılması

Toxtax (Çəmbərək) - bax: toxdax

Toxtamış (Çəmbərək) - dünyagörmüş

Toqqaş ağacı (Qarakilsə) - palaz çırpmaq üçün ağac

Toqlubaş (Çəmbərək) - xırda daş qırıntıları, çinqıl

Toqu (Qarakilsə) - çəlləyə keçirilən dəmir qurşaq

Tolamazdamax (Çəmbərək) - tullamaq, atmaq

Tolamazdı (Çəmbərək) - səlbə

Tolamıx (İrəvan) - mal-qara bağlamaq üçün başı dəyirmi dəmir mıxça

Tolazatma (Meğri) - səlbə

Tolazdamax (Çəmbərək) - atmaq, tullamaq, əl ilə daşı, ağacı və s.-ni uzağa atmaq

Tomarı (Çəmbərək) - hamısı (topdansatış)

Tomsu (Karvansaray) - kiçik tala Tonqar (Çəmbərək) - böyük topa, yığm

Tontal (Ağbaba) - axsaq Topal (Çəmbərək) - şikəst

Topar (İrəvan) - maneyə rast gələrək kükrəyən su

Toparramax I (Çəmbərək, İrəvan, Meğri, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bir yerə yığmaq, toplamaq, cəmləmək

Toparramax II (Çəmbərək) - haylamaq

Topcax (Qarakilsə) - boyca gödək, kök, yoğun adam

Toppuş (Çəmbərək, Kalinino) - kök uşaq

Toralmax I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qaralmaq (havaya aid)

Toralmax II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kökəlmək, yaxşılaşmaq

Toran (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qaranlıq düşən vaxtı

Torannıx (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) – axşam, qaranlıq vaxtı

Torpaxlıx (Çəmbərək) - evin üstü örtüldükdən, üstə torpaq töküldükdən sonra divarın üstündən həmin torpaq bərabəri hörülən əlavə hörgü

Torta (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kərə yağ əridilib dağ olduqdan sonra qabın dibində qalan çöküntü

Torumça (Böyük Qarakilsə) - hörümçək

Tosmalatma (Qarakilsə) - əyri, aşağı əyilmiş halda

Tosmarax (Qarakilsə) – bax: tösmərək

Tösmərək (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qısaboy (adam)

Tosun (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ərköyün

Totux (Kalinino) - kök

Tomxaparan (Karvansaray) - yırtıcı quş adı

Tovlamax I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- aldatmaq, yoldan çıxarmaq

Tovlamax II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- qovurmaq

Tovlamax III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ayrılmış sapı, ipi ikiqat edərək yenidən əyirmək

Tovlamıx IV (Çəmbərək, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - mal-heyvanı hörükləmək üçün uzun, nazik dəmir parçası

Toy (Çəmbərək) - nağara

Toyçu (Çəmbərək) - nağara çalan

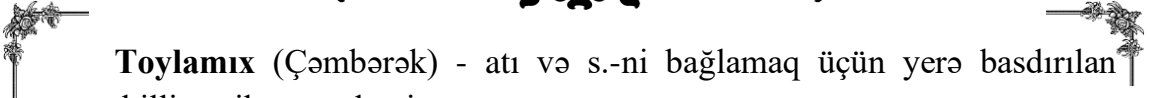
Toydanı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - toyxana, mağar

Toylamax I (Çəmbərək) - kömək etmək

Toylamax II (Çəmbərək) - bax: tovlamax

Toylamıx (Çəmbərək) - atı və s.-ni bağlamaq üçün yerə basdırılan mıxşəkilli nazik uzun dəmir

Toysumax (Çəmbərək) - tənənfəs olmaq

Toysunmax (Hamamlı) - bax: toysumax

Tozanax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - toz- torpaq

Tozanqı I (Çəmbərək, Əştərək, Gorus, İrəvan, Qafan, Qarakilsə) - toz şəklində yağan qar, narın qar

Tozanqı II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - toz halında yağan yağış

Tozanqı düşmək (Gorus, Qafan, Qarakilsə) - toz şəklində narın qar yağmaq

Tozutmax (Çəmbərək) - toz qaldırmaq

Töhmərəx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - gödək, yoğun (adam)

Tölləx' (Çəmbərək) - dərənin başlanğıcı

Törə (Çəmbərək, Qarakilsə) - qısa boylu, gödək

Törəlçə (Zəngibasar) - həyasız

Törəli I (Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)-yaxşı, layiqli, gözəgəlimli

Törəli II (Qəmərli, Zəngibasar) - o qədər də xoşa gəlməyən (hər hansı bir şey haqqında işlədilir)

Törpü I (Qarakilsə) - qayısa keçirilən halqa

Torpü II (Ağbaba, Qarakilsə) - iri və seyrək dişli yeyə, taxta yonan alət

Törpü görməmiş (Qarakilsə) - 1.məc. kobud, yonulmamış; 2.qanacaqsız

Tösə (Meğri) - qısa boylu, gödək

Tösmər (Kalinino) - alçaq boylu, kök adam

Tösmərəx' (Çəmbərək, Qarakilsə) - balacaboy, gödək, kök, yoğun adam

Tövsər (Çəmbərək) - bax: tösmərəx'

Tözərəx'ləmməx' (Qarakilsə) - qoyub qaçmaq, götürülmək

Tu:a (Hamamlı) - kiçik qazan

Tuc (Ağbaba) - şirəli, emallı

Tufulqu (Qarakilsə) - gəlmə (adam)

Tuxməmə (Meğri) - tamahsız, gözü tox

Tulamazdı (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - adamı vurmaq üçün uzaqdan atılan gödək ağac

Tulamazdılamax (Basarkeçər) - hər hansı bir əşyanı atmaq, tullamaq

- Tulazdamax** (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - tullamaq, atmaq
- Tulazdırma** (Basarkeçər) - səlbə
- Tullanqaç** (Çəmbərək) – yararsız
- Tuluca** (Çəmbərək) –alaq out adı (taxıl tarlasında bitir)
- Tulux** (İrəvan) - insanın köklük xəstəliyi
- Tulum** (Qafan, Qarakilsə) - dəridən hazırlanmış nehrə, tuluq
- Tum** (İrəvan)- ləkləri bir-birindən ayırmaq üçün kənarlarına çəkilən dördkünc torpaq qalağı
- Tuncu** (Çəmbərək) - kök, bordaq (dana, cöngə)
- Tumo** (Ağbaba) - bax:tumoy
- Tumoy** (Çəmbərək, Kalinino) - qrip, zökəm
- Tuncur** (Çəmbərək) - hörmətsiz, pis tanınmış
- Tupcu** (Çəmbərək) - cavan və kök qaramal
- Turaş:Turaş çiçəyi** (Hamamlı) - ağ çiçəkli yabanı bitki adı
- Turşaşirin** (İrəvan) - həm turş, həm də şirin meyvə
- Turşələk** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - yeməli yabanı bitki
- Tus** (İrəvan) - iki metr hündürlüyündə və sıra ilə düzülmüş uzun əkilən torpaq qalağı
- Tuş I** (Dərələyəz) - yuxu
- Tuş II** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - üzə-üzə, bərabər
- Tuş III** (Basarkeçər, Çəmbərək) - rast, düz (istişamət mənasında)
- Tuş gəlməx'** (Çəmbərək) - rastlaşmaq, rast gəlmək
- Tuşqunnamax** (Çəmbərək) - nişan almaq
- Tuşutmax** (Çəmbərək, Qarakilsə) - göstərmək, istişamət vermək, göndərmək, nişan vermək
- Tutacax** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - ocaqdan istişamət götürmək üçün istişadə edilən xüsusi dəsmal
- Tutağac I** (Basarkeçər, Çəmbərək) - bax: tutacax
- Tutağac II** (Hamamlı) - iki vedrəni birdən götürmək üçün çiyin ağacı
- Tutalğa I** (Çəmbərək) - əsas, dəlil
- Tutalğa II** (Meğri) - nişanlı
- Tutalqa** (Meğri) - sevilən (adam: qız və ya oğlan)
- Tutaşdırmax** (Çəmbərək) - 1.güləşdirmək; 2.savaşdırmaq
- Tutaşmax** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - 1.güləşmək; 2.dalaşmaq

Tutçərçəbi (İrəvan) - tutu, əriyi və alçanı çırpmaq üçün istifadə edilən palaz

Tutma I (Meğri) - xəstəlik adı

Tutma II (İrəvan) - 1.qovunun bir növü; 2.qısa saxlanılan qovun

Tutma III (Dərələyəz) - torpaqda basdırılan ağacın göyerməsi

Tutmax (Çəmbərək) - bağlamaq, örtmək

Tutmaş (Basarkeçər) - xörək növü

Tutrax (İrəvan) - gözəgəlimli, yaraşlıq (adam)

Tutum: Tutumu olmax (Çəmbərək) - bacarığı olmaq

Tutumsuz (Çəmbərək) - bacarığı olmayan, əlindən bir iş gəlməyən

Tutuşmax I (Çəmbərək, İrəvan) - südün qatığa çevrilməsi anı

Tutuşmax II (Əştərək) - turşuyub bərkiyən süd

Tutuşmax III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yanmaq, alovlanmaq

Tutuzdurmax I (Çəmbərək) -vurmaq, düzgün atmaq

Tutuzdurmax II (İrəvan,Üçkilsə,Vedi, Zəngibasar)-uyğunlaşdırmaq

Tükənməx' (Çəmbərək) - azalmaq

Tülə (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- yetişməmiş yemiş

Tüləx' I (Çəmbərək) - oğru

Tüləx' II (Çəmbərək) - hiyləgər

Tüləməx' (Qarakilsə) - tükünü tökmək, dəyişmək

Tüli (Meğri) - hiyləgər, bic, fırıldaqçı

Tülküçaxçağı (Basarkeçər) - uşaq oyunu

Tülküdurmazdan (Qafan) - səhər tezdən, işıqlanmamış

Tülküquyruğu I (İrəvan) - üzüm növü

Tülküquyruğu II (Çəmbərək) - yabanı bitki adı

Tülküyosunnu (Çəmbərək)-hiyləgər, tülküsiqət

Tülü I (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Qarakilsə) - oğru

Tülü II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hiyləgər, bic, fırıldaqçı

Tülübaşı (Çəmbərək) - oğrubaşı

Tülüngü (Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - oğru

Tüncü (Meğri) - ərə getmə vaxtı çatmış qız

Tüncüməx' (Meğri) - bədənin müəyyən hissəsini tərptmək

Tünəkə I (Çəmbərək) - 1.sadə, avam; 2.anlamaz

Tünəkə II (Hamamlı) - yabanı ağac adı

Tünəki (Qarakilsə) - nazik

- Tüng I** (Hamamlı, Qarakilsə) - saxsı su qabı
Tüng II (İrəvan) - su qabı, qrafın
Tünləməx' (Qarakilsə) - tükünü dəyişmək, tükünü tökmək
Tü:nməx' (Barana, Çəmbərək) - vurnuxmaq
Tünnəməx' (Qarakilsə) - tükünü dəyişdirmək, tükünü tökmək
Tünü (Çəmbərək) - boran, tufan
Tünnüx' (Çəmbərək, Kalinino) - qarışıqlıq
Tüprü I (Çəmbərək) - fəlakət
Tüprü II (Çəmbərək, Kalinino) - boran, tufan
Türə I (Çəmbərək) - 1.çətinlik; 2.təhlükə, hadisə
Türə II (Dərələyəz) - səkkiz kiloqram tutan qabın içi
Türsiyə (Qarakilsə) - tüfəng növü
Tüşər (Zəngibasar) - maaş, əməkhaqqı
Tüşitməx' (Meğri) - istiqamət verib göndərmək
Tüşməx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1.yaşlanmaq; 2.zəifləmək, arıqlamaq
Tüşutmax (Çəmbərək) – bax: tüşitməx'
Tüşüx' (Çəmbərək) - özünə hörmət qoymayan, şəxsiyyətsiz
Tüsüx'tayı (İrəvan) - iş-güc bilməyən, əlinin tutumu olmayan
Tütiyə (Dərələyəz) - az tapılan, əldə olunması çətin olan əşya
Tütmax (Meğri) - için-için yanmaq
Tüynex' (Meğri) - cəld, zirək
Tüynəx' (Meğri) - bax: tüynex'
Tüyümməx' (Çəmbərək) – vurnuxmaq

Uu

Ubornu (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - ayaqyolu, tualet

Ubur-subur: Ubur-subura salmaq (Əştərək) - get-gələ salmaq

Ucbat (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - görə

Uçux (İrəvan, Qəmərli, Zəngibasar) - qızdırmadan və ya qorxudan dodaqda xəstəlik və ya qorxu nəticəsində əmələ gələn yara

Uçuxlmaq (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - dodaqlarda yara əmələ gəlmək, suluqlamaq

Uçummaq (Çəmbərək) - titrəmək, tir-tir əsmək (soyuqdan və ya qorxudan baş verir)

Ufax (Çəmbərək) - zəif, cansız (adam)

Ufallı (Hamamlı) - xoşxasiyyət; mədəni

Uğarrı (Çəmbərək) - uyğun, düşərli

Uğarrı olmaq (Çəmbərək) - düşərli olmaq, ayıq olmaq

Uğırsax (Meğri) - balası ölmüş, lakin sağılan heyvan

Uğunmaq (Çəmbərək, Kalinin, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - gülməkdən boğulmaq

Uğur (Çəmbərək) - bəxt, tale-*Uğurun ye:yn olsun.*

Uğursax (Meğri) - bax: uğırsax

Uğut (Hamamlı) - sıyıq

Ujbat (Çəmbərək) - günah, səbəb

Ujdammaq (Çəmbərək) - uzatmaq

Ujdammaq (Çəmbərək, Basarkeçər) - 1. gizli qaçmaq, aradan çıxmaq (Çəmbərək); 2. getmək (Basarkeçər)

Ujdantutmaq (Çəmbərək, İrəvan) - tam, başdanayağa

Ujulmaq (Basarkeçər, Çəmbərək) - 1. uzunçuluq etmək, bir sözü, fikri dəfələrlə təkrar etmək (Basarkeçər); 2. bir fikri bütün xırdalığı, incəliyi ilə öyrənməyə çalışmaq

Ulam (Çəmbərək, Karvansaray) - izi itirmək məqsədi ilə uzağa aparılmış oğurluq mal, qoyun

Ulam işlətmək (Çəmbərək) - bir işi gizli formada inandığı adamla görmək

Ulama (Basarkeçər) - xışın və ya kotanın bir hissəsinin adı

Ulamlatmaq (Basarkeçər, Çəmbərək) - oğurlanmış mal-qaranı əldən-ələ ötürərək izini itirdirmək

Ulayla (Meğri) - nişanə

Ulğam (Hamamlı) - kəndir

Ulm (Meğri) - çayın dayaz yeri

Ulımlamax (Meğri) - çayın dayaz yerindən keçmək

Ulum (Meğri) - bax: ulım

Ulumlamax (Çəmbərək) - çayı üzmədən keçmək

Umac (Ağbaba, Çəmbərək) - xəmirədən ovulmuş xırda xəmir dənəcikləri

Umaş (Çəmbərək) - bax: umac

Umur (Qarakilsə, Meğri) - ixtiyar

Ummax I (Çəmbərək) - istəmək

Ummax II (Qarakilsə) - gözləmək

Umsux I (Əştərək) - umduğunu ala bilməmək, yemək istədiyi bir şeydə gözü qalmaq

Umsux II (İrəvan) - doğmuş qadının hər hansı bir xörəkdən, meyvədən yemək üçün tamah salmaq

Umsuxlatmax (Çəmbərək) - öyrənmək, qılığına girməklə gizli məlumat öyrənmək

Umyaşəx' (Çəmbərək) - təsadüfən

Unamax (Çəmbərək, Karvansaray) - başa düşmək, təsəvvür etmək, anlamaq

Unnuca (Ağbaba, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.yeməli bitki adı (Ağbaba); 2.dolma bükmək üçün istifadə edilən yabanı bitki (Çəmbərək)

Unnux (Dərələyəz) -un qoyulan taxta qab

Ura (Çəmbərək) - kartof yığımından sonra qalmaq ehtimalı ilə qalan kartofun axtarılması

Uralamax (Çəmbərək) - kartof sahəsində yığılmış məhsulu əsas yığımından sonra qalmış məhsulu tapmaq məqsədilə kartof axtarmaq

Urayeri (Ağbaba) - bostanın sonu

Urcah:Urcah olmax (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək, İrəvan, Hamamlı, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - rastlaşmaq, rast gəlmək

Urcahına çıxmax (Çəmbərək) - qarşısına çıxmaq

Urcah eləməx' (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tanış eləmək

Urcah olmax (Çəmbərək) –rast gəlmək

Urcan (Basarkeçər) – uzun, yoğun ip

Urcaşmax (Çəmbərək) - rastlaşmaq, rast gəlmək

Urf (Çəmbərək) - ruh

Urfa (Əştərək) - xəmir kündələnərkən az miqdarda səpilən un

Urğan (Basarkeçər, Ağbaba, Hamamlı) – bax: urcan

- Urğannamax** (Hamamlı) - iplə bağlamaq
- Urıx** (Meğri) - nəsil
- Urım** (Meğri) - meşə
- Urmuqulqula** (Zəngibasar) - el-aləm
- Urmuqulqula bilməx'** (Zəngibasar) - el-aləm bilmək
- Urnac-urnac** (Meğri) - böyük-böyük
- Urnaş** (Meğri) - çox danışan
- Uruf I** (Hamamlı) - dörd kiloqramlıq ölçü qabı
- Uruf II** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ruh
- Urufu inciməx'** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ruhu incimək
- Urfu inciməx'** (Çəmbərək) - bax: urfu inciməx'
- Urux** (Meğri) - nəsil
- Urusum** (Basarkeçər) - norma, pay
- Urva** (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çörək üçün hazırlanan kündələrin üstünə səpilən un
- Urvalamax** (Çəmbərək) -bax: uralamax
- Urvat** (Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hörmət, xətir
- Urvatdan salmax** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hörmətdən salmaq, hörmətsizlik etmək
- Urvatdı** (Çəmbərək, Əştərək) - hörmətli
- Urvatdı olmax** (Çəmbərək) - hörmətli, əziz olmaq
- Urvatsız** (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - hörmətsiz
- Urza** (Çəmbərək)-ruzi
- Usdufca** (Çəmbərək) - ehmalca, sakitcə, yavaşca
- Usmaxlamax** (Meğri) - güdmək
- Ustublu** (Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yavaş, ehtiyatlı, qaydasında
- Ustup** (Qarakilsə)-sakit, yavaş
- Ustuflu** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bax: ustublu
- Uşqu** (Çəmbərək, Karvansaray) - balıqların toplaşdığı yer
- Uşqummax I** (Çəmbərək, Qəmərli, Zəngibasar, İrəvan, Üçkilsə, Vedi) - meyl etmək, tanıdığı adama tərəf getməyi istəmək (dil açmamış körpə uşağa aiddir)
- Uşqummax II** (Qarakilsə) - hürkmək
- Utuzdurmax** (Çəmbərək) - özündən çıxmaq
- Uvra** (Qarakilsə) - bax: urva

Uvratdı (Qarakilsə) - bax: urvatdı

Uyalammax (Meğri) - yada salmaq

Uyar (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - uyğunluq, oxşayış, bənzəyiş

Uylaşmax I (Çəmbərək) - uyğunlaşmaq

Uylaşmax II (Əştərək) - razılığa gəlmək

Uymax I (Çəmbərək) - başqasının hərəkətlərini öyrənmək, təsir altına düşmək

Uymax II (Çəmbərək) - yuxuya getmək, uyumaq

Uynumax (Çəmbərək) - uyuşmaq, bərkimək

Uyurcah:Uyurcah olmax (Barana) - rastlaşmaq, rast gəlmək

Uyuşmax I (Çəmbərək, Qarakilsə) - bərkimək (südün qatığa çevrilmə anı)

Uyuşmax II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - öyrəşmək

Uyuşmax III (Çəmbərək) - keyləşmək (əldə, ayaqda olur)

Uyuşmax IV (Qarakilsə) - dostlaşmaq

Uzaşdırmax (Əştərək) - ötürmək, yola salmaq

Uzatmax I (Çəmbərək) – bax: uzaşdırmax

Uzatmax II (Çəmbərək) - toxumaq

Uzatmax III (Çəmbərək) - uzunçuluq etmək

Uzdamax (Çəmbərək, İrəvan, Karvansaray)-əvvəlcədən müəyyənləşdirmək

Uzundraz (Çəmbərək, Kalinino) - uzunboylu, çox uzun adam

Uzunhoqqar (Çəmbərək, Karvansaray) - bax: uzundraz

Uzunsallax (Basarkeçər) - bax: uzundraz

Uzunsap (İrəvan) - alma növü

Uzunsülləmə (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) – uzunsov

Üü

- Üçayax** (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - yallı növü
- Üçəm** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - bir dəfəyə üç bala doğmuş (qoyun)
- Üçümməx' I** (Çəmbərək)-titrəmək, üşümək
- Üçümməx' II** (Çəmbərək) - qorxmaq, səksənmək
- Üdələməx'** (İrəvan) -fəsiləsiz olaraq boş-boşuna danışmaq
- Üdüləməx'** (Çəmbərək) - boş-boşuna danışmaq, tez-tez danışmaq, dil boğaza qoymamaq
- Üdülüyuf töx'məx'** (Çəmbərək) - dil boğaza qoymamaq
- Üfüləməx'** (Çəmbərək) - üfürmək
- Üfülüyə-üfülüyə** (Çəmbərək) - üfürə-üfürə
- Üfürməx'** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - püfləmək, şişirtmək
- Ügümməx'** (Çəmbərək) - sığınmaq
- Üjdəmməx'** (Çəmbərək) - gizlin qaçmaq
- Üjüləməx'** (Çəmbərək) - uzunçuluq etmək, deyilmək
- Ülgün** (Qarakilsə) - dost
- Ülkməx'** (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - hürkmək
- Ülüş** (Qarakilsə) - pay
- Ülütməx' I** (Basarkeçər) - acgözlüklə yemək
- Ülütməx' II** (Çəmbərək) - islatmaq
- Ümyəşək** (Çəmbərək) - dəqiq olmayan, təsadüfi, tamam təsdiq olunmamış
- Ünnəx'** (Çəmbərək) - 1.məlum olan; 2.adı pisləkdə çəkilən **Ünnənəməx'** (Əştərək) - səs-sorağı hər yana yayılmaq **Ünnəşməx'** (Çəmbərək) - səs-sorağı yayılmaq
- Ürçah** (Çəmbərək) - rast, qarşı (tərəf)
- Ürcah olmax** (Çəmbərək) - rast gəlmək, qovuşmaq
- Ürəyi qızmax** (Çəmbərək) - etibar etmək, inanmaq
- Ürəyində qut olmax** (Çəmbərək) - azca yeməklə taqəti olmaq
- Ürzəlqiyamatda** (Çəmbərək) - heç vaxt
- Üsdəlix'** (Çəmbərək) - əlavə olaraq
- Üsrət** (Vədi) - çətinlik
- Üssüz** (Çəmbərək) - cəsarətsiz
- Usküx'ləməx'** (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - qaynara düşmək (əriməyə qoyulmuş yağ barəsində)
- Üsrət** (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - çətinlik

Üşələməx' I (Çəmbərək) - yemək

Üşələməx' II (Çəmbərək, Qarakilsə) - ipi cəhrədə burmaq, iki sapı cəhrədə birlikdə burmaq

Üşəmməx' I (Çəmbərək, Qarakilsə, Meğri) - qorxmaq

Üşəmməx' II (Çəmbərək) - şübhələnmək

Üşəmməx' III (Çəmbərək) - getmək

Üşənc (Çəmbərək, Hamamlı) - ehtiyat üçün yığılıb saxlanılan xırda-xuruş şeylər (iynə, sap, müxtəlif parça kəsikləri)

Üşimmax (Meğri) - qorxmaq

Üşkürək (Vedi) - fit

Üşqımməx (Meğri) - tərpnəmək

Üşünməx' (Ağbaba) - şübhələnmək

Üşürgələmməx' (Çəmbərək) - şübhələnmək

Üşürrəmməx' (Qarakilsə) - yumuşalmaq, isinmək

Ütələx' (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - tələskən

Ütələx'-ütələx' (Basarkeçər, Çəmbərək) - tələsə-tələsə

Ütələmməx' (Çəmbərək) - tələsmək; vurnuxmaq, ora-bura soxulmaq

Ütməx' I (Hamamlı, Qarakilsə) - oğurlamaq

Ütməx' II (İrəvan) - birisinin varını ələ keçirmək

Ütməx' III (Çəmbərək, Qarakilsə) - heyvan kəlləsini odda təmizləmək

Ütü (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - 1.bəla; 2.təhlükə; 3.qəza

Ütüyə tüşməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - tələyə düşmək, bəlayə düşmək

Ütölməx' I (Çəmbərək) - vurnuxmaq, ora-bura soxulmaq

Ütölməx' II (Çəmbərək) - axtarmaq, gəzmək

Üvəməx' (Qarakilsə) - ərişdə kəsildikdən sonra ovucun içərisində yumurulanaraq uzatmaq, böyütmək

Üyləməx' (Çəmbərək) - dibindən kəsmək

Üysüx' (Basarkeçər) - arı şanında olan dəlik-deşik

Üyütməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - yemək, tez-tez yemək

Üyüdüf töx'məx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - tez-tez danışmaq, mənasız formada, qırıq-qırıq danışmaq

Üz (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - qaymaq

Üzbəsürat (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - üz-üzə, üzbəüz

Üzbəsurət (Dərələyəz) - bax: üzbəsurat

Üzdəməx' I (Çəmbərək) - ölmüş mal və ya qoyunun cəmdəyindəki yağlı hissələri kəsib götürmək

Üzdəməx' II (Çəmbərək) - yorğan-döşəyə təzə parçadan üz çəkmək

Üzdü (Çəmbərək) - dilli-dilavər, bacarıqlı, fərasətli; utanmayan, öz xeyirinə çalışan

Üzm (Meğri) - abır, həya

Üzmünü töx'məx' (Meğri) - zəhləsini tökmək

Üznüx' (Çəmbərək) - yorğun

Üzsüz (Çəmbərək) - bacarıqsız, utancaq

Üzüqoylu (Çəmbərək) - ağızüstə

Üzüx'məx' (Çəmbərək, Əştərək) - 1.görünmək; 2.gəlmək

Üzülüşməx' (Çəmbərək) - əlaqəni kəsmək

Vv

- Vad:Vada nəhlət** (Çəmbərək) - nəsilə lənət
- Vağ** (Meğri) - kömür yandırmaq üçün qazılan yer, sahé
- Vağ basmax** (Meğri) - kömür yandırmaq
- Vağammax** (Çəmbərək) - yetişib ötmək, biçilmə vaxtı keçmək
- Vağən** (Qarakilsə) - həddən artıq yetişmiş, biçilmə vaxtı keçmiş (taxıl)
- Vağya** (Hamamlı) – bax:vayğa
- Vaxım** (Çəmbərək) - yazıq, fağır
- Vaxıt** (Ağbaba) -vaxt
- Vaqam** (Çəmbərək) - fürsət, imkan
- Vaqam tüşməx'** (Çəmbərək) - fürsət düşmək, imkan düşmək
- Vana** (Qarakilsə) - qoyun, quzu saxlamaq üçün üstü örtülü yer
- Varavurd** (Çəmbərək, Hamamlı) - fikrən ölçüb-biçmə, fikirləşmə, götür-qoy etmə
- Varavurd eləməx'** (Çəmbərək, Hamamlı) - fikirləşmək, götür- qoy etmək, fikrən ölçüb-biçmək
- Varavurtdamax** (Çəmbərək, Meğri) - fikrən götür-qoy etmək, yoxlamaq, ölçüb-biçmək,
- Varmax** (Çəmbərək, Kalinino) - getmək
- Varıb getməx'** (Çəmbərək) - çıxıb getmək
- Vasılamax** (Çəmbərək) - həqiqəti gizlətmək, ört-basdır etmək
- Vasqılamax** (Çəmbərək) - təmizləmək (pal-paltara aid)
- Vasqılanmax** (Çəmbərək) - özünə tumar vermək, bəzənib- düzənmək, özünü səliqəyə salmaq
- Vasvası I** (Çəmbərək) - çoxdanışan
- Vasvası II** (Çəmbərək) - təmizliyə həddən artıq fikir verən
- Vay** (Çəmbərək) -yas, hüzi
- Vaya qalmax** (Meğri) - xeyir vermək
- Vayalilə çöx'məx'** (Meğri) - bədbəxt olmaq, pis günə qalmaq
- Vayına oturmax** (Çəmbərək) - yas saxlamaq, yasında oturub ağlamaq
- Vay-şivən salmax** (Çəmbərək) - ağlaşma qurmaq, qışqırıb bağırmaq
- Vayğa** (Çəmbərək, Dərədəyəz) - yuxu
- Vayıs** (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - səbəbkar, bais (pis hadisələrə aid)
- Vayqanı I** (Çəmbərək, İrəvan) - hər hansı bir pis hadisənin səbəbkarı, günahkar
- Vayqanı II** (Çəmbərək) - düşmən
- Vayqanı olmax** (Çəmbərək) - düşmən olmaq

Vayqayğı I (Çəmbərək) - hadisə, qəza

Vayqayğı II (Çəmbərək) - fikir, qayğı

Vaynaçar (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çarəsiz, əlacsız

Vaynaçarrıx (Ağbaba) - bax: vaynaçar Vaynəçəri (Qarakilsə) - heç olmasa

Vaynəfsə I (Meğri) - qalmaqal, hay-küy, dava-dalaş

Vaynəfsə II (Meğri) - canlı

Va:ys (Çəmbərək) - pis işin səbəbkarı, pislik edən, əlindən pis iş gələn

Vaysılammax (Çəmbərək) - bax: vaysımmax

Vaysımmax (Çəmbərək) - heyfslənmək

Vec (Çəmbərək, Qarakilsə) - nəzər, nəzər-diqqət

Vecə almamax (Çəmbərək) - nəzərə almamaq

Veçə I (Meğri) - beçə, körpə arı

Veçə II (Meğri) - ana (əsas) arıxdan ayrılan kiçik qol; ana (əsas) arıxdan ayrılan su şırımı

Veçə III (Meğri) - tütün yarpaqlarının gövdəyə birləşdiyi yerdən çıxan kiçik zoğ

Vej: Vejinə almax (Çəmbərək) - nəzərə almaq

Velə (Meğri) - tez yetişən əncir növü

Veran (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)-xaraba

Veranxana (Çəmbərək) - xarabalıq

Verazan (Meğri) - üzüm və ya əncir qurutmaq üçün yer

Verəzən (Meğri) - bax: verazan

Verimli (İrəvan) - məhsuldar

Vesinə (Meğri) - qurut ovuntusu

Veyl: Veylləmməx' (Çəmbərək) - boş-boşuna gəzmək

Veyl-veyl gəzməx' (Çəmbərək) - boş-bekar gəzmək, dolanmaq

Vəc (Meğri) - aş qarası

Vəç (Meğri) - əvəz

Vədə (Çəmbərək) - vaxt

Vəğ (Meğri) - bax: vağ

Və:ğə (Barana, Hamamlı) – bax: vayğa

Vəğəmnəməx' I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - rəngi qaçmaq, avazımaq

Vəğəmnəməx' II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dərd bağlamaq

Vəj (Meğri) - bax: vəc

Vəlan (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - avara

Vələ (Meğri) - qaratikan topası, ot topası

Vələdən xata (Meğri) - yaramaz, xata

Vələzalla:Vələzalla oxumax (Çəmbərək) - boş-boş danışmaq, boşbağazlıq etmək

Vəlk (Çəmbərək) - boyaq maddəsi kimi istifadə edilən yabanı bitki

Vəng (Dərələyəz) - abidə

Vəniz (Meğri) - tənəyi bağlamaq üçün ağac dirək

Vər I (Dərələyəz, Qarakilsə, İrəvan, Qəmərli, Meğri, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - lək, əkində cərgələrin arası, cərgə, sıra

Vər II (Meğri) - əvəz

Vərbəvər (Dərələyəz) - tədricən, yavaş-yavaş

Vərdənə (Ağbaba, Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yoğun oxlov (hər iki ucunda əl tutmaq üçün yer olur)

Vərəndaz:Vərəndaz eləməx' (Meğri) - 1.tərəzidə çəkiləcək hər hansı bir şeyi ələ alıb yavaşca atıb-tutmaqla çəkisini təxmini müəyyən etmək, ölçüb-biçmək, götür-qoy etmək

Vərəngalan (Çəmbərək) - hanada iplərin arasına keçirilən ağac alət, palaz toxunarkən ərişi (ipi) nizama salan ağac

Vərəvirdamax (Qarakilsə) - fikrən götür-qoy etmək, ölçüb- biçmək, yoxlamaq

Vərəvurt:Vərəvurt eləməx' (Əştərək) - diqqət yetirmək, nəzərdən keçirmək, ölçüb biçmək

Vərəvurd (Çəmbərək) - bax: varavurd

Vərəzən (İrəvan) - bax: verazan

Vərkand:Vərkand ulmax (Meğri)-əldən düşmək, yorulmaq

Vərqərəl (Çəmbərək) - həmişə, daima

Vəqərəl olmax (Çəmbərək)-daima olmaq (hörmət mənasında)

Vərni (Basarkeçər) - toxunma pərdə

Vərrəməx' (Meğri) - 1.bostan bitkilərinin dibini boşaltmaq; 2.tağların aşağı hissəsini torpağa basdırmaq

Vəryan (Meğri) - ana (əsas) arxdan ayrılan kiçik arx, qol

Vəryanpəncə (Meğri) - bax: vəryan

Vəsilləşməx' (Çəmbərək) - rahatlanmaq

Vəyğa (Çəmbərək) - bax: vayğa

Vəzdəməx' (Çəmbərək) - əzişdirmək, yumşaltmaq

Vic-vic (Əştərək) - köhnə ətə düşən qurdun hərəkəti

Vicirramax (Meğri) - hərəkət etmək, səyrimək

Vijimax (Çəmbərək) - cəld hərəkət etmək

- Vıncılıx** (Çəmbərək, Əştərək)- xarab, əzilmiş (meyvəyə aid)
Vıncılıxlamax (Çəmbərək) - əzmək, əzişdirmək (meyvəyə aid)
Vıncılıxlanmax (Əştərək) - əzilmək (meyvəyə aid)
Vırcılıxlamax (Ağbaba) – bax: vıncılıxlamax
Vırdıx (Basarkeçər) – 1.dəlisov; 2.yüngülxasiyyət
Vırdıvısl (Meğri) - səliqəsiz geyinən
Vırdıvızan (Qarakilsə) - qarışıqlıq
Vırdıvızan salmax (Qarakilsə) - qarışıqlıq salmaq **Vıriyid** (Qarakilsə) - qoçaq
Vıriyitdix' (Qarakilsə)-qoçaqlıq
Vırqın (Qarakilsə) –bax: vurğun
Vısil (Meğri) - 1.səliqəsiz geyinmiş, tökülə-tökülə gəzən (geyimə aid);
 2. boş bağlanmış, səliqəsiz yüklənmiş
Vısılıx (Çəmbərək) - sıx kolluq
Vızılıx (Çəmbərək) – bax: vısılıx
Vırd:Vırdini salmax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - meylini salmaq, fikrini-zikrini bir adama yönəltmək
Voz (Ağbaba) - iri yanlı furqon
Vurğun (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qəfildən ürəktutma, xəstəlik
Vuzqon (Çəmbərək) – qarmon

Yy

Yabba (Çəmbərək)-bax:yapba

Yabban (Çəmbərək) - yastı

Yad I (Çəmbərək) - özgə, başqa, qohum olmayan adam

Yad II (Çəmbərək) - yaddaş

Yaddan çıxmaq (Çəmbərək) – unutmaz,ağıldan çıxmaq

Yad bud eləməx' (Çəmbərək) - yada salmaq

Yadıca (Çəmbərək) - kötücədən sonra gələn nəsil

Yadırğamax (Çəmbərək) - unutmaz, yaddan çıxartmaq

Yağbar (İrəvan) - bişmiş qara ciyər və quyruqdan döyülüb hazırlanmış xörək növü

Yağərdən (İrəvan) - tava, yağ əridilən qab

Yağı (Çəmbərək) - düşmən

Yağır (Basarkeçər, Böyük Qarakilsə, Calaloğlu, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan,Quqark, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - sürtünmə nəticəsində əmələ gələn yara, dəridə üstü açılmış yara

Yağırını basmaq (Çəmbərək) - incitmək, xətrinə dəymək

Yağır olmaq (Dərələyəz, İrəvan, Vedi, Zəngibasar) - yorulmaq, çox işləmək

Yağlaşoy (Çəmbərək) - bulaşıklı, çirkli, yağı yuyulmamış çirkli qab-qacaq

Yağlıqara (Çəmbərək, Dərələyəz) - parça yanığı ilə yağ və balın qarışığından hazırlanmış məlhəm, dərman (qanaxmanın qabağını kəsmək üçün istifadə olunur).

Yağşoy (Çəmbərək) - bax: yağlaşoy

Yaxa I (Çəmbərək) - sinə, paltarın ön hissəsi

Yaxa II (Çəmbərək) - dağın, təpənin görüntülü hissəsi

Yaxalamax I (Çəmbərək) - yüngülvari yumaq

Yaxalamax II (Çəmbərək) - tutmaq, saxlamaq, tutmaq məqsədilə yaxasından yapışmaq

Yaxdan (Basarkeçər) - sandıq

Yaxı (Çəmbərək, Əştərək) - yumurtanın sarısından düzəldilmiş gipsə bənzər maddə

Yaxmaş (Çəmbərək, Qarakilsə) - bax: yaxma

Yaxınkeş (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qab (ət, kartof qızartmaq üçün istifadə olunur)

Yaxma (Kalinino) - üzərinə yağ çəkilmiş bir parça çörək

Yaxmax I (Çəmbərək, Karvansaray) - batmaq (günəşə aiddir)

Yaxmax II (Çəmbərək, Karvansaray) - yandırmaq

Yaxnikeş (Zəngibasar) - ət və s. qızartmaq üçün qab

Yail (Meğri) - 1.tük zolaq (keçilərin buyuzlarının dibindən burun deşiklərinə qədər olan zolaq); 2.açıq-qara

Yal I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - kəpəkdən və ya un qalığından heyvanlar üçün hazırlanmış duru yemək

Yal II (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dikin, yoxuşun başı

Yalabımax (Böyük Qarakilsə) - şimşək kimi çaxmaq

Yalağasalma (Hamamlı) - uşaq oyunu adı

Yalağatollama (Hamamlı) - bax: yalağasalma

Yalağatüşən (Çəmbərək, Karvansaray) - mal-qaranın boğazı, xirtdəyi

Yalax I (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - çökək yer, çuxur

Yalax II (Basarkieçər, Dərələyəz, Qarakilsə, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - itəyal tökülən yer

Yalax III (Qarakilsə) - ikiüzlü

Yalama I (Əştərək) - dodaqda olan xəstəlik, yara

Yalama II (Çəmbərək, Hamamlı) - duz parçası, heyvanların qabağına yalamaq üçün qoyulan iri duz parçası

Yalama III (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - daş duz parçası (xiyar yeyilərkən istifadə olunur)

Yalav (Qarakilsə) - qapı çərçivəsi ilə divar arasında boşluq

Yalavımax (Böyük Qarakilsə) - çaxmaq (şimşək)

Yalfırdax (Çəmbərək) - çılpaq

Yalxayı I (Çəmbərək) - corabsız

Yalxayı II (Çəmbərək) - tək

Yalxey (Çəmbərək) - bax: yalxayı II

Yalxı I (Ağbaba, Böyük Qarakilsə, Qarakilsə)-bax:yalxayı II

Yalxı II (Ağbaba) - yoğun uzun ağac

Yalxu (Qarakilsə) - bax: yalxayı II

Yalhelli: Yalhelliə olmax (Çəmbərək) - başı kefə qarışmaq

Yalınqat (Çəmbərək)-soyuqlar düşəndə adamların nazik paltar geyinməsi

Yalıntəx' (Çəmbərək, Karvansaray) - corabsız

Yallanmax I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yaltaqlanmaq

Yallanmax II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - boğaz otarmaq

Yalınış (Çəmbərək) - səhv, doğru olmayan

- Yalöyx** (Karvansaray) - şoran (torpaq)
Yalmammax (Çəmbərək) - yaltaqlanmaq
Yalman (Çəmbərək, Hamamlı) - atın yalı
Yalmanmax (Çəmbərək) - atın yalından tutmaq
Yalınqat (Çəmbərək) - nazik, birqat
Yam: Yamını verməx' (Çəmbərək) - tərəfini saxlamamaq
Yamını verməməx' (Çəmbərək) - tərəfini saxlamaq
Yaman I (Çəmbərək) - pis (adam)
Yaman II (Çəmbərək) - yaxşı (adam)
Yaman III (Çəmbərək) - xəstəlik adı
Yamançöpü (Basarkeçər) - yaman xəstəliyi üçün dərman bitkisi
Yamanlıx (Çəmbərək) - pislik
Yamışax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yaşmaq, ağıza tutmaq üçün istifadə olunan parça
Yamperti (Meğri) – bax:yanpörtü
Yamşax I (Çəmbərək) - qadınların yad adamın yanında yaylığın ağıza çəkilən hissəsi
Yamşax II (Çəmbərək) - qapının bərk, möhkəm örtülməsi üçün yanoya vurulan balaca nazik əşya
Yan (Çəmbərək) - tərəf, istiqamət, böyür
Yana (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - ötrü
Yanamax (Çəmbərək) - qorxutmaq, hədələmək
Yanaşı (Çəmbərək) - bərabər
Yanaşı durmax (Çəmbərək) - bərabər durmaq, bərabər dayanmaq
Yançax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yan hissə
Yançı (Çəmbərək, Qarakilsə) - köməkçi
Yandamı (Vedi) - anbar əvəzinə istifadə edilən tikinti, daxma
Yanıx (Zəngibasar) - məc. intiqam, qisas
Yanıx verməx' (Çəmbərək) - acıq vermək
Yanıqara (Basarkeçər) - mal xəstəliyi
Yanımcıl (Çəmbərək) - istiqanlı
Yanımlı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - canı yanan, can yandıran
Yanqılıcı (Qarakilsə, Meğri) - 1.yanakı (Meğri); 2.biryanlı (Qarakilsə)
Yanqlıç (Çəmbərək) - səhv, yanlış, düz olmayan
Yanqır (Çəmbərək) - pis xasiyyət

Yanqur-Yanqur: Yanqur-yanqur danışmaq (Basarkeçər) - hədərən-pədən danışmaq

Yanoy I (Basarkeçər, Çəmbərək) - qapıda yaşmaq, haşiyə

Yanoy II (Ağbaba, Çəmbərək, Əştərək) - qapının, pəncərənin çərçivəsinin yanları (qapı, pəncərə bərkidilir)

Yannamax (Çəmbərək) - öz xeyrinə istifadə etmək üçün birinin yanında durmaq

Yanperti (Meğri) - bax: yanpörtü

Yanpörtü (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çəpəki, əyri, yanı üstə (oturmağa aid)

Yantay (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - səbət

Yapağı (Dərələyəz, Karvansaray, Qarakilsə) - yazda qırılan qoyun yunu

Yapalax (İrəvan) - qısaboylu, balacaboylu kök (adam)

Yapba (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - təzək, yumrulanaraq divara, təzək qalağına vurulan mal peyini

Yapbax (Zəngibasar) - yaraşmaq

Yapban (Çəmbərək) - alçaq, balaca əşya

Yappa I (Çəmbərək, Dərələyəz, Vedi) - divara, təzək qalağına yapışdırılmış mal nəcisi

Yappa II (Vedi) - yastı

Yapıxmaq (Çəmbərək) - yapışmaq (yunun və ya yorğan döşəyin yapışmasına aid)

Yapma (İrəvan) - təzək

Yar (İrəvan) - suyun yuyub apardığı yer, sahil

Yara (Qarakilsə) - pis

Yardarrıx I (Çəmbərək) - yarılığa icarəyə verilən torpaq

Yardarrıx II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - iki nəfər arasında bərabər bölünən məhsul

Yarımaq (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə) - 1. xoşbəxt olmaq (Çəmbərək, İrəvan); 2. doymaq (Qarakilsə)

Yarımqa (Basarkeçər) - alçaqdaban qadın ayaqqabısı

Yarıtmaz I (Çəmbərək) - doydurmaq

Yarıtmaz II (Çəmbərək) - bir işi doğru-düzgün yerinə yetirmək

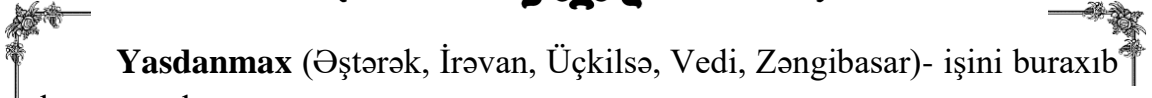
Yasalamaz (Çəmbərək) - sakitləşdirmək

Yasamal (Çəmbərək) - kola oxşar bitki

Yastan (Qarakilsə) - dağın düzən yeri

Yasdana (Çəmbərək, Hamamlı) - dağda düzənlik

Yasdanmax (Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar)- işini buraxıb başqa yerdə arxayın oturmaq

Yasdər (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - tənbel

Yasdı (Çəmbərək) - düz, hamar

Yasdığaltı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yatan vaxtı yeyilən yemək

Yasdıxlamax (İrəvan) - yatmazdan qabaq bir qədər yemək

Yaşmax (Dərələyəz) - üzü yad adamdan gizlətmək üçün örtük

Yatax (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - 1.qoyun salınan yer; 2.dağda, yaylaqda heyvanların saxlandığı yer

Yatar (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - var- dövlət (qızıl-gümüş, pul)

Yatır (Çəmbərək) - bax: yatar

Yava I (Çəmbərək) - şana

Yava II (İrəvan) - yavaş, asta iş görəni

Yavan (Çəmbərək)- yağsız

Yavannıx (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - pendir, yağ, qovurma

Yavaşca (Çəmbərək, Qarakilsə) - ehtiyatla

Yavımax (Çəmbərək, Karvansaray) - uyğunlaşmaq, öyrəşmək

Yavşax (Qarakilsə) - xırda bitki biti, gənə

Yayxalamax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yumaq, su ilə yüngülvari yumaq

Yayxammax I (Çəmbərək) - nazlanmaq

Yayxammax II (Çəmbərək) - stulda,divanda ayağını geniş açaraq oturmaq

Yayxana-yayxana (Çəmbərək,Hamamlı) -naz ilə,nazlana- nazlana

Yayxıntı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qabın dibində qalan yemək qalığı

Yayınmax (Qarakilsə) - gizlənmək

Yaylım (Çəmbərək, Meğri)- qoyun sürüsünün gecə otarılması

Yayma I (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - südlü sıyıq **Yayma II** (Basarkeçər) - südlü aş

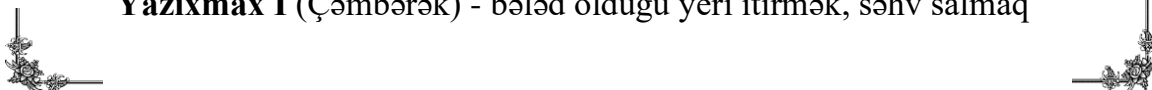
Yaymax (Basarkeçər, Çəmbərək) - çalxamaq

Yazı I (Çəmbərək, Dərələyəz) - çöl, düzənlik

Yazı II (Çəmbərək) - bəxt, tale

Yazıx (Çəmbərək) - məsum, kimsəsiz

Yazıxmax I (Çəmbərək) - bələd olduğu yeri itirmək, səhv salmaq

Yazıxmax II (Çəmbərək) - yerini dəyişmək, tərgitmək

Yazmax (Çəmbərək) - doğramaq, kəsmək (ətə aiddir)

Yedəx' I (Çəmbərək) - ikitəkərli araba növü

Yedəx' II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - aşağısı gen, ağzı dar mis qab

Yeddiarxadönən (Çəmbərək, İrəvan, Meğri, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - özündən yeddi nəsil əvvəl olanlar

Yedmə:Yedmə qalmax (Meğri) - dul qalmaq

Yexbir (Meğri) - tək

Yekə (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Yedi, Zəngibasar) - böyük

Yekəxana (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) -lovğa

Yekəxanalıx (Çəmbərək) - lovğalıq

Yel I (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - revmatizm

Yel II (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - külək

Yelapardı (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - çox yüngül, çox nazik (parça)

Yelbeyin (Çəmbərək, İrəvan, Kalinino)-ağılsız, hər deyilənə tez inanan, yüngül

Yelək (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qolsuz, gödək paltar

Yelən (Çəmbərək) - haşiyə (kəlağayıda, yorğan üzündə, palazda)

Yelənə (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - balaca, su quşu adı

Yelləmməx' (Çəmbərək) - əsəbiləşmək

Yelənli (Çəmbərək) - haşiyəli

Yelix'səməx' I (Basarkeçər, Hamamlı) - şişmək

Yelix'səməx' II (Çəmbərək) - xarab olmaq (insan və ya heyvanda olan xəstəlik)

Yelimçəx' (Hamamlı) - yelləncək

Yelimsəməx' (Böasarkeçər) - azca axsamaq

Yelin (Çəmbərək, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - heyvanın əmcəyi

Yellinnəməx' (Çəmbərək, Əştərək, İrəvan) - doğum vaxtı yaxınlaşmaq, doğum ərəfəsində əmcəyi böyümək, südlənmək

Yelinsəməx' (Çəmbərək) - heyvanın yelinində əmələ gələn xəstəlik

Yelinsoy (Çəmbərək) - yelin xəstəliyi

Yelqovan (Basarkeçər) - susuz yerlərdə bitən kol bitkisi adı

Yelləməx' (Çəmbərək, Kalinino) - mal-qaranı yataqdan qaldırmaq, otarmağa aparmaq

Yelli I (Çəmbərək) - sürətli

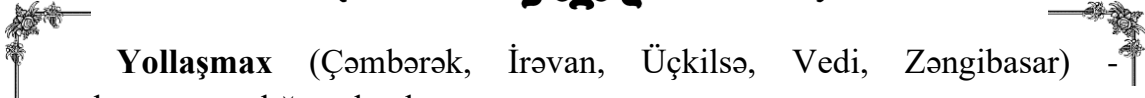
- Yelli II** (Çəmbərək) - acıqlı, əsəbi, hirsli
- Yelquz** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yel xəstəliyi, revmatizm
- Yelöyü** (Basarkeçər) - çıxar, zibil
- Yelpə I** (Meğri) - ətək
- Yelpə II** (Hamamlı) - quş adı
- Yelpitməx'** (Çəmbərək) - yelləmək
- Yeltələməx'** (Çəmbərək, Karvansaray) - yaxasından tutmaq
- Yemlix'** (Çəmbərək, Dərələyəz) - yeməli yabanı bitki
- Yemsiməx'** (Meğri) - azca axsamaq
- Yemişan** (İrəvan) - payızda yetişən giləmeyvə növü
- Yemişən** (İrəvan) - xırda yeməli meyvəsi olan tikanlı ağac
- Yenbedah** (Əştərək) - pis, ağır
- Yendirməx'** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - saymaq, hörmət etmək
- Yeng:Yeng olmax** (Meğri) - təzələmək
- Yengə I** (Basarkeçər, Böyük Qarakilsə, Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - qardaşarvadı
- Yengə II** (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - toy vaxtı gəlinin yanında gedən qadın
- Yengə III** (İrəvan) - dayıarvadı
- Yengi** (Meğri) - təzə, yeni
- Yengidə** (Çəmbərək) - gələn il, növbəti il
- Yenməx' I** (Çəmbərək) - yarışda, oyunda udmaq, qalib gəlmək
- Yenməx' II** (Çəmbərək) - razılaşdırmaq, fikrindən döndərmək
- Yenilməx' I** (Çəmbərək) - sözə baxmaq
- Yenilməx' II** (Çəmbərək) - məğlub olmaq, fikrindən dönmək
- Yepələx'** (Meğri) - sözə baxan, üzüyola
- Yeralma** (Gorus, Qafan) - kartof
- Yeralması I** (İrəvan) - tərəvəz növü (günəbaxan koluna bənzəyən bu tərəvəz bişməmiş qabıqlı yeyilir)
- Yeralması II** (Gorus, Qafan) - kartofa oxşar qırmızı rəngli yerdə bitən meyvə
- Yerikləməx' I** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hamilə olduğu üçün turş yeməklər istəmək
- Yerikləməx' II** (Çəmbərək) - hərəkət etmək (hamilə qadına aid)
- Yerinəyetix'** (Əştərək) - axıra qədər öyrənən
- Yeryapalağı** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - gödəkboylu
- Yesir** (Çəmbərək) - kimsəsiz, yurdsuz-yuvasız

- Yespırnı** (Çəmbərək) - hamı, bir nəfərə kimi
Yestoy (Hamamlı) - pinti
Yetix' (Çəmbərək, Əştərək, Kalinino) - bələd, xəbərdar
Yey (Qaraqilsə, Meğri) - yaxşı
Yeyilmə I (Əştərək) - burunda olan yara
Yeyilmə II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dəri xəstəliyi
Yeyimcil (Çəmbərək) - iştahalı
Yeyin (Ağbaba, Çəmbərək, Kalinino) - cəld, sürətli, tez
Yez (Meğri) - iri dənəli (nar)
Yeznə (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Kalinino, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kürəkən
Yə: (Kalinino) - sahib, yiyə
Yərəmik (Ağbaba) - zarafat
Yığamat (Basarkeçər) - paltarbiçmə mərasimi
Yığan (Hamamlı) - saman yığan alət
Yığannamax (Hamamlı) - samanyığan alətlə yığmaq, toplamaq
Yığın (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - xeyli, çoxlu
Yığınçı I (Çəmbərək) - israfçıl, tələbxərc
Yığınçı II (Çəmbərək) – oğru
Yığınçı III (Çəmbərək)-biçilmiş out yığan
Yığımsı (Əştərək) - yağ hazırlamaq üçün yığılan qatıq, qaymaq
Yığıntı (Əştərək, Gorus, Qafan) - nehrə çalxalamaq üçün bir neçə gün yığılıb saxlanılan qatıq
Yığnax (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - toplantı, məclis
Yığnaltmax (Çəmbərək)-t.toplamaq; 2.balacaltmaq, daraltmaq
Yığval (Basarkeçər, Çəmbərək) - bəxt, tale
Yığvalli (Çəmbərək) - bəxtli
Yılıdırmax (Əştərək) - yırğalamaq
Yırılmax (Meğri) - ayrılmaq
Yırtılmax (Çəmbərək) - cırılmaq
Yoğalamax (Meğri) - hərləmək
Yoxuş (Qarakilsə) - yuxarı
Yolax: Yolu yolağı (Çəmbərək) - üsulu, qaydası
Yol (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dəfə
Yolantax (Karvansaray) - sürüdən geri qalan arıq qoyun
Yolbasar (İrəvan) - yoldüzəldən, asfaltbasan maşın

Yollaşmaq (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - razılaşmaq, razılığa gəlmək

Yolma (Çəmbərək) - dəridən əllə yolunmuş yun

Yolmalamaq (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - dəridən tükü, yunu yolmaq

Yolpa (Qarakilsə) - biçin

Yomsa (Çəmbərək) - gödəkboylu

Yoncumaq (Çəmbərək) - yalvarmaq

Yordamcı (Əştərək) - gopçu, uydurmaçı

Yorğa (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə) - atın yeriş növü; xoşa gələn yeriş, rahat yeriş (ata aid)

Yosun (Əştərək) - sifət (üz mənasında)

Yosunnu (Qarakilsə) - oxşar, bənzər

Yovşax (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - bit

Yozalamaq (Çəmbərək, Karvansaray) - ağrı çəkmək (doğum ərəfəsində)

Yozdamaq (Qarakilsə) - bax: yozalamaq

Yozutmaq (Çəmbərək) - əsas məqsəddən yayındırmaq, həqiqəti deməmək

Yömürməx' (Karvansaray) - bar gətirmək

Yön (Qarakilsə) - üz

Yönəx'məx' (Çəmbərək) - yaxınlaşmağa cəhd etmək

Yönnəşdirməx' (Meğri) - qaydaya salmaq, uyğunlaşdırmaq

Yönnü (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yaxşı

Yönü bəri (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - xəstənin yaxşılaşması

Yörü-yapısı (Əştərək) - boy-buxunu, sir-sifəti

Yuxa I (Çəmbərək) - sacda bişirilən lavaş

Yuxa II (Çəmbərək, Qarakilsə) - nazik

Yuxalmaq (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kövrəlmək, canıyananlıq etmək, yumşalmaq

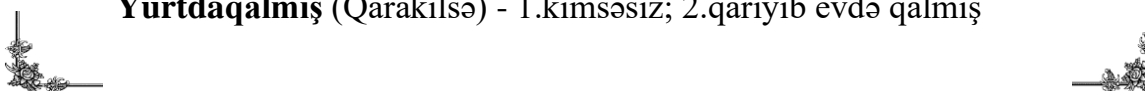
Yuxaltmaq (Qarakilsə) - naziklətmək

Yuxuntu (Çəmbərək, Əştərək) - xörək qabı yuyularkən əmələ gələn çirkli su

Yulğun (Zəngibasar) - yabanı bitki adı (çay kənarında bataqlıq yerdə bitir)

Yumax (Çəmbərək, Əştərək) - iri ip sarığı

Yurtdaqalmış (Qarakilsə) - 1.kimsəsiz; 2.qarıyıb evdə qalmış

Yuvammax (Çəmbərək)- gecikmək

Yük I (Dərələyəz) - yorğan-döşək yığmaq üçün divarda düzəldilən xüsusi yer

Yük II (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Yedi, Zəngibasar) - yığılmış yorğan-döşək

Yük yeri (İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Yedi, Zəngibasar) - bax: yük I

Yükünü yerə qoymaq (Çəmbərk) - uşaq doğmaq

Yüklü:Yüklü olmaq (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - hamilə olmaq

Zz

Zabunmiğ (Zəngibasər) - pislik, yamanlıq

Zadır (Meğri) - ağılsız

Zağa (Ağbaba, Basarkeçər, Çəmbərək, Dərələyəz, Əştərək, Hamamlı, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasər) - mağara

Zoğalammax (Çəmbərək) - özünü öymək, lovğalanmaq

Zağar I (Çəmbərək, Hamamlı, İrəvan) - qısaboy, kök, dolu bədənli, yekəqarın (adam)

Zağar II (Kalinino) - gödəkboylu adam

Zağar III (İrəvan) - çoxbilmiş

Zağara (Çəmbərək) - tüklü papağın qırağı

Zağarça (İrəvan) - qısaboy, gödək, yoğun (adam)

Zağarqarın (Çəmbərək) - yekəqarın, yoğunqarın

Zağarramax (Qarakilsə) - bax: zağalammax

Zağlı (Çəmbərək) - yağlı (tüfəng)

Zağnabıt I (Meğri) - zəhər

Zağnabıt II (Meğri) - zəy

Zaha (Çəmbərək) - bax: zahı

Zahı (Ağbaba, Çəmbərək) - təzə uşaq doğmuş qadın

Zahman (Qarakilsə) - iki əkin sahəsi arasında sərhədi müəyyənləşdirmək üçün saxlanılan əkilməmiş yer

Za:yl (Çəmbərək) - avara

Zamhaha (Ağbaba) - zarafatçı

Zamhara (Ağbaba) - bax: zambaba

Zarapha-zorux (İrəvan) - səs-küy

Zav (Ağbaba) - kərəntinin iti vəziyyətdə olması

Zay I (Çəmbərək) - avara

Zay II (Çəmbərək) - xarab

Zay olmax (Çəmbərək) - xarab olmaq

Zayıl (Çəmbərək, Kalinino) - səfeh, axmaq, ağıldan kəm

Zayıl olmax (İrəvan) - rədd olmaq

Zayıllamax (Çəmbərək) - səfehləmək, avara-avara danışmaq

Zayvağlamax (Zəngibasər) - sarsaqlamaq

Zeh (Çəmbərək) - haşiyə, iz, xətt

Zeh tüşməx' (Çəmbərək) - iz düşmək

Zeh yerə qoymax (Çəmbərək) - yorulmaq, əldən düşmək, çox əziyyət çəkmək

Zel (Meğri) - 1. quş yuvasının çör-çöpü; 2. quş peyini

Zelit (İrəvan) - tənəkə, nazik dəmir

Zep (İrəvan) - çatlamış saxsı qabları yapışdırmaq üçün əhəng, yumurta və pambıqdan hazırlanan yapışqan

Zepləməx' (Zəngibasar) - vurmaq

Zepləməy (İrəvan) - əhəng, yumurta və pambıqdan hazırlanmış yapışqanla yapışdırmaq

Zepli (İrəvan) - əhəng, yumurta və pambıqdan hazırlanmış yapışqanla yapışdırılmış

Zerindaz (Meğri) - parçanın kənar tərəfləri

Zeşt (İrəvan) - tənəkə, nazik dəmir

Zeşt kavavı (İrəvan) - nazik dəmirdən olan manqalda hazırlanmış kabab

Zədir (Meğri) - səfeh, ağılsız

Zəfd:Zəfdini almaş (Zəngibasar) - qarşısını almaq, mane olmaq

Zəhlə I (Çəmbərək) - məc. baş-beyin

Zəhlə II (Zəngibasar) - hövsələ, həvəs

Zəhlə aparmaş (Çəmbərək) - baş-beyini aparmaq

Zəhləsini töx'məx' (Çəmbərək) - əsəbiləşdirmək

Zəhləsi getməx' (Çəmbərək) - acığı gəlmək, xoşuna gəlməmək

Zəhmət (Ağbaba) - əmək günü

Zəqa:vətdi (İrəvan) - qanacaq, əli açıq

Zəqqum I (Çəmbərək, Dərələyəz) - 1.çox acı; 2.zəhər

Zəqqum II (Çəmbərək) - həddindən artıq turş

Zəqqutum (Çəmbərək) – bax:zəqqum

Zəhr:Zəhri yarılmaş (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - qorxmaq

Zəlil (Çəmbərək) - 1.yazıq; 2.əlil, şikəst

Zəlil olmaş (Çəmbərək) - yazıq olmaq, pis günə qalmaq

Zəlil-zirdaş (Zəngibasar) - tənha, tək

Zəllə (Dərələyəz) - xəsis

Zəmbərəx' (İrəvan, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasar) - yerindən gec tərpənən (adam)

Zəncirə (İrəvan) - məxmər və zərli paltarın ətəyinə tikilən bəzəkli haşiyə

Zənəhliy (İrəvan) - biclik

Zənəx' (Qarakilsə) - çox danışan

Zəngəl (İrəvan) - ayağı isti saxlamaq üçün xüsusi meşin boğazlıq

Zəngələy (İrəvan) - kələkbaz Zənkələy (İrəvan) - bax: zəngələy

Zənzə (Ağbaba) - biçilmiş taxıl

Zərdə (Böyük Qarakilsə, İrəvan, Qarakilsə, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yerkökü

Zərələx' (Əştərək) - kəklik tutmaq üçün düzəldilmiş tələ

Zəriş (İrəvan) - giləmeyvə növü (aşqara və qan təzyiqində istifadə edilir)

Zərməndix' (Basarkeçər) - əməköməci

Zərvəraq (İrəvan) - gəlinin bəzənməsi üçün istifadə edilən gün işığı kimi parıldayan kağız

Zəvər (Çəmbərək) - böyük

Zəvərqarın (Çəmbərək, Karvansaray) - yekəqarın

Zəviz (Böyük Qarakilsə, Dərələyəz) - qoz

Zərzəx' (Çəmbərək, Əştərək, Qarakilsə) - çoxdanışan, boş-boş, mənasız danışan

Zəvzəx'ləməx' (Çəmbərək) - yersiz və boş-boş danışmaq

Zəvzəməx' (Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar, Qarakilsə) - boş-boş danışmaq, həddindən artıq boş-boş, mənasız danışmaq

Zəvziməx' (Çəmbərək) - yalvarmaq

Zəyduz (İrəvan) - zəylə duzun qarışığından hazırlanmış aşı maddə

Zəyduzlaməx (İrəvan) - dərinə aşılamaq üçün dəriyə zəyduz sürtmək

Zəyəreş' (Çəmbərək, Dərələyəz) - yabanı bitki növü

Zəyəreş (İrəvan) - kətan yağı

Zıbirt (Ağbaba) - bütöv

Zıbıx (Meğri) - böyük, yekə Zıfı (Meğri) - azacıq, lap az

Zıflaməx I (Basarkeçər) - ağızbaağız, başa-baş doldurmaq

Zıflaməx II (Basarkeçər) - var qüvvə ilə möhkəm vurmaq

Zığ (Çəmbərək, İrəvan, Qarakilsə, Vedi, Zəngibasar) - palçıq

Zığ-zımrığ (Çəmbərək) - bax: zığ

Zığcalı (Meğri) - dolu, başa-baş doldurulmuş

Zığcaməx (Meğri) - içərisinə şey yığılacaq qabı ağzınadək doldurmaq

Zıxçalaməx I (Çəmbərək) - sıxışdırmaq

Zıxçalaməx II (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - didişdirmək

Zıxcalı (Meğri) - bax: zığcalı

Zıqqıldaməx (Çəmbərək, Qarakilsə) - zarımaq, əziyyətlə, çətinliklə danışmaq

Zılan (Qarakilsə) - axırıncı (oyunda)

Zılavlaməx (Qarakilsə) - sürtülmək, sürtülüb hamarlanmaq

Zılavlanməx I (Qarakilsə) - hamarlanmaq (aşığı sürtüb hamarlamaq)

Zılavlanmaq II (Qarakilsə) - həyasızlaşmaq

Zıldırım (Çəmbərək, Karvansaray) - yetişmək

Zılx (Dərələyəz) - çuğundur

Zılıf (Qarakilsə) - həyasız

Zılın (Meğri) - pinti

Zımır (Basarkeçər) - palçıq

Zımırmax (Basarkeçər) - çirkləndirmək

Zındıx (Dərələyəz) - qarqara

Zınqı:Zınqı düşməx' (Əştərək) - 1.hazırlaşmaq; 2.əhvalı pisləşmək, pis olmaq

Zınqroy (Çəmbərək) - səs çıxartmaq üçün xırda zəng (heyvanların boynuna taxılır)

Zıpıf (Çəmbərək) - dolu

Zıpır (Çəmbərək) - ağır, böyük

Zır I (Çəmbərək, Basarkeçər) - tamamilə, lap

Zır II (Barana, Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - kobud, qaba (adam)

Zır dəli (Çəmbərək) - lap dəli, tamamilə dəli

Zıran (Basarkeçər, Əştərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - axırıncı (oyunda)

Zırana (Ağbaba) - bax: zıran

Zıbıx (Böyük Qarakilsə, Əştərək) - palçıq

Zırdannaşmax (Karvansaray) - mübahisə etmək

Zırflamax (Hamamlı) - ağızbaağız, başa-baş doldurmaq

Zırı I (Çəmbərək, Dərələyəz, İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - yekə, iri, böyük, yekəpər (adam)

Zırı II (Çəmbərək) - qanmaz, qanıb-qandırmayan

Zırax (Basarkeçər) - axta

Zırındaz (Meğri) - parçanın kənar tərəfləri

Zırpı (Ağbaba, Çəmbərək, Dərələyəz) - bax: zırı I

Zırpizoğal (Zəngibasar) - böyük, yekə, nəhəng, qüvvətli

Zırrama (Çəmbərək, Dərələyəz, Kalinino) - qanmaz, qanacaqsız, sarsaq

Zırramax I (Çəmbərək) - yağmax

Zırramax II (Çəmbərək) - əlavə etmək, tökmək

Zırramax III (Çəmbərək) - vurmaq

Zırranquş (Çəmbərək, Karvansaray) - ling, lom

Zıvın (Çəmbərək) - qabağı açıq yarımqol qadın paltarı

- Zıvını** (Basarkeçər, Çəmbərək) - sıırıqlı
- Zıvırıx** (Basarkeçər) - tamamilə, büsbütün, bütünlüklə
- Zibirix':Zibirix' getməx'** (Meğri) - iztirab keçirmək
- Zibtər** (Qarakilsə) - həyasız
- Zibtərməx' I** (Qarakilsə) - qızıışmaq
- Zibtərməx' II** (Qarakilsə) - çoxüzlü, məqsədi aydın olmayan (adam)
- Zifir** (Basarkeçər, Çəmbərək) - qəlyanın içində əmələ gələn qır
- Zikim:Zikinə vurmax** (Meğri) - dağıtmaq, talamaq
- Zilaflamax** (İrəvan) - sürtüb hamaralamaq
- Zilan** (Əştərək) - içərisinə qurğuşun doldurulmuş aşıq
- Ziləf** (Hamamlı) - hər tərəfi sürtülmüş aşıq
- Zili** (Çəmbərək) - xalça növü adı
- Zillə** (Barana) - zirvə
- Zilləmə** (Barana, Çəmbərək) - başıaşağı
- Zilləməx'** (Çəmbərək) - diqqətlə baxmaq
- Zilfix'** (Çəmbərək) - bir parça, bir tikə
- Zina** (Çəmbərək, İrəvan) - atası məlum olmayan
- Zinə I** (Qarakilsə) - sızılan, süzülən (su)
- Zinə II** (Zəngibasar) - bataqlıq
- Zinə III** (İrəvan) - yerin altından çıxan palçıqlı su
- Zingir** (Meğri) - üstündə bir neçə giləsi olan üzüm salxımı
- Zingirə** (İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - üzüm salxımının budağı
- Zingirix'** (Çəmbərək) - qaranlıq, çox qaranlıq
- Zingirtə** (İrəvan, Meğri) - üzüm salxımının bir hissəsi, üzərində bir neçə gilə olan üzüm salxımı
- Zir I** (Dərələyəz, Əştərək, İrəvan, Vedi, Üçkilsə, Zəngibasar) - nəlbəki
- Zir II** (Dərələyəz) - yerlərin içindən suyun axması üçün kotanla, cütlə çəkilən cızıq, kiçik arx
- Zircix'** (Basarkeçər, Çəmbərək, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - şuluq, nadinc
- Zircix'dirməx'** (Əştərək) - iyrəndirmək
- Zircix'lix'** (Çəmbərək) - nadinclik, dəcəllik
- Zircix'lix eləməx'** (Çəmbərək) - şuluqluq salmaq, nadinclik etmək
- Zirəx'** (İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - cəld
- Zirzə** (Çəmbərək) - cəftə
- Zirzələməx'** (Çəmbərək) - qapını arxadan cəftə ilə bağlamaq
- Zivird** (Zəngibasar) - tamamilə, büsbütün

Zivişməx' (Ağbaba) - sürüşmək

Zivməx' (Əştərək, Qarakilsə) - bax:zivişməx'

Ziy I (Ağbaba, Çəmbərək) - görkəm, yaş

Ziy II (Ağbaba) - şəkil, forma

Ziyinə uyğun (Çəmbərək) - yaşına uyğun

Ziydən tüşməx' (Çəmbərək) - hörmətdən düşmək **Ziyircik** (Kalinino) - bax: zircix'

Zod I (Qarakilsə, Əştərək) - 1.gavahın; 2.cütün dəmir ucuna əlavə edilən dəmir

Zod II (Zəngibasar) - tamamilə, büsbütün

Zoddama (İrəvan) - boşdansovdu

Zoddama eləməx' (İrəvan) - başdansovdu eləmək (görülən iş barədə)

Zoddu I (Çəmbərək, Dərələyəz, Qarakilsə) 1.güclü, qüvvətli; 2.təkəbbürlü; 3.hirsli

Zoddu II (Qarakilsə) - diribaş

Zoğ I (Ağbaba, Hamamlı, Kalinino) - biçilmiş otun və ya küləşin uzununa yığılması; zolaq, kərəntinin biçdiyi otun əmələ gətirdiyi zolaq

Zoğ II (Çəmbərək) - ağacın kökləri

Zoğalaşı (İrəvan) - zoğal və düyüdən bişirilən xörək

Zoğallamax (Hamamlı) - uzunçuluq etmək, boş-boş danışmaq

Zoğat (Meğri) - bünövrə, özül

Zoğça (Əştərək) - ağacdən düzəldilən mıxça

Zoğlamax I (İrəvan) - zoğ atmaq, göyərrib boy atmaq

Zoğlamax II (Hamamlı) - dırmıqla toplamaq

Zoxma (Çəmbərək) - yumruq

Zoxmalamax (Çəmbərək, Zəngibasar) - yumruqlamaq

Zoqqum (Qarakilsə, Meğri) - acı

Zol I (Dərələyəz, Meğri) - 1.göndən uzununa kəsilmiş müəyyən hissə (Meğri); 2.hissə, şırım (Dərələyəz)

Zol II (Ağbaba) - birdəfəlik

Zola I (İrəvan, Meğri) - ərik, qoz çırpmaq üçün istifadə edilən uzun, nazik ağac (3-4 metr uzunluğunda olur)

Zola II (Basarkeçər, Çəmbərək, Karvansaray) - evin üstünə vurulan ağac, pərdi

Zolax I (Dərələyəz) - qamçı yeri (bədəndə)

Zolax II (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vedi, Zəngibasar) - əkin yerinin, meşənin bir hissəsi

Zolata (Meğri) - qoz çırpmaq üçün ağac

Zollamax I (Çəmbərək) - gönü uzunununa kəsmək, zolaq-zolaq kəsmək

Zollamax II (Çəmbərək) - ağacla vurmaq

Zol-zol (İrəvan) - zolaq-zolaq

Zombut (Zəngibasər) - yumruq

Zomburd (İrəvan) - üzdə olan şiş

Zonqur:Zonqur vurmax (Zəngibasər) - zoqquldamaq

Zop (Ağbaba) - iri, canlı öküz

Zopanax (Meğri) - qoz çırpmaq üçün ağac

Zopu:Zopu təpməx' (İrəvan) - yallı getmək, atılıb-düşmək

Zornaxlamax (Çəmbərək) - cırmaq

Zorrama (Çəmbərək) - güclə, zorla

Zorru (Çəmbərək) - güclü

Zorux (Çəmbərək) - tənbel

Zovu:Zovu-zovu danışmax (Kalinino) - sarsaq-sarsaq danışmaq

Zozan (Zəngibasər) - uzun

Zövzəməx' (İrəvan) - hürmək

Zövzüməx' (İrəvan) - bax: zövzəməx'

Zubda (Meğri) - kök

Zuğ (Çəmbərək) - paya

Zuğat (Meğri) - bax:zoğat

Zul (Meğri) - bax: zol I

Zulata (Meğri) - bax: zolata

Zupanax (Meğri) - bax: zolata

Zuruğ (Zəngibasər) - tikanlı bitki növü

Zügolü (Basarkeçər) -üzüaşığı

Zülə:Zülə getməx' (Dərələyəz, İrəvan, Üçkilsə, Vədi,Zəngibasər) - həsrətini çəkmək, ürəyi istəmək

Zülü:Zülü getməx' (Vədi) - əldən düşmək, istəmək, həsəd aparmaq

Züllə (Barana, Basarkeçər, Çəmbərək, Kalinino) - şiş, dik

Züpbüz (Meğri) - həvəngdəstə Zürcəx'(Zəngibasəro) - sürüşkən

Züryət (Çəmbərək, İrəvan, Meğri, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasər) - 1.övlad; 2.varis

Züvməx' (İrəvan, Qəmərli, Üçkilsə, Vədi, Zəngibasər) - sürüşmək

Züv getməx' (Zəngibasər) - sürüşmək **Züvürçəx'** (Zəngibasər) - sürüşkən yer **Züyməx'** (Çəmbərək) - bax: züvməx'

Züyüldəməx' (Zəngibasər) – ağlamaq

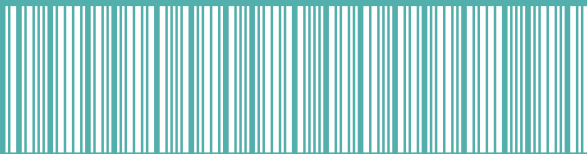
MÜNDƏRİCAT

Bir neçə söz (İbrahim Bayramov).....	1
Lüğətin quruluşu və tərtibi üsulları.....	4
Azərbaycan əlifbası.....	7

Qərbi Azərbaycan şivələri lüğəti

Aa.....	8
Bb.....	28
Cc.....	48
Çç.....	58
Dd.....	73
Ee.....	96
Əə.....	98
Ff.....	106
Gg.....	108
Hh.....	118
Xx.....	129
İi.....	139
Il.....	144
Kk.....	144
Qq.....	160
Ll.....	191
Mm.....	199
Nn.....	211
Oo.....	217
Öö.....	220
Pp.....	224
Rr.....	232
Ss.....	235
Şş.....	256
Tt.....	265
Uu.....	283
Üü.....	287
Vv.....	290
Yy.....	294
Zz.....	304

ISBN: 978-625-6404-43-4